سەھنە ئەسەرلەرلرىدىن تاللانما

ئېلكىتاپ ئىشلىگۈچى: ئابرال

2008-يىلى 4-ئاينىڭ 5-كۈنى

http://ilkitap.blogbus.com

ئېلكىتاپ ئىشلىگۈچىدىن

سىز توردىن چۈشۈرۈپ كۆرىۋاتقان سەھنە ئەسەرلىرىدىن تاللانما ناملىق بۇ ئېلكىتاپتىكى ئۇيغۇر ئاپتورلار قەلىمىدىكى بۇ سەھنە ئەسەرلىرىنىڭ بەزىلىرىنى مەن ئۆزۈم ئاپتورلارغا كومپيۇتېرغا كىرگۈزۈپ بەرگەن، يەنە بەزى بىر قىسىملىرىنى توردىن كۆچۈرىۋالغان، بەزىلىرىنى نەشرىدىن چىققان كىتاب- ژورناللاردىن رەتلەپ كۆچۈرۈپ كىرگۈزگەن. تورداشلارنىڭ ياقتۇرۇپ كۆرۈشىنى ئۈمىد قىلىمەن.

بۇ ئەسەرلەرنىڭ ئەسەر ھوقۇقى ئەسلى ئاپتورغا مەنسۇپ.بۇكىتاپ پەقەتلا شەخسنىڭ قىزىقىشى بويىچە ياسىلىپ، پەقەتلا ھەۋەسكارلارنىڭ پايدىلىنىشى ئۈچۈن يوللاندى. ئەگەر سىز ئاپتورلۇق ھوقۇقۇمغا دەخلى قىلدىڭىز دەپ قارىسىڭىز ماڭا ئېلخەت ياكى ئۇچۇر ئەۋەتىڭ. مەن سىزنىڭ ئەسىرىڭىزنى دەرھال چىقىرىۋېتىمەن.

مېنىڭ ئېلخەت ئادرېسىم: abral@live.com ياكى abral@live.cn ۋە ياكى بىۋاستە ئابرال ئېلكىتاپ تارقىتىش بلوگىدا سۆز قالدۇرسىڭىزمۇ بولىدۇ. مېنىڭ بلوگ ئادرېسىم :

http://ilkitap.blogbus.com

ھۆرمەت بىلەن : ئابرال (بىلىك – ئىنتىل)

2008-يىلى 6-ئاينىڭ 18- كۈنى قايتا تۈزىتىلدى

مۇندەرىجە

مۆلجەر تاغ بورانلىرى 5

رولللاردا 5

مۇقەددىمە 7

بىرىنچى پەردە 11

ئىككىنچى پەردە 19

ئۈچىنچى پەردە 27

تۆتىنچى پەردە 35

بەشىنچى پەردە 43

ئالتىنچى پەردە 53

يەتتە قىزنىڭ شەنگە ئاتاپ 62

ئامەتنىڭ چاقچىقى 67

مېهمان-4 109

پۇلۇمنى بېرىۋەت 127

ئۇنداق قازانغا مۇنداق چۆمۈچ 140

مۆلجەر تاغ بورانلىرى

(ئالتە پەردىلىك مۇزىكىلىق تارىخى دىراما)

ئىمىن ئەخمىدى

ئابلەت قەييۇم

روللاردا

رەھمىتۇللا: ئۈچتۈرپان بەگلىكىنىڭ ئوردا نەۋكەر باشلىقى،دېھقانلار قوزغىلىڭىنىڭ ئاساسلىق رەھبىرى،45 ياشلاردا.

ئەسمىتۇللا: ئۈچتۈرپان دېھقانلارقوزغىلىڭىنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرىدىن بىرى،رەھمىتۇللانىڭ ئىنىسى،40 ياشلاردا

تاھىر : ئۈچتۈرپان قوزغىلىڭىنىڭ ئاساسلىق قاتناشقۇچىلىرىدىن بىرى،25 ياشلاردا.

مىرزا رېھىم : ئۈچتۈرپان بەگلىكىنىڭ ئوردا مىرزىسى ،ئىلىم-مەرىپەت،

ئادالەت تەرەپدارلىرىنىڭ بىرى.دېھقانلار قوزغىلىڭى قاتناشقۇچىلىرىدىن بىرى،60 ياشلاردا.

يۈسۈپ بۇۋاي : دېھقان ،قوزغىلاڭچى،50 ياشلاردا.

شانىياز : يۈسۈپ بۇۋاينىڭ ئوغلى، قوزغىلاڭنىڭ ئاساسلىق قاتناشقۇچىلىرىنىڭ بىرى،22 ياشلاردا.

مايسىخان :رەھمىتۇللا قىزى،تاھىرنىڭ سۆيگىنى، ئۈچتۇرپان قوزغىلىڭىنىڭ قاتناشچىسى ۋە كېيىنكى رەھبىرى، 18ـ20 ياشلاردا.

گۈلسارە : مايسىخاننىڭ قىز باتۇرلىرىنىڭ بىرسى، 17ـ18ـ ياشلاردا.

ھەجەر : مايسىخاننىڭ قىز باتۇرلىرىنىڭ بىرسى، 17ـ18ـ ياشلاردا.

زوھرە : مايسىخاننىڭ قىز باتۇرلىرىنىڭ بىرسى، 17ـ18ـ ياشلاردا.

جەملە : مايسىخاننىڭ قىز باتۇرلىرىنىڭ بىرسى، 17ـ18ـ ياشلاردا.

گۈلجامال :مايسىخاننىڭ قىز باتۇرلىرىنىڭ بىرسى، 17ـ18ـ ياشلاردا.

زەينەپ : مايسىخاننىڭ قىز باتۇرلىرىنىڭ بىرسى، 17ـ18ـ ياشلاردا.

ئابدۇللا : ئۈچتۇرپاننىڭ ھاكىم بېگى ،چىڭ خاندانلىقىنىڭ ئۈچتۇرپاندىكى سادىق مالىيى،50 ياشلاردا.

مۆزەپپەر : ئۈچتۇرپان ئوردا بەگلىكىنىڭ ئوردا مۆھۈردارى،ئىشانلار مەزھىۋىنىڭ ۋەكىلى،50 ياشلاردا.

ئىبراھىم : ئۈچتۇرپان ئوردا بەگلىكىنىڭ ئوردا مىرشاپ بېگى،»ئاق تاغلىقلار «نىڭ ۋەكىلى ،47 ياشلاردا.

سۇچېڭ : چىڭ خاندانلىقىنىڭ ئۈچتۇرپان بەگلىكىدىكى ئىش باشقۇرۇش ئامبىلى، 45 ياشلاردا.

شېرىپ ئاقساقال :ئۈچتۇرپانلىق سودىگەر، ئۈچتۇرپان دېھقانلار قوزغىلىڭىنىڭ خائىنى ،60 ياشلاردا.

يۈزبېشى : چېرىكلەرگە يۈزبېشى ،45 ياشلاردا.

http://ilkitap.blogbus.com

قوشۇمچە روللاردا : سائادەتخان،جاڭ داخەن، ئون بىشى ،ئەمەت بەگ ،ساۋۇت، قوزغىلاڭچىلار ،چېرىكلەر.

مۇقەددىمە

1765ـيىلىنىڭ بىشى ،قەھرىتان سوغۇق ،لەپىلدەپ قار يىغىۋاتقان ، بىر ئەتتىگىنى.

ئۇچتۇرپان شەھرىنىڭ سىپىلىغا يانداش مەھەللە

شەھەر سىپىلى غۇۋا كۆرۈنۈپ تۇرىدۇ ئۇنىڭ تەرەپتىن قارىغاندا يىراقتىكى تاغ،يىقىندىكى دەل ـدەرەخلەر ۋە قىڭغىر ـ قىيسىق

ئۆيلەر كۆزگە چېلىقىدۇ.ياندا بىر ـبىرىگە ئۇلاپ سېلىنغان ئىككى ئۆي ،ئۇنىڭ ئارقىسىدا مەسچىتنىڭ مۇنارىسى كۆرۈنىدۇ.

ئۆيىنىڭ دوقمۇشىدىكى تېرەككە ياش بىر يىگىت چەمبەرچەس باغلانغان،چاپىنىنىڭ مازلىرى تىتىلغان ،پۇتى يالاڭئاياق،

يۈز ۋە بويۇنلىرىدا قان ـ داغلىرى،بىشى ساڭگىلاپ كەتكەن .ئىبراھىم مىرشاپ بىگىنىڭ ئۇنىڭغا قامچا دىۋەيلەپ ، «بارامسەن يوق، خۇمپەر » دەپ ۋاقىرىغان ۋاقتىدا پەردە ئېچىلىدۇ.شۇنىڭ بىلەن تەڭلا سائادەتخان بىلەن كىچىك ئوغلى ،ئىبراھىم مىرشاپقا يالۋۇرىدۇ.كىچىك بالا نالە قىلىپ يىغلىماقتا.

سائادەتخان : (يىغلاپ) ئۇدۇنىيا ـ بۇدۇنىيا رازى بولاي بىگىم.بالىنىڭ دادىسى

كسەلدىن ئەمدىلا قوپقان .قانداق ھاشار بولسا ئۈنىڭ ئورنىغا
مەن باراي!
ئىبراھىم ئارقىسغا قايرىلىپ ،سائادەتخاننى تېپىپ تاشلايدۇ.قورقۇنچ ئىچىدە
قاراپ تۇرغان ئىككى بوۋاي ۋە بىر قىزى ئايال سائادەتخاننى يۆلەيدۇ.
ئىبراھىم : سەنلەرگە ئېيتىپ قويايكى ، ئابدۇللا بەگنىڭ پەرمانىغا ئىتائەت
قىلماي، بەگلىك يەرگە ئىشلەشتىن باش تارتقانلارنىڭ ھالى
(باغلاقلىق يىگىتنى كۆرستىدۇ) مانا مۇشۇنداق بولىدۇ.
سائادەتخان : بىر مەزلۇمنىڭ دادىغا يەتسىلە بىگىم ،ھېچ بولمىغاندا قىشتىن
ئامان ئۆتىۋالغىچە مۆھلەت بەرگەن بولسىلا.
ئىبراھىم : (كۆلكە) كۆرۈۋگا سەن ئۆيۈڭدا ياتساڭ بەگلىك يەرنىڭ ئىشلىرىنى
كىم قىلىدۇ؟ (چىرىكلەرگە قاراپ باغلاقلىق
يىگىتنى شەرەت قىلىدۇ.) زۇۋان سۆرگىچە ئۇرۇڭلار.
(شۇ چاغدا مىچىت دوقمۇشىدىكى يولدىن بىرنەچچە چىرىك ۋاقىراپ ـ جاقىراپ
گۈلجامالنى سۆرەپ كىلىدۇ. ئۇلارنىڭ ئارقىسىدىن يىقىلىپ قوپۇپ يۇسۇپ
يۈگۈرۈپ كىلىدۇ، ئادەم كۆپىيىدۇ).
چىرىك : (ئىبراھىمغا) بۇ ، تۈنۈگۈن شىرىپ ئاقساقال سىلىگە ھاۋالە قىلغان
قىزنىڭ ئۆزى.
ئىبراھىم : (قىزنىڭ ھۆسنى جامالىدىن ھەيران بولىدۇ) ھىم ،ئىلىپ مىڭىڭلار!
گۈلجامال :(ئېچىنىشلىق ھالدا) دادا!
يۇسۇپ : مىرشاپ بىگى ، سەن كۆپكۆندۈزدە ئادەم بۇلىماقچىما ؟ قىزىمنى قويۇپ
بەر!
ئىبراھىم : سەن تىخى ماڭا يانماقچىما ؟
قامچا بىلەن يۇسۇپنىڭ بىشىغا بىرنى سالىدۇ.چىرىكلەر كالتەك بىلەن يۇسۇپنىڭ
گەجگىسىگە ئۇرۇپ يىقىتىپ قويىدۇ.

يۈسۈپ : ئادالەت!

ئۇ هوشىدىن كىتىدۇ.گۈلجامال چىرىكلەرنىڭ قولىدىن يۇلقۇنۇپ چىقىپ ،دادىسىنىڭ ئۈستىگە ئۆزىنى ئاتىدۇ، شۇ ئارىدا پۇقرالار ئارىسىدا ئۆزگىچە كىيىنگەن بىر قىز ـ مايسىخان يۈگۈرۈپ كىلىپ ،گۈلجامالنى يۆلەيدۇ. يىنىدىكى بىر قىزغا قاراپ

مايسىخان : سەن بۇ ئەھۋالنى دادامغا خەۋەر قىلىۋەتكىن.

قىز يۈگۈرۈپ چىقىپ كىتىدۇ، مايسىخان ئورنىدىن تۇرۇپ قەھرى ـغەزەپ بىلەن ئىبراھىمغا تىكىلىدۇ. ئىبراھىم ئالاقزادە بولۇپ، كەينىگە داجىيىدۇ.

ئىبراھىم : گۈزەل قىز ئىسمى ـ شەرىپىڭىز كىم؟

مايسىخان : ئىبراھىم مىرشاپ بىگى ! سەن بىرنى تۇتۇپ ، بىرنى باغلاپ ، بۇ زىمىستان قىشتا قاڭغىر ـ قاقشاپ يۈرگەن كىشلەرنى نىمە قىلماقچى بولىۋاتىسەن ؟ئەگەر قاسىمكامنى(باغلاقلىق يىگىتنى كۆرسىتىدۇ)ئۆلتۈرۈپ قويساڭ يامۇلدا جاۋاپ بىرەلەمسەن

ئىبرھىم هودۇقۇپ قامچىسنى كۆتىرىدۇ. بىر چىرىك ئۇنىڭ ئالدىغا يۈگۈرۈپ كىلىدۇ.

چىرىك : مىرشاپ بىگى ، بۇ رەھمىتۇللا بەگنىڭ قىزى ، ئاچچىقلىرىغا هاي بەرسىلە ، پىتنىڭ ئاچچىقىدا چاپاننى ئوتقا سالمايلى!

ئىبراھىم (چىرىكلەرگە قاراپ) سىلەر بايا تۇتالىغان گۈلسارە دىگەننى دەرھال يامۇلغا يەتكۈزۈڭلار،(مايسىخانغا دارىتمىلاپ) ئاڭلىمىدىم دىمەڭلار كىمكى ئابدۇللا بەگنىڭ هۆكۈمىگە ئىتائەت قىلمىسا جاجىسنى يەيدۇ.

ئىبراھىم چىرىكلەر بىلەن سەھنىدىن چىقىپ كىتىدۇ.

مايسىخان : گۈلجامال،گۈلسارەنىمۇ تۇتۇپ كەتتىمۇ بۇ مۇناپىقلار؟

گۈلجامال :شۇنداق ئوخشايدۇ ئاچا.

يىغلامسىرايدۇ.گۈلجامال ئىڭىشىپ دادىسىنى يۆلەيدۇ،يۈسۈپ تەسلىكتە ئورنىدىن تۇرۇپ باغلاقلىق يىگىتكە قارايدۇ.قاسىمنىڭ بېشى چۈشۈپ كىتىدۇ.

يۈسۈپ : قاسىم !

سائادەتخان : بالام !

كىچىك بالا : دادا !

مايىسخان : (يۈسۈپ بۇۋايغا). تاغا سىز دەرھال ئەسمتۇللا ئاكامغا بۇ ئەھۋالنى دەپ قويۇڭ، ئۇ گۈلسارەنى قۇتۇلدۇرىۋالسۇن، مەن دادەمنى تاپاي !

يۈسۈپ : رەھمتۇللا بەگ كەلگەنمىدى ؟

مايىسخان : ئاخشام كەلگەن ئىدى. مەن سەھەردىلا بۇ يەردىكى ھامىمالارنىڭ قېشىغا كەلگەن ئىدىم.

يۈسۈپ بىلەن گۈلجامال، مايىسخان چىقىپ كىتىدۇ.سائادەتخان بىر نەچچە كىشلەر بىلەن قاسىمنىڭ جەسىدىنى يەرگە ياتقۇزىدۇ. شۇ ئەسنادا رەھمتۇللا بەگ سەھنىگە كىرىپ كېلىدۇ.

كىچىك ئوغۇل : دادا! (يىغلايدۇ، سائادەتخان ئارقىسىغا ئۆرۈلۈپ رەھمتۇللا بەگنى تونۇپ قالىدۇ.)

سائادەتخان : رەھمتۇللا بەگ ! (باشقىلار دەرھال ئورنىدىن قوپۇپ قول قوشتۇرىدۇ) سىنىڭ جان دوست ئاغىنەڭ قاسىمنى ئىبراھىم مىرشاپ بىگى ئۇرۇپ ئۆلتۈرىۋەتتى. رەھمتۇللا بەگ ،بۇكۈنلەر نىمە بولۇپ كىتىۋاتىدۇ. ئۆزىمىزنىڭ دەردىنى تارتامدۇق،ھۆكىمەتنىڭ دەردىنى تارتامدۇق؟سەن بىزنىڭ ئالدىمىزدا قاسىم بىلەن بىرگە ئويناپ چوڭ بولغان ئىدىڭغۇ؟ سەن يامۇلدا يۈرگەندە،بىزنىڭ ھالىمىزنىڭ نىمە بولۇپ كېتىۋاتقانلىقىنى ئويلامدىغانسەن؟

http://ilkitap.blogbus.com

يىغلاپ سۆزلىيەلمەي قالىدۇ.كىچىك ئوغۇل بالا رەھمىتۇللا بەگنىڭ پۇتىغا ئېسىلىپ يىغلايدۇ.

كىچىك بالا: دادامنى تېپىپ بېرىڭ تاغا!

رەھمىتۇللا بەگ ئۇن-تىن چىقارماي قاسىمنىڭ قېشىغا بارىدۇ.قاسىمنى ئىككى قوللاپ يەردىن كۆتىرىدۇ.ئاستا قەدەم تاشلاپ سەھنە ئالدىغا كېلىدۇ.ئۇنىڭ كۆزلىرىدە ئەلەم،چىرايىدا غەزەپ تۇيغۇسى ئىپادىلىنىدۇ.مۇزىكا يۇقىرى ئەۋجىگە كۆتۈرىلىدۇ. گۈلدۈرلەپ چاقماق چاقىدۇ.« يالت-يۇلت» قىلغان چاقماق نۇرى ئارىسىدا «مۇلجەر تاغ بورانلىرى» دېگەن خەت كۆرۈنىدۇ.

پەردە چۈشىدۇ.

بىرىنچى پەردە

1765-يىلى 2-ئاينىڭ 10-كۈنى

ئۇچتۇرپان ھاكىمى ئابدۇللانىڭ مەھكىمىسى

ئابدۇللا كۆرەڭلىك بىلەن ئولتۇرغان،باشقىلار ئىگىلىپ تازىم بىجا كەلتۈرگەن ھالەتتە پەردە ئېچىلىدۇ،مۇزەپپەرنىڭ يارلىق ئوقۇغان ئاۋازى ئاڭلىنىدۇ.

مۇزەپپەر: خان ئالىلىرىنىڭ پەرمانى : ھەربى ئەمەلدار بىيەنتاخەي ئارقىلىق ئۇچتۇرپان ھاكىم بېگىگە مەلۇم بولغايكى،خاننىڭ ئىلتىپاتىغا مۇشەررەپ بولۇپ ئوردا كېنىزەكلىكىگە ئەۋەتىلگەن گۈل ھەسەلخاننىڭ ئارزۇسىنى بىجا كەلتۈرۈش ئۈچۈن،باھار كېلىشتىن بۇرۇن پايتەختتىكە جىگدە دەرىخى يەتكۈزۈپ بېرىلسۇن.بۇنىڭغا ساداقەتمەن بولغانلار مۇكاپاتقا سازاۋەر بولۇپ،باش تارتقانلار جازاغا تارتىلسۇن.1764-يىلى 12-ئاينىڭ 20-كۈنى.

يارلىق تۈگىشى بىلەن ئابدۇللا تەكەببۇرانە ئورنىدىن تۇرىدۇ.

ئابدۇللا : خان ئالىلىرىنىڭ ئەمرى ئاتقان ئوقتۇر.بىزنىڭ روزىغارىمىز خان ئالىلىرىنىڭ مېھرى-شەپقىتىدىن پۈتكەندۇر،مېنىڭ شۇتاپتا ھەر

قايسىڭلارنىڭ خان يارلىقىغا قانداق جاۋاب قايتۇرىدىغانلىقىڭلارنى بىلگىم كېلىدۇ.

ھەممەيلەن جىمجىتلىققا چۆكىدۇ.مۇزەپپەر خوشامەتكۈيلۈق بىلەن سۆز ئالىدۇ.

مۇزەپپەر : بۇ يارلىقنىڭ ئەۋەتىلىشى خان ئاللىرىنىڭ ھۆرمەتلىك ئابدۇللا بىگىمگە قىلغان ئىلتىپاتى،مەن ئۆزلىرىنىڭ خان ئاللىرىغا بولغان ساداقەتمەنلىكلىرىنى تەرىپلەشكە ئاجىزلىق قىلساممۇ، لېكىن ئۆز تۆھپەم قاتارىدا خان ئوردىسىغا يەنە بىر قىز تاللاپ ھەدىيە قىلىشنى كۆڭلۈمگە پۈكۈۋاتىمەن.

ئىبراھىم : ئاقىل،ئاقىل (سۇچېڭغا قاراپ) ئات ئىگىرى بىلەن، ياغ جىگىرى بىلەن دىگەندەك،پېقىر مەزكۇر ماڭغۇسى قىزغا قوشۇپ، يەنە ئالتۇن-كۈمۈش ھەم ئات- كالا ئەۋەتىشنىمۇ تەۋسىيە قىلاتتىم.(سۇچېڭ ھېجىيىپ ئالدىغا بىر قەدەم ماڭىدۇ)

سۇچېڭ : سىلەردە مال ئىگىسىنى دورىمىسا ھارام دىگەن سۆز بار. مەن مۇزەپپەر ئىشان بىلەن خوجا ئىبراھىمنىڭ ھالىتىدىن خۇددى ھايات ئاپاق غوجىنى كۆرگەندەك بولىۋاتىمەن. مەن ھەربىرىڭلارنىڭ شۇ ئىتائەتمەنلىكىڭلار توغرىسىدا نامە يازدۇرۇپ خان ئاللىرىغا يوللىغايمەن. (قاقاھلاپ كۈلىدۇ.)

مۇزەپپەر : (تازىم بىلەن) قۇللۇق،دارىن جاناپلىرى ! پېقىرنىڭ ئەرزىمەس نامىنى شاپائەتلىك تىللىرىدا ئاتاپ ئۆتكەنلىكلىرى ئۈچۈن مىڭلارچە تەشەككۈر ئېيتىمەن.

ئابدۇللا : (مۇزەپپەر بىلەن ئىبراھىمغا قاراپ) يامۇلنىڭ نىننى بىكارغا يېمىگەنلىكىڭلار ئۈچۈن خوشالمەن.

سۇچېڭ : بۇ سىلەردىكى « بالاڭنى چوڭ قىلىپ موللىغا بەر، مولللىدىن ئېلىپ

ئوردىغا بەر» دېگەن سۆزنىڭ نەق ئۆزى.مۇشۇنداق ئادەملەر قانچە كۆپ بولسا،خان ئالىلىرىنىڭ بەركاتى تۆگمەگەي،دۆلەتكە ئاسايىشلىق بولغاي.

(ئابدۇللا يامۇلنىڭ مىرزىسى رەھىمگە بۇيرۇيدۇ.)

ئابدۇللا : مىرزا ! بۇ ئۇلۇغ ئىشلارنى دەرھال مەھكىمە تارىخىغا پۈتكەيسىز.

مىرزا رەھىم : (ئورنىدىن تۇرۇپ تازىم بىجا كەلتۈرگەندىن كېيىن ئۆزىنى رۇسلاپ) ھۆرمەتلىك بېگىم،ئۆمرۈمنىڭ ئاخىردا شۇنى قەيت قىلىپ ئۆتەيكى: ئۇزۇندىن بۇيان ئۇچتۇرپان تارىخىغا پۈتۈلۈپ كەلگەن شەرمەندىچىلىكلەر كىشىنى چىداپ تۇرغۇسىز ھالغا يەتكۈزدى.مۇنداق تۇرۇقلۇق ۋىجدانىغا ئازاب، مىللەتكە ھاقارەت ئېلىپ كېلىدىغان مۇنداق نومۇسسىز ئىشنى ئويلىشىپ بېقىشنى ئۆزلىرىگە تەۋسىيە قىلىمەن.

ئابدۇللا : (قىتىپ قالىدۇ)سىز خان ئالىلىرىنىڭ يارلىغىدىن باش تارتماقچىما؟

مىرزا رەھىم : شۇنداق.(ئولتۇرغانلار جايىدىن قوپۇپ،ئالدىغا چىقىدۇ) مەن بۇ خۇسۇستا جاناپلىرىغا ئىككى كەلىمە سۆز قىلماقچىمەن.رۇخسەت بولسا،(سۇچىلىك «سۆزلىسۇن» دېگەندەك ئىشارەت قىلىدۇ)

ئابدۇللا : قېنى !

مىرزا رەھىم: بىزدە ھەركىمنىڭ دەردى ئۆزى ئۈچۈن تۆگىدىن يوغان دەيدىغان تەمسىل بار.ھازىر ئۇچتۇرپان خەلقى ساناپ تۈگەتكۈسىز ئالۋاڭ-ياساق دەستىدىن ئاران ئۆرە تۇرىۋاتىدۇ.بىز ئەمدى ئۇلارنىڭ قىزلىرىنى،قان-تەر بىلەن تاپقان روزىغارىنى زورلۇق بىلەن تارتىۋالىدىغان بولساق قۇرۇق ئوتۇنغا ئوت تۇتشىپ كىتەرمىكەن؟

مۇزەپپەر : مىرزا،سىز غەليان كۆتەرمەكچىمۇ؟

مىرزا رەھىم: (زەردە بىلەن) يوقسۇ! مۇھۇردار بېگىم.يوقسۇلنى قاقشاتمايدىغان ئىشىڭىز بولسا،ئۆز قىزىڭىزنى تارتۇق قىلىسىڭىز بولمامدۇ؟ئەلۋەتتە سىز بۇنىڭغا ئۇنىمايسىز مۇشۇنىڭدىنلا سىزنىڭ خان ئاللىرىغا سادىق ئەمەسلىكىڭىزنى بايقىۋالغىلى بولىدۇ.(ئىبراھىمغا قاراپ) سىزمۇ ئالتۇن-كۈمۈشنى چۈنتەكگىزدىن بەرمەيسىز!شۇنداقمۇ؟

ئىبراھىم : بۇنى...(دۇدۇقلاپ سۆزلىيەلمەي قالىدۇ)

ئابدۇللا : مىرزا،ئاغزىڭىزغا بىقىپ سۆزلەڭ!

مىرزا رەھىم: (پىسەن قىلماي)ئەھلى پۇقرانىڭ قىزىنى زورلۇق بىلەن ئوردىغا تارتۇق قىلىش،ئۇنىڭ ئۈستىگە ئالتۇن- كۈمۈش،ئات-كالىلارنى سوغا قىلىش بۇلارنىڭ بەدىلىگە تىخىمۇ زور مەنسەپكە ئىگە بولۇش-خەلققە قىلىنغان ھاقارەت !

ئابدۇللا : تىلىڭنى تارت،ئەبلەخ !

مىرزا رەھىم: مەن تىلىمنى تارتقان بىلەن،سۆزلەيدىغان ئادەم ئازلاپ قالمايدۇ.ئۇچتۇرپان خەلقى ئۆزۈندىن بۇيان زۇلمەتلىك كۈنلەرنى باشتىن كەچۈردى.مەرىپەت ئاسمىنىدىكى يۇلتۇزلار ئۆچۈپ،ئالەمنى قاراڭغۇلۇق قاپلىدى.ئەمدى ئۇلار كۆرمىگەن مۇشۇ خورلۇق قالدىمۇ؟ئويلاپ ئىش قىلىش كېرەك بېگىم.

ئابدۇللا : ئۇنۇڭنى ئۆچۈر مۇناپىق!

مىرزا رەھىم: مېنىڭ ئۇنۇم ئەمدى ئۆچمەيدۇ بېگىم ،ئىسىڭىزدە بولسۇن،ئەل قوزغالسا تەخت قوزغىلار.مۇنداق ناھەقچىلىق،قانخورلۇق بىلەن تولغان زامان، ھامان بىر كۈنى گۇمران بولىدۇ.(ئابدۇللا بىلەن سۆچىك ئالاقزادە بولىدۇ)

ئابدۇللا : جاللات !

ئىككى چىرىك كىرىدۇ،مىرزا رەھىمنىڭ ئىككى تەرىپىگە ئۆتىدۇ.بۇ چاغدا «دات !

ئادالەت،ھمايە » دەپ ۋاقىرىغان ئاۋاز بىلەن يۈسۈپ يىقىلىپ قوپۇپ مەھكىمە ئىچىگە كىرىپ ئابدۇللانىڭ ئالدىغا يۈكۈندۇ.

يۈسۈپ : دات ! ئابدۇللا بېگىم !

ئابدۇللا : نېمە گەپ؟سەن نېمە ئادەم؟سۆزلە!

يۈسۈپ :ئابدۇللا بېگىم كۆپ-كۈندۈزدە پۇقرالارغا قىلىنغان بۇلاڭچىلىقتىن ئەرز-ھال ئېيتىپ كەلدىم.

ئابدۇللا :(غەزەپ بىلەن) سەن......سەن؟

يۈسۈپ : ھۆرمەتلىك بېگىم پېقىر يۈسۈپ ئوتۇنچى بولىمەن.بۈگۈن ئەتىگەندە سۇ دارىنىنىڭ بەگزادىسى ئىككى ئادىمى بىلەن كېلىپ قىزىم ئامىنەنى بۇلاپ كەتتى.ئوغلۇم شانىياز مۇشۇ ۋەجىدىن باغلاقتا چۈشتى.بۇلارغا ھمايە بولۇپ،ئازاد قىلىشلىرىنى سورايمەن! (سۇچىك ئالاقزادە بولىدۇ)

مۇزەپپەر :ئالجىۋاتەمسەن؟بەگ ھوزۇرىدا يالغان سۆزلىگەنلەرنىڭ تىلى كىسىلىدىغانلىقىنى ئۇنتۇپ قالما.

سۇچىك :سەندەك بىر قەلەندەرنىڭ بىر قىزى ئەمەس،ئون قىزى بولسىمۇ ئوغلۇمنىڭ قانداق قىلىشى ئۆزئىختىيارىدىكى ئىش .يوقال بۇيەردىن!

ئابدۇللا: سۇدارىنىغا تىل تەككۈزگەن بۇقېرىنى كۆزۈمدىن يوقىتىڭلار!(چىرىكلەر يۈسۈپنى سىرتقا ئىتتىرىدۇ)

يۈسۈپ :ئابدۇللا بەگ!مەن سەنلەردىن ئادالەت،ھمايە ئىزلەپ كەلگەن ئىدىم،لېكىن بۇيەر ئادەلەتسىزلىكنىڭ ئۇۋىسى ئىكەن.

مىرزا رەھىم : ھا!ھا!ھا!............

مۇزەپپەر : مىرزام،بىر گاداي كۆز ئالدىمىزدا غەليان كۆتىرىۋاتسا سىز غەزەپلەنمەستىن ئەكسىچە كۈلىسىزغۇ!

مىرزا رەھىم: بۇۋاينىڭ دات پەريادىغا سىلەرنىڭ بەرگەن جاۋابىڭلار خەلق ئىچىدىكى بىر سۆزنى ئىسىمگە سىلىۋاتىدۇ.«رەھمىسى يوق ئادەمدىن

رەھمسى بار ئىت ياخشى».

ئابدۇللا :جاللات !بۇ ئىككى مۇناپىقنى ئىشەككە تەتۈر مندۈرۈپ يۈزىگە قارا سۈرتۈپ شەھەردە سازايى قىلدۇرۇڭلار. ئاندىن زىندانغا تاشلاڭلار!

جاللاتلار: باش ئۈستىگە !

جاللاتلار بۇلارنى باغلاشقا تەمشەلگەندە،سىرتتىن «رەھمىتۇللا بەگ كەلدى» دېگەن ئاۋاز ئاڭلىندۇ.سۇچىلك سىرتقا چىقىپ كىتىدۇ.رەھمىتۇللا كىرىپ كېلىدۇ.

رەھمىتۇللا :توختاڭلار!(ئابدۇللاغا قاراپ)پەرمانلىرى بويىچە يېتىپ كەلدىم.(تازىم بىجا كەلتۈرگەندىن كېيىن جاللاتلارنىڭ ئالدىدا تۇرغان مىرزا رىھىم ۋە يۇسۇپ بۇۋاينى كۆرۈپ ھەيران بولىدۇ)بۇلار بىرەر يامان ئىش قىلىپ قويمىغاندۇ بىگىم؟

ئابدۇللا :بۇ يامۇلنىڭ ئىشى،كارىڭىز بولمىسۇن.سىز پايتەختكە جىگدە كۆچىتى ئېلىپ مىڭشقا مەسئۇل بولىسىز.شۇڭا سەپەرگە ئاتلىنىشتىن بۇرۇن ئۆيىدىكىلەر بىلەن جەم بولىۋالسۇن دەپ چاقىرتتۇق.

رەھمىتۇللا: مىرزام سىلى نېمە ۋەجىدىن بۇھالغا چۈشۈپ قالدىلا؟

مىرزا رىھىم:بۇ بۇۋاي (يۇسۇپنى كۆرسىتىپ) بىگۇنا بۇلاپ كىتىلگەن قىزىنى قۇتقۇزۇش ئۈچۈن مەھكىمىگە ئەرز قىلىپ كەلگەن ئىكەن.ئەپسۇسكى ،جاھالەت ئادالەتتىن ئۈستۈن كەلدى.مەن بولسام ئۆچتۈرۈپ خەلقىگە تىڭلىغان ئادالەتسىزلىك ، شەرمەندىچىلىككە چىداپ تۇرالمىغانلىقىم ئۈچۈن مۇشۇ ئاقىۋەتكە دۇچار بولدۇم!

رەھمىتۇللا :(ئابدۇللاغا قاراپ)ھۆرمەتلىك بېگىم،مىرزا رىھىم ئون بەش يېشىدىن باشلاپ يامۇل ئىشلىرى بىلەن بولۇپ، يۇرتنى ئادالەت بىلەن سوراشقا كۆپ ئەجىر قىلغان ئىدى. ئۆزلىرى قۇمۇل ئىقلىمىدىن بۇ جايغا كەلگەنلىرىگە قەدەر ئۆتكەن ھەممە ھاكىملار ئۇنى ئىززەت-ئىكرام

بىلەن ئىشلەتكەن،شۇڭا بۈگۈن ئۈنىڭ گۈنايىنى كەچۈرۈشلىرىنى سورايمەن.

مۇزەپپەر: مىرزا رەھىم خان ئاللىرىغا تىل تەككۈزۈپ،ئابدۇللا بىگىمگە قول شىلتىدى.شۇڭا ئۈنىڭ تېگىشلىك جازاغا تارتىلىشى ھەق.

ئىبراھىم :ھۆرمەتلىك بىگىم ياشۇلى مىرزا رەھىمدەكلەردىن تازىلىمىغاندا بىزگە تىنچلىق يوقتۇر.

رەھمىتۇللا: (ئابدۇللاغا قاراپ)مەن ياشۇل نەۋكەر باشلىقى بولۇش سۈپىتىم بىلەن شۇنى دىمەكچىمەنكى:سەپەرنىڭ خەۋپىنى ئاڭلاش بىلەن تەڭ ئىككى بىگۈنانىڭ باغلانغانلىقىنى كۆرۈشۈم،كۆڭلۈمنى ئەندىشىگە سىلىپ قويدى.بۇ سەپەرنىڭ خەيرلىك بولمايدىغانلىقىنىڭ بەلگىسى بولۇپ قالمىسۇن يەنە؟

مۇزەپپەر :خان ئاللىرىنىڭ پەرمانىغا قارشى قول كۆتەرگەنلەرنى زىندانغا سلىش سەپەرىڭىزنىڭ ياراشقانلىقىنىڭ ئالامىتىدۇر.

ئىبراھىم :بۇ جەڭدىن بۇرۇن قان ئېقىتىپ،ياغ پۇراتقاندەكلا ئىش،تولا خاۋاتىرلەنمەڭ !

رەھمىتۇللا: بىز ياشۇل ئەھلى ئىككى بىگۈنانىڭ قېنىنى ئېقىتىساق پۈتۈن ئۈچتۈرپان خەلقى بىزنى قۇربانلىق قىلمىسۇن يەنە ئويناپ سۆزلىگەندىمۇ ئويلاپ سۆزلەش كېرەك.

ئىبراھىم :رەھمىتۇللا بەگ،سىزنىڭ گۈنادىن چەتنەپ ياخشىلىقتا ماڭمىغىڭىز ۋاجىپتۇر.

مۇزەپپەر: رەھمىتۇللا بەگنىڭ بۇلارنىڭ گۈنايىغا شىرىك بولۇشى....

رەھمىتۇللا: (ئۈنىڭ سۆزىنى بۆلۈپ)ئەگەر مىرزىنىڭ ئېيتقانلىرى گۈناھ بولىدىغان بولسا مېنىڭ ئەلۋەتتە مۇنداق گۈناغا شىرىك بولمىغىم لازىمدۇر.

ئابدۇللا :«گىزى كەلگەندە ئاتاڭنىمۇ ئايىما» دىگەن گەپ بار. مېنىڭ قىلىچىم

http://ilkitap.blogbus.com

ۋاقتى كەلگەندە ئۆزئادىمىنىمۇ تونىمايدۇ، رەھمىتۇللا!

رەھمىتۇللا: (غالىبانە قىياپەتتە)«كىشىدىن ھايا كەتسە ئورنىغا بالا كېلۇر» دېگەن گەپ بار.قېنى قوللىرىدىن كەلسە كۆرەرمىز.

ئىبراھىم : رەھمىتۇللا سەن ؟

قىلىچىنى سۇغۇرىدۇ.بۇنى كۆرگەن رەھمىتۇللامۇ زەربىگە تەييارلىنىدۇ.ئىشنىڭ يامانلاشقانلىقىنى سەزگەن سۇچىك كىرىپ ئارىغا چۈشىدۇ.

سۇچىك : نېمە گەپ ئۆزى؟(ئابدۇللاغا قاراپ)رەھمىتۇللا بەگ بۇ ئىككىسىنىڭ گۇنايىنى تىلىگەن بولسا مەيلى،رەھمىتۇللا بەگنىڭ دىگىنىدەك بولسۇن،سەپەر ئالدىدا ئۇنىڭ دىلىنى چىگىشنىڭ نېمە ھاجىتى؟

ئابدۇللا :(جاللاتلارغا) چىقىپ كېتىڭلار!(تۆت نەپەر چىرىك چىقىپ كىتىدۇ) رەھمىتۇللا بەگ سىزگىمۇ رۇخسەت.(رەھمىتۇللا بەگ مۇزەپپەرگە ئالىيىپ چىقىپ كىتىدۇ)

سۇچىك : رەھمىتۇللا ناھايىتى خەتەرلىك ئادەم.

ئابدۇللا :شۇنداق،سۇدارىن،جاناپلىرى بۇنى بىلىپ تۇرۇپ كۆز ئالدىمىزدا قويىۋېتىشلىرى نېمە ئىش؟

سۇچىك :(مۇغەمبەرلىك بىلەن كۈلۈپ) ئەقلىڭىز كەم ئىكەن. ئاچچىقتا تايانسا ئىش بۇزۇلىدۇ.بىزنىڭ خاندانلىقىمىزدا مۇنداق ئاقىل سۆز بار «دۈشمىنىڭنىڭ يۈرىكىنى مۇجۇپ،كۆڭلىنى ئال».سىز بۇگەپنىڭ مەنىسىنى ئوبدان بىلىۋېلىڭ! بۇنى ئۇقمىسىڭىز مەنسەپ تۇتالمايسىز.

مۇزەپپەر : دارىن جاناپلىرى نېمە دېگەن ئەقىللىق ھە!

ئابدۇللا :(خۇشامەتكۈيلۈق بىلەن)جاناپلىرىنىڭ ئەقلىنى ئەمدى چۈشەندىم.رەھمىتۇللانى سەپەر ئۈستىدە ئۇستىلىق بىلەن كۆزدىن يوق قىلىش كېرەك.(سۇچىك مەمنۇنلۇق بىلەن بېشىنى لىڭشىتىپ كۈلىدۇ.)

ئىبراھىم :مانا بۇ دىگەنلىرى دانا پىلان بولدى.

ئابدۇللا : مىرشاپ بەگ!

ئىبراھىم : خوش !

ئابدۇللا : يۈسۈپنى دەرھال جىگدە سەيسىسگە تۈتۈڭلار! رەھمىتۇللا جىگدە سەپىرىگە ماڭغاندىن كېيىن مىرزا دەرھال زىندانغا تاشلانسۇن!

ئىبراھىم : خوپ !

(پەردە چۈشىدۇ)

ئىككىنچى پەردە

1765-يىلى ئىككىنچى ئاينىڭ ئون تۆتىنچى كۈنى (چىيەنلوڭنىڭ 30- يىلى) ئىلقىچى دۆڭ ئەتراپى .

چوڭ –كىچىك دۆڭلۈكلەر بىلەن قۇرۇپ قاقشال بولۇپ قالغان بىر نەچچە تۈپ دەرەخلەر كۆرۈنۈپ تۇرىدۇ.ئاسمان بۇلۇت پارچىلىرى بىلەن قاپلانغان.شۇرىغان ئاۋازى بىر كۆچىيىپ بىر ئاجىزلىشىدۇ.ئومۇمى خور بىلەن پەردە ئېچىلىپ،جىگدە سەيسىسگە تۇتۇلغان كەمبەغەل ھاشارچىلار،يېتىم – يىسىرلار جىگدە كۆچىتى بىسىلغان ھارۋىلارنى سۆرىگەن ھالدا ئېغىر قەدەم تاشلاپ سەھنىگە كىرىپ كېلىدۇ.بۇلارنىڭ بەزىلىرىنىڭ بويۇنلىرىدا بويۇنتۇرۇق،بەزىلىرىنىڭ بويۇنلىرىدا ئۇزۇن ئارغامچا.سەھنىنىڭ ئاخىرقى پېرىمىدا بىر نەچچە يىرىم يالىڭاچ كىشلەرنىڭ ھارۋا ئىتتىرىۋاتقان ئاجىز گەۋدىلىرى كۆرۈنىدۇ.ئارقىدىن بىر نەچچە مانجۇ ئەسكەرلىرى،قامچا كۆتىرىپ ئۇرۇپ كىلىۋاتقان ئۇيغۇر يايىلىرى كۆرۈنىدۇ.خور ئاياقلىشىش بىلەن بىر نەچچە چىرىك ھاشارچى دىھقانلارنىڭ گەجگىسىگە قامچا سالىدۇ.قامچا زەربىسىگە چىدىمىغان يۈسۈپ دۈملاپ كىتىدۇ.شانىياز بۇۋاينى يۆلەيدۇ.

شانىياز: دادا !

يۈسۈپ: ئوغلۇم،چىدىغۇچىلىكىم قالمىدى...(يىراقلاشقان چىرىككە قاراپ)بۇۋەھشى ھايۋانلارغا قىرى جىنىمنى تىكىپ قويدۇم. (ھوشىدىن كىتىدۇ.)

شانىياز: دادا! (يۈسۈپ كۆزىنى ئاچىدۇ،شانىياز ئۇنى يۆلەپ تۇرغۇزىدۇ.يۈز بېشى كىرىپ كېلىدۇ.)

يۈزبىشى : ئون بېشى بۇياققا كەل.(سەھنىنىڭ بىر چىتىگە قاراپ قول ئىشارىتى قىلىدۇ.ئۇ كېلىدۇ.)

يۈز بېشى:ھازىر قەيەرگە كەلدۇق؟

ئون بېشى:«ئىلقىچى دۆڭ» دىگەن يەرگە كەلدۇق.ئەتتىگەندىن بىرى ئەللىك چاقىرىم يول باستۇققۇ دەيمەن.

يۈزبىشى: قول ئاستىڭدىكى لەشكەرلەرگە ئىيت ،بۇئادەملەرنى تىز ھايداپ ماڭسۇن،مۇنداق مېڭىپ بەش كۈندە كۇچارغا يىتىپ بارغىلى بولمايدۇ.قارشىلىق قىلغانلارنىڭ ئۆزجايىدا ئەدىۋىنى بىرىڭلار!سۆرەلمىلىك قىلساق خاننىڭ قىلىچى بىزنىمۇ تونۇماي قويىدۇ.چۈشەندىڭمۇ!

ئون بېشى: خوش تەقسىر(بىر ئاز تۇرىۋىلىپ)ھىلقى رەھمتۇللا دىگەن ھاشارچىلارنى ئۈرۈشمىزغا يول قويماي ۋاتىدۇ.

يۈز بېشى:رەھمتۇللا؟(چىشىنى غۇچۇرلىتىپ)بۇگۈن كىچە تاڭ يۇرۇماستىن بۇرۇن سەن لەشكەرلەردىن بەش كىشىنى ئىلىپ مىنىڭ تۇرار جايىمغا كەل. ئىش بار.

ئون بېشى:خوش بېگىم.

(يۈزبىشى بىلەن ئون بېشى چىقىپ كىتىشى ھامان ھاشارچىلار توختاپ تاش ۋە دەرەخ كۆتەكلىرىگە يۆلىنىدۇ.)

يۈسۈپ نىمەدىگەن ئېغىر كۈن بۇ؟زۇلۇم قۇشى بىشمىزدىن ئۇچۇپ، زۇلمەت تاغلىرى گەجگىمىزدىن باسقىلى تۇردى.چەنلۇك خاننىڭ بۇيرۇقى نەدىن كەلدى-ھە؟(كۆز يىشى قىلدۇ)

شانىياز: (دادىسىغا قاراپ)دادا،بۇنىڭ ھەممىسى گۈلھەسەل دىگەن خوتۇننىڭ ئىشى،خېنىمنىڭ قورسىقى توق،قۇلى بىلەن ئىشى يوق دىگەندەك،ئۇ ئوردىدا قىلغىلى ئىش تاپالماي،ئۆز قىرىنداشلىرىنى ئۆلۈم گىرداۋىغا ئىتتەردىمۇ نىمە؟

يۈسۈپ: خاتا ئويلاپسەن ئوغلۇم!گۈلھەسەلمۇ بىر كەمبەغەلنىڭ قىزى ئۇ ئەسلىنى ئۇنتۇيدىغانلاردىن ئەمەس،ئۇ ئۆزىنىڭ زورلۇق بىلەن خان ئوردىسىغا ئىلىپ كىتىلگەندىن كىيىن،ئۆزىنىڭ تۆمۈر قەپەزدىن چىقالمايدىغانلىقىنى بىلىپ،خانغا تۆمۈرتەنلىك،كۈمۈش ياپراقلىق ئالتۇن مۇلىك بىر دەرەخ تىپىپ كىلىشنى ئىلتىماس قىلغان، بىلەمسەن بۇ گۈلھەسەلخاننىڭ ئۆز ۋەتىنىنى سىغىنغانلىقىنىڭلا ئالامىتى.بۇنى قانداقمۇ ئۇنىڭدىن كۆرگىلى بولسۇن.(بۇۋاينىڭ دىمى سىقىلىپ يۆتىلىپ كىتىدۇ.)

ھاشارچى:جىننىڭ قەستى شاپتۇلدا،ئابدۇللا دىگەن ئەبلەخ بۇ ئارقىلىق خاندىن تىخمۇ زور ئىنئام ئالماقچى.بىزنىڭ قان-تەرىمىز بەدىلىگە ئۆزى باي بولماقچى.

سەھنىنىڭ ھاشارچىلار كىرگەن تەرىپىدىن سائادەتخان تەستە مىڭىپ كىرىدۇ.بىر چىرىك قولدىكى قامچا بىلەن ئۇنىڭ غولىغا بىرنى سالىدۇ.

چىرىك ئا:چاپسان ماڭ. ھۇ ئۆلۈمتۈك!

سائادەتخان قامچا زەربىدىن يەرگە دۇمۇلايدۇ.يەنە بىر چىرىك ئولتۇرغانلارنى قامچىلايدۇ.

چىرىك ب:ماڭمامسەن سۆرەلمە ئىشەكلەر؟ئۆلگىلى كىلىشتىمۇ يە؟

يەردە ياتقان سائادەتخان قولدىكى تاياقتا تايىنىپ،قوپۇپ بۇ چىرىكنىڭ

يۈزىگە تۈكۈرۈپ،قولىدىكى تاياق بىلەن بىرنەچچىنى سالىدۇ.

سائادەتخان :يىرتقۇچ ھايۋان!

چىرىك قىلىچىنى يالىڭاچلاپ سائادەتخاننىڭ قوسىقىغا تىقىدۇ.سائادەتخان «ۋايجان» دەپ يىقىلىدۇ.يۈسۈپ شانىياز باشلىق ھاشارچىلار چىرىكنىڭ ئالدىغا ماڭىدۇ.بىر چىرىك قىلىچىنى يالىڭاچلاپ شانىياز بىلەن ئېلىشىدۇ.چىرىلەر كۆپىيىدۇ. قۇرۇق قول ھاشارچىلار بۇنىڭغا تەڭ كىلەلمەي.شۇ چاغدا يۈز بېشى يىتىپ كېلىدۇ.

يۈز بېشى: (چىرىكلەرگە قاراپ) بۇلارنى دەرھال باغلاڭلار.خان لەشكەرلىرىگە

مۇشت كۆتەرگەنلەرنىڭ بىشىنى ئېلىش لازىم.(يۈسۈپ بىلەن شانىياز

باغلىنىدۇ) بۇ ئىككىسىنى دەرەخكە باغلاپ،ئوق ـ ياغا تۇتۇڭلار!

چېرىكلەر ئاتا-بالا ئىككەيلەننى سەھنە ئوتتۇرىسىدىكى قاقشال دەرەخكە باغلايدۇ.

يۈسۈپ: ئىتلار!ئادەمخور ھايۋانلار!بۇلايدىغاننى بۇلاشتىڭ،ئەمدى ئادەم

ئۆلتۈرمەكچىمۇ؟(ھاشارچىلارنى كۆرسىتىپ) سەنلەر بۇلارنىڭ ئۆلتۈرۈپ

تۈگەتەلەمسەن؟

يۈز بېشى: ئاغزىڭنى يۇم!(چىرىكلەرگە قاراپ)ئوقياچىلارنى چاقىرىڭلار.

يۈسۈپ :توختا ئالدى بىلەن رەھمتۇللا بەگ كەلسۇن،بىزنى ئۆلتۈرسە رەھمتۇللا

ئۆلتۈرسۇن.

ھاشارچىلار جىددىلىشىدۇ.چېرىكلەرنىڭ ئوق ياچىلىرى كامانغا ئوق سالىدۇ.

يۈز بېشى: تەييارلىنىڭلار!قۇم يىغىلىپ تاش بولماس،قۇل يىغىلىپ باش.قىنى

سەنلەرنىڭ قانچىلىك ئىش تەۋرىتەلەيدىغانلىقىڭنى كۆرۈپ باقاي !

ئاتنىڭ تۇياق ئاۋازى بىلەن تەڭ رەھمتۇللانىڭ«توختا !» دىگەن ئاۋازى ئاڭلىنىدۇ.توپ ئىچىدىن «رەھمتۇللا بەگ كەلدى» دىگەن ئاۋازلار ئاڭلىنىدۇ.

يۈسۈپ: رەھمتۇللا بەگ ! (غالىبانە مۇزىكا ساداسى ئىچىدە رەھمتۇللا سەھنىگە

http://ilkitap.blogbus.com

كىرىپ كېلىدۇ)

رەھمىتۇللا: يۈز بېشى ! بۇلار بالا-چاقىلىرىدىن ئايرىلىپ،خاننىڭ يارلىقىنى دەپ ئىشلەۋاتسا،بۇ نېمە قىلغىنىڭ؟مۇشۇنداق قىلساڭ جىگدىنى قاچان يەتكۈزىمىز،بۇلارنى دەرھال ئازاد قىل!

يۈز بېشى:رەھمىتۇللا بەگ.بۇلار خان لەشكەرلىرىگە تىغ كۆتەردى.سىزنى كۆزگە ئىلمىدى.

يۇسۇپ: مۇتىھەم!كىم-كىمنى كۆزگە ئىلماي كەلگەنلىكىنى بىلەمسەن؟قارا ئۆيەرگە (سائادەتخاننىڭ جەسەدىنى كۆرسىتىدۇ) قانغا مىلىنىپ ياتقان كىم؟

شانىياز:جاھالەت ئوچۇغىنىڭ قارا تۇتۇلىرى!سەنلەرنىڭ ئادەم ئۆلتۈرۈشكە رۇخسەت،بىزنىڭ گەپ قىلىشمىزغا يول يوقما! بۇ ئادەلەتسىزلىك،تەڭسىزلىك بولماي نېمە؟

يۇسۇپ: رەھمىتۇللا بىگىم،قاراڭ تېخى قورسىقىدا تۇغۇلمىغان بالىسىمۇ بارئىدىغۇ؟(سەھنىنىڭ ئارقىسغا بىرىپ قارايدۇ).

ھاشارچىلار:رەھمىتۇللا بەگ !

رەھمىتۇللا: ئايالنى ئۆلتۈرگەن كىم؟

يۈز بېشى: رەھمىتۇللا بىگىم!خان ھەزرەتلىرىنىڭ ئىلتىپاتىغا مۇشەررەپ بولۇش ئالدىدا قىزىق قانلىق قىلماڭ.بىز بىلەن كىتىۋاتقان سۇدارىنىڭ بەگزادىسىنى ئۇنتۇپ قالماڭ.بۇ بىر نەچچە ئادەمنىڭ بىشىنى ئىلىش بىر نەچچە قۇچقاچنىڭ بىشىنى ئالغان بىلەن تەڭ.ئەگەر سىزنىڭ كۆشكۈرتىشىڭىز بىلەن بەگزادىگە زىيان-زەخمەت يىتىپ قالسا ئوردىدىن سىزنىڭ گىپىڭىزنى قىلغىلى ئادەم چىقماي قالارمىكىن؟.

رەھمىتۇللا يۈز بىشىنىڭ ئاخىرقى سۆزىدىن كىيىن كىيىن قىلچىنى چاقىانلىق بىلەن ئايلاندۇرۇپ،ئالدىدىكى چىرىكنىڭ قوسىقىغا ئۇرىدۇ.قالغان چېرىكلەر

قىلىچ،نەيزە بىلەن رەھمىتۇللاغا تاشلىنىدۇ.رەھمىتۇللانىڭ ئىككى نەۋكىرى قاتتىق ئېلىشىشقا چۈشىدۇ.ھاشارچىلار تاش،كالتەك بىلەن ئوق ياچى چېرىكلەرگە ئېتىلىدۇ.

نۇر كۆچىيىپ مۇزىكا ھەيۋەتلىك چېلىنىدۇ.بىردەملىك قىلىچۋازلىقتىن كېيىن چېرىكلەر بىرنەچچە ئۆلۈكلىرىنى تاشلاپ يۈز بېشىنى ئېلىپ چېكىنىدۇ.رەھمىتۇللا ئۇلارنىڭ ئارقىسىدىن يۈگۈرىدۇ.ھاشارچىلار ئۆلگەن چېرىكلەرنىڭ قېلىچ،نەيزىلىرى بىلەن قوراللىنىدۇ.سىرتتىن ئۇر-چاپ ئاۋازى كۆچىيىپ،دۈپۈلەپ كىلىۋاتقان ئاتلارنىڭ ئاۋازى ئاڭلىنىدۇ.شۇئان رەھمىتۇللا سىرتتىن يەنە بىر چېرىك بىلەن قىلىچلىشىپ كىرىپ جەددى ئېلىشقاندىن كېيىن چېرىكنى يەرگە يىقىتىدۇ.سىرتتىن ھاشارچىلار كىرىپ كېلىدۇ.رەھمىتۇللا كۆپچىلىككە قاراپ.

رەھمىتۇللا: قېرىنداشلار،چىدىغۇچىلىكىمىز قالمىدى.تىخى يىقىندىلا كۇچارخەلقى مانجۇلارنىڭ ئادالەتسىزلىك ۋە يەرلىك ھاكىملارنىڭ زوراۋانلىقىغا قارشى قوزغالغان ئىدى.بىز ئۆچتۇرپان خەلقىنىڭمۇ ھەسرەت-نادامەتتە ياشاۋىرىشىمىزنىڭ ئورنى يوق. توشقاندەك يۈز يىل ياشىغۇچە يولۋاستەك بىركۈن ياشايدىغان ۋاقتىمىز كەلدى!

ھاشارچىلار: يىتىپ ئۆلگىچە،ئېتىپ ئۆلىمىز!

يۈسۈپ: رەھمىتۇللا بەگ،ئۆزۈڭ ئوردىدا بولساڭمۇ كۆڭلۈڭ پۇقرادا ئىدى.ئوردىدا سەن ئۆچۈن گەپ قىلىدىغان ئادەم بولمىسا سىنىڭ گىپىڭنى بىز قىلىمىز.بىزبۈگۈن زۇلۇم ئەزرائىلىغا قارشى قوزغالدۇق.يا شىھىت بولىمىز يا غازى.مۇشۇ يولدا ئۆلسەك جىنىمىزغا رازى.

شانىياز:رەھمىتۇللا ئاكا،مۇشۇ يەردىلا بەش يۈزدىن ئارتۇق ئادەم بار شەھەر ئىچىدە تىخىمۇ كۆ،ئوتنىڭ تىشىدا كۆيگىچە ئوتنىڭ ئىچىدە كۆيۈش كېرەك.

غوزغىلاڭچى ئا:شۇنداق!ئۆتكۈر قىلىچىمىز بىلەن ئەقىل پاراستىمىز بولىدىكەن،ئەزرائىل ئوردىسىدىن دىۋىلەر پادىشاسىنى تۇتۇپ چىقىمىز.ئاشۇ ئابدۇللا دېگەن بىلەن سۆز دارىن دىگەننىڭ ئەدىۋىنى بىرىش كېرەك.

يۈسۈپ :(رەھمىتۇللاغا قاراپ)ئۇكام رەھمىتۇللا،سەن دىگەندەك قورقۇنچاقنىڭ تۇمىقى بولغىچە،باتۇرنىڭ چومىقى بولىمىز. بۇگۈندىن باشلاپ سەن بىزنىڭ ھەقىقى سەردارىمىز.

ھاشارچىلار :ئەمىر بەرگەيسىز.

يۈسۈپ:قىرىنداشلار توپ ئىچىدىكى ئاجىز-مىيىپلار ئۆز جايىڭلارغا قايتىڭلار.قالغانلار سەردارغا ئەگىشەيلى.

سەھنىنىڭ ئارقىسىدىن كەكە ساقال،توكۇر بىركىشى ئاقساقلاپ چىقىپ يۈسۈپنىڭ ئالدىغا كېلىدۇ.

توكۇر كىشى:يۈسۈپ!ماڭا ئوخشاش ياش كىشىنىمۇ توپتىن ھەيدىمەكچىمۇ سەن.مەن توكۇر بولدۇم، بۇ راست. لىكىن مۇشۇ پۇتۇمنى كىم توكۇر قىلغانلىقىنى بىلەمسەن؟(ئاچچىق ۋە ئىچىنىش بىلەن) ھەي ئابدۇللا! قانخور زالىم!ياق! مەن توپتىن قالمايمەن. ھىچبولمىغاندا چىرىكلەرنىڭ ئۆتەر يولىغا تاش يۇمۇلتىپ بىرەلەيمەن.

ھاياجانلىق مۇزىكا ساداسى بىلەن رەھمىتۇللا توپقا يىقىنلىشىپ يۈسۈپ ۋە توكۇر كىشىنىڭ قولىنى قەدىردانلارچە سىقىدۇ.

رەھمىتۇللا:رەھمەت بۇۋا!غەيرىتىڭلارغا رەھمەت.(تاھىر يۈگۈرۈپ كىرىدۇ.)

تاھىر: رەھمىتۇللا ئاكا! (بىر قەدەم توختىۋىلىپ)بىز شەھەر خەلقى ئەسىمتۇللا ئاكامغا ئەگىشىپ،سىزنى كۈتۈپ تۇرمايلا قوزغىلىپ شەھەرنىڭ قەشقەر دەرۋازىسىنى ئىگەللىدۇق.

رەھمىتۇللا: ياخشى!

تاھىر: يولدا بىر مەپە شەھەر تەرەپكە ئۇچقاندەك كېتىۋاتىدۇ.سىزگە تىزراق خەۋەر يەتكۈزۈش ئۈچۈن ئۇنىڭغا تەگمىدۇق.

قوزغىلاڭچى:ھۆرمەتلىك سەردار!سۈيچىڭنىڭ بەگزادىسى قېچىپ كېتىپتۇ.

رەھمىتۇللا:ئۇھېچيەرگە قېچىپ كېتەلمەيدۇ.تاھىرجان،شانىياز! ئاۋۇ جايدا چىرىكلەردىن ئۆلجىغا چۈشكەن ئاتلار بار،يىگىتلەر خالىغانچە تاللىۋالسۇن!دەرھال شەھەر قەلئەسىگە يۈرۈش قىلىڭلار!

شانىياز ۋە تاھىر :بولىدۇ(ئىككىيلەن مىڭىشقا تەمشىلىدۇ)

رەھمىتۇللا:توختاڭلار!سىلەرنىڭ بىرىنچى قىلىدىغان ئىشىڭلار، شەھەرگە بىسىپ كىرگەندىن كېيىن،زىندانىنى ئىگەللەپ قېرىنداشلارنى ۋە مىرزا رېھىمنى ساق-سالامەت قۇتۇلدۇرۇش ئۇقتۇڭلارمۇ؟

شانىياز:ئۇقتۇق! (چىقىپ كېتىدۇ.)

رەھمىتۇللا:بىزتېزدىن ئاتلىنىپ قەلئە دەرۋازىسى بىلەن تۇمشۇق تاغ ئېغىزىنى ئىگەللەپ،ئابدۇللانىڭ ئالاقە يولىنى كېسىپ تاشلىشىمىز كېرەك.يۈسۈپ تاغا!

يۈسۈپ : خوش!

رەھمىتۇللا: سىز قىربالارنى تەشكىللەپ،غازاتتا شېھىت بولغانلارنى يەرلىگەندە قويۇڭ.ئاندىن ئاۋۇ جايدىكى بەش ھارۋا ئالتۇن-كۈمۈشنى قوغداپ شەھەرگە ئىلىپ بېرىڭ.بۇ ئۈچتۈرپان خەلقىگە تەئەللۇق.

يۈسۈپ:بولىدۇ!

رەھمىتۇللا:قېرىنداشلار خورلۇق ۋە ئادالەتسىزلىكنى قىلىچ بىلەن تۈگەتمەي بولمايدۇ.

كۆپچىلىك:زالىم ئابدۇللانى تىرىك تۇتايلى!

(خور)

ئوت بولۇپ ياندى قىساس باتۇر يىگىتلەر قەلبىدە

تۈگ ئەلەم قىلماقتا جەۋلان كۆكتە ـ ئاسمان قەھرىدە

باش بولۇپ مەرت رەھمىتۇل قانلىق زامانغا ئۈردى تىغ

لەرزىگە كەلدى زېمىن قالدى ياۋۇزلار ۋەھمىدە

(پەردە چۈشىدۇ.)

ئۈچىنچى پەردە

ئالدىنقى پەردىدىن ئىككى كېيىن،چۈشتىن بۇرۇن.

يامۇل مەھكىمىسى بىرىنچى پەردە بىلەن ئوخشاش.

سىرىتتىن گۈمبۈرلىگەن زەمبىرەك ئاۋازى بىلەن «ئۇر-چاپ» ئاۋازى توختىماي ئاڭلىنىپ تۇرىدۇ.ئابدۇللا ئالاقزادىلىك ئىچىدە تىپىرلاپ قالغان ھالەتتە پەردە ئېچىلىدۇ.

ئابدۇللا: نېمە دېگەن قورقۇنۇچلۇق-ھە؟بۇ يالاڭتۆچىلەرنىڭ مۇنداق شىددەت بىلەن كۆتىرىلىشىنى ئويلىمىغان ئىكەنمەن.

قارشى تەرەپتىن پۇقراچە كىيىنگەن مۇزەپپەر ئالدىراپ كىرىپ كېلىدۇ.

مۇزەپپەر:شۇنداق بىگىم،شۇنداق!بۇلار نېمە ئەمدى قىلمەن دىسە قىلىۋىرىدۇ...(ئېغىر خۇرسىنىپ)جىگدە سەپرىدە كۆتىرىلگەن بۇ يىغلىق ئاخىر بىزنىڭ بېشىمىزغا چىقىدىغان بولدى.

ئابدۇللا مۇزەپپەرنى تونۇپ ھاڭ-تاڭ قالىدۇ.

مۇزەپپەر:(تىزلىنىپ،زارلانغان ھالدا)ھۆرمەتلىك بىگىم، تۈنۈگۈندىن بىرى ئۆيىدىن تالاغا چىقالماي ئىتنىڭ كۈنىنى كۆردۈم. دەرىزىدىن كىرىۋاتقان قىقاس-چۇقان،ئۇر-چاپ ئاۋازلىرى يۈرىكىمنى قىپىدىن چىقىرىۋەتە يىلا دەپ قالدى.(كىيىمنى كۆرسىتىپ) شۇڭا مۇشۇ جۇل-جۇل كىپەننى

كىيىۋېلىشقا مەجبۇر بولدۇم.

ئابدۇللا:ئاپئاق غوجا تىبەتكە ياردەم سوراپ بارغاندەك سىزمۇ ئىشان چوڭ دادىڭىزنىڭ كارامىتىنى كۆرسەتسىڭىز بولاتتى. خان لەشكەرلىرى سۇدارىنىنىڭ بىۋاستە قوماندانلىقىدا جەڭ قىلىۋاتىدۇ.لېكىن سىز...

شۇ چاغدا سىرتتىن يۈز-كۆزلىرى قانغا بويالغان سۇچىك دەلدەڭشىگىنىچە كىرىپ كېلىدۇ.

سۇچىك:تۈگۈشتۈق،بىز تۈگەشتۇق.خان ئالىلىرى بىزنى كەچۈرمەيدۇ.(ئابدۇللا بىلەن مۇزەپپەر يۈگۈرۈشكىنىچە سۇچىكنى يۆلەپ مەھكىمە سۇپىسىغا ئولتۇرغۇزىدۇ)ھاكىم بەگ ئىش بولمىدى.رەھمىتۇللا لەشكەر تارتىپ سىپىل دەرۋازىسىدىن بۆسۈپ كىردى.ئۇلار شىددەت بىلەن يامۇلغا بىسىپ كىلىۋاتىدۇ.لەشكەرلىرىمىز قەتلى دەرياسىغا غەرق بولۇپ كەتتى.

ئابدۇللا: بىيەنتاخەي جاناپلىرىغا ئەۋەتكەن كىشلىرىمىز ياردەم ئىلىپ كەلگىچە بەرداشلىق بىرەيلى سۇ دارىن.

سۇچىك: ئەمدى كىچىكتۇق.ئىش ھىچقاچان بىز شىمالى جۇڭغارىيەنى بىر تەرەپ قىلغاندەك ئاسانغا چۈشمەيدۇ. خان ھەزرەتلىرىنىڭمۇ ئەنسىرەيدىغىنى قەشقەرىيە تەرەپتە ئىدى.بۈگۈن بىز دەل شۇ كۈننى كۆرىۋاتىمىز.خان ئالىلىرى ئەمدى بىزنى كەچۈرمەيدۇ.(سىرتتىن يۈزبىشى ئالدىراپ يۈگۈرۈپ كىرىپ كېلىدۇ)

يۈز بېشى:دارىن جاناپلىرى،قەلئە ئۈستىدىكى زەمبىرەكلەرنىڭ ھەممىسى گادايلارنىڭ قولىغا چۈشۈپ كەتتى.ئۇلارنىڭ ئاتقان ئوقلىرى بىزنىڭ شەھەر ئىچىدىكى قورغانلىرىمىزنى بۇزۇپ تاشلىدى.يامۇل ئۈگزىلىرىدىكى زەمبىرەكلەرنى ئىشلەتمەسەك بولمايدىغان ئوخشايدۇ.

سۇچىك:سېنى ھازىردىن باشلاپ مىڭ بىشلىقىغا كۆتەردىم.قوماندانلىقنى قولۇڭغا ئال.گادايلارنى قىر-چاپ ئۆلتۈر...(بارغانسىرى ئاۋازى پەسىيىپ كىتىدۇ.)

http://ilkitap.blogbus.com

يۈزبېشى: بەگزادەم....

سۈچىك:بەگزادىگە ئىيت! ئۇ دەرھال بۇيۇرتتىن ئايرىلىپ ئاقسۇغا كەتسۇن!

يۈز بېشى:بەگزادەم زەمبىرەك ئوقى بىلەن جىندىن ئايرىلىپ،روھى جەننەتكە كەتتى.

سۈچىك:نىمە؟!(غالجىرلاشقان ئەلپازدا) بەگزادەم...بالام!... مەن ئۈچ ئالمەن!قەتئى ئۈچ ئالمەن!(ئەسەبىلىشىپ) ھا..ھا..ھا...(ئابدۇللا يېقىنلىشىدۇ)

مۇزەپپەر:دارىن جاناپلىرى،كۆكۈللىرىنى بۇزمىسىلا،سەۋىر قىلسىلا، تەقدىر پىشانىمىز...(سۈچىك بۇرۇلۇپلا قىلىچىنى ئۇلارغا تەڭلەيدۇ.ئابدۇللا بىلەن مۇزەپپەر يىقىلىپ چۈشۈپ، ئارقىچە ئۆمىلەپ قاچىدۇ.)

سۈچىك:رەھىمسىزلەرنىڭ قولىدىن قېچىپ قۇتۇلسام خانغا تۇتۇلىمەن ئىككىلا تەرەپتىن مەن ئۆلۈمگە مەھكۇم.بەگزادەمدىنمۇ ئايرىلدىم(قىلىچىنى ئايلاندۇرۇپ،قوسىقىغا تىقىدۇ، تېپىرلىغىنىچە يىقىلىدۇ.ئابدۇللا بىلەن مۇزەپپەر قورقىنىدىن جالاقلاپ تىترەپ كىتىدۇ.)

مۇزەپپەر:بېگىم،تىرىكچىلىكىمىز غالچىلىق بىلەن ئۆتتى.ئەمدى قىرىغاندا جىنىمىزنى بۇگادايلارغا تاشلاپ بەرمەيلى.

ئابدۇللا:بىزقۇمۇلدىن بۇيەرگە نىمە دەپ كەلدۇق؟ئۆچتۇرپاننىڭ شۇنچىلا بايلىقىنى مۇشۇ بىرتوپ گادايلارغا تاشلاپ بىرىمىزما.مەن ئۇلارغا كۆرسىتىمەن تېخى.

مۇزەپپەر قىلايلى بېگىم.

ئابدۇللا: ئۇنداقتا.....

مۇزەپپەر:ھىلە مىكىر ئوتتۇز ئالتىدۇر.قېچىپ كىتىش ھەممىدىن كاتتىدۇر دىگەندەك ھازىرنىڭ ئۆزىدىلا بۇيەردىن يوقىلايلى.

ئابدۇللا:ھەممە تەرەپتىن قامىلىپ قالدۇق،قانداق قاچىمىز؟

مۇزەپپەر:ئۇلۇغلىرىمىز «ھىلىدىن ھالقۋا ياساپتۇ»دېيىشكەن ئەمەسمۇ (قۇلىقىغا شىۋىرلايدۇ)

ئابدۇللا:ھەي... ماقايىلى(كىتىۋېتىپ)مەن ئۈچ ئالمەن،قەتئى ئۈچ ئالمەن،رەھمىتۇللا،مەن سىنى دار ئاستىدا كۆرىمەن (چىقىپ كىتىدۇ.سىرىتتىن ئىبراھىم مىرشاپ كىرىدۇ،ئۇياق بۇياققا قاراپ)

ئىبراھىم:ئابدۇللا بىگىممۇ قىچىپتۇ،مەنمۇ دەرھال قاچمىسام...(ئۇ سۈچىكنىڭ ئۆلۈكىنى كۆرۈپ قالىدۇ)بۇنىمە ئىش؟(ئىككى يانغا بىر قارىۋېتىپ،دەرھال سۈچىكنىڭ يانچۇقىدىن كىچىكرەك ھەميان خالتىسىنى ئىلىپ،ئۇرۇۋىدىن تۇرۇۋشىغا سىرىتتىن كەلگەن ئايال ئىبراھىمنىڭ مۈرىسىنى تۇتىدۇ. ئاستا قايرىلىپ ئايالنى كۆرگەن ئىبراھىم قورقىنىدىن دۇدۇقلىغىنىچە)ھۆرمەتلىك خىنىم بۇ ئالتۇن-كۆمۈشنى ئابدۇللا بىگىمگە تاپشۇرماقچى ئىدىم،بىراق ئابدۇللا بىگىم (يەرگە قارايدۇ،چۈمپەردىنى قايرىغان ئابدۇللا)

ئابدۇللا:بىگىڭ كۆز ئالدىڭدا تۇرۇۋپتۇ.

ئىبراھىم:خوش بىگىم!

ئابدۇللا: سەن بىرىپ ساۋۇت سەرراپ بىلەن شىرىپ ئاقساقالغا ئېيىت ئۇلار گادايلار سىپىگە كىرىۋالسۇن،رەھمىتۇللانىڭ ئىشەنچىسىنى قولغا كىرگۈزۈپ،ئۇز يىنىغا شىرىك تويلىسۇن. ئۇلارنى خىمىرتۇرۇش قىلىپ گادايلارنىڭ سىپىنى ئىچىپ تاشلاش كىرەك.ئىشنى خۇپىيانە تۇتسۇن.ئۇچرىشىش بەلگىمىز«ھوقۇش».

ئىبراھىم:ئۇلار ئۇنىماي قالسا...

ئابدۇللا:ئۇلارغا ئىنئام،مەنسەپ بىرىدىغانلىقىمنى ئېيىت،يەنىلا ئۇنىمىسا...(مۇشتىنى تۈگىدۇ)

ئىبراھىم:چۈشەندىم.(تازىم قىلىپ چىقىپ كىتىدۇ)

مۇزەپپەر:بېگىم تىز بولايلى.قانچە چاققان بولساق شۇنچە ياخشى، (ئۇلار يوشۇرۇندۇ.سىرتتىكى قوزغىلاڭچىلارشىددەت بىلەن مەھكىمە ئىچىگە بۆسۈپ كىرىشكە باشلايدۇ).

سەھىنىنىڭ ئوڭ تەرىپىدىن مايىسخان ۋە تاھىر ئىككى-ئۈچ چېرىكنى قىلىچ زەربىسى بىلەن قىستاپ كىرىدۇ.سەھىنىنىڭ سول تەرىپىدىن رەھمىتۇللا ۋە ئەسمىتۇللا بىرنەچچە قوزغىلاڭچى بىلەن بىللە بىرنەچچە چېرىكنى قىستاپ كىرىدۇ.يۈسۈپ يۈزبېشىنى قىلىچ بىلەن چېپىپ يەرگە يىقىتىدۇ.قوزغىلاڭچىلارچېرىكلەر بىلەن بىرنەچچە رەت ئېلىشىپ ئۇلارنى ئۇجۇقتۇرىدۇ.شۇ ئەسنادا رەھمىتۇللانىڭ يۈرىكىگە يا ئوقىدىن بىرسى كېلىپ سانجىلىشى بىلەن ئۇ دەلدەڭشىپ قالىدۇ.

يۈسۈپ:رەھمىتۇللا بەگ!(ئەسمىتۇللا ،مايىسخانلار رەھمىتۇللانى يۆلەيدۇ.)

ئەسمىتۇللا:ئاكا كۆزۈڭنى ئاچ!

مايىسخان:دادا كۆزلىرىنى ئاچسىلا.(رەھمىتۇللا زەھەرلىك ئوقنىڭ ئازاۋىدىن زورىغا بېشىنى كۆتۈرىدۇ،ئارقىدىن مىرزا رىھىم شانىياز بىلەن كىرىپ كېلىدۇ)

رەھمىتۇللا:مىرزام.سىلىنىڭ زىنداندىن سالامەت ئازاد بولغانلىقلىرى ئۈچۈن خوشالمەن.(شانىيازغا قاراپ)شانىياز،شەھەر پۈتۈنلەي ئېلىندىمۇ؟

شانىياز:خاتىرجەم بولسىلا سەردار!شەھەر ئۆز ئىلكىمىزگە ئۆتتى.بىر قىسىم قوزغىلاڭچىلارنى ھەرقايسى يېزىلاردىكى ئابدۇللانىڭ ئادەملىرىنىڭ ئەدىۋىنى بېرىشكە ئەۋەتتۇق،شەھەر خەلقى ئۆز غەلبىسى ئۈچۈن تەنتەنە قىلماقتا!

رەھمىتۇللا:(ئازاب ئىچىدە كۈلۈمسىرەيدۇ)ئەل يۇرت بىزدىن رازى بولدى.لېكىن ئۇن كۈلكىنىڭ بىر قايغۇسى بولىدىغانلىقىنى پەقەت ئاداققىچە قىلىچ ئويناتقاندا،ئاندىن مەڭگۈلۈك تەنتەنە بولىدىغانلىقنى

ئۇنۇتماڭلار!ئابدۇللا تىرىك تۇتۇلدىمۇ؟

ئەسمتۇللا:ئۇنىڭ ئۆلۈك-تىرىكلىگىنى بىلەلمىدۇق.

شانىياز:چىرىكلەرنىڭ كۆپ قىسمىنى يوقاتتۇق،پەقەت بىر نەچچىسى ئاقسۇ تەرەپكە قېچىپ كەتتى.

رەھمىتۇللا:ئىلاننىڭ قۇيرۇغى كىسىلگەن بولسىمۇ... بېشى ساق قاپتۇ.ئۇ يەنىلا ئادەم چاقالايدۇ...(رەھمىتۇللا ھوشىدىن كىتىدۇ)

ئەسمتۇللا:ئاكا! (رەھمىتۇللا ئېغىر ھالسىرايدۇ)

مىرزارىھىم:(رەھمىتۇللانىڭ كۆكرىكىدىكى ئوقنى ئېلىپ ئەسمتۇللاغا بىرىدۇ)ئوقنىڭ ئۇچىنىڭ قارىداپ كېتىشىگە قارىغاندا ئۇچى زەھەر بىلەن سۇغۇرۇلغان. (جىددىيلىشىدۇ) شانىياز سەن بىرىپ شەھەرىمىزدىكى مەشھۇر جەرراھ پىرمۇھەممەت بىلەن شەيخ سۇلايمانلارنى چاقىرىپ كەل، سەردارنىڭ بەدىنىدىكى زەھەرنىڭ تارقاپ كەتمەسلىكىگە ئىلاج قىلسۇن.

شانىياز:بولىدۇ،بۇۋا! (چىقىپ كىتىدۇ)

مىرزارىھىم:يۈسۈپ!(بۇيرۇق تەلەپپۇزىدا)سەردارىمىزنى ئارامگاھقا يۆتكەيلى.

يۈسۈپ:بولىدۇ،مىرزام(بىرنەچچە قوزغىلاڭچىلار بىلەن رەھمىتۇللانى ئېلىپ چىقىپ كىتىدۇ).

مايىسخان: (ئەسمتۇللا قايرىپ سۇندۇرۇۋەتمەكچى بولغان ئوقنى ئېلىپ)ئاكا،بۇ زەھەرلىك ئوق يەنىلا ئىگىسىگە قايتۇرۇلغىنى ياخشى.(ئوق ياغا قاراپ)سەن پەقەت دادامغىلا سانجىلماستىن بەلكى سانسىز قىرىنداشلىرىمىزنىڭ يۈرىكىگە سانجىلدىڭ!ئىگەڭنى تاپمىغىچە بۇ يولدىن ھەرگىز قايتمىغايسەن،(شۇچاغدا تاھىر بىلەن مايىسخاننىڭ قىز نەۋكەرلىرى ئايالچە ياسانغان بىركىشىنى ئېلىپ كىرىدۇ)

تاھىر:ئەسمتۇللا ئاكا!چىرىكلەرنى ئارالغىچە قوغلىدۇق.ئۇلاردىن بىر نەچچىسى ئېلىپ قاچقان ئالتۇن-كۈمۈشلىرى بىلەن تىرىك تۇتۇلدى.(بۇرۇلۇپ

سىرىتتقا قاراپ) ئېلىپ كىرىڭلار!

ئەسمتۇللا: ياخشى بوپتۇ.تاھىرجان.قوزغىلاڭچىلارغا ئېيتىڭلاركى قولغا چۈشكەن چىرىكلەرنىڭ كۆپ قىسمى يەنىلا گۇناسىز. ئۇلارنى ئۆلتۈرمىسۇن خىراجىتىنى بىرىپ يۇرتىغا قايتۇرۇۋېتىڭلار.(ئايالنى كۆرۈپ) بۇ ئايال.....؟

مايىسخان: مەزلۇم كىشىگە ئازار بەرمەسلىك كېرەكتىغۇ؟

گۈلجامال: ئاچا،بۇ ئايال ئەمەس.قوي تىرىسىگە يوشۇرۇنغان بۆرە!

زوھرە: بىز شەھەر دەرۋازىسىدىن چىققۇاتساق،بۇمۇناپىق ئىشەكلىك كېتىۋاتقان ئىكەن.ئەپتىدىن ئايالغا ئوخشىمايدىغانلىقىنى سىزىپ گەپ سورىساق،ئاندىن ئۆزىنى ئاشكارا قىلدى.

گۈلجامال: ئابدۇللا بىلەن ئىككىسى مەھكىمە ئىچىدىكى لەخمە بىلەن قىچىپ چىققان ئىكەن.

گۈلسارە :ئاچا،بۇئىككى قولى ئۇچتۇرپان خوتۇن-قىزلىرىنىڭ ئىسسىق قىنى بىلەن بويالغان قىرى چايانىنى دارغا ئىسىش كېرەك.(مايىسخان قىلچىنى يالىڭاچلاپ ھىلقى كىشىنىڭ چۇمبىلىنى قايرىيدۇ.ئەسەبىلىكتىن غال-غال تىترەپ تۇرغان مۇزەپپەرنى كۆرۈپ،غەزەپتىن ئۇنى چاپماق بولىدۇ)

مىرزارىھىم:قىزىم توختاڭ!(ئۇنى توسىدۇ)ئالدى بىلەن ئۇنىڭدىن سۆز ئاڭلايلى.ئاندىن ئۇنىڭغا قانداق جازابەرسەكمۇ كىچىكمەيمىز.

ئەسمتۇللا:مۇزەپپەر!سەن مۇشۇ ھالەتكە چۈشتۈڭما؟ئېيت ئابدۇللا قىنى:

مۇزەپپەر: با...تۇرلار...مەن ئېيتاي،ئابدۇللا...(تىلى كالىۋالىشىدۇ)

تاھىر:سۆزلە!ئۇ نەگە كەتتى؟

مۇزەپپەر:ئۇ...مۇ ماڭا ئوخشاش ياسىنىپ يۈز بېشى بىلەن ئاقسۇغا قاچتى.

مايىسخان:مەن سىنى!؟(بىرىپلا مۇزەپپەرنىڭ قورسىقىغا قىلىچ ئۇرماقچى بولغىنىدا مىرزارىھىم توسىدۇ)

مىرزا رېھىم:قىزىم،سەۋرى قىلىڭ!

مۇزەپپەر:قېرى جىنىمغا رەھمى قىلىڭلار!(قورققىنىدىن يەرگە يىتىۋالىدۇ.تاھىر توپ ئىچىدىن رەھمەتۇللانى ئىزدەيدۇ)

تاھىر:ئەسمەتۇللا ئاكا!بەگ دادام كۆرۈنمەيدىغۇ؟(ھەممەيلەن ئەلەم قايغۇبىلەن رەھمەتۇللانى ئىلىپ چىقىپ كەتكەن تەرەپكە قارايدۇ.ئالتە قىز نەۋكەرلەر كۆزىيشى قىلىدۇ) نىمە؟زادى نىمە بولدى مايسىگۇل؟

شۇ چاغدا شانىياز كىرىپ كىلىدۇ.

ئەسمەتۇللا:(مىرزا رىھىمغا قاراپ)جەرراھلار ھازىر بولدى.ئۇلار پۈتۈن ئەقىل ئىدرىكى بىلەن سەردارنىڭ ھاياتىنى قۇتقۇزۇشقا ئىلاج قىلماقتا.(بۇلارنىڭ سۆزلىشىپ تۇرغان پەيتىدىن پايدىلىنىپ مۇزەپپەر قاچىدۇ،بۇنى يۇسۇپ كۆرۈپ قالىدۇ)

يۇسۇپ: مۇزەپپەر توختا!

مايسىخان:ئۇقاچالمايدۇ(ھىلىقى ئوقنى ئىسۋالغان يايىغا سىلىپ مۇزەپپەرنىڭ ئارقىسىدىن ئاتىدۇ.سىرتتىن مۇزەپپەرنىڭ «ۋايجان» دىگەن بوغۇق ئاۋازى ئاڭلىنىدۇ.

ئەسمەتۇللا: (سىرتقا قاراپ) ئوق دەل جايىغا تەگدى. (مايسىخاننىڭ يىنىغا بىرىپ) يارايسىز سىڭلىم! (غالىبانە خىتاب بىلەن)تاھىر،شانىياز،سىلەر قوزغىلاڭچىلارنىڭ ئاتلىق،پىيادە لەشكەرلىرىگە باشچىلىق قىلىپ،شەھەر مۇداپىئەسىنى كۈچەيتىپ ھەر ۋاقىت جەڭ قىلىشقا تەييار تۇرۇڭلار.يۇسۇپ تاغا سىز ياماننىڭ ئاشلىق ئامبىرىدىكى بىر قىسىم ئاشلىقنى پۇقرالارغا تارقىتىپ بىرىشكە باشچى بۇلۇڭ!

تاھىر،شانىياز،يۇسۇپ :باش ئۈستىگە!

ئەسمەتۇللا:سىڭلىم مايسىخان!سىز قىز نەۋكەرلىرىڭىز بىلەن قول ئاستىڭىزدىكىلەرنى ئېلىپ،ھەرقايسى يىزىلاردىكى دىھقانلارنىڭ بىزگە

يەتكۈزۈپ بىرىۋاتقان تەمناتنى شەھەر ئىچىگە جۇغلاشقا باش بولۇڭ،ئېھتىمال دۈشمەنلەر بىزنى قامال قىلىشى مۇمكىن.

مايسىخان ۋە ئالتە قىز:باش ئۈستىگە!

ئەسمىتۇللا:قېرىنداشلار،ئادالەت زۇلپىقارلىرىمىز بىلەن زۇلۇم كىشەنلىرىنى پاچاقلاش ئۈچۈن ھەرۋاقىت تەييار تۇرايلى!

كوللېكتىپ: ئەل ئۈچۈن جېنىمىز پىدا!

(پەردە چۈشىدۇ)

تۆتىنچى پەردە

باش باھارنىڭ مەلۇم بىر كۈنى

ھاكىم بەگ مەھكىمىسى.ئالدىنقى پەردە بىلەن ئوخشاش. يىراقلاردىن ناغرا سۇناي ئاۋازى ئاڭلىنىدۇ.پەردە ئېچىلغاندا بىر قانچە جۈپ ئەر-ئايال قوزغىلاڭچىلار قىلىچ بىلەن جەڭ مەشقىنى قىلىۋاتقان، بىر قانچە قېرى - ياشلار مەھكىمە تۆرىگە جايلاشقان سۇپا ئۈستىدە تاماشا كۆرىۋاتقان ھالدا پەردە ئېچىلىدۇ. سىرتتىن پاكىز كىيىنگەن يۈسۈپ كىرىپ كېلىدۇ.

يۈسۈپ: تىخى يىقىندىلا بىز پۇقرالارنىڭ كۆزىگە دوزاق كۆرۈنگەن بۇ ئەزرائىل ئوردىسىدىمۇ مەرىكە بوپتۇ. (جامائەتكە قاراپ)

ھارماڭلار باللىرىم، بۇ ھۈنەرنى پىششىق ئۆگىنىڭلار.(قىز - يىگىتلەر يۈسۈپنىڭ ئەتراپىغا ئولىشىپ ، تىچ- ئامانلىق سورىشىدۇ. سىرتتىن ئەسمىتۇللا ۋە مىرزا رېھىمنىڭ يۆلىشى بىلەن رەھمىتۇللا ۋە بىر قانچە قىزلار كىرىپ كېلىدۇ، يۈسۈپ دەرھال ئۇنىڭ ئالدىغا بارىدۇ)

يۈسۈپ: ئەسسالامۇ ئەلەيكۇم

رەھمىتۇللا:
ئەسمىتۇللا:
مىرزا رېھىم:

http://ilkitap.blogbus.com

ۋە ئەلەيكۇم ئەسسالام

قول ئىلىشىپ كۆرىشىدۇ.سەردار جامائەتكە ئىھترام بىلدۈرىدۇ. قوزغىلاڭچىلار چوڭلارغا ھۆرمەت بىلەن سالام قىلىدۇ.

يۈسۈپ: سەردارىم، ھازىر يۇرتىمىزنىڭ ھەممىلا يېرىدە ھېيت- مەرىكە بولىۋاتىدۇ، پۇقرالارنىڭ ھەممىسلا خوشال.

رەھمەتۇللا: ياخشى بوپتۇ تاغا.مانا مەنمۇ شۇ خوشاللىقلارغا ھەمدەم بولماقچىمەن.

يۈسۈپ: ناھايىتى ياخشى ، سەردار ، قېنى بۇ ياققا كەلسىلە. (سۇپىغا تەكلىپ قىلىدۇ.چوڭلار سۇپىدىن ئورۇن ئىلىشىدۇ.) جاراھەتلىرى بىر ئاز ياخشى بولدىمۇ؟

رەھمەتۇللا: خۇداغا شۈكرى ، ئوبدان بولۇپ قالدىم.

توپ ئىچىدىن بىر قېرى موماي كىچىك بىر سېۋەتتە تۇخۇمنى كۆتۈرۈپ رەھمەتۇللانىڭ ئالدىغا بارىدۇ.

موماي: بەگ ئوغلۇم، ئۆزلىرىنى يوقلاپ كەلگەن ئىدىم، ئاز بولسىمۇ مۇشۇ تۇخۇمنى يەپ باقسىلا، خۇدايىم كىسەللىرىگە شىپالىق بىرەر.

رەھمەتۇللا: رەھمەت ئانا.(يۈسۈپ مومايغا ئورۇن كۆرسىتىدۇ)

يۈسۈپ: سەردارىم ئۆزلىرىنى بىيت- نەزمىلەرنى تولىمۇ ياخشى پۈتىدۇ دەپ ئاڭلىۋىدىم،مۇبارەك ئىغزىلىرىدىن ئاڭلىساق ياخشى بولاتتى.

ئەسمتۇللا:ئاكام يىقىندا بىر نەزمە يېزىپتىكەن، مەن ئۇنى كونا بىر ئاھاڭغا سالغانتىم، سىلەرگە ئوقۇپ بىرەي.

يۈسۈپ: ئەسمتۇللا بەگنىڭ خۇش ناۋاسىنى بىر ئاڭلايلى.

ئەسمتۇللا:

ئاڭلا ئەي مۆلجەر تىغىنىڭ بۇركۈتى دوست- يارىلار،

ياۋغا قارشى ھەر چىلىشنىڭ نەۋكىرى - مەردانىلەر.
يۇرتىمىزدىن كەتتى قىش، كەلدى باھار قالغاچلىرى،
جەڭدە بىز تۆككەن قىزىل قاندىن ئېچىلدى لالىلەر.

ئەرك ئۈچۈن جاندىن كېچىپ قىلدۇق كۈرەش شىددەت بىلەن،
تـــاپتى بۇ جـــــەڭدىن بەخت يوقسۇل يېتىم - بىچارىلەر.
يـــار-يـــــۆلەك بولغاچ ئاۋام قۇچتۇق زەپەر جەڭلەردە بىز،
چـــــــەكمىگەي ئەمدى يۈرەكلەر بۇندا پىغان ئاھ- نالىلەر.

بەختىمىز گۈلزارىنى قوغدايلى مەڭگۈ جان تىكىپ،
ياشنىسۇن گۈللەپ يەنە بۇ كەڭ ئېتىز تاغ، دالىلار.

ناخشا تۈگىشى بىلەن جامائەت ئەسمتۇللاغا بارىكاللاھ ئېيتىشىدۇ.
مىرزا رىھىم: ئوغلۇم ئەسمتۇللا بەگ، مەرىكىنى داۋاملاشتۇرايلى.
ئەسمتۇللا:مايسخان، قىنى قىزلارنى باشلاپ ئۇسۇلغا چۈشۈڭلار. مۆلجەر تاغ باغرىدىن ياڭرىغان شاتلىق ئاۋازىنى پۈتۈن ئالەم ئاڭلىسۇن.
شادىيانە مۇزىكا ساداسى بىلەن مايسخاننىڭ ھەمراھلىقىدا، ئالتە قىز جەڭ كىيىمى بىلەن ئۆزگىچە خاس مىللى ئۇسۇلنى باشلايدۇ. قىزلار ئۇسۇلدىن كىيىن ئالدى بىلەن رەھمتۇللاغا ھۆرمەت بىلدۈرۈپ، تاھىر باشچىلىقىدىكى يىگىتلەر توپىنى ئۇسۇلغا تەكلىپ قىلىدۇ.مۇزىكا رىتى ئۆزگىرىپ ئوغۇللارنىڭ جەڭگىۋار قىلىچ ئۇسۇلى بىلەن ئالمىشىدۇ.بۇنىڭدىن مەمنۇن بولغان رەھمتۇللا يېنىدىكى مىرزا رىھىم بىلەن ئەسمتۇللانىڭ يۈلىشىنى ئىما قىلىدۇ.يىگىتلەر ئۇسۇلى ئاخىرلىشىپ، يىگىتلەر رەھمتۇللاغا ھۆرمەت بىلدۈرىدۇ.رەھمتۇللا بىر ئاز ئازاپلانغاندەك قىلىسمۇ زورىغا ئورنىدىن تۇرىدۇ ۋە ئامىمغا ھۆرمەت بىلدۈرىدۇ.

رەھمتۇللا:مەن سلەرگە چىن قەلبىمدىن رەھمەت ئېيتىمەن. رەھمەت قېرىنداشلىرىم.(ئاغرىقتىن تولغىنىدۇ، يىنىدىكىلەر يۆلەيدۇ)

رەھمتۇللا: قېرىنداشلىرىم! مەن بۈگۈن يەنە بىر قېتىم شۇنى جاكارلايمەنكى : ئۇچتۇرپانىنىڭ پۈتۈن بايلىقى ئۇچتۇرپان خەلقىگە مەنسۇپ! كەمبەغەللەردىن قاقتى- سوقتى قىلىپ بۇلاپ ئېلىنغان پارىخور ئەمەلدارلارنىڭ مۈلكى خەلققە بېرىلىدۇ.(بەدەنگە تارالغان زەھەر ئۆزىنىڭ تەسىرىنى كۆرسىتىدۇ.رەھمتۇللا بىر ئىككى تولغىنىدۇ. سەھنىدىكىلەر جىددىلىشىدۇ، رەھمتۇللانى سۇپىغا ئولتۇرغۇزىدۇ.

ئەسمتۇللا: ئاكا! (رەھمتۇللا بىر نەچچە تولغىنىپ ھوشىدىن كىتىدۇ.)

مايىسخان: دادا كۆزىڭىزنى ئېچىڭ!

مىرزا رېھىم: رەھمتۇللا بەگ!(رەھمتۇللا ئېغىر ھالسىرايدۇ)

رەھمتۇللا: مەن بولالمىدىم....سىلەر بىلەن خوشلىشىش ۋاقتى كەلدى.ئەمدى ئۇ ئالەمگە ماڭساممۇ ئارمىنىم يوق.

شانىياز: سەردار ، مەن جەرراھنى چاقىراي.

رەھمتۇللا: شانىياز، بولدى بارمىغىن.ھاجىتى قالمىدى.مىرزا رىھىم! يۈسۈپ تاغا يىقىنراق كىلىڭلار(نەپسى كۆچىيىدۇ) ئەسمتۇللا ئاخىرقى ۋاقتلىرىم كەلدى....مىرزام.... ئۈچ ۋەسىيىتىم بار.

ئەسمتۇللا: قۇلىغىم سىلدە ئاكا!(ھەممىسى جىمجىت رەھمتۇللاغا تىكىلىدۇ)

رەھمتۇللا: بىرىنچى، ئەل-يۇرتنىڭ بىرلىكىنى قەدىرلەڭلار، ياۋلارنىڭ قىلىچى خەلقىمىزنى بوي سۇندۇرالمىسىمۇ، بۆلگۈنچىلىك، پارچىلىنىش ياۋنىڭ قىلىچ نەيزىسىدىن يامان....ئىككىنچى، ئادالەت يالتىراپ تۇرغان قىلىچقا ئوخشايدۇ.(يىنىدىكى قىلىچقا قول ئۇزارتىدۇ، يۈسۈپ ئۇنى يىشىپ بىرىدۇ) قىلىچىم دات بىسىپ قالمىسۇن، بۇ ئۇچتۇرپان قوزغىلىڭىدىن قالغان تەۋەرۈك، بۇنى قەدىرلەڭلار، شىھتلەر قېنىدىن

قولغا كەلگەن خەلقنىڭ ھۆرلۈگىنى ئاخىرغىچە قوغداڭلار.ئاخىرقى سۆزۈم ،ئۇكام ئەسمىتۇللا،قىزىم مايسىخان بىلەن تاھىرجاننىڭ....

(سۆزىنى تۈگىتەلمەي جان ئۈزىدۇ)

كۆپچىلىك: رەھمىتۇللا ! سەردار !

مايسىخان: دادا !

ئەسمىتۇللا: ئاكا !

مۇسىبەتلىك مۇزىكا ئىچىدە سەھنە جىمجىتلىققا چۆكىدۇ.

مىرزا رېھىم: قېرىنداشلار !ھازىر مۇسىبەتنى باتۇرلۇققا ئايلاندۇرۇش ۋاقتى. بىز رەھمىتۇللا بەگ كۆرسەتكەن ھۆرلۈك يولىدا ۋاقتىنى قەدىرلىشىمىز كىرەك.

كۆپچىلىك: بۇ يولدا جىنىمىز پىدا !

يۈسۈپ: سەردارىمىزنى قەيەرگە دەپنە قىلماق دۇرۇسراق مىرزام؟

مىرزا رىھىم: مەرھۇمنىڭ جەسىدىنى مۆلچەر تاققا قويايلى. بىزنىڭ بارلىق باتۇرلىرىمىز ئاشۇ جايغا كۆمۈلگەن. رەھمىتۇللا بەگ ئۇچتۇرپاننىڭ شان-شەرىپى، ئۇنىڭ شۆھرىتى توققۇز بۇلاق سۇلىرىغا قوشۇلۇپ مەڭگۈ ئەۋج ئۇرۇپ ئاقسۇن.ھۆرىيەت باغلىرىدىكى ياش كۆچەتلەرنىڭ ئۈسسۈزلۈغىنى قاندۇرسۇن، ئەسمىتۇللا بەگ!

(ئەسمىتۇللا توپ ئىچىدىن ئالدىغا چىقىدۇ) رەھمىتۇللا بەگ كۆرسەتكەن ھۆرلۈك يولىدا ئاداققىچە جەڭ قىلىدىغانلىقىڭىزغا ئىشىنىمىز، باتۇرنىڭ قىلىچى سىزگە كۆچ- جاسارەت بىغىشلايدۇ.(ئەسمىتۇللا مىرزىنىڭ ئالدىدا يۈكۈنۈپ ئولتۇرۇپ تەۋەررۈك تەۋەررۈك قىلىچنى ھۆرمەت بىلەن ئېلىپ كۆزىگە سۈرتۈپ كۆكسىگە ياقىدۇ)

ئەسمىتۇللا:

http://ilkitap.blogbus.com

ناخشا

ئەلنى دەپ قانلار كېچىپ ياۋغا باش ئەگمەي ھامان

كەڭ ئاۋام بەختى ئۈچۈن جەڭلەر قىزىتتىڭ ھەر زامان

ئاكام! قېرىندىشىم ئاكام!....سەردارىم ئاكام !

كۆزنى يۇمدۇڭ ئەرك ئۈچۈن، قالدى تەۋەرۈك قىلىچ

قايغۇمىز ئالماشتى كۈچكە بىز ئالارمىز قانغا-قان

يىگىتلەر رەھمىتۇللانىڭ جەسدىنى كۆتىرىپ چىقىپ كېتىدۇ. سەھنىدە يىغا-زارە كۆتىرىلىدۇ.ئەسمىتۇللا تەۋەرۈك قىلىچنى ئاۋايلاپ قىنىدىن چىقىرىپ، سەھنىنىڭ ئالدىغا ماڭىدۇ.مايىسخان ئاكىسىنىڭ قېشىغا بارىدۇ.

مايىسخان: دادامنىڭ ۋەسىيتىنى ئورۇنلاش ئۈچۈن جەڭگە چىقىشقا ئەمر بەرگەيلا !

ئالتە قىز: (قىلىچلىرىنى يالىڭاچلاپ،ئەسمىتۇللاغا ئېھترام بىلدۈرىدۇ) ھۆرلۈك ئۈچۈن جېنىمىز پىدا.

شانىياز: رەھمىتۇللا بەگنىڭ باشلىغان يولىدىن ھەرگىز قايتمايمىز.

قوزغىلاڭچىلار: جەڭگە چىقىشقا ئەمر بەرگەيسىز !

قوزغىلاڭچىلار ئەسمىتۇللاغا ئېھترام بىلدۈرىدۇ.ئەسمىتۇللا قول ئىشارىتى بىلەن ئۇلارنى ئورنىدىن تۇرغۇزىدۇ.سىرتتىن يەرلىك زەمبىرەكلەرنىڭ گۇلدۇرلەپ ئېتىلغان ئاۋازى كۆچىيىدۇ.ئاما جىددىلىشىپ قەلئە سىرتىغا قارايدۇ.ئارقىدىن قوزغىلاڭچى ئا ئالدىراپ كىرىپ كېلىدۇ.

قوزغىلاڭچى ئا: ئەسمىتۇللا ئاكا! ئاقسۇ تەرەپتىن ھىساپسىز لەشكەرلەر ئۈچتۇرپان تەرەپكە كېلىۋاتىدۇ. ئۇياقتا ئەۋەتكەن كىشلىرىمىزنىڭ ئېيتىشىغا قارىغاندا يەنە قەشقەردىن نەچچە مىڭلاپ يالالانما قوشۇنلار بىزگە قارشى كېلىۋېتىپتۇ.ئۇلارنىڭ ئالدىن ئەۋەتكەن قوشۇنلىرى بېيەنتاۋخەينىڭ قوماندانلىقىدا

شەھەرگە زەمبىرەك ئېتىۋاتىدۇ. (ئارقىدىن قوزغىلاڭچى ب كىرىدۇ.)

قوزغىلاڭچى ب:(ئەسمىتۇللاغا قاراپ) شەھەر قەلئەسىنىڭ جەنۇپ تەرىپىدىن ناشتۇلۇك قەشقەردىكى مانجۇ قوشۇنلىرىنى باشلاپ شەھەرگە كىرىۋاتىدۇ.

قوزغىلاڭچى س: چىيەنلۇڭ خاننىڭ ئاگۆي باشچىلىقىدىكى زەمبىرەكچى قوشۇنلىرىمۇ كېچىدىن ئاقيارغا يېتىپ كەپتۇ(چىقىپ كېتىدۇ. قوزغىلاڭچى د ھودۇققان ھالدا كىرىپ كېلىدۇ)

قوزغىلاڭچى د:شەھەرنىڭ جەنۇبى ۋە شىمالى تەرىپىدە كۆز يېتىم يەردىن باشلاپ چېك ئەسكەرلىرى چېدىر – بارگاھ قۇرىۋاتىدۇ.زەمبىرەكچى قوشۇنلار شەھەر قەلئەسگە كىلىۋاتىدۇ.سېپىلغا زەمبىرەك ئېتىۋاتقانلار دەل شۇلار

قوزغىلاڭچى ش: سەردار !

ئەسمىتۇللا: سىلەرنى ئەھۋالىڭلار قانداق؟

قوزغىلاڭچى ش:ئەھۋال جىددىيلىشىپ كەتتى.قەلئەنىڭ جەنۇبى تەرىپىدىن ياۋنىڭ زەمبىرەكچى قىسملىرىدىن باشقا ئىگىز شوتا ئورۇنلاشتۇرۇلغان ئۇرۇش ھارۋىلىرى سېپىلغا يېقىنلىشىپ قالدى.

قوزغىلاڭچى پ:ياۋ لەشكەرلىرى ئىبراھىم مىرشاپنى ئەلچىلىككە ئەۋەتىپتۇ.مانا بۇ ئۇنىڭ ئېلىپ كەلگەن خېتى. (خەتنى ئەسمىتۇللاغا بېرىدۇ،ئەسمىتۇللا خەتنى كۆرۈپ بىر ئاز ئويلىنىدۇ)

ئەسمىتۇللا: تەسلىمنامە؟ (غەزەپ بىلەن قەغەزنى پۇرلاپ يەرگە ئاتىدۇ) قېرىنداشلار! ياۋ نەچچە تۈمەن لەشكەرلىرى بىلەن بىزنى قورشىماقتا.مانا بىزنى تەسلىم بولۇشقا ئۈندەپ ئەلچىمۇ ئەۋەتىپتۇ. قەيەردە جاھالەت بولسا شۇ يەردە يىغلىق بولىدۇ.

بىز زۇلۇمغا قارشى غازات ئاچتۇق.بىزنىڭ مەقسىتىمىز خان بولۇش ئەمەس! ياكى بولمىسا قوقان ۋە پەرغانىنىڭ غوجا-تۆرىلىرىگە ئوخشاش يانچۇقلىرىمىزنى پۇلغا توشقۇزۇپ قېچىپ كېتىشمۇ ئەمەس.بىزگە تەڭلىك ۋە ھۆرلۈك كېرەك. بۇنى قولغا كەلتۈرمىگىچە ھەرگىز جەڭدىن ھەرگىز توختىمايمىز.

كۆپچىلىك: تەڭلىك ئۈچۈن،ھۆرىيەت ئۈچۈن ئاخىرغىچە ئېلىشىمىز.

ئەسمتۇللا:تاھىر،شانىياز سىلەر قەلئە ئىچىدىكى بارلىق زەمبىرەكلەرنى سېپىلغا ئېلىپ چىقىپ،ياۋ لەشكەرلىرىگە قارىتىپ ئېتىڭلار.يۈسۈپ تاغا!

يۈسۈپ : خوش

ئەسمتۇللا: سىز پالاقمانچى يىگىتلەرنى سېپىل ئۈستىگە ئورۇنلاشتۇرۇڭ، يېقىن كەلگەنلەر قايتىپ كېتەلمىسۇن.

يۈسۈپ: بولىدۇ.

ئەسمتۇللا: سىلەر ئوردا غەزنىسىدىكى سۇ يىغىنى سېپىل ئۈستىگە ئېلىپ چىقىپ قىزىتىڭلار.ئۇرۇش ھارۋىلىرىنى كۆيدۈرۈپ تاشلاڭلار.

قوزغىلاڭچى: خوپ ! (چىقىپ كېتىدۇ)

ئەسمتۇللا: قېرىنداشلار جەڭگە ماڭايلى! سىلەر مايىسخان سىز قىز نەۋكەرلىرىڭىز بىلەن شىمالى دەرۋازىدىن چىقىپ شەھەردىن ئايرىلىڭ. چېرىكلەرنىڭ ئارقا سېپىنى ھەرگىز بوش قويۇۋەتمەڭلار، پۈتۈن شەھەرنىڭ ھاياتى سىز بىلەنمۇ مۇناسىۋەتلىك.(مايىسخان مېھرى بىلەن ئاكىسىغا ئېسىلىدۇ)

مايىسخان: ئاكا!....(ئاكىسىدىن تەسلىكتە ئاجراپ قىزلارغا بۇيرۇيدۇ) قېنى يولغا چىقايلى!

قىزلار ماڭىدۇ.زەمبىرەك ئاۋازى بىلەن خور كۆتىرىلىدۇ. پەردە ئاستا چۈشىدۇ.

خور

بـــــهساپ دۈشمەن بىلەن قورشالســمۇ ئەتراپىمىز
ياۋغا باش ئەگمەي ھامان سانسىز شىرىن- پەرھادىمىز
قايــــــتمىغايمىز بۇ كۆرەشتىن يۇرتىمىز تاپماي نىجات
تاۋلىنار جەڭــــــلەردە گاڭدەك تەۋرىمەس ئىرادىمىز

ئــــۇنتۇماس تارىخ كۈرەشچان قىز- ئوغۇل پەرزەنتىنى
يـــــاڭرىغاي مۆلجەر تېغىنىڭ باغرىدىن جەڭ نامىمىز
ياغدۇرار بۇ زور چىلىش خان تەڭرىگە زور شانۇ- شەرەپ
بــــز ئۆلۈپ كەتــسەك كۈرەشنى قىزىــتار ئەۋلادىمىز

بەشىنچى پەردە

قوزغىلاڭدىن بەش ئاي كېيىن يېرىم كېچە.ئۇچتۇرپان شەھەر سېرتىدىكى چېرىك لەشكەرلىرىنىڭ قارارگاھىنىڭ يان تەرىپى.

تاش دۆۋىلىرى يېنىدا چوڭ بىر تۈپ دەرەخ،سول تەرەپتە كونا مازارنىڭ خارابىلىرى، قەۋرىستانلىقتا كىرىدىغان توساق تام ۋە كىچىكرەك دەرۋازىسى، يىراقتىن لەشكەرگاھىنىڭ چېدىرلىرى ۋە شەھەر سېپىلى گۇڭگا كۆرۈنۈپ تۇرىدۇ.ئاسماندا ھىلال ئاي ۋە جىمىرلاشقان يۇلتۇزلار.پەردە ئېچىلىش بىلەن چېكەتكە ۋە پاقىلارنىڭ ئاۋازلىرى ئاڭلىنىدۇ.بىر قىز چەبدەسلىك بىلەن ئەتراپنى كۆزىتىپ چارلايدۇ ۋە سىرتتا چېكەتكىنىڭ ئاۋازى بىلەن بەلگە بېرىدۇ. سەھنىگە مايسىخان باشچىلىقىدا بىر نەچچە قىز كىرىپ كېلىدۇ.

گۈلسارە: بۇ جايدا قاراۋۇل كۆرۈنمەيدىغۇ؟

جەمىلە:بىزنىڭ شەپىمىزنى ئاڭلاپ قالغان بولسا، يوشۇرىنىۋالغاندۇ؟

ھەجەر:ئاخشامقى تەكشۈرۈشىمىزدە بۇ جايدا تۆت قاراۋال تۇراتتى. كىم بىلىدۇ ئۇلار ناشتۇڭنىڭ قارارگاھىغا زىياپەتكە كەتتىمۇ تېخى؟

گۈلسارە: (بىرنەرسىنى سەزگەندەك) شەپە كىلىۋاتىدۇ.

مايىسخان: يوشۇرنۇڭلار! (قىزلار تارقاپ يوشۇرىنىدۇ. سىرتتىن بىر قىز ئېھتىيات بىلەن كىرىپ ئەتراپنى كۆزەتكەندىن كېيىن سىرتقا بەلگە بىرىدۇ. مايىسخانلار يوشۇرۇنغان ئورنىدىن چىقىدۇ. قىز سالام بىرىدۇ)

زەينەپ: سالام ! ئەمرىڭىز بويىچە ئەسىرلەرنى قۇتقۇزۇشقا كىتىۋاتساق، يولدا ئۇلارغا ئۇچرىدۇق. ئەسىرلەرنىڭ ئېيتىشىچە ئۇلارنى دەريا بويىدىكى ئاق مەسچىتتقا قامىغان ئىكەن. نامەلۇم ئىككى چىرىك ئازات قىلىۋېتىپتۇ.

گۈلسارە: ئىككى چىرىك ؟... ھەي تاڭەي...(بىشىنى چايقايدۇ)

ھەجەر: بىز ئۆلتۈرمەي قويىۋەتكەنلەر كۆپ تۇرسا. ئېھتىمال ئۇلارنىڭ ئىچىدىمۇ ئاقكۆڭۈل ئادەملەر يوق دىگىلى بولماس.

مايىسخان: شۇنداق ! بۇ يەرگە كەلگەنلەرنىڭ ھەممىسىلا بىزگە دۈشمەن ئەمەس، تۇرمۇش ئىنسانىنى ھەممىگە مەجبۇر قىلىدۇ.(سىرتتىن كىلىۋاتقان شەپىنى سىزىپ قالىدۇ) تېز يوشۇرنۇڭلار !(سىرتتىن ئىككى چىرىك سۆزلىشىپ كىرىپ كىلىدۇ)

جالڭ داخەن: ئون بىشى بىلەن ھىلىقى بەڭگە تېخى كەلمەپتۇ-دە؟

چىرىك ئا: يەيدىغان- ئىچىدىغان يەرنى تاپسا يىتىۋالىدۇ ئۇ مۇناپىق. بىيەن دارىننىڭ تۇغۇلغان كۈنى بانىسدا تويغىچە ئىچىۋالىدىغان بولدى - دە.

جالڭ داخەن:ئۇ ئىپلاسلارنىڭ كەلمىگىنىمۇ ياخشى بولدى، بىز قانغىچە ئۇخلىۋالىدىغان بولدۇق

چىرىك : جالڭ ئاكا، ئاشۇ بىگۇناھ ئەسىرلەرنى قويىۋېتىپ كۆڭلۈم سۆيۈنۈپ

قالدى.

جاڭ داخەن: شۇنداق ئۇكام، ياخشى ئىش يەردە قالماس، دىگەن گەپ بار. سەن بىلەن بىز، ئوخشاش جاپاكەش نامرات بولغاندەك، بۇلارمۇ زۇلۇمغا چىدىماي كۆتىرىلگەن نامراتلار ئەمەسمۇ.

چېرىك: ئەسىرلەرنى قويۇۋىتىپ ياخشى ئىش قىلدۇق. بۇ ئىشىمىزنى دارىن-غوجاملار بىلىپ قالسا، بىزنى تىرىك قويمايدۇ. ئۇندىن كۆرە هازىرلا قېچىپ كىتەيلى.

جاڭ داخەن: ساراڭ بولدۇڭمۇ؟ قېچىپ نەگە بارالايسەن؟ قېچىپ كىتىۋاتقانلار كۆپىيىپ، تىخى ئۈچ كۈننىڭ ئالدىدىلا نادارىن بىلەن بىيەن دارىن ئون نەچچە ئادەمنىڭ كاللىسىنى كۆتەكتە چاپتۇرمىدىمۇ؟

چېرىك: ئەمىسە قانداق قىلىمىز؟

جاڭ داخەن: ئۇكام، ئالەمدىكى قېرىنداشلارنىڭ هەممىسى قېرىنداشتۇر. قوزغىلاڭچىلار ئۆزىنىڭ سەردارى ئەسمتۇللا بەگنىڭ ئەمرى بويىچە « ئاددى لەشكەرلەرگە تەگمەسلىك، ئەسىرلەرگە دەخلى قىلماسلىق لازىم» دەپ جاكارلاپتۇ. ئۇلارنىڭ كىمنىڭ ئەدىۋىنى بىرىۋاتقانلىقىدىن خەۋىرىڭ بارمۇ؟

چېرىك: بۇنىڭغۇ ئۆز كۆزۈم بىلەن كۆردۈم.

جاڭ داخەن: بۇلارنىڭ قىلىۋاتقىنى دەل باهادىر شاھ لىزىچىڭنىڭ قىلغىنىغا ئوخشاش. مىنىڭ بۇۋام ئۆز ۋاقتىدا لى سەركەردىگە مۇهاپىزەتچى بولغان ئىكەن. ئەمدى نۆۋەت ماڭا كەلگەندە بىگۇناھ پۇقرالارنى ئۆلتۈرىدىغان يولغا مىڭىۋاتىمەن. بۇ ماڭا ئازاپ ئەمەسمۇ؟

چېرىك : هە مۇنداق دەڭ ئاكا، سىزمۇ ئاددى پۇقرالاردىن ئەمەسكەنسىز-دە، ها...ها...ها...(بىرلىكتە كۈلۈشىدۇ) راستىنى ئېيتقاندا بۇ يۇرتنىڭ كىشلىرى بىرسى يىقىلسا مىڭى ئورنىدىن تۇرىدىغان ئاجايىپ باتۇر

ئادەملەركەن.

جاڭ داخەن: شۇنداق ئۇكام، بۇگۈنكى ئىشىمىزدىن ئاتا- بۇۋىلىرىمىزنىڭ روھىمۇ خوش بولىدۇ.(شۇ چاغدا مايسىخان باشلىق قىزلار يوشۇرۇنغان يېرىدىن چىقىدۇ. بۇنى كۆرگەن ئىككى چېرىك چۆچۈپ كېتىدۇ)

مايسىخان: قورقماڭلار! سىلەرنىڭ بايقى گېپىڭلارنى ئاڭلىدۇق. بىز بىھۇدە قان تۆكۈشنى خالىمايمىز. سىلەرنىڭ بۈگۈنكى قىلغان ياخشى ئىشىڭلارغا رەھمەت ئېيتىمىز. ئىككىڭلار بۈگۈنكى ياخشى ئىشىڭلارغا قوشۇپ يەنە بىر ياخشى ئىش قىلغان بولساڭلار بىز تىخىمۇ رازى بولاتتۇق.(ئىككى چېرىك بىر- بىرىگە تەئەججۈپ ئىچىدە قارىشىدۇ)

جاڭ داخەن: سىز ؟....

مايسىخان: بىز زۇلۇمغا چىدىماي قوزغالغان رەھمىتۇللا بەگنىڭ يەتتە قىزى بولىمىز.

جاڭ داخەن:
چېرىك:
} يەتتە قىز ؟

(دەرھال تىزلىنىپ سالام قىلىدۇ)

جاڭ داخەن: بولىدۇ باتۇر قىز، ئەگەر سىلەرنى رازى قىلىدىغانلا ياخشى ئىش بولسا بىشىمىز كەتسىمۇ مەيلى.

مايسىخان: ها...ها...ها... سىز بىشىڭىزنى ساقلاپ قىلىشىڭىز كېرەك. بولمىسا ئابدۇللانىڭ بىشىنى ئېلىپ كېلەلمەيسىز.

جاڭ داخەن: ئابدۇللانىڭ بىشى؟ ئۇنى چىرىكلەر قورۇقداپ تۇرىدۇ. ئۇنىڭ بىشىنى ئېلىش....

مايسىخان: بۇ ئىشنى پەقەت پەم بىلەنلا قىلغىلى بولىدۇ. بىز بىيەنتاۋخەينىڭ تۇغۇلغان كۈننى مۇبارەكلەش پەيتىدىن پايدىلانماقچىمىز.سىز بىزنىڭ

http://ilkitap.blogbus.com

ئۈچ ئادىممىزنى زىياپەتكە باشلاپ بارىسىز. سىزنىڭ ۋەزىپىڭىز زىياپەتتىكى خىزمەتچى چېرىكلەر ۋە ئابدۇللانىڭ خاس قوروۇقچىلىرىنى يەپ ئىچىشكە زورلاپ، ئۇلارنى مەس قىلىش، قانداق ئىشەنچىڭىز بارمۇ؟

جاڭ داخەن: ئىشەنچىم بار.

مايسىخان: گۈلسارە ئۇلارنى باشلاپ چىقىڭ!(گۈلسارە چىقىپ كىتىدۇ) زۆھرە !

زۆھرە: خوش ئاچا !

مايسىخان: سىز كىيىملىرىڭىزنى يۆتكەپ چىقىڭ.

زۆھرە: بولىدۇ. (خارابىلىقتا كىرىپ كىتىدۇ، سىرىتتىن ساقاللىق بىر كىشى يەنە بىر ئادەم بىلەن كىرىپ كىلىدۇ)

ئەمەت بەگ: قىزىم، بىز كىچىكمىگەندۇق؟

مايسىخان: ياق، كىچىكمىدىڭلار تاغا. بۈگۈن ئابدۇللانى تۇتۇش – تۇتالماسلىقىمىز سىلىنىڭ پەم- پاراسەتلىرىگە باغلىق. ئىشەنچىمىزنى يەردە قويماسلىقلىرىغا ئىشىنىمىز.

ئەمەت بەگ: قىزىم، مەن قىلمەن دىگەن ئىشنى بىشىم كەتسىمۇ قىلماي قويمايمەن. شۇڭا مەھەللىدىكىلەر مىنى ئەمەت كاج دىيىشىدۇ.(قىزلار بىر- بىرىگە قاراپ كۈلۈشىدۇ) ئۇنىڭ ئۈستىگە ئابدۇللا دىگەن ئەبلەخ ئائىلەمنى خورلاپ، مىنىڭ ئەل- يۇرت ئىچىدىكى ئىززەت- ھۆرمىتىمنى ئاياق – ئاستى قىلدى. مەن ئۇنىڭدىن ئۆچۈمنى ئالىمەن. سىز ئىشىنىڭكى، ئۈچتۇرپاندىكى بايلارنىڭ ھەممىسى ئابدۇللاغا ئەگىشىۋەرمەيدۇ.

مايسىخان:(مىھرىۋانلىق بىلەن) مەن سىلىگە ئىشىنىمەن تاغا. جاڭ ئاكا ! قىنى يول باشلاڭ، زۆھرە ! سىز ئۆزىڭىزگە ئىھتىيات قىلىڭ. پەم بىلەن ئىش كۆرۈڭ. ئابدۇللانى ھەرگىز قاچۇرۇپ قويۇشقا بولمايدۇ.

http://ilkitap.blogbus.com

زۆھرە: چۈشەندىم ئاچا.

جاك داخەن: باتۇر قىز، سىزگە بىر ئىشنى ئېيتماقچىدىم.(ئەتراپقا قارايدۇ)

مايىسخان: نىمە گەپ بولسا ئېيتىۋىرىك.

جاك داخەن: سىلەرنىڭ ئاراڭلاردا بىزنىڭ ئايغاقچىمىز بار ئوخشايدۇ.ئۇن بىشنىڭ ئېيتىشىچە ئۇ بىزگە مۇھىم مەلۇماتلارنى بىرىدىكەن.

مايىسخان: ھە؟...(ئويچان ھالدا). ئۇچرىشىش بەلگەڭلار؟

جاك داخەن: ھوقۇش!

مايىسخان: ھوقۇش؟ (بىر نەچچە قەدەم مىڭىپ). يولغا چىقىڭلار. (ئەمەت بەگ،جاك داخەنلەر يولغا چىقىدۇ. مايىسخان يىنىدىكى چىرىككە) سىز بىزگە ياردەملىشىپ مەشەدە پوستا تۇرۇڭ.

چىرىك: بولىدۇ (سىرتتىن غىڭشىغان ئاۋاز ئاڭلىنىدۇ)

مايىسخان: يوشۇرنۇڭلار (قىزلار يوشۇرنىدۇ، سەھنىگە ھاراق قاپىغى كۆتۈرگەن ئۇن بىشى بىلەن چىرىك كىرىپ كىلىدۇ. مەسلىكتە بىر- بىرىگە ئۇرۇلۇپ يىقىلىشىدۇ)

ئۇن بىشى: (قولىدىكى ھاراق قاپىغىنى ئوتلاپ) ھەي... ئاچچىقنى مۇشۇ ھاراقتىن ئالمىساق، بۇ جاننى نەدە قويىمىز؟ بۇ جايغا باي بولۇش ئۈچۈن كىلىپ، جاننى بىرىدىغان بولدۇق-تە. يۇرتۇمدىكى قىمارخانا بۇ سېھىرلىك يۇرتتىن ياخشىتى.

چىرىك: شۇنى دەڭا ئاكا، بىرەر ئەمەل تاپارمەن دەپ كەلسەم....

ئۇن بىشى: ھە، نىمە دىدىڭ؟ ئەمەل!؟ (بىر شاپىلاق ئۇرىدۇ) ئاكاڭ قارىغايغا ئوخشاش باتۇرغا يوق ئەمەل ساڭا ئوخشاش كەسلەنچۈكنىڭ تۇخۇمىغا نەدە تۇرۇپتۇ؟ ئاناڭنى يۇندىپۇرۇچ بەڭگە؟

چىرىك: (قورقۇپ) خوش ئۇن بىشى جاناپلىرى. ئەمەل سىلىگە ئوخشاش باتۇرغا خاس، كەمىنە قۇللىرىنى كەچۈرسىلە. بەگلىرىمىز بىزنى شۇنداق دەپ

لەشكەرلىككە ئالغانتى.

ئون بىشى: (چىرايى ئىچىلىپ) ھە شۇنداق دىگىنە. تاتلىق گەپلىرىڭ ئۈچۈن بىر ئىچ.(قاپاقنى سۇنىدۇ. ئۆزى ھىلىقى دەرەخ ئاستىدىكى تاش ئۈستىدە ئولتۇرىدۇ)

چىرىك: (ھاراقنى بىر ئوتلاپ) رەھمەت مەرھەمەتلىرىگە (ئەتراپقا خۇدۇكسىنىپ قارايدۇ) ھۆرمەتلىك ئون بىشى.

ئون بىشى: ھە نىمە دەيسەن؟ يەنە يۈرىگىڭ سەكرىگىلى تۇردىمۇ؟ ئولتۇر قىشىمدا.(ئومۇ ئولتۇرىدۇ)

چىرىك: ئون بىشى بىگىم، بۇ يەردىن كىتەيلى، ئىككى ئايدىن بىرى بۇ يەرنىڭ ھەر تۈپ دەرەخلىرىدىن تارتىپ تاغۇ- تاشلىرىغىچە خۇددى قوزغىلاڭچى لەشكەرلەرگە ئوخشاش كۆرۈنىدىغان بولۇپ قالدى.

ئون بىشى: ھەي بەڭگە، ئىككى ئايدىن بىرى شەھەر قورشاپ ياتقانلىقىمىزنى بىلمەمسەن. دەسلەپكى باتۇرلۇغىڭ نەگە كەتتى؟

چىرىك: بىگىم، بىزنىڭ ھەيۋىمىز چوڭ بولغىنى بىلەن ھۇلىمىز بوش. ئۇنىڭ ئۈستىگە ئەتراپىمىزدا ھىلىقى يەتتە قىز باتۇرلارنىڭ قىلىۋاتقىنى ئاز ئەمەس. ھەممىدىن خەتەرلىكى ئاشۇ يەتتە ئاتلىقلار.

ئون بىشى: يەتتە ئاتلىق؟

چىرىك: ياق يەتمىش ئاتلىق، ياق،ياق، ياق، يەتتە يۈز ئاتلىق.

ئون بىشى: نىمە دىدىڭ؟ ئالجىۋاتامسەن؟!

چىرىك:يەتتە مىڭ ئاتلىق؟ ياق، ياق، يەتتە،يەتتە....

ئون بىشى: يوقال كۆزۈمدىن، توخۇ يۈرۈك ئوغرى!(ئۇنىڭ ئۇرغان شاپىلىقىدىن چىرىك ئاغدۇرۇلۇپ چۈشىدۇ) ئىيتە قانچە ئاتلىق قىز؟

چىرىك: (ئورنىدىن تۇرۇپ ئىڭىكىنى سىلاپ بىچارىلىك بىلەن) يەتتە ئاتلىق قىز.

http://ilkitap.blogbus.com

ئون بىشى: ھە بۇنداق دىگىن،« ئىلاندىن قورققان ئارغامچىدىن قورقۇپتۇ»
دىگەندەك شۇ يەتتە ئاتلىق خوتۇن كىشى كۆزۈڭگە سان-ساناقسىز
لەشكەر كۆرۈنۈپ كەتتىما؟ ھا... ھا...ھا.... زىرىكىپ خوتۇن كىشى
كۆزۈمگە ئوت كۆرۈنۇۋاتقان چاغدا شۇ قىزدىن بىر-ئىككىسى كىلىپ
قالسا

چىرىك: (ئىنجىقلاپ ئورنىدىن تۇرۇش بىلەن ئۈدۈلدىكى شەپىدىن چۆچۈپ
كىتىدۇ) بىگىم، ئەنە ئاسماندىن چۈشۈۋاتىدۇ.

ئون بىشى: يامغۇر چۈشۈۋاتامدۇ؟

چىرىك : ياق يامغۇر ئەمەس، يەتتە ئاتلىق پەرىشتە. ھەممىسىنىڭ قولىدا
زۇلپىقار (مايىسخانلار يوشۇرۇنغان يېرىدىن چىقىدۇ)

ئون بىشى: ئەپىۇننى ئاز چەككىن دىسە ئۇنىمايسەن، مانا ئەمدى مىڭەڭ
ئىزىپ، كۆزۈڭ چاپاقلىشىپتۇ.(قاپاقتىن بىر ئوتلاپ)

ھەي قاپاقباش بىلمەيدىكەنسەن، پەرىشتىلەر ھەرگىز ئاتلىق ماڭمايدۇ.
قىلىچمۇ تۇتمايدۇ. ئۇلار تۇرنىغا مىنىپ ئۇچىدۇ. ھا...ھا...ھا...

چىرىك: (ئۈدۈلنى كۆرسىتىپ) ياق، دەل شۇ يەتتە قىز.(دۈمچىيىپ تاش سۇپىغا
تۈگىلىدۇ. قىزلار ئۇنىڭ ئارقىسىغا ئۆتىدۇ. ئون بىشى بۇنى كۆرمەيدۇ)

ئون بىشى: ھىلىغۇ يەتتە قىزكەن، يەتتە باشلىق دىۋە بولسىمۇ ئاكاڭ قارىغاي
قورقمايدۇ. بۇ يۈرتنىڭ خوتۇن- قىزلىرى نىمە
قىلالايتتى.ھى...ھى...ھى....

چىرىك: (بىشىنى كۆتىرىپ قىزلارنى كۆرۈپ قالىدۇ.تىترەپ باش ئۇرىدۇ) بىر
قوشۇق قىنىمنى تىلەيمەن، مەلىكەم ! كەچۈرسىلە.

ئون بىشى:ئاكاڭ قارىغايغا بەكرەك سەجدە قىل، لىكىن مەن مەلىكە ئەمەس،
مىنى باتۇر شاھزادە دىسەڭ بولىدۇ، ھى...

چىرىك: ياق-، ياق! بىگىم ئارقىلىرىدا پەرىشتە.

ئون بىشى: (خۇدۇكسىنىپ) ئارقامدا؟(ئارقىسىغا بۇرۇلۇپ تەڭلەنگەن قىلىچنى كۆرۈپ، مۇللاقلاپ چۈشۈپ، ئۇلارغا باش ئۇرىدۇ) ھۆرمەتلىك سەردار، مەلىكەم بىزگە رەھىم قىلسىلا ، بىزدە گۇناھ يوق. ھە، ھەممە كويغا سالغان دارىن ـ غوجاملار.

مايىسخان:(ئون بىشىغا قىلىچنى تەڭلەپ) بايىلا قالتىس ئىدىڭ ئەمدى نىمە بولدۇڭ؟

گۈلسارە: (ئون بىشنى كۆرسىتىپ) مۇنۇ توڭگۇزنىڭ سىسىق تىلىنى كېسىپ تاشلايلى. رۇخسەت قىلسىلا.

چېرىك: يا...ياق، مەلىكەم، گۇنايىمىزنى كەچۈرسىلە.

مايىسخان: (ئون بىشىغا قاراپ) ئېيتە! ئابدۇللا ھازىر قەيەردە؟ ئۇ كىملەر بىلەن بىللە بولىدۇ؟

ئون بىشى: ئا...ئابدۇللا بېگىم بىيەن دارىننىڭ قارارگاھىدا زىياپەتتە.

مايىسخان: گۈلسارە، ھەجەر بۇ ياقتا كېلىڭلار.

ئۇلارنىڭ قۇلىقىغا پىچىرلايدۇ. شۇ پەيتتىن پايدىلانغان ئون بىشى قاچىدۇ. بىراق، ئالدىنى قىزلار توسۇۋالىدۇ. ئون بىشى يېنىدىن پىچاق ئېلىپ مايىسخانغا ئېتىلىدۇ. ئارقىسىدىن تىپىك يىگەن چېرىك دەلدەڭشىپ ئون بىشىنىڭ ئالدىغا بىرىپ قالغاچقا ئون بىشىنىڭ پىچىقى چېرىككە تىگىدۇ. ئۇ سەت ۋاقىراپ يىقىلىدۇ. بۇ ئىشتىن ھودۇقۇپ قالغان ئون بىشىنى قىزلار قىلىچلاپ تاشلايدۇ.

مايىسخان: (قىزلارغا قاراپ) مۇنۇ ئىككى ئەبلەخنىڭ ئۆلۈكىنى يىغىشتۇرىۋېتىڭلار!

قىزلار ئون بىشى ۋە چېرىكنىڭ ئۆلۈگىنى سۆرەپ سىرتقا ئېلىپ چىقىپ كېتىشكە سىرتتىن ئابدۇللانىڭ ئاۋازى ئاڭلىنىدۇ.مايىسخان ۋە باشقا قىزلار ئۆزىنى دالدىغا ئالىدۇ. سىرتتىن ئەمەت بەگ ۋە زۆھرەنىڭ يىتىلىشىدە ئابدۇللا مەس ھالدا ناخشا ئېيتىپ كىلىدۇ. زۆھرە سىرتقا بەلگە بىرىدۇ. سىرتتىن جاۋاپ

ئاڭلىنىدۇ. ئابدۇللا مىڭىشتىن توختاپ قالىدۇ.

ئابدۇللا: بىر نىمىلەر چىقىرىشىپلا كەتتىغۇ؟

ئەمەت بەگ: بىگىم، بۇ چىكەتكىلەرنىڭ ئاۋازى.

ئابدۇللا: بىز ئىزىپتۇق. ئۇنىڭ ئۈستىگە قورۇقچىلارنى ئالماپتىمىز، كەينىمىزگە يانايلى.

زۆھرە: سىزنىڭ قورۇقچىلىرىڭىز ئالدىمىزدا كىتىۋاتىدۇ. بىز تېزرەك يېتىشىۋالايلى.

ئابدۇللا: ئانداق بولسا ماقۇل، ئۇماق قىز، قاراڭغۇقتا بارغاندا قۇلىقىڭىزغا ئالتۇن سۆكە سىلىپ قويىمەن.(زۆھرە ئابدۇللانىڭ گەپ قىلغان ۋاقتىدىن پايدىلىنىپ ئۇنىڭ يىنىدىن قىلىچنى سۇغۇرىۋالىدۇ) بىز كىلىپ قالدۇق بىگىم! (شۇئان قىزلار چىقىپ ئابدۇللانى قورشىۋالىدۇ)

مايىسخان: سەن دەل ۋاقتىدا كەلدىڭ!

ئابدۇللا: ئادەم بارمۇ قۇتقۇزۇ....(سەت ۋاقىرايدۇ. قىزلار ئۇنى يىقىتىپ قوللىرىنى باغلايدۇ، سىرتتىن مەس ۋاقىراشقان ئاۋازلار يىقىنلىشىدۇ.)

مايىسخان: قىزلار بۇ ئەبلەخنى تارتتۇرۇپ قويمايلى. تېز ئىلىپ كېتىڭلار.(شۇ چاغدا ئات تۇياقلىرى، قىلىچ نەيزىلەرنىڭ جاراڭ- جۇرۇڭلىرى كۆچىيىدۇ. تىز بول قاچۇرۇپ قويمايلى، دىگەن ئاۋازلار ئاڭلىنىدۇ)

مايىسخان: بىز ئارقا تەرەپتىن قورۇقداپ ماڭايلى.

قوغلاپ كەلگەن چېرىكلەر سەھنىگە يوپۇرۇلۇپ كىرىدۇ. مايىسخان ۋە ئۇنىڭ قىزلار توپى چېرىكلەر بىلەن قاتتىق ئىلىشىدۇ. مايىسخان قورۇقچىلار باشلىقى بىلەن ئىلىشىپ ئۇنى ئۆلتۈرىدۇ. بۇنى كۆرگەن چېرىكلەر بەدەر قاچىدۇ. قىزلار توپى چېكىنىپ چىقىپ كىتىدۇ. ئارقىدىن يۈز بىشى باشچىلىغىدىكى بىر توپ چېرىكلەر سەھنىگە كىرىپ چېرىكلەرنىڭ ئۆلۈكىنى كۆرىدۇ.

يۈز بىشى: ئابدۇللا بەگنى ئۇلار ئەپقاچتى. قورۇقچىلار باشلىغىنىمۇ ئۆلتۈرۈپتۇ (يىنىغا ئۆرۈلۈپ ئون بىشىغا) سەن نىمە ئىش قىلدىڭ؟ (شاپلاق

بىلەن قاتتىق ئۇرىدۇ) خۇمپەر!

ئون بىشى: سەن نىمە ئىش قىلدىڭ؟

يىنىدىكى چىرىكنى بىر شاپىلاق ئۇرىدۇ. چىرىكلەر بىر- بىرىنى رەت بويىچە ئۇرىدۇ.تاياق يىگەن ئەڭ ئاخىرقى چىرىك سەنتۈرۈلۈپ بىرىپ، كۆرمەستىن يۈز بىشىنىڭ قورسىقىغا بىرنى تىپىدۇ.غەزەپلەنگەن يۈز بىشى قىلىچنى سۇغۇرۇپ، تەپكەن چىرىكنى چاپماق بولىدۇ. چىراق ئۆچۈپ سەھنە قاراڭغۇلىشىدۇ.پەردە يىپىلىدۇ.

ئالتىنچى پەردە

1765-يىلى 8-ئاي، ئالدىنقى پەردىدىن بىر نەچچە ئاي كىيىن.

مۆلجەر تاغ تىزمىلىرىنىڭ شەھەر سىرتىدىكى مەلۇم بىر چوققىسى.

سەھنىنىڭ ئىككى تەرىپىدە چوڭ-كىچىك قورام تاشلار بىلەن تولغان. ئاسماننى قارا بۇلۇت قاپلىغان. مايىسخان تاغ چوققىسىدا تۇرۇپ يىراق- يىراقلارغا نەزەر تاشلايدۇ، ئۇنىڭ قىشىدا گۈلسارە، بىر ياقتا گۈلجامالنىڭ يارىلانغان ، قالغانلىرى قىلىچ- نەيزىلەرنى تۇتقان هالدا ئۇخلىشۋاتقان هالەتتە پەردە ئىچىلىدۇ.

مايىسخان:

ناخشا

بولدى مانا ئۈچ ئاي قەدەر
يوق قەلئەدىن هىچبىر خەۋەر
قىلماقتىمەن ئەندىش هامان
نەهالدادۇر قەلئە- شەهەر

قىرىنداشلار قيىن هالدا

http://ilkitap.blogbus.com

قىلىپ جەڭ ھۆرىيەت يولىدا
قىرغاندىمۇ رەزىل ياۋنى
قىلىچلار ئويىنتىپ قولىدا

كۆزۈمنى تاشلىسام شۇيان
تولار قەلبىمگە كۈچ- دەرمان
ھايات بولساق ھامان مۇندا
قىلار غەلبە تۇغى جەۋلان

مايىسخان ئايلىنىپ كېلىپ ھالسىز ياتقان نەۋكەرلىرىگە قاراپ مېھرىۋانلىق بىلەن ئۇلارنىڭ يۈزلىرىنى سىلايدۇ. كۆزلىرىگە ئەگىپ كىلىۋاتقان ياشنى سۈرتىدۇ. قىزلارغا قاراپ) باتۇر سىڭىللىرىم... خەلقىمىز سىلەردەك قىزلىرىدىن پەخىرلىنىدۇ. جاھالەت دۇنياسىنىڭ زالىم قۇزغۇنلىرى سىلەرنى سۆيۈملۈك ئاتا- ئانائىلاردىن، باتۇر يىگىتئىلاردىن ئايرىدى.(قىلىچ تاشقا تىگىپ جاراڭلاپ كىتىدۇ. شۇئان گۈلسارە چۆچۈپ ئويغىنىپ مايىسخاننىڭ يىنىغا كىلىدۇ).
گۈلسارە: سىڭلىم، كۆزئىزنى بىر ئاز يۇمىۋالسىئىز بولاتتى.
مايىسخان: ئاچا! مىنىڭ ئىسى- يادىم پۈتۈنلەي قەلئە ئىچىدىكىلەر بىلەن بولۇپ قالدى، ئۇلار ھازىر نىمە ئىش قىلىۋاتقاندۇ، ھە؟
گۈلسارە: مېھرىۋان سىڭلىم. مەنمۇ شۇنداق ئويلايمەن، شەھەر ئىچىدىكىلەر، ئەسمىتۇللا ئاكام،شانىياز، تاھىرجانلارنى ئويلىسام... ئۇلارنىڭ ھازىرقى ئەھۋالى قانداقتۇ؟
مايىسخان: ئۇلار قەلئەنى قوغداش جىڭىدە ئاجايىپ باتۇرلۇق كۆرسىتىۋاتقاندۇ.(شۇ چاغدا سىرتتىن جەملە خەۋەر ئېلىپ كىرىدۇ)
جەملە: ئاچا، ئارقا تاغدىن ئىككى كىشى يامىشىپ چىقىۋاتىدۇ.
مايىسخان: بىزنىڭ شەھەرگە ئەۋەتكەن ئالاقىچىلىرىمىز قايتىپ كەلگەن بولىشى

مۇمكىن .(جەملەگە) ئالدىغا بىرىڭلار.

جەملە: ئۇقتۇم ! (چىقىپ كىتىدۇ).

مىرزا رېھىم بىر كىچىك بالىنى يىتىلەپ ھارغىن قىياپەتتە كىرىدۇ.

مايىسخان: تاغا !(مىرزا رېھىمنىڭ باغرىغا ئېتىلىدۇ. باشقا قىزلارمۇ ئويغىنىپ مىرزا رېھىم بىلەن كۆرىشىدۇ).

مىرزا رېھىم: قىزلىرىم! سىلەر ھايات ئىكەنسىلەر.(قىزلارنىڭ خوشاللىق ياشلىرىنى كۆرۈپ)ھە،نىمە بولدۇڭلار؟! دۈشمەننىڭ يۈرىكىگە دەھشەت سالغان باتۇر قىزلار ئەسلىدە يىغلاڭغۇ ئىكەنسىلەر- دە.

زۆھرە: تاغا ئۆزىڭىزمۇ يىغلاۋاتىسىزغۇ؟(ھەممە يىلەن كۈلىشىدۇ)

مايىسخان:تاغا، قەلئە ئىچىدىكىلەرنىڭ ئەھۋالى قانداق؟

مىرزا رېھىم: قىزلىرىم، ئولتۇرۇڭلار!(يانچۇقىدىن ئالما چىقىرىدۇ) مۆلجەر تاغنىڭ ئالمىسى. مايىسخان قىزىم ! پەقەت بىرنىلا ئىلىپ كىلەلىدىم. قىنى قىزىم.ئالما يەڭ. (مايىسخان ئالمىنى ئىلىپ پۈراپ گۈلسارىگە بىرىدۇ)

مايىسخان: بۇ ئالمىنى سىلە يىسىلە.

گۈلسارە: رەھمەت! بۇنى باشقا سىڭىللىرىمىز يىسۇن. گۈلسارە ئالمىنى يىنىدىكى قىزغا بىرىدۇ، ئۇمۇ پۈراپ زۆھرەگە بىرىدۇ.زۆھرە ئۇنى يارىلانغان گۈلجامالغا تۇتىدۇ. بۇنى كۆرگەن مىرزا رېھىمنىڭ كۆزلىرىدىن ياش ئەگىيدۇ.

زۆھرە:گۈلجامال ئاچا بۇ بىر ئالمىنى ھەممىمىز ئۈچۈن سىلە يىسىلە، (گۈلجامال ئالمىنى پۈراپ، كۆزلىرىدىكى ياشنى سۈرتىدۇ)

مىرزا رېھىم: قىزىم، سىلەرگە مۇسىبەت خەۋىرى ئىلىپ كەلدىم. شەھەر قولدىن كەتتى.

قاتتىق گۈلدۈرمىما ئاۋازى ئاڭلىنىدۇ.

http://ilkitap.blogbus.com

مايىسخان: شەھەر قولدىن كەتتى؟ ياق بۇ مۇمكىن ئەمەس.

گۈلجامال: بۇ مۇمكىن ئەمەس. بۇ مۇمكىن ئەمەس! (مىرزىغا ئېسىلىپ يىغلايدۇ)

مىرزا رەھىم: قەلئە جېڭىنىڭ ئاخىرقى كۈنلىرىدىن باشلاپ شەھەر ئىچىدە ئاچارچىلىق كۆچىيىپ قارا كېزىك كېسىلى تارالدى.ئۇنىڭ ئۈستىگە ساۋۇت سەرراپ، شىرىپ ئاقساقالغا ئوخشاش مۇناپىقلار ئاسىلىق قىلىپ شەھەر دەرۋازىسىنى ئىچىدىن تەكەللىكتىن كۆچ جەھەتتە تەڭسىزلىك كېلىپ چىقىپ، قوزغىلاڭ مەغلۇپ بولدى. ئەسمىتۇللا بەگ ياۋلار بىلەن باتۇرلارچە جەڭ قىلىپ شېھىت بولدى. سەردارنىڭ جەسەدىنى مۈلجەر تاقىقا دەپنە قىلدۇق، قالغان ئون نەچچە يىگىتلەر بىلەن دۈشمەنىڭ قورشاۋىنى يېرىپ چىقتۇق. جەڭدە يىگىتلەر شېھىت بولدى. ياۋنىڭ ئارقىمىزدىن ئاتقان ئوقى تاھىرجانغا تېگىپ ئۇمۇ شېھىت بولدى.

زەينەپ: بىز ئەمدى قانداق قىلىمىز؟ (مايىسخان غەزەپ ۋە ئەلەم ئىچىدە ھەجەرنى قۇچاقلاپ يىغلايدۇ)

مايىسخان: تاھىرجان ئۆز ۋەدىسىگە ۋاپا قىلدى. خۇدا ئۇنىڭغا جەننەت ئاتا قىلغاي.

مىرزا: تەرەپ- تەرەپتىن كەلگەن چىڭ لەشكەرلىرى بىلەن ياللانما قوشۇنلار بىرلىشىپ، شەھەر ئىچىدىكى يەتتە ياشتىن يەتمىش ياشقىچە پۇقرالارنىڭ ھەممىسىنى قىرىپ تاشلىدى. سىلەر ۋە مۇشۇ ئىككىمىزلا قالدۇق.

مايىسخان: چىڭ خاندانلىقى ۋە ئۇنىڭ غالچىلىرى گەرچە قوزغىلاڭنى باستۇرىۋېتەلىسىمۇ ، خانتەڭرى تاغلىرىنى تۈزلىۋېتەلمەيدۇ. زۇلۇم ۋە ئادالەتسىزلىككە قارشى كۆتىرىلگەن كۆرەشچان پۇقرالارنى، ئۇنىڭ

باتۇر ئوغۇل- قىزلىرىنى تىز پۈكتۈرەلمەيدۇ.

گۈلسارە: مۆلجەر تاغنى تۈزلۈۋېتىش مۇمكىن بولمىغىنىدەك، ئەلۋەتتە بىزنىمۇ قۇل قىلىش مۇمكىن ئەمەس .

مىرزا رەھىم:(يېنىدىكى تەۋەرۈك قىلىچنى يېشىپ ھۆرمەت بىلەن مايىسخانغا بۇرۇلىدۇ) قىزىم مايىسخان! بۇ ئۈچتۇرپان دېھقانلار قوزغىلىڭىنىڭ تەۋەرۈكى. بۇنى سىزگە تاپشۇرىمەن.

مايىسخان تىزلىنىپ تۇرۇپ قىلىچنى ئالىدۇ.

مايىسخان: دادا! ئاكا !قېرىنداشلار (قىلىچنى كۆكسىگە ياقىدۇ. تاغ ئۈستىگە بىر تال ئوقيا چۈشىدۇ.گۈلسارە ئۇنى ئالىدۇ)

گۈلسارە : خەت ! ئاچا. (مايىسخانغا خەتنى بىرىدۇ.مايىسخان خەتنى كۆرۈپ غەزەپلىنىدۇ)

مايىسخان: تەسلىمنامە؟ ئىپلاس بۇلاڭچىلار ! بىز ئاز بولساقمۇ ئىنسانى ۋىجدانىمىز، كىشلىك غورۇرىمىز، ئاجىزلاپ كەتكىنى يوق !

قىزلار: (قىلىچلىرىنى يالىڭاچلاپ) ھۆرمەتلىك ئاچا! جەڭگە چىقىشقا ئەمر بەرگەيسىز. ياۋلاردىن قىساس ئالغايمىز!

مايىسخان: باتۇر سىڭىللىرىم، جەڭگە تەييارلىنىڭلار، ئۇلار مۇناپىق ئابدۇللانى سوراپتۇ. ھازىر ئۇنىڭ ئۆلۈم كۈنى توشتى. ئۇنى ئېلىپ كىلىڭلار !

ھەجەر بىلەن زەينەپ تاغارغا سولانغان ئابدۇللانى ئېلىپ كىلىدۇ، مايىسخان ئۇلارغا تاغار ئاغزىنى ئېچىشنى شەرەت قىلىدۇ. تاغارنىڭ ئاغزى ئېچىلىپ ئابدۇللانىڭ يىرىم گەۋدىسى كۆرۈنىدۇ. قىزلارنىڭ غەزەپ- نەپرەتكە تولغان قىياپىتىنى كۆرگەن ئابدۇللا جالاقلاپ تىترىگىنىچە تاغار ئىچىدە تۇرۇپ قىزلارغا باش ئۇرۇپ سەجدە قىلىدۇ.

ئابدۇللا: ھۆ... ھۆرمەتلىك سەر....سەردار! بىر قوشۇق قېنىمدىن كەچسىلە خېنىم. ئۆتكەن ئىشلارغا مىڭ تۆۋە قىلاي. با... باللىرىمنىڭ يۈزىنى قىلسىلا.

مايىسخان: قان يالاپ ئۆگەنگەن ئىت هامان گوداڭغا قارايدۇ. (دەرغەزەپ بىلەن قىلىچنى ئۇنىڭ يۈرىگىگە تەڭلەيدۇ). ئۆلۈم ئالدىدا باللىرىڭ ئىسىڭگە كىلىۋاتامدۇ؟ سەن بىزنى نەكويىلارغا سالمىدىڭ؟ سەن ئۆلۈپ كەتكەنلەرنىڭ بالا-چاقىسىغا رەهىم قىلغانمىدىڭ؟

گۈلسارە: ئابدۇللا!

ئابدۇللا: (ئالاقزادىلىك ئىچىدە) خوش مەلىكەم! مەن....

گۈلسارە: سەن مۇناپىق سانسىز ئانىلارنى باللاردىن ئايىردىڭ. بىگۇناھ كىشلەرنىڭ جىنىغا زامىن بولدۇڭ.

هەجەر: بىز سەنلەرگە يەر-زىمىن بەردۇق، بۇنىڭ هىسابىغا سەن بىزگە خورلۇق،تەڭسىزلىك ئېلىپ كەلدىڭ. نەچچە مىڭ يىللىق تارىخقا ئىگە خەلقىمىزنىڭ ئىززەت-هۆرمىتىنى يەرگە ئۇردۇڭ. بۇنىڭ قىساسىنى كىمدىن ئالىمىز؟

زەينەپ: ئابدۇللا! ئىززىتىنى بىلمىگەننىڭ ئەدىۋىنى بېرىدىغان ۋاقىت كەلدى(مايىسخانغا قاراپ) هۆرمەتلىك سىڭلىم، بۇ مۇناپىقنى ئۆلتۈرۈپ ئۇچتۇرپان خەلقىنىڭ قىساسىنى ئىلىشقا ئەمىر بەرگەيسىز.

ئابدۇللا:يا...ياق... باتۇرلار مەن سىلەرگە بەخت ئاتا قىلاي، مىنى ئۆلتۈرمەڭلار(مايىسخان قىلىچنى يالىڭاچلاپ يىقىنلىشىدۇ)

مايىسخان: غالچىدىن بەخت تىلەش،كالىنىڭ مۈڭگۈزىدە گۈل ئۈندۈرۈشكە ئوخشاش ئىش.بەختنى پەقەت(قىلىچنى ئۇنىڭ بوغۇزىغا تەڭلەپ) مۇشۇنىڭدىنلا تاپىمىز.

قىزلار چۆرىدەپ كىلىپ ئابدۇللاغا قىلىچ تىقىدۇ، ئابدۇللا سەت ۋاقىرىغىنىچە يەرگە يۇمۇلايدۇ، يىراقتىن كىلىۋاتقان قىلىچ-قالقان ئاۋازى كۆچىيىدۇ.

هەجەر: سىڭلىم ئەهۋال جىددىيلەشتى. ئۇدۇل تەرىپىمىزدىن ناشتۇڭنىڭ لەشكەرلىرى سەلدەك بىسىپ كىلىۋاتىدۇ.

مايسىخان: گۈلسارە، زۆھرە!

گۈلسارە:
زۆھرە: } خوش سەردار 1

مايسىخان: سىلەر لەشكەر بىشىغا ئېيتىڭلار.شەرق تەرەپتىن قانلىق يول ئىچىپ، قورشاۋنى بۆسۈپ چىقىشقا تەييارلانسۇن. مۇناپىق ئابدۇللانىڭ ئۆلۈگىنى تاغدىن پەسكە قارىتىپ دومىلىتىۋېتىڭلار.

گۈلسارە:
زۆھرە: } بولىدۇ سەردار!(ئابدۇللانىڭ ئۆلۈگىنى ئىلىپ چىقىپ كىتىدۇ)

مايسىخان: (مىرزىغا قاراپ) تاغا، ئىنىمىزنى تاغنىڭ ئارقىسى بىلەن ئېلىپ چۈشۈپ كېتىڭ. ئۆچتۆرپانلىقنىڭ نەسلى قۇرۇپ كەتمىسۇن. قانلىق تارىخنىڭ تىرىك شاھىتلىرى بولۇپ قېلىڭلار. بىز سىلەرنىڭ ئارقاڭلاردىن يىتىپ بارىمىز.

مىرزا رىھىم: ياق قىزىم. ئاخىرقى نەپەسىمگىچە ياۋلار بىلەن جەڭ قىلىمەن. سىلەردىن ئايرىلمايمەن.

مايسىخان: تاغا، قىزىڭىزنىڭ كۆڭلىنى چۈشىنىڭ. سىزنىڭ تاغدىن چۈشۈپ كىتىشىڭىزنى ئەمىر قىلىمەن. بۇ ئىنىم ئۆچتۆرپانلىقنىڭ كېيىنكى ئەۋلادى سىزگە ئامانەت!

مىرزا رىھىم: قىزىم، سىلەرگە خۇدايىم نۇسرەت ئاتا قىلسۇن. خوش! (تاغ ئۆستىگە چىقىدۇ).

مايسىخان: تاغا مەن بۇ تەۋەرۈك قىلىچنى ئىنىم ئېلىغا تاپشۇرىمەن (قىلىچنى ئېلىغا بىرىدۇ)

ئېلى: (قىلىچنى ئېلىپ) رەھمەت ئاچا! مەن چوڭ بولغاندا سىزدەك باتۇر بولىمەن.

خوشلىشىپ چىقىپ كىتىدۇ. سىرتتىن « تىز بولۇڭلار، كىم تۇتىۋالسا ئەللىك سەر كۆمۈش ئىنئام بىرىلىدۇ» دىگەن ئاۋازلار كۆچىيىدۇ. قىزلار جىددىيلىشىدۇ. گۈلسارە بىلەن زۆھرە يارىلانغان ھالدا كىرىپ كىلىدۇ.

گۈلسارە: ئەمرىڭىزنى بىجا كەلتۈردۇق، جەنۇپ تەرەپتىنمۇ ياۋلار قىستاپ كەلدى.(زەينەپ يۈگۈرۈپ كىرىدۇ)

زەينەپ: شىمال تەرەپتىن قەشقەردىن ئەۋەتكەن ياللانما لەشكەرلەر قىستاپ كەلدى.

مايىسخان: (قىزلارغا قاراپ)، ھازىر يۈرتىمىز ئۈچۈن ئۆلۈپ، غەيۈرلىغىمىزدىن شان-شەرەپ قالدۇرىدىغان پەيت. گۈلجامال، جەملە سىلەر مۇشۇ تاغ ئىغىزىنى ساقلاڭلار! قالغانلار مەن بىلەن بىرگە مېڭىڭلار.

قىزلار ئىككى تەرەپكە بۆلۈنۈپ چىقىپ كىتىدۇ.قىلىچ- قالقان ئاۋازلىرى كۈچىيىدۇ.بەش قىز بىلەن چېرىكلەر سەھنىنىڭ ئىككى تەرىپىدىن قىلىچلىشىپ كىرىپ كىلىدۇ. سەھنە ئىچىدە بىر نەچچە چېرىك يىقىلىدۇ. سەھنىدە چېرىكلەر كۆپىيىدۇ. بۇلار يەتتە قىزنى سەھنىنىڭ ئارخىرىغا قىستايدۇ. ئارقىدىن يىتىشىپ كەلگەن ناشتۈك لەشكەرلەرگە ۋاقىرايدۇ.

ناشتۈك: تىرىك تۇتۇلسۇن، قاچۇرۇپ قويۇلمىسۇن!(مايىسخانغا قاراپ تەكەببۇرانە قىياپەتتە)ھا....ھا....سىزلەر تەسلىم بولسا، باش ئەگسە خان ھەزرىتى سىلەرنى كېنىزەك قىلسۇن. (مايىسخان گۈلسارە بىلەن زەينەپكە بۇيرۇق قىلىدۇ).

مايىسخان: گۈلسارە، زەينەپ سىلەر زۆھرە بىلەن ھەجەرنى يۆلەڭلار، بىرگە ماڭايلى.(قىزلار بىر- بىرىنى يۆلىشىپ مايىسخاننىڭ ئەتراپىدا تۇرىدۇ.ساۋۇت يىتىپ كىلىدۇ)

ساۋۇت: ھە، ئەمدى بولمىدى قىزلىرىم، توۋا گۇناھى يەپتۇ دىگەن گەپ بار.دەرھال قورال تاپشۇرۇپ،خان ئالىلىرىغا ساداقەت بىلدۈرۈڭلار!

http://ilkitap.blogbus.com

مايسخان: (غالىبانە قىياپەتتە قىزلارغا قاراپ) قېنى قىزلار قىلىچىڭلارنى چىقىرىپ ئۇلارنىڭ تاپشۇرۇۋېلىشىنى كۈتۈڭلار.(چېرىكلەرگە قاراپ) قېنى تاپشۇرىۋېلىڭلار!

يۈز بېشى: سادىق مۇسۇلمان، قېنى مەرھەمەت!

ساۋۇت: قېنى مەن تاپشۇرىۋالاي! (ساۋۇت شاپاشلاپ مايسخاننىڭ ئالدىغا بېرىپ قىلىچقا قولنى سۇنۇشى بىلەن مايسخان قىلىچنى ساۋۇتنىڭ قورسقىغا تىقىدۇ.)

مايسخان: قىزلار تاغ ئۈستىگە چىقىڭلار! (ناشتۇك قىلىچنى كۆتىرىپ مايسخانغا ئېتىلىدۇ، ئەمما يىقىلىشالمايدۇ)

ناشتۇك : چېرىك !

چېرىك: بار.!

ناشتۇك : بېرىپ ئاگۈي جاناپلىرىغا ئېيت! بۇ چوققىنى زەمبىرەك بىلەن توپ-توز قىلىۋەتسۇن!

سىرتتىن توپ-زەمبىرەكلەرنىڭ ئاۋازى ئاڭلىنىدۇ. سەھنە ئىس-تۇتەك ئىچىدە قالىدۇ.

قىزلار :

ئەلۋىدا مۆلجەر تېغىنىڭ ھەر گىياسى ئەلۋىدا

بۇ ئەزىز ئۆچتۇرپىنىمىنىڭ تاغ- دالاسى ئەلۋىدا

مايسخان تاغ چوققىسىدىن ئۆزىنى پەسكە تاشلايدۇ. قالغان قىز نەۋكەرلىرىمۇ بىر- بىرىنى يۆلەپ ئۆزلىرىنى پەسكە تاشلايدۇ. سەھنە قاراڭغۇلىشىپ، يەتتە قىز ئۆزلىرىنى تاشلىغان يەردىن تاشلىغان يەردىن كۆچلۈك گۈلخان كۆتىرىلىپ، چېرىكلەرنىڭ ھەممىسى سەھنىدە يېتىپ قالىدۇ. ئارقىدىن سەھنە يورۇپ چېرىكلەرنىڭ ئۈستىنى تۇمان بېسىپ قىزىل ھەسەن-ھۈسەن نۇرلىرى بىلەن تاغ چوققىسى يېنىدىن رەخمىتۇللا بەگ، ئەسمىتۇللا بەگ، يەتتە قىز ئاستا-ئاستا

http://ilkitap.blogbus.com

كۆتىرىلىپ چىقىدۇ. ئارقىدىن كۈچلۈك ئاكورتلۇق خور ياڭرايدۇ.

خــــور

گـــۈزەل خانتەڭرى باغرىدا ئۈنتۈلماس خاتىرە قالدى،
بـــــاھادىر قېنىدىن رەڭدار بىزەلگەن مەنزىرە قالدى.
شەرەپ تارىخ بېتىگە زەر بىلەن ئۆچمەس پۈتۈلگەچكە،
ئـۈنىڭ ھەر بىر قۇرىدىن ياش يۈرەككە خاتىرە قالدى.

(پەردە چۈشىدۇ)

(بۇ ئەسەر شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى تەرىپىدىن 1985-يىلى 3- ئايدا نەشر قىلىنغان« مۆلجەر تاغ بورانلىرى» ناملىق دىراممىلار توپلىمىدىن ئېلىندى.)

يەتتە قىزنىڭ شەنگە ئاتاپ

ۋىسال ئىزدەپ بىر كۈنى ئويغا پېتىپ
كۆرۈپتىمەن ئۇ قىزلارنى ئويغا پېتىپ
ھايھات! قاراڭ باشىدا تاجى رەۋەن
يەتتىلىسى شەمشادتەك،زەپمۇ لەۋەن
جىمى ئىقلىم پەرىسىنىڭ باشى ئىكەن
»توققۇز بۇلاق« سۇلىرى ياشى ئىكەن
قىيغان قەلەم قاشلىرى، چولپان كۆزى
نۇرلىرىدىن بولغۇسى تۇن كۈندۈزى
سۇمبۇل مىسال چاچلىرى تال-تال كېلۇر

ھەر بىرىنىڭ مەڭزىدە بىر خال كېلۇر

2

كىرپىكلىرى ئوقيادەك ئويناپ كېلۇر
ئىشقى ئاتەش يۈرەكنى بويلاپ كېلۇر
ئېغىزلىرى ئويماقتەك، لېۋى غۇنچە
قايسى غۇنچە قىزارغان زادى شۇنچە؟
كېنىزەكلەر ئارقىدا سەپ ـ سەپ تۇرار
شۇ بۇ قىزلار شاھىغا بەزمە قۇرار
چىشى ئاپئاق سەدەپتەك پار-پار كېلۇر
بۇ پەرىنى سۆيگىلى مىڭ يار كېلۇر
چوچۇپقىنا ئويغانسام چۈشۈم ئىكەن
قانات قاققان چىن ئارزۇ قۇشۇم ئىكەن
شۇندىن بىرى ئاتلاندىم دىدار ئىزدەپ
ئاھ ئۇرارمەن كۆزلىرى خۇمار ئىزدەپ

3

تونۇشايلى يەتتە قىز ئىسمى بىلەن
گۈلگۈن رەڭلىك، يالقۇنلۇق جىسمى بىلەن
قىز سەردارى مايسىخان تولۇن ئايدۇر
بەستى چىنار، شوخلۇقى قۇلۇن تايدۇر
لالە كىرپىك كۆزلىرى قارىتقاتتۇر
بۇ ماكاندا تېڭى يوق پەرىزاتتۇر
چۈشۈمدىكى پەرىنىڭ ئۆزى شۇدۇر
ئېغىزلىرى ،لەۋلىرى ، كۆزى شۇدۇر
ماڭسا ـ تۇرسا ھەمراھىدۇر ساۋاقداشلار

ئۆزى ئوخشاش سۇمبۇل چاچ- قەلەم قاشلار

4

ئۇ راستىنلا ئوت يۈرەك شائىر قىزدۇر

ئۇسۇلغىمۇ ئاجايىپ ماھىر قىزدۇر

بۇلبۇل پەرى ھاجىتىم چۈشتى ساڭا

تىلىم چولتا، كۆپ ياردەم بەرگىن ماڭا

ناۋا قىلغىن مايسەمنى ئايلانغانچە

تاپالمىدىم لايىق سۆز ئامال قانچە؟

ئاپتاپتىنمۇ ئىللىقتۇر مېھرى ئۇنىڭ

ئالەمدىنمۇ كەڭرىدۇر زېھنى ئۇنىڭ

يا جىسمىنى سۈت بىلەن يۇغۇرغانمۇ؟

پىراغىنى ئىپاردا سۇغارغانمۇ؟

ئاينى ئادەم تۇغامدۇ بۇ جاھاندا

ئاي يۈزىدە داغى بار ئاندا- ساندا

5

شۇنچە كۆركەم يازار ئۇ ھۆسنى خەتنى

خەتتاتلىقتا باغلىغاچ مۇھەببەتنى

كۆرۈپ قالسا ۋەسلىنى شاھزادىلەر

تائام يېمەي ئۇرغۇسى پەريادىلەر...

ئۇندىن قالسا دىلبەرنىڭ دىلى يۇمشاق

خۇددى بۇلبۇل ، شائىرە تىلى يۇمشاق

گۈلدىن گۈزەل ھۆسنىدە دىلبەر ئاتلىق

غەمكىن بۇلبۇل بىر كۆرسە تاپار شادلىق

پەرھاد كۆرسە شېرىننىڭ ئۆزى دەرلەر

ياقۇت كۆزلۈك ئۈزۈكنىڭ كۆزى دەرلەر

6

قىزلار ئىچرە غۇنچە قىز بىر جانانىدۇر

كۆرۈپ قالسا ئاشىقلار باغرى قانىدۇر

ناخشا ئېيتسا زېمىننى زىل- زىل قىلۇر

تۈمەنلىگەن بۇلبۇلنى خىجىل قىلۇر

باغدا بۇلبۇل سايرىماس گۈل بولمىسا

گۈلدىن ئۈزلۈك گۈل چىراي قەمبەرنىسا

بويى زىلۋا، قاشلىرى بەرگى قىياق

ئۇسۇل ئۈچۈن باغلىغان ئۇ ئىشتىياق

يەتتە قىزنىڭ ئىچىدە زۆھراسى بار

جاننى ئالۇر قاشىنىڭ ئوقياسى بار

7

مەڭزى قىزىل قەشقەرنىڭ ئانارىدەك

جىسمى گۈلدۇر بەشكېرەم باھارىدەك

چالسا تەمبۇر قاشىغا بۇلبۇل كېلۇر

سەنەم تارتىپ ھەر قېتىم مىڭ گۈل كېلۇر

قانداق تەسۋىر ئېتەيكىم گۈلئايىمنى

ئۆزى خۇشخۇي قوي كۆزلۈك مۇلايىمنى

شۇنچە نەپىس گۈل چېكەر كەشتىلەرگە

چىقسا گۈلدەك كۆرۈنەر رەستىلەرگە

خىجىل قىلۇر گۈللەرنى ۋەسلى ئۇنىڭ

گۈلدىن ئۆزلۈك گۈلمىكىن نەسلى ئۇنىڭ

8

قۇياشمىكىن ئايمىكىن ئەختەرنىسا
تۈن قاراڭغۇ بولغۇسى ئۇ بولمىسا
زەپ ياراشقان مەڭزىگە زىناقلارى
شامالدىنمۇ ئىنچىك ئاياقلارى
ئات ئۈستىدە كۆرسىتىپ ماھارەتنى
ھەر يۈرەكتە ئۇرغۇتار جاسارەتنى
ئوقيا، قىلىچ، شەمشەردە مەشىق قىلۇر
بۇرۇن بولغان جەڭلەرنى تەتقىق قىلۇر

ئىبراھىم قۇربانىنىڭ « يەتتە قىزلىرىم » داستانىدىن ئېلىنغان بۇ پارچىلار ئۇچتۇرپاندىكى «يەتتە قىزلىرىم» خاتىرە سارىيى (ئەسلى قاناداق ئاتىلىدىغانلىقىنى بىلمىگەچكە شۇنداق دەپ ئاتاپ قويدۇم) غا ھۆسنىخەت قىلىپ يېزىلغان ئىكەن. يازدا خىزمەتداشلىرىم جەنۇپقا ساياھەتكە بارغاندا سۈرەتكە تارتىۋىلىپتىكەن. بۇ پارچىلارنى مۇشۇ جايغا قىستۇرسام مۇۋاپىق بولغۇدەك دەپ ئويلاپ قوشۇپ قويدۇم.

ئامەتنىڭ چاقچىقى

(كومېدىيىلىك فىلىم)

ئاپتورى:كامال ئالىم

http://ilkitap.blogbus.com

فىلمدىكى پېرسوناژلار:

1.نۇرمەمەت- كەمستىلگەن ئىسمى نۇرەك،كەمستىلگەن لەقىمى چوقەي، پادىچى.

2.گۈلسۇم – ئاق كۆڭۈل يېزا ئايالى،نۇرمەمەتنىڭ ئايالى.

3.جۇرئەت،ئەكبەر – نۇرمەمەتنىڭ باللىرى.

4.ياسىن – تەمبەل كەلگەن،قىسقا بۇرۇت قويغان ئادەم،نۇرمەمەتنىڭ شېرىكى،سانىيەنىڭ ئاشنىسى.

5.ئالىم – ئورۇق،ئېگىز.نۇرمەمەتنىڭ ھەمراسى.

6.سانىيە – نۇرمەمەتنىڭ قانۇنسىز ئايالى،سەتەڭ.

7.يېزاباشلىقى،كەنت باشلىقى ۋە باشقا ئادەملەر.

1- كۆرۈنۈش

ۋاقتى ياز،ئورنى مەلۇم يېزا.

هايدا كالاڭنى! دىگەن ئاۋاز بىلەن تەڭ مەلۇم يېزىنىڭ كونا قىياپىتى كۆرسۈتۈلىدۇ.هايدا كالاڭنى!ھەرخىل دارۋازىلاردىن چوڭ- كىچىك كالىلارنى ھەيدەپ چىقىۋاتقان ئەر -ئاياللار كۆرۈنىدۇ.پۇتىغا كونىراپ كەتكەن سىرىق چوقەي كىيگەن،بېشىغا ئۆكۈپ كەتكەن قىزىل دوپپا كىيگەن چاچ - ساقاللىرى ئۆسۈپ كەتكەن ،يېشى ئوتتۇزلاردىن ئاشقان بىر ئادەم هايدا كالاڭنى! دىگىنىچە بىر قولىدا پادىچى تايىقى تۇتقان ھالدا بىرقانچە كالىنى ھايداپ ئېكرانغا يېقىنلىشىدۇ.هايدا كالاڭنى ! كالىلارنىڭ مۆرەشلىرى، ئىتلارنىڭ قاۋاشلىرى ئاڭلىنىدۇ.

چىرايلىق ياسالغان بىر دارۋازىدىن بىر چوكان كالىسىنى ھايداپ چىقىدۇ. ۋە پادىچىغا قاراپ :

چوكان:-ھوي نۇرەك ،تۈنۈگۈن كالامنى ئىمىپ ئالدىڭمۇ نىمە؟قورسۇقىغا قارىسام داردىيىپ كىتىپتۇ،يېلىنىغا قارىسام سۈزمە خالتىدەك. دەيدۇ.

نۇرمەمەت:ھە تۈنۈگۈن ئىرىڭىز بىرىپتىكەن «ئوتتۇز يىلدىن بىرى تاي ،تاي بولۇپ كىلىۋاتىمەن،قانداق قىلسام ئات بولارمەن» دىدى.مەن «كالاڭنى ئەمگىن»دىسەم تازا بىر ئىمىپ ئالدى.ئاخشام ئاتتەك ئۆيگە كىرگەندۇ. دەپ ئايالغا جاۋاپ بىرىدۇ پادىچى ۋە ئۆزىمۇ كۈلىدۇ.-ھا ھا ھا...

چوكان:-ھوي تىلىڭگە مەرەز چىققۇر نورەك چوقەي.چوكان بويىنىنى سىلكىپ قوراغا كىرىپ كىتىدۇ.

يەنە بىر دارۋازىدىن بىر بۇۋاي كالىسىنى ھايداپ چىقىدۇ.

نۇرمەمەت: -ئەسسالامۇ -ئەلەيكۇم سادىقكا .پادىچى سالام بىرىدۇ.

http://ilkitap.blogbus.com

سادىق بۇۋاي:-ۋە ئەلەيكۇم ئەسسالام! ھە نۇرمەمەت كاللار ياخشى تويۇپ كىلىۋاتىدۇ جۇمۇ.ھەدەڭ سىنىڭ ياخشى گىپىڭنى قىلىدۇ.مۇنۇ مايلىق توغاچنى ھەدەڭ بەردى.دىگەچ بىر توقاچنى نۇرمەمەتكە بىرىدۇ.سادىق دىگەن ئادەم.

نۇرمەمەت:-رەھمەت سادىقكا.دىگىنىچە پادىچى توغاچنى بويىنغا ئىسىۋالغان لاتا سومكىسىغا سالىدۇ.ھايدا كالاڭنى!

2- كۆرۈنۈش

ۋاقتى ياز،ئورنى شۇ يىزىنىڭ ئەتراپىدىكى ساسلىق.

قۇمۇشلۇق ،يۇلغۇنلۇق ئاندا ــ ساندا يوغان كىچىك قارىياغاچ ۋە سۆگەتلەر بەزەن ساسلىقلار ئۇلارنىڭ ئارىسىدىكى بوشلۇقلاردا بىردىن ئىككىدىن ئوتلاپ يۈرگەن كاللار كۆرۈنىدۇ.پادىچى نۇرمەمەت بىر قىرى قار ياغاچنىڭ سايىسىدا پۇتلىرىنى مىنگەشتۈرۈپ ئىككى قولنى بىشىنىڭ ئاستىغا قويۇپ قانداقتۇر بىر ناخشىنى غىڭشىپ ئىيتماقتا.كاككۇكلارنىڭ ئاۋازى ۋە ئارلاپ كاللارنىڭ مۆرىگەن ئاۋازلىرى ئاڭلىنىدۇ.شۇ ئارلىقتا ئىشەك مىنگەن ئون ياشلار ئۆپچۆرىسىدىكى بىر ئوغۇل بالا پادىچىنىڭ يىنىغا يىقىنلىشىدۇ ۋە

بالا(جۇرئەت): - دادا، دادا دىگىنىچە ئىشەكتىن چۈشىدۇ.

نۇرمەمەت: -ھە نىمە دەيسەن .دەپ نۇرمەمەت بىشىنى كۆتۈرىدۇ.

جۇرئەت:-مىنى ئاپام ئەۋەتتى ۋەلىكامنىڭ بىر كۇنلۇك لايچىلىقى باركەن قارىشىۋەتسۇن دەيدۇ.پۇلى نەقكەن.ئۆيدە ماي،تۇز تۈگەپتۇ.مەن پادىغا قاراپ تۇرغۇدەكمەن.سەن ۋەلىكامنىڭ ئىشىنى قىلغۇدەكسەن.دەيدۇ بالا.

پادىچى ئىرىنچەكلىك بىلەن غۇدۇڭشىغىنىچە ئورنىدىن تۇرۇدۇ .

نۇرمەمەت:- يائاللا ، ماي،گۆش،تۇزدىگەنلەر قاچان تەل بولار،باللىرىمنىڭ

ئەگلى يوق، ئەلگەكنى تاپسام تەگنە يوق دەپ،خەققە مالاي بولۇپ ئۆتەرمىزمۇ.دىگىنىچە بالا مىنىپ كەلگەن ئىشەكنى مىنىپ سازلىق ، قۇمۇشلۇقلار ئارىسىنى ئارلاپ كىتىپ قالدۇ.بالا قولدا تايىقنى تۇتقان هالدا كاللارتەرەپكە ماڭدۇ.هۇ،چۇ ، بالىنىڭ ئاۋازى ئاڭلىنىدۇ.

3- كۆرۈنۈش

ۋاقتى ياز ،ئورنى شۇ يىزىنىڭ مەلۇم كوچىسى.

نۇرمەمەت پادىچى كەڭلىكى 3،4 مېتىر،ئۇزۇنلۇقى 5،6 مېتىر كىلىدىغان ئورەك ئىچىدە لاي ئەتمەكتە.پۈتۈن بەدىنى قارا لايغا مىلەنگەن، ئادەم تونۇغىسىز هالدا.

شۇ ئارلىقتا موتۇسكىلىت مىنىپ قارا كۆزئەينەك تاقاپ يۇقۇردا ئىسمى ئاتالغان ۋەلى دىگەن 25 ياشلار ئەتراپىدىكى يىگىت يىتىپ كىلىدۇ ۋە ئورەكتىن يىراق ئورۇندا توختايدۇ.موتۇسكىلىتتىن چۈشمەي تۇرۇپ،

ۋەلى:پاھ-پاھ مانا ئەمدى نۇرەك چوقەينىڭ ئۆزى بوپسەن،چوقەي دىگەنمۇ ياخشى نەرسە جۇمۇ،سەن لاتىسىدىنمۇ يا تىرىسىدىنمۇ؟

ها هاها... ۋەلى نۇرمەمەتنى شاڭخۇ قىلغاچ مۇتۇسكىلىتتىن چۈشۈپ ئىككى قولىنى بىقىنىغا تىرەپ تۇرۇدۇ.

پادىچى نۇرمەمەت هارغىن هالدا يەنىلا ئۆز ئىشى بىلەن بولىدۇ.

ۋەلى:ئەتە يەنە بىر كۈن ئىشلەۋەت قانداق؟دەيدۇ ۋەلى.

نۇرمەمەت:پۇلىچۇ؟دەيدۇ نۇرمەمەت پادىچى لاي ئاغزىنى لاي كۆيىنىكىنىڭ ئىچى تەرىپى بىلەن ئىتتاچ.

ۋەلى:هوي گەپ چوڭغۇ،ئورۇق كاللىنىڭ پوقى يوغان دەپ ئاغزىڭ پۇلغا يۇگرەپ قاپتىغۇ،كانىيىڭغا 15سوم كىرىپ كەتتى جۇمۇ چوقەيكا غىڭ قىلماي

ئىشلەۋىرىك .دىگىنىچە ۋەلى موتۇسىكىلتىنى مىنىپ كۆرەڭلىك بىلەن توپا توزۇتۇپ كىتىپ قالدۇ.ئورەك ئىچىدە كەتمىنىگە تايىنىپ بىر لاي ئادەم قالدۇ.

4- كۆرۈنۈش

ۋاقتى ياز،ئورنى شۇ يىزا نۇرمەمەت پادىچىنىڭ ئۆيى.

مەھەللىنىڭ چىتىگىرەك جايلاشقان دارۋازلىرى تالدىن توقۇلغان،كونىراپ كەتكەن ئىككى ئىغىز تام ئۆي ،ئالدى قومۇش بىلەن توقۇلغان يازلىق چايخانا .قورا ئىچىدە بولۇشىغا ئۆسكەن 4،5 تۈپ ئۆرۈك ۋە ئالما ،بىر تەرىپى ئۆرلىپ كىتىپ تىرەك قويۇلغان ئىشەك ۋە كالا ئىغىلى كۆرۈنىدۇ.

چايخانىدا نۇرمەمەت پادىچى بىلەن ئايالى گۈلسۈم چاي ئىچىپ ئولتۇرغان بولىدۇ.گۈلسۈم سۆزلىمەكتە.

گۈلسۈم:- جۇرئەتنى پادىچىلىقتا ياردىمى بولار دەپ مەكتەپتىن چىقىرىۋالدۇق، ئەمدى كىچىگىنى قانداق قىلىمىز،پۇل بولمىسا قانداق ئوقۇتىمىز، پادىچىلىقتىن تاپقان پۇل كانايدىن ئاشمايۋاتىدۇ.ياكى يىرىمىزنى تىرەلمەيۋاتىمىز.نىمە؟ قەرز؟نىمە قەرز خۇيما تويدىغۇ بۇ قەرزدىن .مۇشۇنداق ئۆتىۋىرىمىزمۇ.ئۆيىنىڭ ئەھۋالى مانا بۇ.گۈلسۈم قولى بىلەن كونىراپ كەتكەن ئۆيىنى كۆرستىدۇ.

نۇرمەمەت:-مەن قانداق قىلىمەن ئەمسە.نۇرمەمەت خوتۇنىغا ۋاقىرايدۇ.بىرسىنى بۇلايمۇ؟يا ئوغۇرلۇق قىلايمۇ؟

نۇرمەمەت:-سىزنى ئۇنداق قىلىك دىمىدىم،باشقىلار ئۇنداق – مۇنداق ئىشلانى قىلىپ يىلدىن-يىلغا بېيىپ قالدى.كالا باقمەن دەپلا يۈرمەي باشقىچە بىرەر ئىشنى ئويلۇشۇپ كۆرمەيلمۇ دەيمنا .دەيدۇ گۈلسۈم.

نۇرمەمەت:-ھازىرچە ئۆلۈپ قالمىدۇققۇ،يالغۇز بىزلىمۇ ،شۈكرى دە خوتۇن .ئىش قىلىپ موراڭدىن ئىس چىقىپ تۇرۇدۇغۇ.دەيدۇ نۇرمەمەت ۋە ئورنىدىن تۇرۇپ

كوچىغا ماڭدۇ.سەككىزلەرگە كىرىپ قالغان بىر بالا سومكىسىنى مايماق ئىسىپ قوراغا كىرىپ كىلدۇ ۋە –چىيىمنى چاققان بەر ئاپا، ئاكامنىڭ يىنىغا پادىغا بارىمەن دىگىنىچە سومكىسىنى جوزا تۈۋىگە پىقىرتىپ تاشلاپ جوزىغا كىلىپ ئولتۇردۇ.جوزا ئاستىدىكى موشۇك بالىنىڭ سومكىسىنى سۆرىگىنىچە جوزا ئاستىغا كىرىپ كىتتدۇ.

5- كۆرۈنۈش

ۋاقتى ياز،ئورنى شۇ يىزا.

يىزىنىڭ تۆت كوچا ئىغىزى مەلۇم تام دۇكان .ئاندا – مۇندا ئادەملەر سودا قىلىپ كەتمەكتە.دۇكان ئالدىدىكى ياغاچ سايىسىدا دۇكاننىڭ تىمىنى يۆلەپ ئولتۇرۇپ بىر قانچە قىرى –ياش قىزغىن پاراڭ قىلىشماقتا.موخۇركا چەكمەكتە.

1- ئادەم(ئىكراندا زاكىر لەقىمى مۇشۇك دىگەن خەت كۆرىنىدۇ): -ئامرىكا زوڭتۇڭى رىگان دىگەننى ئەرتىس دەيدىغۇ؟

2- ئادەم(ئىكراندا بارات لەقىمى تاي دىگەن خەت كۆرۈنىدۇ): - بۇرۇن ئەرتىس بوپتىكەن.

1-ئادەم: -نىمە بولسا بولدى زادى ئەرتىس بوپتىكەنغۇ؟

3- ئادەم:-پۇل بولسا سەنمۇ زوڭتۇڭ بولالايسەن.لىكىن سەن جوزىنىڭ ئاستىغا زوڭتۇڭ بولساڭ بولىدۇدە.

3-ئادەم: -چاشقانلارغا دەڭلار.ها ها ها... كۈلكە.

4- ئادەم: -ساچىر خانىمنى دەڭلار،ئايال تۇرۇپ نى نى ئىشلارنى قىلىۋاتىدۇ جۇمۇ.

2-ئادەم: -شۇنداق خوتۇنلاردىن ئىلىۋالسا ئادەم.پاھ-پاھ..

http://ilkitap.blogbus.com

1- ئادەم: -ئۇغۇ شۇنداق لىكىن سىنىڭ يىشىڭ توشمىغان تاي تۇرساڭ. ساچىر خانىم مىنىڭ ۋالسا كۆتىرەم بولۇپ قالسان جۇمۇ.ھاھاھا...كۈلكە

شۇ ئارلىقتا ئۆزىچە غىڭشىپ نورەك چوقەي چالا مەس بۇلارنىڭ يىنىغا كىلىدۇ ۋە تىلنى چايناپ.

نۇرمەمەت:- ئەسسالامۇ ئەلەيكۇم.دەيدۇ مەس ھالدا لىڭشىپ.

1-ئادەم:-ھوي نۇرمەمەتقۇ بۇ.ئويناپ قويۇپسلەردە.دەيدۇ 1-ئادەم.

نۇرمەمەت:-ئاغىنىلەر يولۇقۇپ قىلىپ ئاز-تولاقىقۋالدۇق.دەيدۇ نۇرمەمەت ئالدى كەينىگە مىكىپ.

5- ئادەم(ئىكراندا قادىر لەقىمى ئەزمە دىگەن خەت كۆرۈنىدۇ): ئاغزىڭ كۆپۈك قايناپ كىتىپتۇ.ھاراق ئىچمەي ساسلىقتا كالا ئەمەدىگمۇ نىمە؟ھاھاھا....كۈلكە.

نۇرمەمەت:-كالا دىگەننى ئىمەلىگەن ئادەم ئىمىدۇ.سەندەك ئەزمىلەر ئەمسە ئاغزىڭداسۈت قىتىق بولۇپ قالىدۇ جۇمۇ.دەيدۇنۇرمەمەت ئىككى قولى بىلەن تىزىنى ئۇرۇپ تۇرۇپ كۈلۈپ،باشقىلارمۇ كۈلىدۇ.

1-ئادەم: -پاھ-پاھ نۇرمەمەت تازا ئىچىپسەن بۈگۈن گۈلسۈم خوشالىلىقىدا ئۇخلىماي چىقىدىكەندە ھاھاھا....

نۇرمەمەت ئوڭ قولىنى كۆتۈرۈپ ،

نۇرمەمەت: - كەتتۇق ئەمسە. دىگىنىچە يەنە خىڭشىپ ناخشائىيتىپ دەلدەڭلىگىنىچە كىتىپ قالىدۇ.

6-كۆرۈنۈش

ۋاقتى ياز،ئورنى 2-كۆرۈنۈشتىكى پادا باقىدىغان ساسلىق.

كالىلار بىردىن- ئىككىدىن ئوتلىماقتا نۇرمەمەت يەنىلا ھىلقى ياغاچنىڭ سايىسىدا دەم ئىلىپ ياتماقتا.شۇ ئارلىقتا موتۇسىكلىتنىڭ ئاۋازى ئاڭلىنىدۇۋە

http://ilkitap.blogbus.com

يىتىپ كىلىدۇ.قارا كۆز ئەينەك تاقىغان ۋەلى موتۇسىكىلىتىدىن چۈشمەي تۇرۇپ ۋەلى: ـ ھوي نورەككا بىر ئىلان تۇتۇپ بەرسەڭ بولاتتى.شەھەردىن تۇققانلار چىقىپتۇ،دوراقىلىغۇدەك. دەيدۇ.

نۇرمەمەت:ـقانچە بىرىسەن.دەيدۇ نورمەمەت قارىياغاچ سايىسىدا ئولتۇرغان ھالدا.

ۋەلى:ـبەش سوم بىرىمەن.ۋەلى بەش بارمىقى بىلەن نۇرمەمەتكە كۆرسىتىدۇ.

نۇرمەمەت:ـئون سوم بەر.دەيدۇ نۇرمەمەت.

ۋەلى:ـنىمە دەيدۇ مۇنۇ چوقاي.تۇتساڭ تۇت تۇتمىساڭ تۇتىدىغان ئادەم جىق جۇمۇ. ھالىڭغا بىقىپ ھال تات،خالتاڭغا قاراپ ئۇن تات دەپ ئۇزەڭنى ساتسا ئون سومغا ئالمايدۇ.مۇنۇ موتۇنى مىنىپ ئالدىڭغا ئالايتەن كەلدۇق جۇمۇ.مە پۇلۇڭنى ئال .ۋەلى شۇ گەپلەرنى قىلغاچ بەش سوم پۇلنى نۇرمەمەتنىڭ ئالدىغا تاشلاپ بىرىپ ساسلىقتا موتۇسىكىلىتىنىڭ ئاۋازىنى ياڭرىتىپ كىتىپ قالىدۇ.ياغاچ تۈۋىدە نۇرمەمەت ئىككى پۇتىنىڭ ئارلىغىدىكى 5 سوم پۇلغا قارىغىنىچە قالىدۇ.

7ـكۆرۈنۈش

ۋاقتى ئورنى يۇقارقى سازلىق.

نۇرمەمەت ساسلىق ،چىغلىق،دۆڭلۈكلەرنى قولىدىكى تاياق بىلەن ئاختۇرۇپ ئىلان ئىزدىمەكتە .تۇيۇقسىز بىر ئىلان ئۇچراپ قالىدۇ.نۇرمەمەت ئىلاننى تاياق بىلەن ئۇرۇدۇ.لىكىن ئىلان قىچىپ كىتىپ،ئىگىزرەك بىر يارنىڭ تۆشۈكىگە كىرىپ كىتىدۇ.نۇرمەمەت تايىقى بىلەن تۆشۈكنى كولاشقا باشلايدۇ.نۇرمەمەتنىڭ تايىقى بىر نىمىگە تەككەندەك بولىدۇ.نۇرمەمەت تۆشۈكنى داۋاملىق كولاپ چوڭايتىدۇ.ئاخىرىدا نۇرمەمەت تۆشۈك ئىچىدىن كىچىكرەك بىر كوزىنى ئىككى

http://ilkitap.blogbus.com

قولى بىلەن تۇتۇپ ئالدىغا ئىلىپ چىقدۇ.ئىكراندا كوزا تولۇق كۆرۈندۇ.كوزىنىڭ ئاغزى توپا بىلەن توشۇپ كەتكەن بولۇپ،نۇرمەمەت قىزىققان هالدا كوزىنى يەرگە دۈم قىلدۇ.كوزا ئىچىدىن باشتا توپا تۆكۈلۈپ ئاخىرىدا ئوندىن ئارتۇق زىقچە ئالتۇن ۋە بىرقانچە ئون ئالتۇن تىللا يەرگە چۈشۈدۇ.نۇرمەمەت چۆچۈپ كىتىدۇ.ئەتراپقا قارايدۇ.هودۇقىدۇ.-يائاللا،بۇ نىمە كارامەت. دىگىنىچە ياقىسىنى تۇتىدۇ.شۇ ئارلىقتا نۇرمەمەتتىن ئانچە يىراق بولمىغان جايدا ئۈستىگە ئوخشاش پىرىجە كىيگەن،ئوخشاش سەللە يۆگىگەن قوللىرىدا ئوخشاش داپ تۇتقان ئىككى بالا پەيدا بولىدۇ ۋە داپنى چىلىپ ناخشا ئېيتىدۇ.

هەي نۇرمەمەت نۇرمەمەت ،

ئامەت تاپتىڭ،پۇل تاپتىڭ.

ئەندى قانداق قىلارسەن،

قىينالماستىن يول تاپتىڭ.

ئەندى قانداق قىلارسەن،

قايسى يولدا ماڭارسەن.

تۇتالمىساڭ ئامەتنى ،

چوقاي بولۇپ قالارسەن.

بالىلار غايىپ بولىدۇ.

نۇرمەمەت ئولتۇرغىنىچە ئالتۇن تىللارغا قاراپ قالىدۇ.

8-كۆرۈنۈش

ۋاقتى ياز.ئورنى مەلۇم شەهەر.

بازار ئىچى مەلۇم كاۋاپچىنىڭ دۇكان ئالدى.بىر ئۈستەلدە نۇرمەمەت قىسقا

http://ilkitap.blogbus.com

بۆرۈت قويغان ياسىن ۋە ئورۇق ئىگىز ئالىم دىگەن ئادەملەر بىلەن كاۋاپ يەپ هاراق ئىچمەكتە.

ياسىن :ـدىمەمسەن نۇرمەمەت بىر گىپىم بار دەپ بىزنى بۇيەرگە باشلاپ كەلدىڭ سارالىق.دەيدۇ.

ئالىم:ـهە شۇنداق گىپىڭنى قىلمامسەن ؟بۇلە.دەيدۇ.

نۇرمەمەت: ـهىچكىمگە دىمەيمىز دەپ قول بىرىپ قەسەم قىلىش.دەيدۇ.

ئالىم ياسىنلار قول بىرىپ قەسەم قىلىدۇ.

نۇرمەمەت:ـ ئىلان قوغلاپ بىر تۆشۈكنىڭ ئىچىدىن بىر كوزا ئالتۇن تىپىۋالدىم.دەيدۇ.

ئالىم ۋە ياسىن: راستىما ؟دەيدۇ هودۇقۇشۇپ.نۇرمەمەت بىر تال ئالتۇننى كۆرسىتىدۇ

ئالىم ياسىنلارنىڭ كۆزلىرى يوغىناپ چىقىپ كەتكەندەك بولۇپ هودۇقۇپ قورقىقاندەك بولۇشىدۇ.

ياسىن:ـبىرىسىگە دىدىڭمۇ؟دەيدۇ.

نۇرمەمەت:ـياق.

ئالىم:ـخوتۇنۇڭغا ئېيتتىڭمۇ؟

نۇرمەمەت:ـنىمە قىلارىمنى بىلەلمەي سىلەرنى ئىزلەپ كەلگەن.

ياسىن :ـخوتۇنۇڭغا دىمەي توغرا قىپسەن.خوتۇن دىگەننىڭ چىچى ئۇزۇن ئەقلى قىسقا ،بىرسىگەدەپلا قويسا ،تاپقان نىمەڭنى هۆكمەت ئىلىپ كىتىدۇ جۇمۇ؟

ئالىم:ـمانا مەن ئالتۇنۇڭنى سۇ قىلىپ بىرىمەن.دەپ نۇرمەمەتنىڭ دۈمبىسىگە ئۇرۇدۇ.

ياسىن:ـقورقما،ئاغزىڭنى مەهكەم تۇت بىز سىنى يولغا باشلايمىز.ئەكەل قولۇڭنى

پۇل سەندىن،ھەركەت بىزدىن بىر-بىرىمىزدىن ھەرگىز ئايرىلمايمىز.دەيدۇ.

نۇرمەمەت ،ياسىن ،ئالىملار قول بىرىپ قەسەم قىلىشىدۇ.

9-كۆرۈنۈش

ۋاقتى ياز.ئورنى نۇرمەمەت پادىچىنىڭ ئۆيى.

چايخانا نۇرمەمەت بىشىغا بىر تال ياستۇقنى قويۇپ،ئوڭدا يىتىپ موخۇركا چەكمەكتە.ھالقا – ھالقا ئىسلار نۇرمەمەتنىڭ ئاغزىدىن توختىماي چىقماقتا.نۇرمەمەت ئۇيان – بۇيان ئۆرۈلمەكتە.چوڭقۇر خىيالغا چۆكمەكتە.ئايالى گۈلسۈم چوڭ بىر باغلام چۆپنى تەسلىكتە كۆتۈرۈپ چايخانا ئالدىغا كىلىپ چوپنى ئاچچىقلاپ يەرگە تاشلايدۇ ۋە تەرنى باش ياغلىقى بىلەن ئېرتتقاچ:

گۈلسۈم: – نۇمۇس قىلىڭ جۇمۇ نۇرمەمەت،نەچچە كۈن بولدى ياتقىنىڭىز –ياتقان . ياپادىغا چىقمايسىز؟يا بىرەر يەردە ئىشلىمەيسىز؟!10ياشلىق جۇرئەتكە ئۇگال.بىر كۈن ساق بولسىڭىزبىر كۈن مەس. قولۇمنى كۆسەي چىچىمنى سۈپۈرگە قىلغۇدەك بولۇپ كەتتىم. دەيدۇ يىغلاپ تۇرۇپ.

نۇرمەمەت:-ھوي چۆپ ئەكەلسەڭ ماڭا ئەكەلدىڭمۇ؟ئەكەلسەڭ كالاڭغا ئەكەلدىڭ.ۋاقىرايسەنغۇ خۇددى مىنى سەن خوتۇنلۇققا ئالغاندەك.داداڭ بىر چىشقاق موزاينى بىرىپتىكەن،نەسلىلىك كالا دەپ ئەجەپ پىشانەمگە ئورۇپ كەتتىڭا.ئۆيۈڭدىن بىر چىقىپ كىتمەمەن.ئەرگە تەككەنگە تويىسەن جۇمۇ.نۇرمەمەت ئورنىدىن تۇرۇپ ۋاقىراپ-جاقىراپ سۆزلەپ كىتىدۇۋە ئاخىرىدا

نۇرمەمەت: - بىشىڭغا كىيە ئۆيۈڭنى .دىگىنىچە يالاڭ چاپىنىنى مورىسىگە تاشلىغىنىچە كوچىغا قاراپ ماڭىدۇ.گۈلسۈم ئۆزى كۆتۈرۈپ كەلگەن چۆپنىڭ ئۈستىدە يىغلىغىنىچە ئولتۇرۇپ قالىدۇ.

10-كۆرۈنۈش

ۋاقتى ياز.ئورنى مەلۇم شەھەر.

مەلۇم زەرگەر دۇكان ئىچىدىن ئالىم،ياسىن،نۇرمەمەتلەر چىقىپ كېلىدۇ.

ياسىن:-قانداق رازى بولغانسەن.100مىڭ سوم قولۇڭغا تەگدى.قالغان ئالتۇنلىرىڭنى ساقلاپ مەھكەم قويى،خوتۇنۇڭغا تىنما .دەيدۇ كۆرەڭلىگىنىچە.

ئالىم:-ئەندى قولۇڭغا پۇل كىردى نىمە قىلاي دەيسەن نۇرمەمەت.

ياسىن:-هازىر ئورۇسلار تازاكىلىۋاتىدۇ.ئالىم ئىككىمىز ئورۇسلارغا ياڭپىلىك كۆرسۈتۈپ پۇل تېپىۋاتىمىز.سودا شۇنداق ياخشى لىكىن پۇل يوق.مىنىڭچە بىر دۇكان ئېچىپ سەن دۇكاندا تۇرساڭ،بىز ئۆرۈمچىدىن مال ئەكەلسەك.مانا شۇچاغدا باي بولمىغىنىڭنى كۆرەي.دەيدۇ.

نۇرمەمەت:-ئۇنداق ئىشلارنى قىلالماسمەنمىكىن جۇمۇ.مەن كالا قوي ئېلىپ باقايمىكىن دىگەن.دەيدۇ.

ئالىم:-نىمە دەيدۇ مۇنۇ سارالىق داڭگال.توخۇ داڭگال چۇشەيدۇ،ئۆچكە جاڭگال دەپ يەنە شۇ سازلىقلىرىڭنى ئويلاپ قاپسەنغۇ؟گاداي بولساڭ شە تالاش دەپ سالقىن دۇكاندا ئولتۇرۇپ ،ئۇچ ۋاق بازارنىڭ ياخشى تامقىنى يەپ پۇل تاپماسمەن.ئاشۇ سارالقلىرىڭنىڭ ئارىسىدا هالىڭ نىمە بولماقچى.ئۇنىڭ ئۈستىگە نۇرمەمەت قانداقلارچە تىز باي بولۇپ كەتتى دەپ مەلىدىكىلەر ساقچىغا دەپ قويىسا ئالتۇنۇڭمۇ يوق،ئۆزەڭ تۈملەرنى ئارىلاپ چىقسەن.شەھەردە بولسا بىرسىنىڭ دۇكىنى ئىجارىگە ئېلىپ ئېچىۋاتىمەن دەيسەن ۋەسسالام.دەيدۇ.

ياسىن:-تويپتوغرا.سەراغا چىقساڭ بالاغا قالغىنىڭ شۇ.شە دىگەننىڭ ئىتىكى كەڭ ،قانداق قىلىمەن دىسەڭ شۇنداق قىلغىلى بولىدۇ. ئۇنىڭ ئۈستىگە ھەممە ئىشىڭنى بىز بىلىمىز.بىزدىن ئايرىلساڭ سىنى بۆرە يەيدۇ جۇمۇ.تولا ئارىسالدى

بولماي جۆرە ئاشخانىغا قوساق ئېچىپ كەتتى.دەيدۇ .ئالىم ،ياسىن،نۇرمەمەتلەر يۈرۈپ كىتىدۇ.

11-كۆرۈنۈش

ۋاقتى ياز.ئورنى شۇ يېزا

نۇرمەمەت پادىچىنىڭ ئۆيى .ھىلىقى چايخانا .نۇرمەمەت چايخانىدا ئولتۇرۇپ ئايالى گۈلسۈمگە چالۋاقاپ سۆزلىمەكتە.

نۇرمەمەات:-بازاردىن بىرتونۇشۇمنىڭ دۇكىنىنى ئاچىدىغان بولدۇم.پادا كالىنى جۆرئەت بىقىپ تۇرسۇن.دەيدۇ.

گۈلسۈم:-سىز شەھەرگە كىرىپ كەتسىڭىز،مۇشتۇمدەك جۆرئەت پادىنىڭ ھۆددىسىدىن قانداق چىقىدۇ ،مەن قايسى بىر ئىشنىڭ ھۆددىسىدىن چىقىمەن.دۇكان ئاچقىڭىز كەلسە نەسىللىك تايىنچىنى سېتىپ،مەلدە ئاچسىڭىزمۇ كىرىمى ياخشىغۇ،كالىنىڭ سۈتىنى مەن ساتاي،پادىنى جۆرئەت باقسۇن.دەيدۇ.

نۇرمەمەت:-بولدى قوي.كالاڭنى سېتىپ دۇكان ئېچىپ مەلەڭگە سىركە لازا ساتايمۇ؟دادام بەرگەن كالا دەپ ئۇنىڭ دەردىنى تارتايمۇ؟

شۇ ئارلىقتا گۈلسۈمنىڭ دادىسى كىرىپ كىلىدۇ.(ئىكراندا>گۈلسۈمنىڭ دادىسى تايىرئاخۇن<دىگەن خەت كۆرۈنىدۇ.

تايىرئاخۇن:-ۋۇي نىمە بولدۇڭلار؟! ئاۋازىڭلارھەشكە چىقىپ كىتىپ سىلەرنىڭ جىدىلىڭلار قاچان تۈگەيدۇ.دەيدۇ.

گۈلسۈم ۋەقەنى ئېيتىدۇ.

تايىرئاخۇن:-نۇرمەمەت شۇنچە يىراقتا نىمە قىلىسىز؟ئۇششاق باللىرىڭىزنى تاشلاپ،شەھەردە دۇم يىتىپ،دۇم قوپۇپ يۈگىچە مەلدە ئاچسىڭىز ياخشىكەن.

نىمە بولغان بىلەن ئۆزىڭىزنىڭ مەلىسدە دەيدۇ.

نۇرمەمەت:-گۈلسۈمنى ئاز دەپ ئەمدى سىز ئارلاشتىڭىزغۇ؟مەنمۇ ئىككى بالىنىڭ دادىسى ئاق – قارىنى بىلگۈچىلىگىم بار.بىر كالا بىرىپ قويۇپ ئاتا –با لا ئەجەپ يوغان گەپ قىلىدىغان بولۇپ كەتتىڭلارغۇ؟دەيدۇ نۇرمەمەت قوللىرىنى شىلتىپ.

دۈيجاڭ باست كىرىپ كىلىدۇ.(ئىكراندا دۈيجاڭ باست دىگەن خەت كۆرۈنىدۇ).

دۈيجاڭ باست:-ھاي – ھاي نۇرمەمەت گەپنى ئاۋايلاپ قىلايلى،قانداق بولمىسۇن تايىركام سىزنىڭ دادىڭىزدە.گەپ بولسا چىرايلىق دىمەمسىز.دەيدۇ.

نۇرمەمەت ئورنىدىن سەكرەپ تۇرۇپ كىتىدۇ.

نۇرمەمەت:ۋوي ئەمدى سەن قالدىڭمۇ؟سىنىڭ نىمە چاتىقىڭ.دەيدۇ.

دۈيجاڭ باست:نىمە دىگەن بىلەن مىنىڭ سىلەرنىڭ ئىشىڭلارغا ئارلىشىدىغان ھوقۇقۇم بار.مۇنداق ئىپتىقاندا سەن بىلەن تەڭ بولسامىمۇ،ئۆزەڭلار مىنى بىزنى باشقۇرالايدۇ دەپ دۈيجاڭ سايلىغان.كەنت قەرزىڭنى كۆتۈرىۋىتىشنى ئويلىشىۋاتىدۇ. يىرىڭنى كەنت تىرىپ بەرسە،دۇكان ئاچمەن دىسەڭ كەنت ياردەمدە بولساق.

نۇرمەمەت:-ۋاي بولدىلا،قۇلىقىمنى تولا ئاغرىتماي،چىقشە ھەممىڭ ئۆيدىن.

يەنە شۇ ئارلىقتا بىرقانچە خوشنىلار كىرىپ كىلىدۇ.ئۇلارمۇ ئىشقا ئارلىشىدۇ.نۇرمەمەت چالۋاقاپ ئۆزىنىڭ شەھەرگە كىرىپ كىتىش پىكرىدە چىڭ تۇرۇدۇ.گۈلسۈم يىغلايدۇ.

12-كۆرۈنۈش

ۋاقتى ياز.ئورنى مەلۇم شەھەر.

http://ilkitap.blogbus.com

بازار ئىچى مەلۇم دۇكاندا نۇرمەمەت سودا قىلماقتا.دۇكان ئىچىگە ھەرتۈرلۈك كىيىم كىچەكلەر ئىسىلغان.تاي ـتاي ماللار دۆۋىلەنگەن بولىدۇ.شۇ ئارلىقتا ياسىن دۇكانغا كىلىدۇ .

ياسىن:ـبىزنىڭ ھىساپ كىتابىمىزنى قىلىدىغان بىر قىز تاپتىم .دىگىنىچە چىرايلىق كەلگەن بىر قىزنى نۇرمەمەتكە تونۇشتۇرىدۇ.

ياسىن:ـئىسمى سانىيە.ئالى تىخنىكومنى ئوقۇپ خىزمەت كۈتۈپ تۇرغان قىز.

سانىيە:ياخشىمۇسىز .ياسىنكام سىزنىڭ تولا ياخشى گىپىڭىزنى قىلدى. بوپتۇ ھىساپچى بولسام بولاي دەپ كەلدىم.ياقتۇرسىڭىز مىنى ئىلىپ قىلىڭ.دەيدۇ

نۇرمەمەتكە قاراپ.

نۇرمەمەت:بولىدۇ.كەچتە ئالىم ياسىنلار بىلەن بىر پاراڭلىشىپ ئەتە جاۋابىنى بىرەي.دەيدۇ.

مال ئالغۇچىلار كىلىدۇ.نۇرمەمەت بىلەن ياسىن سودىغا كىرىشىپ كىتىدۇ.

13ـكۆرۈنۈش

ۋاقتى ياز.ئورنى شۈيىزا.

نۇرمەمەت پادىچىنىڭ ھىلقى قوراسى.چايخانىدا بىر ئايال گۈلسۈمگە سۆزلەپ كىتىدۇ.

Aئايال:ـكۆڭلىڭىزگە ئىلىپ قالماڭ ،دىمەي دىسەم زادى بولمىدى. ئاخىرى ئالدىڭىزغا كەلدىم.شەھەردە بىر تونۇشۇم بار ئىدى. نۇرمەمەتنى تونۇيدىكەن.«ئاپلا نۇرمەمەتكە يامان بولدى.ئەسكىلەرنىڭ قولىغا چۈشۈپ قالدى.ئۇنىڭ ئۈستىگە ياسىن بىلەن چاتىقى بار بىر سەتەڭنى ھىساپچى دەپ يىنىغا ئەكىلىۋالدى.ئاڭلىساق ئەر-خوتۇن بولۇپ بىر ئۆيدە تۇرىۋاتقىدەك »دەيدۇ.

گۈلسۈم:ـۋاي ،قانداق قىلارمەن شەھەرگە كىرىپ پۇل تاپسا مەيلى دىسەم ئەمدى مۈڭگۈز چىقىپ سانىيە دەپ بىر خوتۇن چىقىپ قالدىغۇ؟ ۋاي قانداق قىلاي ،كىمگە دەرمەن بۇ گەپنى .دىگىنىچە تامغا يۆلىنىدۇ.

Aئايال:ـئۆزىڭىزنى بىسۇۋىلىڭ گۈلسۈم.راسمۇ ـ يالغانمۇ شەھەرگە بىرىپ باقمامسىز.دەيدۇ.

14ـكۆرۈنۈش

ۋاقتى بىر يىلدىن كىيىن ،ئورنى مەلۇم شەھەر ،كۈز كۈنى

شەھەرنىڭ چوڭ كىچىك كوچىلىرى ،ئۆتۈشۋاتقان ماشىنىلار،قىزغىن ئاۋات بازارلار كۆرۈنىدۇ.ئاددى كىيىنگەن گۈلسۈم يالاڭ چاپاندا مۇزلاپ بالىسى جۇرئەتنى ئەگەشتۈرۈپ ھارغىن ھالدا بازار ئارلاپ كىمدۇر بىرسىنى ئىزلىمەكتە.ھەربىر ئاشخانا ئالدىغا كەلگەندە بىر تەلمۈرۈپ بالىسى جۇرئەتكە بىر قاراپ قويۇپ ئۆتۈپ كىتىدۇ.يالاڭ كىيىمدە 10ياشلىق جۇرئەتمۇ مۇزلىغان بولۇپ،بالىنىڭ كۆزلىرى تىزلىپ كەتكەن نان،سامسا، كاۋاپلاردىن ئۈزۈلمەيدۇ.گۈلسۈم شۇ مىڭىشىدا بىر كىيىم ـ كىچەك دۇكىنىنىڭ ئالدىغا كىلىدۇ ۋە دۇكاندارغا سالام قىلىدۇ ۋە

گۈلسۈم: ـ مۇشۇ ئارلىقتا نۇرمەمەت دىگەن ئادەمنىڭ دۇكىنىنى بىلەمسىزكىن ؟ دەپ سورايدۇ.

دۇكاندار: ـ بىلمەيمەن .دەيدۇ.گۈلسۈم شۇنداق قىلىپ بىر قانچە دۇكاندىن يولدىشى نۇرمەمەتنىڭ ئەھۋالىنى سورايدۇ.لىكىن بىرمۇ دۇكاندار بىلمەيدىغان بولۇپ چىقىدۇ.

يەنىلا بازار ئارلاپ سامسا،كاۋاپلانىڭ پۇرىقىدا مەس بولغان ھارغىن، مۇزلاپ كەتكەن،ئاچ قورساق ئانا ـ بالائاخىرى بىر دۇكاننىڭ ئالدىغا بىرىپ سالام

قىلىپ نۇرمەمەتنىڭ دۇكىننى سورايدۇ.

دۇكاندار:ـ بىلمەن،بىلمەن لىكىن بۈگۈن 3،4 كۈن بولدى نۇرمەمەت دۇكاننى ستىۋەتتى ،ئۆزىنىڭ ھازىر نەدىلىگىنى ئۇقمايمەن.دەيدۇ. گۈلسۈمنىڭ بىشى قايغاندەك بولۇدۇ.

جۈرئەت:جۈرە ئاپا كىتىمىز. جۈرئەت ئاپىسىنىڭ قولىنى تارتىدۇ.گۈلسۈم ئۆزىنى ئوڭشاپ ئالىدۇ.جۈرئەتنى يىتىلگەن گۈلسۈم كۆز ياشلىرىنى ئىرتىقاچ دۈگدەيگىنىچە دۇكاندىن يىراقلاپ كىتىدۇ. سامساپەزلەرنىڭ ،كاۋاپچىلارنىڭ ئاۋازلىرى ئاڭلىنىپ تۇرىدۇ.

15ـكۆرۈنۈش

ۋاقتى كۈز،ئورنى مەلۇم ئاپتوپوس ئىچى،كىچە.

ماشىنا چىراقلىرىنى ياندۇرۇپ كىتىپ بارماقتا،ماشىنا ئىچىدە ئەر-ئايال يولۇچىلار ئولتۇرغان بولىدۇ.ئۇلارنىڭ ئارىسىدا گۈلسۈممۇ بار بولغان بولۇپ بالىسى جۈرئەتنى باغرىغاباسىپ، سوغۇقتا دۈگدەرەپ، ئانا - بالا ئىككىسى قۇرۇق نان يەپ ئولتۇرغان بولىدۇ.

ماشىنا ماڭماقتا ،گۈلسۈم بالىسىنى باغرىغا تىخىمۇ چىڭ باسماقتا،بالىسىنىڭ باشلىرىنى سىلىماقتا.ماشىنا توختايدۇ.

بىلەت ساتقۇچى: قىز - قارىياغاچ يىزىسىغا كەلدۇق. دەيدۇ.

گۈلسۈم بالىسنى ئەگەشتۈرۈپ ماشىنىدىن چۈشۈپ قالىدۇ.ماشىنا چىراقلىرىنى ياندۇرغىنىچە كىتىپ قالىدۇ.قاراڭغۇ كوچىدا گۈلسۈم بالىسى بىلەن دەلدەڭشىگىنىچە مىڭىپ تۈن قوينىغا سىڭىپ كىتىدۇ.

16ـكۆرۈنۈش

ۋاقتى كۈز،ئورنى مەلۇم شەھەر.

http://ilkitap.blogbus.com

كوچىلىرى رەتلىك ئىگىز – ئىگىز بىنالار،ئۆتۈشۈپ تۇرغان ماشىنىلار كۆرۈندى.نۇرمەمەت شەھەرگە ماسلاشقان ھالدا رەتلىك كىيىنگەن ۋە يىنىدا ئۆزىگە ئوخشاش كىيىنگەن ئىككى ئادەم بىلەن قىزغىن پاراڭ بىلەن ئىكرانغا يېقىنلىشىدۇ.

1-ئادەم: - ئەتىلا ماڭايلى نۇرمەمەت.دەيدۇ.

2-ئادەم: -ئۆگۈنلۈككە ماڭايلى،ئازراق قىلىدىغان ئىشىم بار .دەيدۇ.

نۇرمەمەت:-بولىدۇ ئاغىنىلەر ماڭساق ماڭايلى لېكىن مەن ئۆيگە بىر چىقىپ كېلەي. ئۆگۈنلۈككە ئەتىگەندە قاتناشتا ئۇچرىشايلى.دەيدۇ نۇرمەمەت ۋە ئۆتۈشۈپ تۇرغان تاكسىدىن بىرسىنى توراپ تاكسىغا چۈشىدۇ .ھىلىقى ئىككىسى - چاپسان كەل .دېگىنىچە قالىدۇ.

17-كۆرۈنۈش

ۋاقتى كۈز .ئورنى ھىلىقى يېزا نۇرمەمەتنىڭ دارۋازا ئالدى.

دارۋازا ئالدىدا بىر تاكسى ماشىنا توختۇتۇلۇپ قويۇلغان،گۈلسۈم نۇرمەمەتنىڭ قولىنى چىڭ تۇتقان ھالدا يىغلىماقتا.چوڭ ئوغلى جۇرئەتمۇ يىغلىغان ھالدا تال دارۋازىغا يۆلىنىپ تۇرغان.3،4ئەر- ئايال خوشنىلار چۆرىدەپ تۇرغان بولىدۇ.گۈلسۈم يىغلاپ تۇرۇپ سۆزلىمەكتە:

گۈلسۈم:- ئىككى يىل بولاي دىدى،يوقاپ كەتتىڭىز؟نىمە كۈنلەرنى كۆردۇق.ئاڭلىسام خوتۇن ئېلىۋاپسىز.مەنغۇ مەيلى ئىككى بالىڭىزچۇ؟ئۆيگە ادا بولمىسا بولمايدىكەن نۇرمەمەت،يوقنىڭ گېپىنى مەنمۇ قىلماي،كەتمەڭ خوتۇنىڭىز بولسا بولىۋەرسۇن.ئىچىڭىز ئاغرىسۇن بىزگە. گۈلسۈم نۇرمەمەتكە يالۋارماقتا.

نۇرمەمەت:-بولدى قوي.تويدۇم بۇ تويۇلۇغۇڭدىن مۇنۇ پۇلنى ئال خەجلەپ

http://ilkitap.blogbus.com

تۇر،سەن بىلەن ئۆزۈن تۇرالمايمەن.

نۇرمەمەت يانچۇغىدىن بىر باغلام پۇلنى گۈلسۈمنىڭ قولىغا پاق قىلىپ تۇتقۇزۇپ ،ئۆزىنىڭ قولنى گۈلسۈمنىڭ قولىدىن سىلكىپ ئاجرىتىپ ئالدىۇ ۋە ماشىنىغا چىقىپ ئولتۇرۇپ.

نۇرمەمەت:ـ هايدا! شەھەرگە.دىگىنىچە توپىنى توزۇتۇپ كىتىپ قالدىۇ.

1ـخوشنا: ـ هوي مونۇ چوقاي ئەجەپ ئۆزگىرىپ كىتىپتا. ئادەمگەرچىلىكنىمۇ ئۇنتۇپ قاپتۇ جۇمۇ.سالام ـ سائەتمۇ يوققۇ بۇنىڭ.

2ـخوشنا: ـ گۈلسۈمگە تەس بولدىدە.ئۇششاق باللىرى بىلەن قالدى.

3ـخوشنا: ـپۇل ئەۋەتىپ بىرەر.

1ـخوشنا: ـسانىسىزغا سان تەگسە كۆندۈزى چىراق ياندۇرۇپتۇ دىگەندەك ،پۇل ئەمەس خوتۇندىن بىرنى ئەۋەتىپ بەرمىسە تىخى.

گۈلسۈم ئۇن سىلىپ يىغلىغان پېتى قوراغا كىرىپ كىتىدۇ.

18ـكۆرۈنۈش

ئۈچ يىلدىن كىيىن،مەلۇم شەھەر ،مەلۇم ئۆي ئىچى.

كۆزگە قارا كۆزئەينەك قادىغان قىممەت باھالىق كىيىملەرنى كىيگەن نۇرمەمەت هىلىقى ئىككى هەمراسى بىلەن باشقا ئىككى ئادەم بىلەن قانداقتۇر بىر سودىنىڭ پارىڭىنى قىلىشماقتا.

نۇرمەمەت:ـبەش سومدىن پايدا بەرسەڭلاربىرىمىز.دەيدۇ نۇرمەمەت.

قارشى تەرەپ:4ـسوم بولسۇن. دەيدۇئىككى ئادەم.نۇرمەمەت تەرەپنىڭ چىڭ تۇرۇشى بىلەن 5 سومدىن پايدىسىغا مەلۇم سودا قول ئېلىشىپ پۈتۈشۈدۇ.هىلىقى ئىككىسى قول سومكىسىنى ئىچىپ باغلانغان نۇرغۇن پۇلنى نۇرمەمەتنىڭ ئالدىغا قويىدۇ. نۇرمەمەت بىشى بىلەن ئۆزىنىڭ بىر شېرىگىنى شەرەت

قىلدۇ.شېرىگى ھىلقى ئىككى ئادەمنى باشلاپ چىقىپ كىتىدۇ.

نۇرمەمەت ساپادا بىر پۇتىنى يەنە بىر پۇتىنىڭ ئۈستىگە قويۇپ، پۇتلىرىنى ئوينۇتۇپ،

نۇرمەمەت: ـ بىر مىليۇن،بىر مىليۇن ... دەيدۇ.

يەنە بىر شېرىگى ئالى دەرىجىلىك تاماكىدىن بىرنى نۇرمەمەتكە سۇنۇدۇ ۋە تۇتاشتۇرۇپ بېرىدۇ.

نۇرمەمەتنىڭ شېرىكى: ـ شۇنداق،شۇنداق نۇر لوبەن. دەپ خوشامەتچىلىك قىلىقلارنى قىلىدۇ. نۇرمەمەت تاماكا چىكىدۇ. قولىدىكى قىممەت باھالىق ئۈزۈك ۋاللىداپ تۇرۇدۇ.

19ـكۆرۈنۈش

ۋاقتى ياز،ئورنى مەلۇم شەھەر.

شەھەر كوچىسىدا بىر سانتانا ماشىنا ئاستا- ئاستا مېڭىپ ئاستى بىر رېستۇران ئۈستى مېھمانخانا قىلىنغان ئۈچ قەۋەتلىك بىنانىڭ ئالدىدا توختايدۇ.ماشىنىدىن نۇرمەمەت ۋە ھىلقى ئىككى ھەمراسى چۈشۈدۇ.بىنا ئىچىدىن بىر ـ ئىككى خىزمەتچى چىقىپ قارشى ئالىدۇ.بۇلار پاراڭ قىلغاچ بىناغا كىرىپ كىتىدۇ.

20ـ كۆرۈنۈش

ۋاقتى ،ئورنى يۇقارقى بىنانىڭ مەلۇم خانىسى.

خىلۋەت،ئازادە ئۆي .ئۆي ئىچى ئالاھىدە بېزەلگەن بولىدۇ.نۇرمەمەت ۋە ھىلقى ئىككى ھەمراسى دۈگىلەك ئۈستەلنى چۆرىدەپ قىزغىن پاراڭ بىلەن ئولتۇرغان بولىدۇ.ئۈستەلدە ھەرخىل ئالى دەرىجىلىك قورۇمىلارتىزىلغان، ھەرخىل ئالى دەرىجىلىك ھاراقلارقويۇلغان بولىدۇ. ئىشىك چىكىلىدۇ. نۇرمەمەت: ـ كىرىڭ .دەيدۇ.

http://ilkitap.blogbus.com

بىر كۈتكۈچى قىز كىرىپ كىلىدۇ ۋە

كۈتكۈچى قىز: ـ دىرىكتۇر سىزگە يەنە نىمە لازىم.دەيدۇ ئەدەپ بىلەن.نۇرمەمەت قولى بىلەن چىقىپ كىتىش ئىشارىسى قىلىدۇ ۋە ئىغىزچىمۇ، ـ چىقىپ كىتىڭ .دەيدۇ.قىز چىقىپ كىتىدۇ.

نۇرمەمەت:ـ بۇنىنىمۇ ئىشقا كىرىشتۇرۇپ بولدۇق.كىلەرگە تاقىقا بىر ساياھەت ئورنى قۇرساق دەيمەن.دەيدۇ نۇرمەمەت ئالدىدىكى رومكىدىكى هاراقتىن بىر ئوتلاپ.

نۇرمەمەت شىرىگى:ـ مەن قوشۇلىمەن.دەيدۇ بىر ھەمراسى.

نۇرمەمەت:ـ سەنچۇ ئالىم؟ نۇرمەمەت ئورۇق ئىگىز كەلگەن يەنە بىر ھەمراسىدىن سورايدۇ.

نۇرمەمەت شىرىكى(ئالىم):ـ مەنمۇ قوشۇلىمەن دەيدۇ ئورۇق ،ئىگىز ئالىم.

نۇرمەمەت:ـ ياسىن بىلەن ئىككىڭلار ساياھەت ئورنى توغرىسىدا ئورۇننى كۆرگەچ كىتىدىغان چىقمىنى بىر خامچوت قىلىپ قويۇڭلار.

ياسىن ۋە ئالىم:ـ بولىدۇ.بولىدۇ.دىيىشىدۇ تەمبەل كەلگەن،قىسقا بۇرۇت ياسىن بىلەن ئورۇق ئىگىز ئالىم.

نۇرمەمەت:ـ بولدى.ئىش تامام. ياسىن ھىلىقى ،ـ نۇرمەمەت قولى بىلەن ئۆزىنىڭ قىشنى سىلاپ تۇرۇپ ،ـ قەلەم قاشلاردىن چاقىرمامسەن .دەيدۇ. ياسىن ئورنىدىن دەس تۇرۇپ

ياسىن: ـ بىردىن ئەكىرەيمۇ؟ياكى تامغا قاتارىسىغا تىزىپ قويايمۇ؟ ھاھاھا...ئۈچى كۈلۈشىدۇ.ياسىن چىقىپ كىتىدۇ.ئالىم بىلەن نۇرمەمەت بىر بىرىگە ئۈتۈق تىلەپ رومكا سوقۇشتۇرۇدۇ.

21ـ كۆرۈنۈش

http://ilkitap.blogbus.com

ۋاقتى ياز،ئورنى برىنچى كۆرۈنۈشتىكى يىزا.چۈش ۋاقتى.

يىزا قىياپىتى ئاز- تولا ئۆزگەرگەن ئاندا- ساندا يىڭى ئۆيلەر سلىنغان ئادەملەر يىغلىپ قۇرۇق پاراڭ سالىدىغان تۆت كوچا ئىغىزىدىكى دۇكاننىڭ ئورنىغا ئاددى بولسىمۇ خىلى چوڭ ماگازىن سلىنغان.توپا يولنىڭ ئورنىنى تاشيول ئىگەللىگەن بولىدۇ.

گۈلسۈمنىڭ بىزگە تونۇشلۇق تال دارۋازىسىنىڭ ئورنىغا ئاددى بولسىمۇ يىڭىچە دارۋازا سلىنغان،ئاددى بولسىمۇ چىرايلىق ئۈچ ئىغىز ئۆي سلىنغان بولىدۇ.ھىلىقى ئۆرۈلۈپ كىتەي دىگەن مالخانىنىڭ ئورنىغا ئاددىغىنە ئىغىل ياسالغان بولۇپ ،ئىككى نەسىللىك كالا چۆپ يەمەكتە. دارۋازىدىن كىرىپلا يىڭى ياسالغان ئۆيگە ئۇدۇل قىلىپ چايخانا ياسالغان بولۇپ،سۇپىدا كىگىز سىلىنىپ جوزا قويۇلغان بولىدۇ.

جۇرئەت بىر ئىشەك ھارۋىدا چۆپ بىسىپ قوراغا كىرىپ كىلىدۇ.جۇرئەتمۇ 15،16 ياشلىق قاۋۇل ئەزىمەت بولۇپ قالغان.

گۈلسۈم ئۆيدىن چىقىپ كىلىدۇ.گۈلسۈممۇ خىلى روھلۇنۇپ قالغان، رەڭگى- روھى تىتىكلىشىپ چىرايلىققىنە چوكان بولۇپ قالغان بولىدۇ.

گۈلسۈم:- كەلدىڭمۇ بالام.دىگىنىچە گۈلسۈم بالىسغا ياردەملىشىپ چۆپنى ئىغىل ئۈستىگە چىقىرىشىدۇ.جۇرئەت ھارۋىنى نىرىسىغا ئاپىرىپ ئىشەكنى ھارۋىدىن چىقىرىپ ئىغىلغا باغلاپ چىقىدۇ.قولىنى يۇيۇپ جوزىغا كىلىپ ئولتۇرىدۇ.گۈلسۈم جوزىغا داستىرخان سىلىپ چۆشلۈك چايغا تەييارلىق كۆرىدۇ.

جۇرئەت:-ئەكبەر مەكتەپتىن كەلمەپتىغۇ ئاپا؟دەيدۇ جۇرئەت.

گۈلسۈم:-بۈگۈن ناھىيەدە زىھىن سىناش مۇسابىقىسى بولاتتىكەن،بىزنىڭ يىزىدىن ئۈچ ئەكبەر قاتناشقىدەك بالام،كەچتە بىراقلا كىلگىدەك.دەيدۇ گۈلسۈم.

جۇرئەت:ـ ياشا ئۇكام! دىگىنچە جۇرئەت جوزىنى خوشاللىقدا مۇشتلاپ قويىدۇ.

22ـكۆرۈنۈش

ۋاقتى ياز،ئورنى شۇ يىزا.

يىزا كادىرلىرى ۋە كەنت كادىرلىرى يىغىن ئاچماقتا .گۈلسۈممۇ نەق مەيداندا بولىدۇ.يىزا باشلىقى سۆزلىمەكتە.

يىزا باشلىقى:ـمەن كەنت باشلىقى ئىسمايىلنىڭ پىكرىگە قوشۇلىمەن. پادا باقىدىغان ساسلىقنىڭ باش تەرىپىدىكى تاشلىق ،چىغلىق،ساسلىقنى گۈلسۈمگە كۆتۈرۈپ بەرسەك گۈلسۈم ئۆزىنىڭ هازىرقى قوراسىنى ساتسا، كەنت ،يىزا ئاز-تولىدىن ياردەمدە بولساق،شۇئورۇنغا بىر باقمىچىلىق ئورنى قۇرسا بۇ بولىدىغان گەپكەن.گۈلسۈمنىڭ ماڭغىدەكلا دەرمانى بولسا يۆلەش كىرەك.مەن گۈلسۈمنىڭ ئىلتىماسىنى قوللايمەن.قورا جايىنى ستىپ،كالا ئالسا ئالسۇن،كەنت يىقىندىن ياردەمدە بولسۇن.

كەنت باشلىقى:ـباشلىق،گۈلسۈم تىرىشچان ئايال جۇمۇڭ مەن كىپىل بولالايمەن.

گۈلسۈمدىن ئۈمۈت بار.

كۆپچىلىك:ـ بىزمۇ قوللايمىز.دىيىشىدۇ باشقىلار.

گۈلسۈم:ـرەخمەت سىلەرگە ،قىسقا قولۇمنى ئۇزۇن قىلدىڭلار.دەپ ئورنىدىن تۇرۇپ رەخمەت ئېيتىپ كۆزلىرىگە ياش ئالىدۇ.

23ـكۆرۈنۈش

ۋاقتى ياز ئورنى مەلۇم تاغ ئارىسىدىكى ساياهەت ئورنى.

ساياهەت ئورنىغا لايىق ياسالغان بىر قانچە ئۆيلەر ،ئىگىز تاغلار قارىياغاچلىق سايلار ،چىرايلىق مەنزىرىلەر كۆرۈنىدۇ.

مەلۇم بىر ئۆينىڭ ئالدىغا ئالى دەرىجىلىك ماشىنىلار توختۇتۇلۇپ قويۇلغان

بولىدۇ.

24-كۆرۈنۈش

ۋاقتى،ئورنى يۇقارقى بىلەن ئوخشاش .ماشىنىلار توختۇتۇلۇپ قويۇلغان ئۆينىڭ ئىچى.

چوڭ بىر ئۇستەلنى چۆرىدەپ ئولتۇرغان بىر قانچە ئەر ئايال كۆرىنىدۇ.نۇرمەمەتمۇ شۇلارنىڭ ئىچىدە بولۇپ يېنىدا چىرايلىق ھىساپچى سانىيەنۇرمەمەتكە بىشىنى قويغان ھالەتتە ئەركىلەپ ئولتۇرىدۇ.

سورۇن قىزىغان بولىدۇ.ھاراق ئىچىشمەكتە،تاماكا چېكىشمەكتە .

1-مىھمان:—نۇرمەمەت لوبەن تاغلىرىڭىزنى كۆرۈپ چىقتۇق.شۇنچە چىرايلىق پىنھان جايغا ئورۇنلىشىپسىز.دەيدۇ ئولتۇرغانلاردىن بىرسى.

2-مىھمان:- ئالتۇندەك ئادەمسىز جۇمۇڭ ! باسقان يېرىڭىزدىن گۈل ئۈنۈپ چىقىدۇ. قولىڭىزدا بەركەت بار.دەيدۇ يەنە بىر ئادەم.

ياسىن:- بىزنىڭ نۇر لوبەن دۇنيادا بىر .ئەگەر ئىككى بولسا بىرسى بىزنىڭ نۇر لوبەن.تىلىنى چايناپ مەس ھالدا ياسىن گەپ قىلغاچ نۇرمەمەتنىڭ تاماكىسىنى تۇتاشتۇرۇپ بېرىدۇ.

نۇرمەمەت:-قانچىلىك تۇرغۇڭلار كەلسە شۇنچىلىك تۇرۇڭلار.بارلىق چىقىم مەندىن. نۇرمەمەت كۆرەڭلىك بىلەن قوللىرىنى شىلتىپ سۆزلەيدۇ.

چوكان:-ۋېييەي نۇرمەمەتكا ئەرلەرنى بىقىپ،ئەرلەرنى ئۇچۇرۇپلا يۇرۇيدىكەنسىز.بىزلەرگىمۇ يوقمۇ؟ دەيدۇ بىر چوكان غىلجىڭلاپ.نۇرمەمەت كۇلۇپ كىتىدۇ ۋە ئورنىدىن دەس تۇرۇپ

نۇرمەمەت:- بۈگۈن مەن شۇنى جاكالايمەنكى ئۇشبۇ سورۇندىكى ھەر بىر

http://ilkitap.blogbus.com

ئايالنىڭ بوينىغا بىردىن ئالتۇن زەنجىر ئېسىلسۇن. دەيدۇ.

قىزغىن چاۋاكلار تەرەپ – تەرەپتىن نۇرمەمەتكە خوشامەت سۆزلىرى يېغىپ كىتىدۇ.چوكانلار غىلجىڭلىشىدۇ،بەزىلەر ھاراق تۇتۇدۇ،بەزىلەر تاماكا تۇتۇدۇ.

نۇرمەمەت چالا مەس ھالدا ئورنىدىن تۇرۇدۇ ۋە يېنىدىكى چوكاننىڭ بىشىنى سىلاپ قويۇپ

نۇرمەمەت:- قىنى ئاغىنىلەر سىلەرگە ئات تەييارلاپ قويغان ،جورۇڭلار ئات مىنىمىز دەيدۇ.مىھمانلار ئورنىدىن تۇرىدۇ.

25-كۆرۈنۈش

ۋاقتى ياز،ئورنى مەلۇم شەھەر.

شەھەرنىڭ چوڭ كوچىسىدا بىر سانتانا ئاستا مىڭىپ كىلىپ بىر يان كوچىغا كىرىپ كىتىدۇ.ماشىنا ئۈستى قاڭالتىرلىق ئېگىز كۆتۈرۈلۈپ ياسالغان ھەشەمەتلىك بىر ئۆينىڭ ئالدىدا توختايدۇ.دارۋازا ئېچىلىدۇ.بىر خىزمەتچى ئايال قول باغلاپ تۇرۇدۇ.ماشىنا قوراغا كىرىپ كىتىدۇ.نۇرمەمەت ۋە 19- كۆرۈنۈشتىكى نۇرمەمەتكە بىشىنى قويۇپ تۇرغان سەتەڭ سانىيە ماشىنىدىن چۈشۈپ ئۆينىڭ بىرىنچى پەلەمپىيىگە پۇتىنى قويىدۇ.

26-كۆرۈنۈش

ۋاقتى،ئورنى يۇقارقى بىلەن ئوخشاش .ئۆي ئىچى.

نۇرمەمەت ساپادا پۇتىنى ئالماشتۇرۇپ،سول قولىدىكى ئۈزۈكنى ئوينىغاچ ئولتۇرۇدۇ.سەتەڭ بىر رومكىدا بىر سوغۇق ئىچىملىك كۆتۈرۈپ باشقا بىر ئۆيدىن چىقىپ كىلىدۇ. ۋە نۇرمەمەتنىڭ ئالماشتۇرغان پۇتىنى قولى بىلەن چۈشۈرىۋىتىپ ،ئۆزى نۇرمەمەتنىڭ قۇچىقىدا ئولتۇرۇدۇ.قولىدىكى ئىچىملىكنى نۇرمەمەتكە ئاستا ئىچكۈزۈدۇ.

چوكان: ـ ئەته چەتكە كەتسڭىز قانداق چىدارمەن . دىگىنىچە نۇرمەمەتكە غىلجىڭلايدۇ.شۇ ئارلىقتا نۇرمەمەتنىڭ يانفۇنى سايراپ كىتىدۇ.

نۇرمەمەت: ـ ۋەي ! ئالىمۇ سەن؟قانداق بولدى؟ نۇرمەمەت سورايدۇ ۋە ـ بولدۇ بولىدۇ ،بۆگۈنلا ماڭاي مانا يولغا چىقتىم.نۇرمەمەت ئورنىدىن تۇرۇدۇ.

چوكان:ـ ۋىييەي! نىمە ئانچە ئالدىراش.بۆگۈن قونۇپ ئەته ماڭسىڭىزمۇ بولىدىغۇ؟سەتەڭ نۇرمەمەتنىڭ بوينىغا گىرە سالىدۇ.نۇرمەمەت سەتەڭنىڭ ئىككىنى قولى بىلەن كۆتۈرۈپ ، ـ سانىيەبۇدىگەن سودا.ۋاقىت پۇل .بۆگۈن مىڭىش كىرەك بولسا بۆگۈن مىڭىش كىرەك.مىنىڭ سەپەر تەييارلىقىمنى قىلىپ قوي.مەن مونچىغا كىرىپ چىقاي.بول چاپسان .دىگىنىچە نۇرمەمەت باشقا بىر ئۆيگە كىرىپ كىتىدۇ.قۇيرۇقنى ئوينىتىپ سانىيەمۇ باشقا بىر ئۆيگە كىرىپ كىتىدۇ.

27ـكۆرۈنۈش

ۋاقتى ياز،ئورنى مەلۇم بىر جاي.ئىككى يىلدىن كىيىن.

دارۋازىسى قاشالانغان،يىنىغا ئىككى ئىغىز ئۆي سىلىنغان ئايلاندۇرۇپ تام بىلەن قورشالغان كۆلىمى خىلى چوڭ بىر كالا باقمىچىلىق ئورنى كۆنگەي قىلىپ ياسالغان خىشلىق چوڭ بىر كالا باقىدىغان لاپاس،لاپاس ئىچىدە 20 دەك كالا يەم يىمەكتە.نىرىسىدا يەنە بىر لاپاس بولۇپ،ئۇنىڭدا كالىنىڭ يەم ـخەشەكلىرى كۆرۈنىدۇ.بىر ئادەم قول هارۋىسى بىلەن كالا قىغىنى بىر جايغا توپلىماقتا.بىر قانچە ئايال سۈت تۆڭلىرىنى يۆتكىمەكتە. كالىلار مۆرىمەكتە.شۇ ئارلىقتا كىچىك كوزۇپلىق بىر ماشىنا توپا توزۇتۇپ قوراغا كىرىپ كىلىدۇ ۋە ئاق ئۆينىڭ ئالدىدا توختاپ،ئىچىدىن بىزگە تونۇشلۇق جۇرئەت ماشىنىدىن چۈشۈدۇ.ئاق ئۆيدىن گۈلسۈم چىقىپ كىلىدۇ.

جۆرئەت:ـمانا ئاپا ،بۇگۈنكى سۈت تالۇنلىرى .دىگىنىچە ئاپىسغا نۇرغۇن هۆججەت تالۇنلارنى بىردى.

ئاپىسى هۆججەتلەرنى بىر قۇر كۆرگەندىن كىيىن

گۈلسۈم:ـجۆر بالام ئۆيگە .دىگىنىچە بالىسنى باشلاپ ئۆيگە كىرىپ كىتتى.

28ـكۆرۈنۈش

ۋاقتى ،ئورنى ئوخشاش .ئاق ئۆينىڭ ئىچى.

گۈلسۈم: ـ بالام مۇشۇ ئايدىن باشلاپ،بىزنىڭ هىچكىمدە هىچكىمنىڭ بىزدە قەرزى قالمايدۇ.مۇشۇ فىرما بىزنىڭ شەخسى مۈلكىمىز بولىدۇ.دەيدۇ.جۆرئەت ئاپىسنى قۇچاقلايدۇ.

جۆرئەت:ـ دادام ئاپام،ئاپام دادام، پەرىشتە ئاپام. دەيدۇ. جۆرئەت خوشاللىقدا.گۈلسۈم كۆزلىرىگە ئىسسىق ياش ئىلىپ بالىسنىڭ بىشىنى سىلايدۇ.

گۈلسۈم: ـبالام ساڭىمۇ رەخمەت ،مۇشتەك ۋاقتىڭدىن تارتىپ تۇرمۇشنىڭ ئېغىر يۈكىنى مەن بىلەن تەڭ تارتتىڭ. هال كۈنىمىز ياخشىلىنىپ قالدى.بىز مۇشۇ مەهەللىدە چوڭ بولغان. تۇپرىقىنى دەسسەپ ،سۈيىنى ئىچىپ ئادەم بولدۇق،تىخىمۇ ياخشى ئادەم بول.باشقىلار سىنىڭ ئەخلاقىڭغا زوقلانسۇن!ئەسلىڭنى ئۇنتۇپ قالما بالام. دەيدۇ گۈلسۈم بالىسنىڭ بىشىنى سىلىغاچ.

گۈلسۈم: ـ ئۇندىن باشقا يىقىندا كەنت يول قۇرۇلۇشىنى ئىلىپ بارغىدەك بىز قاراپ تۇرساق ئۇيات بولار.بىزمۇ هازىرچە 10مىڭ سوم ياردەم قىلساق دەيمەن .قانداق دەيسەن بالام.

جۆرئەت:ـ بولىدۇ ئاپا .سەن نىمە دىسەڭ مەن شۇ.

29ـكۆرۈنۈش

ۋاقتى ياز.ئورنى نۇرمەمەتنىڭ شەھەردىكى رىستۇران بىناسىنىڭ ئىچىدىكى مەلۇم ئۆي.

ئازادە كەڭ ئۆيگە چوڭ ئۇستەل قويۇلغان.ئۇستەل ئۇستىگە ھەر خىل قورۇما نازۇ نىمەتلەر ھاراقلار قويۇلغان.چۆرىدەپ ئوندىن ئوشۇق ئەر ـ ئايال ھاراق ئىچمەكتە،كۇلمەكتە.بۇلارنىڭ ئارىسىدا نۇرمەمەتمۇ بار بولدۇ.يىنىدا سانىيە ئولتۇرغان بولدۇ.

1ـ ئەر(ئىكراندا قاسىم لەقىمى گەدەن دىگەن خەت كۆرۈنىدۇ) : نۇرلوبەن چەتئەل يارىشىپتۇ.قارا چاچلىرىڭىز سىرىققا ئۆزگىرىپتۇ. بىرەر چەتئەللىك قىزلار سلاپ قويدىمۇ نىمە؟

2ـ ئەر:ـ پارىژنىڭ ئەتتىرى پۇرايدۇ.ھاراق دەپ ئەتتىر ئىچۋالمىغانسەن ھە؟ كۇلكە

نۇرمەمەت:ـ ھە قانداق.پۇلۇڭ بولسلا ھەممە سىنىڭ جۇمۇ،سىنىڭدەك قاسىم گەدەننى(ئىكراندا قاسىم گەدەن كۆرۈنىدۇ) چەتئەلدە مىنىپ ئوينايدىكەن.ھاھاھا..نۇرمەمەت كۇلدۇ.باشقىلارمۇ كۇلدۇ.

نۇرمەمەت:ـ ئوينايدىغان يەر چەتتىكەن.قىز ئاياللىرى كىيىم كىيمەمدۇ نىمە؟ پاھ ـ پاھ بىرسى ـ بىرسىدىن گۇزەل دەڭلار.دەيدۇ نۇرمەمەت ھاراقتىن بىر رومكا قىقۋىتىپ.

سانىيە: ـ شۇڭلاشقا كىچىكىپ كەپسىز دە قىلىن .سانىيە غىلجىڭلاپ بىگىز قولى بىلەن نۇرمەمەتنىڭ مەڭزىنى ئاستاغىنە ئىتتىرىپ قويىدۇ.

1ـ چوكان: ـ ئەر دىگەن شۇ.ئۆيدە بىرىنىڭ ،تالادا مىڭىنىڭ. دەيدۇ ئۇمۇ يىنىدىكى ئەرنىڭ بىقىنىغا ئۇرۇپ.نۇرمەمەتنىڭ ئۇنىڭ بۇنىڭ ياغلىما گەپلىرى ۋە ئىچىۋاتقان ھاراقنىڭ كۈچى بىلەن خىلى تەڭشىلىپ قالىدۇ .

http://ilkitap.blogbus.com

نۇرمەمەت:ـئوينا،ئوينا پۇل دېگەن ئوغۇل بالىنىڭ قولىنىڭ كىرى.كەل دېسەم كەلمەيدىغان،قوش ئالمەن دېسەم بەرمەيدىغان نەرسە يوق جۇمۇڭلار . دەيدۇ نۇرمەمەت قوللىرىنى شىلتىپ. سورۇندىكىلەر- راس ،راس .دېيىشىدۇ.

نۇرمەمەت:ـنۇرمەمەت پۇل،پۇل نۇرمەمەت .دەيدۇ نۇرمەمەت يەنە مەيدىسىنى مۇشلاپ. - ياشا ،ياشا نۇر لوبەن. ياغلىما گەپلەر تەرەپ - تەرەپتىن نۇرمەمەتكە بېغىشلىنىدۇ.شۇ ئارلىقتا 7-كۆرۈنۈشتىكى ھىلقى ئوخشاش كىينگەن ئىككى بالا داپ چېلىپ ئىشىك ئالدىدا پەيدا بولىدۇ ۋە ناخشا ئېيتىدۇ.

نۇرمەمەت،ھەي نۇرمەمەت،

يوغان سۆزلەپ پو ئاتما.

كىتىپ ئەتە ئامتىك ،

ياغاچ تۈۋدە ياتما.

ئۆنتۈپ كەتتىڭ ئەسلىڭنى ،

تۇتالمىدىڭ ئامەتنى.

چاقچىقى بارئامەتنىڭ،

كۆرسەن كارامەتنى.

ئىككى بالا يەنە يوقاپ كىتىدۇ.ئۆي ئىچىدە كۈلكە چاقچاق داۋاملىشىدۇ.

30-كۆرۈنۈش

ۋاقتى ياز.ئورنى شەھەر.

نۇرمەمەتنىڭ رېستۇران مېھمانخانىسىنىڭ ئىچىدىكى خالى ئۆي. نۇرمەمەت ئالىم ،ياسنلار پاراڭ ئۈستىدە بولىدۇ.

نۇرمەمەت:مەن ئالىم بىلەن چەتئەلدە مىس توغرىسىدىكى توختامغا قول قويۇپ

كەلدىم.پايدىسى جىق ئوقەتكەن.ئالىم بىلەن بىرىپ نەق مىس ئۆزىنى كۆردۈم.ئالىم شۇجايغا بىزنىڭ نامىمىزدىن بىر شىركەت قۇرسا،لىكىن ھازىرچە نەقپۇلىمىز كام.بانكىنىڭ پۇلىنى تىخى قايتۇرمىدۇق،شۇڭا تاغدىكى ساياھەت ئورنىنى سىتىپ، نەقپۇل قىلىپ،ئالىمنى چەتكە يولغا سالساق،مىسنىڭ كىرىمى ساياھەت ئورنىنىڭ كىرىمىدىن نەچچە ھەسسە ئوشۇق بولىدىكەن.ئالدى بىلەن چوڭ سودىنى قىلىپ،تاغ دىگەن جىق بولغاندىن كىيىن ساياھەت ئورنىدىن بىرنى كيينچە قۇرساق بولىۋىرىدىغۇ.

ئالىم:ـناۋاتتەك گەپ بولدى.تاغنى نىمە قىلىمىز.چەتئەلدىكى كاتتا سودا جۇمۇ ياسىن.مىليۇن.مىليۇن دەيدۇ كۆرەڭلەپ.ـ نۇرمەمەت ئۆزىمۇ كۆردى جۇمۇ.دەيدۇ.

ياسىن:ـبوپتۇ ساياھەت ئورنىنى ساتساق ساتايلى دەيدۇ.

31ـكۆرۈنۈش

ئورنى شۇ شەھەر،ۋاقتى كىچە.

بىر سانتانا ماشىنا يول چىتىدىكى بىر سىمۇنت ئىستۇلبۇغا ئۇرۇلغان بولۇپ، بىرقانچە قاتناش ساقچىسى ۋە بىرقانچە ئادەم ئولاشقان بولىدۇ.ماشىنا ئىچىدىن بىر ئادەمنى تارتىپ چىقىراقتا.بۇ ئادەم دەل نۇرمەمەت بولۇپ ئۆزى مەس ھالدا ئوڭ قولى يىنىك زەخمىلىنىپ قولدىن قان چىقىپ تۇرۇدۇ.ئۆزى ئامان قالغان بولىدۇ.

نۇرمەمەت:ـ نىمە بولدى دەيمىنا .دەيدۇ دەلدەڭشىپ.

قاتناش ساقچىسى:ـ مۇنداق بولدى .ماشىنىغا چىقىڭ ،قولىڭىزنى دوختۇرغا كۆرستەيلى . دىگىنىچە قاتناش ساقچىلىرى نۇرمەمەتنى ئۆزلىرىنىڭ ماشىنىسىغا يۆلەپ چىقىرىپ ئىلىپ كىتىدۇ.ئوڭ تەرىپى بىلەن ئىستولبۇغا ئۇرۇلغان ماشىنا

ماكچىيىپ،سىمۇنت ئىستولبا يىنىدا ئىكراندا تولۇق كۆرۈندۇ.

32-كۆرۈنۈش

ئورنى شۇ شەھەر ،مەلۇم دوختۇرخانا.

نۇرمەمەت بىر قولنى ئاق داكا بىلەن باغلاپ،بوينىغا ئىسىپ ئولتۇرغان، بىلىكىگە سىلىنغان ئاسما ئوكۇل تىمچىپ چۈشۈپ تۇرغان بولىدۇ.ئىككى قاتناش ساقچىسى سومكىسىن قەغەز ئېلىپ بىر نىمىلەرنى يازىدۇ. ۋە نۇرمەمەتكە تۇتقۇزۇپ.

قاتناش ساقچىسى: – هاراق ئىچىپ ،ماشىنا هەيدەپ،ۋەقە سادىر قىلدىڭىز.ئىككى مىڭ سوم جەرىمانە تۆلەيسىز. ۋە ئىككى ئايلىق ماشىنا پىراۋىڭىزنى تۇتۇپ قالىمىز.دىگىنىچە خوشلىشىپ چىقىپ كىتىدۇ.

نۇرمەمەت سۇلغۇن هالداقالىدۇ،ئوكۇل تىم –تىم قىلىپ چۈشمەكتە.

33-كۆرۈنۈش

ۋاقتى ياز،ئورنى شەھەردىكى نۇرمەمەتنىڭ 20-كۆرۈنۈشتىكى شەخسى ئۆيى.

نۇرمەمەت بىلەن سانىيە ساپادا قىزغىن پاراڭ ئۈستىدە بولىدۇ. شۇ ئارلىقتا يانفۇن سايراپ كىتىدۇ.

نۇرمەمەت:ۋەي-ۋەي ،نىمە ؟نىمە؟ نۇرمەمەت ئورنىدىن تۇرۇپ كىتىدۇ ۋە ۋاقىراپ تۇرۇپ،- مەن هازىر باراي.مانا ماڭدىم. دىگىنىچە ئالدىرايدۇ.

سانىيە:- نىمە بولدى شۇنچە.

نۇرمەمەت:-چەتئەلدىكى ۋاكالەتچىمىز ئالىم بىزنىڭ بارلىق پۇلىمىزنى يۆتكەپ يوقاپ كىتىپتۇ.نەگە كەتكىنىنى هىچكىم بىلەلمىدىكەن.دەيدۇ نۇرمەمەت ئۈستەلنى مۇشتى بىلەن قاتتىق مۇشلاپ - تۈگىدى ،تۈگىدى.دىگىنىچە ئۆيدىن چىقىپ كىتىدۇ.سانىيە ئىككى مۈرىسىنى چىقىرىدۇ.

34-كۆرۈنۈش

ۋاقتى ياز،ئورنى بىرىنچى كۆرۈنۈشتىكى يېزا.

يېزا كوچىلىرى قارا مايلاشتۇرۇلغان.كوچىلار رەتلىك يېڭى –يېڭى ئۆيلەر قەد كۆتەرگەن بولۇدۇ.ئەتراپىدا ئىدارە سىياقىدا سىلىنغان بىر قەۋەت بىنا كۆرىنىدۇ.بىنانىڭ ئۈستۈنكى قىسمىغا «قارىياغاچ كەنتى »دېگەن ۋىۋىسكا كۆرۈنىدۇ.كەنت قوراسىغا توختۇتۇلۇپ قويۇلغان ئىككى كىچىك ماشىنا كۆرۈنىدۇ.

35-كۆرۈنۈش

ۋاقتى ياز.ئورنى يۇقارقى بىنانىڭ ئىچى.

يېزا،كەنت كادىرلىرى ئولتۇغان بولىدۇ.گۈلسۈمۈشۇلارنىڭ ئىچىدە بولىدۇ.يېزا باشلىقى سۆزلىمەكتە.

يېزا باشلىقى:-ئەزايىڭلار گۈلسۈمنىڭ ئىش ئىزلىرى گېزىت – رادىئولاردا تەشۋىق قىلىندى.يول،مەكتەپ،دوختۇرخانا دېگەندەك ھەممىسىگە ئۆزىنى ئۇنۇتقان ھالدا ياردەم قىپتۇ.باشقىلارنىمۇ بىيىشقا يېتەكلەپتۇ.ناھىيە، يېزا بۇ ئىشقا ئالاھىدە كۆڭۈل بۆلۈپ،گۈلسۈمگە 50مىڭ سوم رىغبەتلەندۇرۇش ياردەم پۇلى بېرىشنى قارار قىلدى.قىزغىن چاۋاكلار. گۈلسۈم قىزارغان ھالدا

گۈلسۈم:— رەخمەت،رەخمەت....دەيدۇ.

يېزا باشلىقى سۆزىنى يەنە داۋام قىلىدۇ.

يېزا باشلىقى:ئۇندىن باشقا ناھىيە ئۆسۈمسىز 500مىڭ يۈەن، يېزا 500مىڭ يۈەن ئۆسۈمسىز قەرز بىلەن تەمىنلەشنى قارارقىلدى. گۈلسۈمنىڭ كالا فىرمىسىنى كېڭەيتىش ۋە سۈت مەھسۇلاتلىرى زاۋۇتى قۇرۇش پىلانىمۇ تەستىقلاندى.ئەمدى كەنتنىڭ گۈلسۈمگە كىرەكلىك قانچىلىك يەرنى ئاجرىتىپ بېرىش مەسىلىسى قالدى.دەيدۇ.

كەنت باشلىقى:ـ بولىدۇ.بولىدۇ .گۈلسۈم ھەدە قانچىلىك يەرگە ئېھتىياجلىق بولسا شۇنچىلىك يەر بىرىمىز.گۈلسۈم ھەدە بىزنى ئۇنتۇپ قالمىغان يەردە بىزمۇ گۈلسۈم ھەدىنى ئۇنتۇپ قالمايمىز.رەخمەت گۈلسۈم ھەدە بىزنىڭ بۇ كىچىككىنە كەنتىمىزنى ناھىيەگە،شەھەرگە تونىتىۋەتتىڭىز.قىسقا قولىمىزنى ئۇزۇن قىلدىڭىز.دەيدۇ كەنت باشلىقى گۈلسۈمنىڭ قولنى چىڭ سىقىپ تۇرۇپ.

گۈلسۈم:ـمەن يېزام بىلەن ئادەم،مېنىڭ تەقدىرىم يېزام بىلەن چىڭ باغلانغان، يېزا مېنىڭ باي بولۇشۇم.مەن دېھقانلىرىمنى سۆيىمەن.گۈلسۈم كۆزلىرىگە ياش ئېلىپ تۇرۇپ سۆزلەيدۇ.ـ ھەممىڭلارغا رەھمەت.تاپقان پۇلۇم سىلەرنىڭ. قىزغىن چاۋاكالار.

36ـكۆرۈنۈش

ۋاقتى ياز،ئورنى نۇرمەمەتنىڭ شەھەردىكى ئۆيىنىڭ ئىچى.

ساپادا نۇرمەمەتنىڭ قانۇنسىز ئايالى سانىيە بىلەن ياسىن بۇرۇتىنى سىلاپ قويۇپ قىزغىن سۆزلەشمەكتە.

ياسىن:ـھە!سانىيە ھەممە ئىش تۈگىدى.چەتئەلدىكى بارلىق پۇلنى ئالىم ئېلىپ قاچتى.سەن بىلمەيسەن تاغدىكى داچىنى نۇرمەمەت ستىۋەتكەن نۇرمەمەتنىڭ رېستۇران بىناسىدىن باشقا پۇلى قالمىدى. بانكىنىڭ قەرزى بار،ئوغۇرلانغان باجمۇ بار تېخى .باجخانا بىلەن بانكىنىڭ قەرزىگە رېستۇران بىنالار بويىلىشامدۇ يوق ياكى ئۆزى تۈرمىلەرنى ئارىلاپ چىقامدۇ تېخى .دەيدۇ ياسىن سانىيەنىڭ ئېڭىكىنى قولى بىلەن كۆتۈرۈپ.

سانىيە:ـ ئۇنداق بولسا مەن قانداق قىلىمەن.دەيدۇ ھودۇققان ھالدا.

ياسىن:ـبانكا چەكلىرىنى نەقلەشتۈرۈپ،ئۆيدە پۇلغا يارايدىغان نەرسىلەرنى تەييارلاپ قوي بىر كېچىدىلا قۇيرۇقنى خادا قىلىمىز.دەيدۇ ياسىن سانىيەنىڭ

قولتۇغىدىن تۇتقىنىچە.

37-كۆرۈنۈش

ۋاقتى ياز،ئورنى نۇرمەمەتنىڭ رىستۇران بىناسىنىڭ ئىچى مەلۇم ئۆيىنىڭ ئىچىدە نۇرمەمەت سۇلغۇن هالدا ئولتۇرغان. ئىككى ئادەم سۆزلىمەكتە.

1-ئادەم: - نۇرمەمەت ئەپەندى .بۇ يىلقى باجنى تىخى تۆلىمەپسىز.تىخى بىز تەكشۈرگەن ئوغۇرلانغان باجمۇ بار.بۇ پۇللار ئاز ئەمەس.دەيدۇ.

2-ئادەم: - بىزنىڭ بانكىنىڭ قەرز پۇلىمۇ ئاز ئەمەس،مۇددىتىدىن ئىشىپ كەتتى بۇنى نىمە دەيمىز؟دەيدۇ.نۇرمەمەت ئۇلۇق كىچىك تىنىپ.

نۇرمەمەت:-مەندە پۇل قالمىدى،مۇشۇ رىستۇران بىناسىنى باهالاپ ئالساڭلار دەيمەن. دەيدۇ.1-2-ئادەم سومكىلىرىدىن نۇرغۇن هۆججەتلەرنى چىقىرىپ ئۆز- ئارا پىچىرلىشىدۇ ۋە ئاخىردا - بولىدۇ،ئەتە رەسمىيەتلەرنى ئۆتىسەك بولىدۇ. دىگىنىچە چىقىپ كىتىدۇ.نۇرمەمەت بىشىنى ئىككى قولىنىڭ ئارىسىغا ئىلىپ بىشىنى تۆۋەن قىلىپ ئولتۇرغان هالدا قالىدۇ.

38-كۆرۈنۈش

ۋاقتى ياز،ئورنى نۇرمەمەتنىڭ شەهەردىكى هىلقى ئۆيى نۇرمەمەت قولىدا بىر ۋاراق خەت يازغان قەغەزنى تۇتقىنىچە چىچىلماقتا.ۋاقىرىماقتا،ئۈرۈندۇق ساپالارنى تەپمەكتە،تامدىكى سانىيەبىلەن چۈشكەن رامكىلىق سۈرەتنى ئۇرۇپ ئەينەكلىرىنى سۇندۇرماقتا،دەسسەمەكتە.ئاخىرى بىرىپ ئۆزى هىرىپ ساپاغا ئولتۇرۇپ قالىدۇ.قولىدىكى خەتكە كۆزى چۈشىدۇ.ئىكران سىرتىدىن سانىيەنىڭ ئاۋازى ئاڭلىنىدۇ.

سانىيە:-نۇرمەمەت،خەيرى – خوش خوتۇن باللىرىغا رەهمى يوق سىزدەك ئادەمدىن ماڭا قانچىلىك رەهمى بولاتتى. ئازۋاقت بولسىمۇ سىزگە خوتۇن

http://ilkitap.blogbus.com

بولدۇم،سىزگە ئەمەس پۇلىڭىزغا. تىگىشلىك ھەققىمنى ئېلىپ ،يولۇمغا راۋان بولدۇم.مىنى ئىزدەپ ئاۋارە بولماڭ.خەيرى ــ خوش نۇرلوبەن.

نۇرمەمەت خەتنى يىرتىپ ــ يىرتىپ تاشلايدۇ.

نۇرمەمەت:ـئىپلاس ھارامزادىلەر. دىگىنىچە ئورنىدىن تۇرۇپ ئىككى قولىنى كۆتۈرۈپ ــ مەن نىمە بولدۇم .دەپ ۋاقىرايدۇ.

39ـكۆرۈنۈش

ۋاقتى كۈز،ئورنى شۇ شەھەردىكى مەلۇم قاۋاقخانا.

شەھەر ئىچىدىكى مەلۇم قاۋاقخانە.نۇرمەمەت يالغۇز ئولتۇرۇپ ھاراق ئىچمەكتە.شۇ ئارلىقتا ئىككى ئادەم ئىشىك ئىچىپ كىرىپ كىلىدۇ ۋە نۇرمەمەتنى كۆرۈپ توختاپ قالىدۇ.

1ـ ئادەم: ـ ھوي مۇنۇ نورەك گەكسىغۇ.بۇ يەرلەرنىمۇ ئالا قويماپتۇ.دەيدۇ.

2ـ ئادەم : ـ راستىنلا گەكسى بوپتۇ ــ بۇ.تۇنۇگۈن مەندىن 10 سوم سوراپ يۈرۈيدۇ.جۇر چىقىپ كىتەيلى.دەيدۇ.كىرگەن ئىككى ئادەم چىقىپ كىتىدۇ.نۇرمەمەت دەلدەڭشىگىنىچە ئورنىدىن تۇرۇدۇ.

نۇرمەمەت:ـيىزىپ قويۇڭ كىيىن بىراقلا تۆلەيمەن.دەيدۇ تىلنى چاپىناپ

ھاراق ساتقۇچى:ـ نىسى ئىچۈرىدىغان ئاپاڭنىڭ سۈتى ئەمەس بۇ،سالە چاپانىنى. دىگىنىچە ھاراق ساتقۇچى نۇرمەمەتنىڭ خۇرۇم چاپىنىنى سالدۇرۇپ ئېلىپ ،نۇرمەمەتنى ئىشكتىن ئىتتىرىپ چىقىرىۋىتىدۇ.نۇرمەمەت دەلدەڭشىگىنىچە نىرى بىرىپ يەرگە يىقىلىدۇ.

40ـكۆرۈنۈش

ۋاقتى كۈز ئورنى شۇشەھەرنىڭ بىر كوچىسى ،كىچە.

نۇرمەمەت كۆيىنەكچان دەلدەڭشىپ كىتىپ بارماقتا.شۇ ئارلىقتا بىركىچىك

ماشىنا نۇرمەمەتنىڭ يېنىدا توختايدۇ.ئىچىدىن ئىككى ياش بالا چۈشۈدۇ. ۋە ئۇدۇل كىلىپ نۇرمەمەتنىڭ كانىيىدىن تۇتۇپ ژۇلقۇشلايدۇ.

1-بالا:- پۇلنى قاچان بىرىسەن.ۋاي گۈي ،سىنى ئىزلەپ ھالىمىزقالمىدى.بۈگۈن ئاران تاپتۇق سىنى .دەپ نۇرمەمەتنىڭ مەڭزىگە بىر كاچات ئۇرۇدۇ.

نۇرمەمەت:-ۋاي بىرەي ئۇكىلىرىم ئۇرماڭلار مىنى ،پۇلۇمغۇ يوق ،ئۆيۈم بار شۇنى ئىلىڭلار. دەيدۇ نۇرمەمەت تىلىنى چايناپ مەس ھالدا.

ئىككى بالا:- چىقە ماشىنىغا ئۆيۈڭگە بارىمىز .دىگىنىچە ئىككى بالا نۇرمەمەتنى ماشىنىغا ئىتتىرىپ كىرگۈزۈپ ئۆزلىرىمۇ ماشىنىغا چىقىپ ئۇدۇللاپ كىتىپ قالىدۇ.

41-كۆرۈنۈش

بىر يىلدىن كىيىن ۋاقتى ياز ،ئورنى مەلۇم شەھەر:

قايناق بازار ئىچى.بىر ئادەم ئۈچ چاقلىق ھارۋىدا لىق بىسلىغان قانداقتۇر بىر نىمىلەرنى سۆرىگىنىچە ئىكرانغا يىقىنلىشىدۇ.بۇ دەل بىرگە تونۇشلۇق نۇرمەمەت بولۇپ،بارلىق كۈچى بىلەن پىدالى دەسسەپ ھەيدەپ بىردۇكاننىڭ ئالدىغا كىلىپ ماللارنى چۈشۈرۈشكە باشلايدۇ.نۇرمەمەتنىڭ چاچ ساقاللىرى ئۆسۈپ كەتكەن،كىيگەن كۆينىگىنىڭ دۈمبىلىرى شور باغلاپ مەينەتلىشىپ كەتكەن.ئۆزىمۇ روھسىز،شۇ ئارلىقتا.

بارات:(ئىكراندا بارات لەقىمى تاي دىگەن خەت كۆرۈنىدۇ)

- ھوي مۇنۇ بىزنىڭ نۇرەكقۇ .دىگىنىچە نۇرمەمەتنىڭ يىنىغا كىلىدۇ. ۋە نۇرمەمەت بىلەن قىزغىن كۆرىشىدۇ.

بارات:ھوي نۇرمەمەت سىنى باي بولۇپ كەتتى ،شەھەرمۇ-شەھەر ئايرۇپىلاندا يۈرۈيدۇ دەپ ئاڭلىغان.نىمە كۈندە قالدىڭ ھوي. قەلەندەرنىڭ ئۆزى بوپسەنغۇ؟

نۇرمەمەت:ـئامەت قاچتى بارات.بۇنداق كۆنلەرنى كىم ئويلاپتۇ.

بارات :ـھوي بولماپتۇ جۇمۇ ساڭا!ئۆي ماكانىڭ تۇرۇپ،چوڭ بولغان مەلەڭ تۇرۇپ،يىتمەك بولۇپ قاپسەن،مۇشۇمۇ كۈنمۇ؟جۆر مەلىگە كىتمىز.خوتۇنۇڭ گۈلسۇم باي بولۇپ كەتتى.باللىرىڭمۇ كاتتا ئادەم بولۇپ كەتتى.

نۇرمەمەت:ئەمدى قايسى يۈزۈم بىلەن مەلىگە بارىمەن.خوتۇن باللىرىمغا قانداق قارايمەن.

بارات:ـمەھەللە دىگەن مەھەللە جۇمۇ.ئادەم دىگەن خام سۈت ئەمگەن خاتالاشمايدىغان ئادەم بارمۇ؟سەن قىلغان ئەسكىلىكنى مەھەللەڭ قىلمايدۇ.سىنى قويىنغا ئىلىپ كىتىدۇ.جۆر مەلىگە ئىلىپ كىتمەن.نۇرمەمەت ئۇنىمايدۇ.

42ـكۆرۈنۈش

ۋاقتى ياز.ئورنى يىزا

بارات تاينىڭ ئۆي ئىچى.بارات (ئىكراندا) بارات تاي)ئىككى ئادەمگە سۆزلەمەكتە.

بارات:مەن شەھەردە نۇرمەمەتنى ئۇچرىتىپ قالدىم.بىز ئاڭلىغان نۇرمەمەت يوق جۇمۇ،ھارۋا سۆرەپ جان بىقىپ يۈرۈپتۇ.نەدە يىتىپ نەدە قوپىدۇ بىلمىدىم،ھالى خاراپ.بىر قارىساڭ ئىچىڭ ئاغرىيدۇ. باي بولۇپ خوتۇن باللىرنى ،مەلىنى تاشلاپ ،كۆرەڭلەپ كەتكىنىنى ئويلىساڭ كۆتىگە نەچچىنى تەپكىڭ كىلىدۇ.ئامال يوق.

Aدىھقان:ھوي بولماپتۇ جۇمۇ ،نۇرمەمەتمۇ مۇشۇ مەلىنىڭ ئادىمى.ئاتا كۆرگەن ،ئانا كۆرگەن بىز،ئۇ قىلغاننى بىز قىلمايلى.

Bدىھقان:قانداق قىلارمىز،گۈلسۈمگە دەپ باقامدۇق يا؟

بارات:گۈلسۈمگە دىسەك قانداق بولار،گۈلسۈمنىڭ يۈرىكى خۇن بولۇپ كەتتى جۇمۇ،ئۇنىماسمىكىن.

Aدېھقان:بولمىسا گۈلسۈمنىڭ پىرمىسىغا ئورۇنلاشتۇرۇپ قويمايلىمۇ؟گۈلسۈم ئۆزى مەلدە.كالا بېقىۋاتقانلارنىڭ ئارىسىغا قىتىۋەتسەك ،پادىچىلارنى گۈلسۈم كۆندە تەكشۈرۈپ تۇراتتىمۇ؟كالىنى بېقىپ تەييار تاماقنى يەپ ئايلىقنى ئېلىپ تۇرمامدۇ.قالغان گەپنى كېيىن بىرنىمە دىمەمدۇق.خۇدا يولدا يىراقنى يىقىن قىلىپ بىر ئويۇن ئويناپ باقمايلىمۇ؟قالغىنىغا يۇرت مەھەللە بارغۇ؟

-قىنى ئۇرۇنۇپ كۆرەيلى دەيدۇ ئۇچى.

43-كۆرۈنۈش

ۋاقتى ياز.ئورنى مەلۇم شەھەر.

بازار ئىچى مەلۇم دوقمۇشتا ئۈچ چاقلىق هارۋا توختىتىلىپ قويۇلغان. بارات تاي ۋەA دېھقان نۇرمەمەت بىلەن قىزغىن پاراڭ قىلىشماقتا.

Aدېھقان:نۇرمەمەت قانچىلاپ دەيمەن.خوتۇنۇڭ گۈلسۈم ئۆزەڭنىڭ كونا ئۆيۈڭنى يىڭىلاپ شۇجايدا تۇرىۋاتىدۇ.مەن دىگەن فىرما <چوغلان> دىگەن فىرما ناهيەگە يىقىن يەردە،ئايلىقىغا 400سوم بىرىدۇ.تاماق بىرىدۇ،ياتاق بىرىدۇ.بىرىپلا كالىغا قاراپ پۇلۇڭنى ئالىمسەن.مۇنۇ تارتىۋاتقان كۈنۈڭدىن ياخشى ئەمەسمۇ؟ئاغرىمامسەن،ئۆلمەمسەن،تالادا قالامسەن؟دەيدۇ.

بارات:ۋوگۆي گەپ ئاڭلامسەن يوق.پۇت قولۇڭنى باغلاپ بولسىمۇ ئەپكىتىمىز.مەھەللە ساڭا نىمە قىلدى.مەھەللىگە بارمىساڭمۇ مەھەللىگە يىقىن <چوغلان>فىرمىسىغا بىرىپ ئىشلە،بارا-بارا مەھەللىدىكلەرنى كۆرىسەن،ئۇلار سىنى كۆرىدۇ.ئۆتكەن ئىشلار گەپ سۆز بىلەن ئۇنتۇلۇپ تۈگەيدۇ.خوتۇنۇڭ گۈلسۈممۇ ئىرىپ قالىدۇ.سىنىڭدەك باغرى تاشلاردىن ئەمەس ئىككى ئوغلۇڭمۇ

بار.دادىسىدىن تىنىپ كەتمەس.<چوغلان>غا بىرىپ ئىشلەۋەرمەمسەن.بىزنىڭ مەھەللىدىنمۇ خىلى جىق ئادەم شۇ جايدا ئىشلەۋاتىدىغۇ.سىنى ئارىغا ئالماسا ،يا سەن ھايۋانمىدىڭ.جۆرە قاتناشقامۇنۇ نىمەڭنى(ھارۋىنى كۆرسىتىپ) ھازىر قانچىگە ئالسا ستىۋىتىمىز.بىز بىلەن ماڭمايدىغان بولساڭ،بىزدىن كۆرگۈلۈگۈڭ بار دىگىنىچە نۇرمەمەتنى سۆرەپ ماڭدۇ.

44-كۆرۈنۈش

ۋاقتى ياز،ئورنى مەلۇم ئورۇن.

تۈپتۈز قىلىپ ياسالغان قارا ماي ياتقۇزۇلغان يول كۆرۈنۈپ ئاخىرىدا تۆمۈر شالاسۇنلۇق چوڭ دارۋازا كۆرۈنىدۇ.دارۋازىنىڭ بىشىغا <چوغلان سۈت ۋە سۈت يىمەكلىكەر زاۋۇتى >دىگەن ۋىۋىسكا ئىسلغان بولىدۇ. دارۋازا ئىچىدە رەت-رەت كاكا باقىدىغان ئورۇنلار،بىر-بىرى بىلەن كىسىشكەن قارا ماي يوللار،دارۋازىدىن ئانچە يىراق بولمىغان ئورۇنغا سىلىنغان ئىككى قەۋەت چىرايلىق بىنا ،يوللاردا ئاق خالاتلىق بىر قانچە ئاياللار ئۇيان بۇيان ئۆتۈشۈپ تۇرغان بولىدۇ.كۆك خالات كيگەن ئىككى ئادەم بىردىن ئىككى قول ھارۋىسىنى سۆرىگىنىچە يۇقۇردىكى بىنانىڭ يان يولىغا بۇرۇلۇپ ماڭدۇ،ئالدىدىكى ھارۋا سۆرىگەن ئادەم ئىكرانغا يىقىنلىشىدۇ. بۇدەل نۇرمەمەت بولۇپ چىقىدۇ.شۇ ئارلىقتا دارۋازىدىن بىر قانچە كىچىك ماشىنا كىرىپ كىلىدۇ ۋە بىنا ئالدىدىكى گۈللۈكتە توختايدۇ.ماشىنىدىن زامانغا لايىق كيىنگەن چىرايلىققىنە بىرئايال چۈشىدۇ.بۇدەل بىزگە تونۇشلۇق گۈلسۈم،باشقا ماشىنلاردىمۇ ئادەملەر چۈشىدۇ.

گۈلسۈم:-مىھمانلارنى قىنى ئالدى بىلەن مىھمانخانىغا.

گۈلسۈم مىھمانلارنى بىناغا باشلايدۇ.جۆرئەتمۇ چىرايلىق ياسىنىپ ئاپىسىنىڭ يىنىدا پەيدا بولىدۇ. مىھمانلار بىناغا كىرىپ كىتىدۇ.گۈلسۈم بىلەن جۆرئەتمۇ

كىرىپ كىتتىدۇ.

45-كۆرۈنۈش

ۋاقتى ،ئورنى گۈلسۈملەر كىرىپ كەتكەن بىنانىڭ ئىچى

يۇرۇق ،ئازادە چوڭ ئۆي ،گۈلسۈم مىھمانلارنى قاتار تىزىپ قويۇلغان ساپالارغا تەكلىپ قىلىپ ئۆزى دىرىزىنى ئېچىۋتىش ئۈچۈن چوڭ دىرىزىنىڭ ئالدىغا بارىدۇ ۋە دىرىزىنى ئاچىدۇ.دىرىزىنى ئاچقىنىچە تۇرۇپ قالىدۇ.تۆۋەن تەرەپتىكى قارىماي يولىدا يولدىشى نۇرمەمەت بىر قول هارۋىسىنى سۆرىگىنىچە كىتىپ بارغان بولىدۇ.گۈلسۈم يولدىشىغا قارىغىنىچە

تۇرۇپ قالىدۇ ۋە قولىنى كۆتۈرۈپ،

گۈلسۈم:-نۇرمە...مەت.دىگىنىچە ۋاقىرىماي قولىنى چۈشۈرۈپ يولدىشىغا تىخمۇ سىنچىلاپ قارايدۇ.ۋە بىشىنى دىرىزىدىن ئىلىپ،ئۆي ئىچىدە ئولتۇرغانلارنىڭ ئارىسىدىكى ئوغلى جۇرئەتكە قارايدۇۋە دىرىزىنىڭ تەكچىسىگە يۆلىنىدۇ.

جۇرئەت:ئاپا نىمە بولدى. دىگىنىچە ئاپىسىنىڭ يىنىغاكىلىپ ئاپىسىنى يۆلەيدۇ. ئاپىسى جۇرئەتكە دىرىزىنى شەرەت قىلىدۇ.نۇرمەمەت هارۋىسىنى سۆرىگىنىچە بارغانسىرى يىراقلاپ كىتىدۇ.يول ئۈستىدە بىزگە تونۇشلۇق هىلىقى ئىككى بالا تۆيۈقسىز پەيدا بولىدۇ .يەنىلا داپ چىلىپ ناخشا ئىيتىدۇ.

نۇرمەمەت ،ۋاي نۇرمەمەت،

ماشىناڭ يوق ،پۇلۇڭ يوق.

نىمە قىسمەت بۇ ساڭا ،

كىرەي دىسەڭ ئۆيۈڭ يوق.

دىمىدىمۇ،دىمىدىمۇ؟

ئۆزەڭ چىدىمايسەن دىمىدىمۇ؟

ھساۋى بار ھەممىنىڭ ،

ھساۋىڭنى بەردىڭمۇ؟

چاقچاق دىگەن مانا شۇ،

ئاخرى ئۆزەڭ كەلدىڭمۇ؟

دىمىدىمۇ؟دىمىدىمۇ؟

ئۆزەڭ چىدىمايسەن دىمىدىمۇ؟

تۆگىدى.

2004-يىلى 1-ئاينىڭ 25-كۈنى

مېھمان-4

(ئىتوت)

تاھىر ھاموت

قاتناشقۇچىلار: ئەيسا، داۋۇت، ئابدۇكېرىم، ئابدۇرېھىم قان.

ئورنى: ئەيسانىڭ ئۆيى.

ۋاقتى: نورۇز كۈنى كەچ.

چىراغ ياندۇ. ئەيسانىڭ مېھمانخانا ئۆيى. ئۆيدە ساپا، شىرە، ئىككى ئورۇندۇق. ئەيسا ئۆيدە. ئۇنىڭ ئىچى قاتتىق پۇشقان. ئۇ داۋۇتتىن قورقۇپ تالاغا چىقالمىغىلى بىر ھەپتە بولغان. ئۇ قۇرۇق ھاراق بوتۇلكىسىنى تەكشۈرۈپ باقىدۇ، ھاراق يوق. ئاخىر ساپادا يېنىچە يېتىپ مۈگدەشكە باشلايدۇ. شۇ چاغدا ئابدۇكېرىم سەھنىگە چىقىدۇ.

ئابدۇكېرىم: كونىلاردا: «سۆت بىلەن كىرگەن خۇي جان بىلەن چىقىدۇ» دېگەن گەپ بار. بۇ گەپ ھەقىقەتەن ناھايىتى توغرا ئېيتىلغان. تۆۋەندە بىز «مېھمان» دېگەن ئىتوتنى كۆرۈپ باقايلى. بۈگۈن نورۇز ئاخشىمى چوڭ ئەيسانىڭ ئۆيىدە يەنە جېدەل چىقىدىغاندەك تۇرىدۇ. ئەگەر ياخشىسى مەن بۇ جېدەلگە ئارىلىشىپ قالماي ئاستا كېتىۋالاي.

(ئابدۇكېرىم سەھنىدىن چۈشۈۋاتقاندا داۋۇت ئابدۇرېھىمنى ئەگەشتۈرۈپ چىقىدۇ. داۋۇت ئازراق مەست.)

داۋۇت: (ئابدۇرېھىمنى كۆرۈپ قالىدۇ) ھوي مىرشاپ ئۇكا قانداق ئەھۋالىڭ؟

ئابدۇكېرىم: ھە تىنچلىقمۇ داۋۇتكا، نورۇز بايرىمىڭغا مۇبارەك بولسۇن!

داۋۇت:ۋۇي،بۈگۈن نورۇزما؟!ئۇنداق بولسا يۈر،بىللە نورۇز ئوينايمىز!

ئابدۇكېرىم:رەھمەت داۋۇتكا،مېنىڭ بەك ئالدىراش ئىشىم بار.مەن ماڭاي.

داۋۇت:ھەي ئۇكا،سەن تېلېۋىزوردىكى مەشرەپلەرگە چىقىۋەرمەي،مانداق بىزنىڭ يەرلىك مەشرەپلەرگىمۇ ئانچە-مۇنچە قاتنىشىپ قوي.تۇرمۇش ئۆگەن دەيمەن تۇرمۇش!يۈرە!

ئابدۇكېرىم:بولدى داۋۇتكا،مەن ماڭاي.

ئابدۇرېھىم:(ئابدۇكېرىمگە ھۆرپىيىدۇ)ھەي بالاڭزا،ئاكاڭ گەپ قىلىۋاتسا ياق دەيسەنا!

ئابدۇكېرىم:(ئۇنىڭ ئەلپازىنى كۆرۈپ،گېپىنى دەرھال ئۆزگەرتىدۇ)ماڭاي دېدىمغۇ؟يۈرە داۋۇتكا،بىردەم -بىرىم دەم ئولتۇرايلى.

داۋۇت:ھە ما گېپىڭ بولدى.

(ئۇلار ئەيسانىڭ ئىشكى ئالدىغا كېلىدۇ.داۋۇت ئابدۇرېھىمغا ئىشارەت قىلىدۇ،ئابدۇرېھىم ئىشكنى چېكىدۇ.ئەيسا چۆچۈپ ئورنىدىن تۇرۇپ،ناھايىتى خۇشال ھالدا يورغىلاپ بېرىپ ئىشكنى ئاچىدۇ.ئاچىدۇ-يۇ،داۋۇتنى كۆرۈپ ئارقىغا قاچىدۇ.)

داۋۇت:ھەي،توختا!(ئەيسا ئورنىدىلا توختايدۇ ھەمدە دەرھاللا سول بىقىننى تۇتۇۋالىدۇ.) ھە، قاچىسەنغۇ؟

ئەيسا: (ھاراق ئىزدەپ داۋۇتنىڭ يانچۇقلىرىغا چاندۇرماي سەپسالىدۇ)مۇشۇ سول بىقىنىم ئاغرىپ قارا،مۇشۇ يەرچۇ مەشە.(ئۇ داۋۇتنىڭ بىقىننى سىلاشتۇرۇپ ،ئۇنىڭ قولى داۋۇتنىڭ بېلىگە قىستۇرۇۋالغان بوتۇلكىغا تېگىدۇ،كەيپىياتى بىراقلا جانلىنىدۇ)ساقىيىپ قالدى قارا!

داۋۇت: (ئۇنىڭ مەقسىتىنى چۈشىنىپ،بېلىگە قىستۇرۇۋالغان كىچىك بوتۇلكىلىق

http://ilkitap.blogbus.com

ھاراقنى چىقىرىدۇ) مۇشۇنى كۆرۈپ ساقايدىغۇ سەن؟!باشلىمامسەن بىزنى؟

ئەيسا: قېنى ئولتۇرۇڭلار،ئولتۇرۇڭلار!

(ھەممەيلەن ئولتۇرىدۇ).

داۋۇت:ھە،ئەمسە مەن باللارنى بىر تونۇشتۇرۇپ قوياي.(ئەيسانى كۆرسىتىپ) بۇ ئەيسا،مۇشۇ ئۆينىڭ ئىگىسى ،ئىنىمىز.ھە،مېنىڭ ئىسمىم...

ئەيسا:داۋۇت ئاكام،داۋۇت پالتا ئاكام!

داۋۇت:بۇياقنىڭ ئىسمى...

ئەيسا:مەشرەپتە چىقىدىغان مىرشاپ!ھەي يۈزۈڭدە خېتىڭ يوققۇ سېنىڭ؟!(زاڭلىق قىلىدۇ) ۋاي،قالتىس ئوينايسەن جۇمۇ مىرشاپ دېگەننى!

داۋۇت:ھەي،سەن تونۇمسەن؟

ئەيسا:دەنشىدە كۆرگەن!

داۋۇت: (ئەتراپقا قاراپ قويۇپ) سېنىڭ تېلېۋىزورۇڭ بارما؟

ئەيسا:قوشنىلارنىڭكىدە كۆرگەن.

داۋۇت:(ئابدۇرېھىمنى تونۇشتۇرماقچى بولۇپ) بۇ...

ئەيسا:(داۋۇتنىڭ گېپىنى بۆلۈپ)ھوي نەدىن تاپتىڭ بۇ يىگىتنە يەۋالغان ئىتتەك بىر نېمىنى؟(زاڭلىق قىلىپ كۈلىدۇ)

داۋۇت:بۇ ئىنىمىز..

ئەيسا: (داۋۇتنىڭ گېپىنى يەنە بۆلىدۇ) ھەي، لاخشىگىرغۇ بۇ؟نەدىن ئەكەلدىڭ بۇنى؟نېمانداق ئىنچىكە بۇ؟(زاڭلىق قىلىپ كۈلىدۇ)

داۋۇت:قارا، بۇ ئىنىمىزچۇ...

ئەيسا: (داۋۇتنىڭ گېپىنى يەنە بۆلىدۇ)تۇغقانلىرىڭنىڭ ئەڭ كىچىكى دېگىنە بۇ؟بۇنى ئوبدان باقماپسەن ھە؟سېنىڭ تۇغقانلىرىڭ نېماندا كىچىكلەپ كەتتى

هوي؟كىيىم ئاسقۇچقۇ بۇ!(يەنە زاڭلىق قىلىپ كۈلدۇ.شۇچاغدا ئابدۇرېھىم ئاستا ئورنىدىن قوپۇپ داۋۇتقا قارايدۇ.ئەگەر داۋۇت رۇخسەت قىلسىلا،ئۇ ئەيسانىڭ ئەدىپىنى بەرمەكچى.داۋۇت بۇنى سېزىپ قالىدۇ.)

داۋۇت:ھەي بولدى!(ئەيسانى ئۇرماقچى بولغاندەك قول تەڭلەيدۇ.ئەيسا كۈلۈشتىن توختايدۇ.)بۇ ئىنىمىزنىڭ ئىسمى ئابدۇرېھىم «قان»،ئاڭلىغان بولغىيتتىڭ!(بۇنى ئاڭلاپ ئەيسانىڭ چىرايىدا قان قالمايدۇ.)

ئەيسا: ۋاي،ئۆزۈمنىڭ ئۈكامغۇ بۇ! باياتىنلا تونۇغان مەن.چاقچاق ،خاپا بولما جۇمۇ ئۇكا!پاھھوي ئەجەب ئىسسىپ كەتتا بۇ ئۆينىڭ ئىچى؟!

داۋۇت:قارا،بۇگۈن نورۇزكەن دېگىنە.سېنىڭ ئۆيۈڭنى كۆڭلىمىز تارتىپ كەلدۇق.سەندىن ھاراق چىقمايدىغانلىقىنى بىلىپ بۇنى ئالغاچ كىردىم،ئۇششاق-چۈششەك نەرسلىرىڭ باردۇ؟ ¬

ئەيسا:بار!(كىرىپ كېتىپ قېتىپ كەتكەن بىر نانىنى كۆتۈرۈپ چىقىدۇ.)مانا زاكۇسكا دېگەن!

داۋۇت: ھەي ئاران مۇشۇما؟

ئەيسا:بىرى شۇ!»پۇل يوق ئۆيدە جان چىقىدۇ،خوتۇن يوق ئۆيدە نان چىقىدۇ»دېگەن شۇ!

داۋۇت:ئەكەل نانىنى.(قولىغا ئېلىپ سىنچىلاپ قارايدۇ)ھەي،مەن بۇ نانىنى بىر يەردە كۆرگەندەك قىلىمەنغۇ؟

ئەيسا:سەن تونۇيسەن ،ئىككىڭلار تونۇش.بۇ نان كىرورەن ھەدەم ياقىقان قەدىمىي نان! ئاسارە-ئەتىقە! نۇرغۇن پۇلغا يارايدۇ! بۇگۈن سىلەرنىڭ ھۆرمىتىڭلارنى دەپ بۇ ناندىن كەچتىم!

(داۋۇت نانىنى ئوشۇتماقچى بولۇپ ئوشۇتالمايدۇ،ئەيساغا تەڭلەيدۇ.)

http://ilkitap.blogbus.com

ئەيسا : (نانىنى ئېلىپ ھەرقانچە قىلىپمۇ ئوشۇتالمايدۇ.)مانا جىلك ئاسارە ـ ئەتىقە دېگەن مۇشۇنداق بولىدۇ،ئەمما لېكىن مەدىرلىتالمايسەن!ئىشەنمىسەڭ مىرشاپ ئۇكا،سەن سىناپ باقە! (نانىنى ئابدۇكېرىمگە بېرىدۇ.

ئابدۇكېرىم:بولدى ئىشەندىم ئەيساكا.

ئەيسا:مە،ئالە!

(ئابدۇكېرىم ئېلىپ ئوشتۇيالمايدۇ،بۇنى كۆرۈپ ئابدۇرېھىمنىك ئىچى پۇشۇپ كېتىدۇ.)

ئابدۇكېرېھىم: (نانىنى ئابدۇكېرىمدىن گەپ قىلمايلا ئېلىپ «قارس!»قىپلا ئوشتۇۋېتىدۇ.بۇنى كۆرۈپ ئەيسا ئابدۇرېھىمدىن تېخىمۇ قورقىدۇ.)

ئەيسا: مانا مۇشۇ نانىنى نەچچە يىلنىڭياقى ھېچكىم ئوشتۇيالمىغان.مانا مۇشۇ ئىنىمىز ئوشتۇۋەتتى!پالۋان!باتۇر!

ئابدۇرېھىم:كۈچ ئوشتۇمايدۇ ئاكا بۇنى،ۋىجدان ئوشتۇيدۇ،ۋىجدان!

(ھەممەيلەن قايىل بولۇپ تەڭلا ئاپىرىن ئېيتىشىدۇ).

ئەيسا:قەتئىي خاپا بولما جۇمۇ ئۇكا،بايا سېنى تونۇماپتىمەن،مەن ئۆلەي ،ھازىرلا ئۆلەي ! سېنى راستىلا تونۇماپتىمەن.ئەمما نامىڭنى ئاڭلىغان .سېنى ئۆزۈم ئايرىم مېھمان قىلىمەن.بۇگۈن قاتتىق ـ قۇرۇق بوپ قالدى.ئۆيدە ھەدەڭ يوق دېگىنە.(كۆپچىلىككە)قېنى قاتتىق ـقۇرۇق بولسىمۇ ئېلىڭلار بىرەر پارچىدىن.مەن بى ئۇسسۇزلۇق ئاچقاي.(ئەيسا ئىچكىرى ئۆيگە كىرىپ كېتىدۇ.ئۇچەيلەن ناندىن بىر پارچىدىن ئېلىپ غاجاپ باقىدۇ.چىشى ئۆتمەيدۇ.مۇشۇ چاغدا ئەيسا بىر قاچا سۇنى ئېچقىپ شىرەگە قويىدۇ.ئۈچەيلەننىك نانىنى يېيەلمىگىنىنى كۆرۈپ ،ئۆزى نانىنى ئېلىپ مەززە بىلەن شۈمۈشكە باشلايدۇ.)

ئەيسا: (ناننى كۆرسىتىپ)بۇچۇ،شورايدىغان نان.بۇنى «نان قۇرت» دەيمىز.«نان قاق »دېگەن مۇشۇ. زاكۇسكىغا دەھشەت ياخشى بۇ!

ئابدۇكېرىم:داۋۇتكا،مەن ماڭسام بولاتتى.

داۋۇت:ھە؟

ئابدۇكېرىم:مەن ماڭايمىكىن.

داۋۇت:نېمە دەيدىغانسەن ئۇكا.بىردەم ئولتۇرە.(ئەيساغا)ھەي،باشقا بىرنېمىلىرىڭ يوقمۇ سېنىڭ،مۇشۇ قاتتىق ناننى غاجاپ ئولتۇرامدۇق؟

ئەيسا:باشقا نەرسە يوق ئەمدى.خوتۇن بولمىغاندىكىن ھېچنەرسە بولمايدۇ-دە!

داۋۇت:پايپاقتىن چىقىپ قالارمىكىن.

ئەيسا:يوق مانا.(پۇتىنى كۆتۈرۈپ كۆرسىتىدۇ.)ئۆزۈڭ بىلسەن داۋۇتكا،بۇ ئۆيگە كەچ بولغاندا ياتقىلى كىرىمەن شۇ.

داۋۇت:بۇ ئۆي ساڭا دەڭ دېگىنە،دەڭ!

ئەيسا:مەشرەپ دېگەن شۇ:«تاپالىغىنى گۆل كەلتۈرە،تاپالمىغنى بىر باش پىياز».ھېلىمۇ نان بولسىمۇ چىقتىغۇ،پىيزى بار نان!

داۋۇت :ھە بوپتۇ.(ئابدۇرېھىمغا قاراپ)بۇنىڭدىن بىرنېمە چىقمايدۇ.ئۇكا ئانچە-مۇنچە بىرنەرسە ئېلىۋالغان بولغىيتتىڭ؟

ئابدۇرېھىم: ئېلىۋالغان ئاكا، مانا (يانچۇقىدىن گازىر-خاسىڭلارنى ئېلىپ شىرەگە تۆكىدۇ.)

ئابدۇكېرىم:داۋۇتكا،مەن ماڭاي.

داۋۇت:(سەل تېرىكىپ)ھەي ئۇكا،ئولتۇر دېگەندىكىن ئولتۇرە جىم! (داۋۇتنىڭ ئاچچىقى كەلگەنلىكىنى كۆرگەن ئابدۇرېھىم ئورنىدىن قوپۇپ ئابدۇكېرىمگە تەھدىت سالىدۇ.)

http://ilkitap.blogbus.com

ئابدۇرېهىم:ئوخخوي بالاڭزا،ههجهپ گېپىڭ جىقكهن.ئۆزۈم ئاپىرىپ قويايمۇ-يا؟!

داۋۇت:(ئابدۇرېهىمنى ىېسىپ)ياق بولدى،جىم ئولتا.كهتمهيدۇ.(ئابدۇكېرىمگه قاراپ)بىردهم ئولتۇرسهڭغۇ ئۇكا؟

ئابدۇكېرىم:(ئىتتىكلا)ئولتۇراي،ئولتۇراي.ئهيساكامنىڭ قىزىق گهپلىرىنى ئاڭلىمامدۇق بىردهم.

داۋۇت:قارا ئۇكا.بۇگۈن نورۇزكهن.بىز مۇشۇ ئهيسانىڭ ئۆيىده مهشرهپ ئۆتكۈزه يلى.«ئه يسا مهشرپى» قىلايلى.سهن مىرشاپلىق قىپ بېرىسهن.ئهمما،مهشرهپ قائىدىسى بويىچه ئىش قىلمىز.چىڭ تۇرمىساڭ بولمايدۇ.قېنى بىر ئىپلان قىلىۋېته،مهشرهپنى رهسمىي باشلايلى.

ئابدۇكېرىم: (ئورنىدىن تۇرۇپ) هۆرمهتلىك 3 ئوغۇل...

ئهيسا:ههي مىرشاپ،توختا،توختا!بىز 3 بولغان بىلهن بىلهن قارا،ههر بىرىمىز 10 ئوغۇلغا تېتىيمىز،شۇنداق بولغاندا بىز هازىر 30 ئوغۇل!(داۋۇتقا قاراپ)قانداق دېدىم داۋۇتكا؟

داۋۇت:هه،توغرا!ئالامهت كهلدى!

ئابدۇكېرىم: هه،ئهسسالامۇئهلهيكۇم ئهلهيكۇم هۆرمهتلىك مهشرهپ ئههلى،هۆرمهتلىك 30 ئوغۇل.بۈگۈن ئهيساكامنىڭ ئۆيىده ئۆتكۈزۈلىدىغان «ئهيسا مهشرپى »گه قهدهم تهشرىپ قىلغانلىقىڭلارنى قىزغىن قارشى ئالىمىز!ئالدى بىلهن كۆنتهرتىپكه ئاساسهن ئىككى مىنۇت چاۋاك چېلىپ بهرسهڭلار،سۆرهتكه ئېلىۋالساق.هه قېنى!(ئۆزى باشلاپ چاۋاك چالىدۇ،باشقىلار ئهگىشىدۇ.ئابدۇكېرىم سههنىدىكىلهرنى ۋه پهستىكى تاماشىبىنلارنىمۇ خېلى ئۇزۇن چاۋاك چالغۇزىدۇ.)هه خوش.(داۋۇتقا قاراپ) يىگىت بېشى كىم بولىدۇ؟

http://ilkitap.blogbus.com

ئەيسا:(ئىشتىكلا) داۋۇتكام،داۋۇت«پالتا»ئاكام!دۇنيادا داۋۇتكامدەك يىگىت بىشى يوق، تېپىلمايدۇ!(داۋۇتقا قاراپ) داۋۇتكا ئىشتىنىڭنى ئوڭشا ، دىيەنشگە چىقسەن!(داۋۇت كېرىلىپ رۇسلىنىشقا باشلايدۇ)

ئابدۇكېرىم:ئەمدى بۈگۈنكى مەشرىپىمىزنىڭ يىگىت بىشىنى تونۇشتۇرۇپ ئۆتەي.بۇياق:

ئەل ئىچىدە نامى بار،

جۈپ قولىدا پالتىسى.

تەك كېلەلمەس ئۇنىڭغا

نوچىلاردىن ئالتىسى.

هاراق دېسە مەن دەيدۇ،

جېدەل دېسە مەن دەيدۇ.

ناھەقچىلىك يۈز بەرسە،

مەيدە مۇشتلاپ مەن دەيدۇ.

غان ھەممىمىزگە تونۇشلۇق داۋۇت پالتا ئاكىمىزا!قېنى ،قىزغىن چاۋاك!(ھەممەيلەن چاۋاك چالىدۇ.)قېنى يىگىت بېشىنى سۆزگە تەكلىپ قىلايلى!چاۋاك!(كۆپچىلىك يەنە چاۋاك چالىدۇ).

داۋۇت:(سۆزلەيدۇ)ئەسسالامۇئەلەيكۇم مەشرەپ ئەھلى،ئەمدى مەن ئالدى بىلەن،رەھمەت ئېيتىمەن.ھە،ئەيساجانغا،ھە ھەممە ئادەمگە.ھە ...بۈگۈن نورۇزكەن. رەھمەت! (داۋۇت گەپىنى يىغىشتۇرالماي قىيىپ كېتىپ قىلىۋېرىدۇ.ئابدۇكېرىم ئۇنىڭ گېپىنى بۆلىدۇ)

ئابدۇكېرىم: داۋۇتكا،مەشرەپنى باشلايلى،ئىجازەتمىكىن؟

داۋۇت: ھە ئىجازەت،باشلايلى.

http://ilkitap.blogbus.com

ئابدۇكېرىم:(يۇقىرى ئاۋازدا ئىلان قىلىدۇ) «ئەيسا مەشرىپى »باشلاندى!!!

ئەيسا: (ئاغزىدا مۇزىكا چالغاننى دورايدۇ) گۇمباك ـ گۇمباك ـ گۇمباك...

داۋۇت: ئەمسە،مەشرەپنىمۇ تىنچ ـ ئامان باشلىۋالدۇق،ئەمدى ماۋۇ هاراق ئاز بولسىمۇ كۆپكە تاۋاپ قىلىپ،ئانچە ـ مۇنچە ئىچكەچ ئولتۇرايلى.

ئابدۇكېرىم: ھەي داۋۇتكا نەدە مەشرەپتە هاراق ئىچىدىغان ئىش بار؟

ئەيسا:بار! هازىر ھەممە مەشرەپتە هاراق ئىچىدۇ.ئەكەل مەن ئاچاي!(ئەيسا داۋۇتنىڭ قولىدىن بوتۇلكىنى تارتىۋالىدۇ.ئەيسا هاراقنى ئىچىشقىلا داۋۇت ئۇنىڭدىن ئېلىۋالىدۇ.)مەنلا قۇيايچۇ،داۋۇتكا؟

داۋۇت:ياق،سىنىڭ قولۇڭ ئېغىر،جىق قۇيىۋېتىسەن.يۇتۇمۇڭ چوڭ،ئىككى يۇتۇپلا تۈگىتىۋېتىسەن.ئۆزۈم قۇيىمەن.قېنى رومكاڭ؟(ئەيسا شىرە ئاستىدىن رومكا ئالىدۇ،داۋۇت رومكىغا هاراق قۇيىدۇ.)مەن ئەيساغا ۋاكالىتەن سىلەرگە رەھمەت ئېيتىمەن.قېنى خوشە!(ئەيسا رومكىغا سۆيۈپ قويىدۇ.داۋۇت هاراقنى مەززە قىلىپ ئىچىدۇ،ئاندىن ئەيساغا)پاختا ئەچىق!

ئەيسا: نېمە قىلىسەن پاختىنى؟

داۋۇت:«غۇچ ـ غۇچ» ئوينايمىز.(ئۇ پاختىغا هاراق تەگكۈزۈپ چىشىغا سۈركىگەننى دورايدۇ.)

ئەيسا:ھەي،سادىغاڭ كېتەي داۋۇتكا ئۇنداق قىلمايلى.

داۋۇت:ئەمسە بۇرۇنقى پەدىدە «كىر ـ كىر »ئوينايمىز!

ئەيسا:ياق،«كور ـ كور»ئوينايلىچۇ؟

داۋۇت:ياق «كىر ـ كىر »ئوينايمىز!(ئۇ بوتۇلكىنىڭ ئاغزىغا هاراق قۇيۇپ،ئابدۇكېرىمگە تەڭلەيدۇ.)

ئابدۇكېرىم:مەن ئىچمەي داۋۇتكا.

داۋۇت:ۋاي ئاله!(هاراقنى تۇتقۇزۇپ قويىدۇ)

ئەيسا:(ئابدۇكېرىمگە)ئەخمەق سەن ئىچمەيسەن،ئاغزىڭغا تۆكسەكلا ئۆزى كىرىپ كېتىدۇ،قارا مانداق(ئۇ ئابدۇكېرىمنىڭ قولىدىكى هاراقنى ئىلىپلا ئىچىۋېتىدۇ).

داۋۇت: (ئەيساغا) هەي سەن ئىچىۋالدىڭغۇ؟!

ئەيسا:مەن ئۆگەتتىم .مىنىڭ نۆۋىتىم ئەمەس جۇمۇ!

(داۋۇت يەنە هاراق قۇيۇپ ئابدۇكېرىمگە بېرىدۇ ،ئابدۇكېرىم ئىچىۋېتىدۇ.داۋۇت هاراق قۇيۇپ ئابدۇرېهىمگە بېرىدۇ،ئۇمۇ ئىچىۋېتىدۇ.ئاندىن ئەيسا ئىچىدۇ.داۋۇت ئۆزىگە كەلگەندە يەنە رومكىغا قۇيىدۇ.شۇ چاغدا چوڭ چىراغ ئۆچىدۇ.)

ئابدۇكېرىم:داۋۇتكا كەچ بوپ كەتتى،مەن ماڭاي.

داۋۇت: ئا... ئولتۇرە ئۇكا.نەدە مەشرەپنى باشلاپ قويۇپ مىرشاپ كېتىدىغان ئىش بار.شۇنداقمۇ ئابدۇرېهىم؟

ئابدۇرېهىم:شۇنداق بولماي ئاكا!(ئابدۇكېرىم جىمىپ قالىدۇ.)

ئەيسا: داۋۇتكا،مەن بىر رومكا ئىچەي،جىنىم ئاكا!

داۋۇت: هازىر ئىچتىڭغۇ؟(داۋۇت سەل ئويلىنىپ)ئەمسە مانداق قىلايلى.مەن تېپىشماق دەيمەن،تاپالىساڭ ئىچىسەن،تاپالمىساڭ مەشرەپ قائىدىسى بويىچە جازالايمىز!شۇنداققۇ مىرشاپ؟

ئابدۇكېرىم:شۇنداق،شۇنداق.

ئەيسا: مەيلى،ئېيتە تېپىشمىقىڭنى!مەن تاپالمىغان تېپىشماق يوق.هەرقاچان خوتۇن توغرىلىق تېپىشماق دەيسەن شۇ!

داۋۇت:خوتۇن يامانمۇ دۈشمەنمۇ؟تاپە!

ئەيسا:خوتۇن يامان!

داۋۇت:قانداق خوتۇن يامان؟

ئەيسا:يامان خوتۇن يامان!

داۋۇت:قانداق يامان؟

ئەيسا:قانۇندا 18ياشتا خوتۇن ئالغىلى قويامدۇ؟

ئابدۇكېرىم : (داۋۇت گەپ قىلاي دېگۈچە) ئۇخخوي قويمايدۇ.

ئەيسا:نەچچە ياشتا خوتۇن ئالغىلى قويىدۇ؟

ئابدۇكېرىم: 22 ياشتا.

ئەيسا:18 ياشتا ئەسكەرلىككە ئالىدۇ شۇنداقمۇ؟

داۋۇت:شۇنداق.نېمە بوپتۇ ئالسا؟

ئەيسا: ئادەم 18 ياشتا ئەسكەر بولۇپ،دۈشمەن بىلەن جەڭ قىلىپ،22ياشقا كىرىپ تەجرىبىلىك بولغاندا ئاندىن خوتۇنغا تاقابىل تۇرالايدۇ.

داۋۇت:دېمەك...

ئەيسا: خوتۇن يامان.(ھاراقنى ئىلىپلا ئىچىۋېتىدۇ).يەنە ئىپتە تېپىشماقنى،تاپمەن!

داۋۇت: (ئۇتتۇرۇپ قويغىنىغا سەل خۇيى تۇتىدۇ) ئەمسە تاپە،خوتۇن ياخشىمۇ ھاراقمۇ؟

ئەيسا: خوتۇن ياخشى!

داۋۇت: قانداق خوتۇن ياخشى؟

ئەيسا: ياخشى خوتۇن ياخشى!

داۋۇت:قانداق ياخشى؟

ئەيسا: (باش بارمىقنى چىقىرىدۇ) مۇشۇنداق ياخشى!

داۋۇت: (ئۇرماقچى بولۇپ قولنى كۆتۈرىدۇ) تاپالمىدىك ،جازاغا تارتىمىز!

ئەيسا: توختا داۋۇتكا توختا،تاپىمەن توختا!

داۋۇت: ھە تاپە!

ئەيسا : خوتۇندىن ھاراق ياخشى!

داۋۇت:قانداق ياخشى؟

ئەيسا: بىر بوتۇلكا ھاراقنى ئىچىپ بولۇپ يەنە بىر بوتۇلكىنى ئىچسەڭ ئالدىنقىسى خاپا بولامدۇ-بولمامدۇ؟

داۋۇت: خاپا بولمايدۇ!

ئەيسا: خوتۇنچۇ؟

داۋۇت: خاپا بولىدۇ.

ئەيسا: بىر-بىرىگە ئوخشىمايدىغان جىق ھاراقنى بىر يەرگە يىغىپ قويۇپ قويساڭ ئۇلار ئۇنامدۇ-ئۇنىمامدۇ؟

داۋۇت: ئۇنايدۇ!

ئەيسا : خوتۇنچۇ؟

داۋۇت: ئۇنىمايدۇ!

ئەيسا : بىر بوتۇلكا ھاراقنى مانا تۆتىمىز تەڭ كۆزدە قاراپ ئىچۋاتىمىز،خوتۇننى ئەل-ئاغىنىلەر تەڭ كۆزدە قارىغلى بولامدۇ-بولمامدۇ؟

داۋۇت: بولمايدۇ

ئەيسا :ھاراقنى تاشلىۋەتسەڭ سەندىن ئۆچ ئالامدۇ-ئالمامدۇ؟

داۋۇت: ئالمايدۇ!

ئەيسا : خوتۇننى تاشلىۋەتسەڭچۇ؟

داۋۇت: ئۆچ ئالىدۇ!

ئەيسا : هاراقنىڭ يىنىغا كىچىدە مەست كەلسەڭ ئۆيدىن قوغلاپ چىقىرامدۇ-چىقارمامدۇ؟

داۋۇت :چىقارمايدۇ!

ئەيسا : خوتۇنچۇ؟

داۋۇت :قوغلاپ چىقىرىدۇ!

ئەيسا : هاراق بوتۇلكىسىنىڭ پىگۇرىسى بۇزۇلامدۇ-بۇزۇلمامدۇ؟

داۋۇت: بۇزۇلمايدۇ!

ئەيسا :خوتۇنىڭچۇ؟

داۋۇت: بۇزىلىدۇ!

ئەيسا : دېمەك...

داۋۇت : دېمەك...

ئەيسا : خوتۇندىن هاراق ياخشى!(داۋۇتنىڭ ئالدىدىكى رومكىنى ئېلىپ ئىچىۋالىدۇ.)

ئابدۇكېرىم: مەن ماڭاي داۋۇتكا.

داۋۇت : هەي ئۇكام، نەدە مىرشاپ مەشرەپنى باشلاپ قويۇپ كېتىدىغان ئىش بار؟شۇنداقمۇ ئابدۇرېهىم؟

ئابدۇرېهىم : شۇنداق ئاكا!

داۋۇت : هاراقمۇ توگەي دېدى ،(بوتۇلكىغا قارايدۇ) هەي راستىنلا تۈگەپتىغۇ بۇ هاراق!(ئۇنىڭ قاتتىق ئاچچىقى كېلىپ ئەيساغا قارايدۇ)

ئەيسا : ئۇنداق ئەمەستۇ داۋۇتكا؟(ئۇ بوتۇلكىنى ئېلىپ سىلكىيدۇ،دۈم كۆمتۈرىدۇ،هاراق تۈگىگەن.)

داۋۇت: (ئابدۇكېرىمگە) ئۇكا،ئۆزۈڭ مىرشاپ بولغاندىكىن تۈزۈك

باشقۇرامسەن؟!

ئابدىكېرىم : (ئورنىدىن تۇرۇپ) ئەمسە مەشرىپىمىزگە ئاتاقلىق چولك ئەيساكامۇ كەپ قاپتۇ،بىر نومۇر ئورۇنلاپ بېرەي دەپ تەلەپ قىلىۋاتىدۇ...

ئەيسا :(خاپا بولۇپ) ئۆزۈڭ كەپقالدىڭ! تېخى مېنى كەپ قالدى دەيدا! مېنىڭ ئۆيۈم بۇ!(مىرشاپ ئولتۇرۇۋالىدۇ.)

داۋۇت : بولدى،بولدى!دەڭلار ئەيسا نېمە نومۇر كۆرسەتسۇن؟ھە ،بولدى بىرناخشا ئېيتسەن،يارىمسا جازاغا تارتىمىز ،شۇنداققۇ مىرشاپ؟ھە،راست،ماۋۇ ئابدۇرېھىم ئىنىمىز پاششاپ بوپ بەرسۇن.

ئابدۇكېرىم : شۇنداق،شۇنداق قىلايلى!(ئابدۇرېھىم ئورنىدىن تۇرۇپ ،پەي سوزۇپ ،جازاغا تەييارلىق قىلىدۇ.بۇنى كۆرۈپ ئەيسانى ۋەھىمە باسىدۇ.)

ئەيسا : ئەمسە مەن بىر ناخشا ئوقۇپ بېرەي.(بىر ناخشا ئېيتىدۇ،بۇ ناخشىغا داۋۇت ئامراق بولغاچقا چاۋاك چالىدۇ.)

داۋۇت: ياخشى،ياخشى،يەنە بىرنى!

ئابدۇكېرىم : ئەيساكامنىڭ ئورۇنلىشىدا يەنە بىر نومۇر.چاۋاك!

ئەيسا : بولدىغۇ؟ئەمدى نېمش قىلمەن؟

داۋۇت: (ئابدۇرېھىمغا) ئۇكا،سەن دېگىنە نېمش قىلسۇن؟

ئابدۇرېھىم : ئوخخوي،ئۇسسۇل ئويناپ بېرە، بالاڭزا!

ئابدۇكېرىم :ئۇسسۇل،ئۇسسۇل،قېنى چاۋاك!

ئەيسا : مۇزىكا بولمىسا! (داۋۇتقا) ئەمسە سەن ناخشا ئېيتىپ بەر! (كۆپچىلىككە) كۆپچىلىك،داۋۇتكام پالتا ناخشا ئېيتىپ بەرسۇنلا!چاۋاك!

داۋۇت: ئەمسە مەن «قويۇم » دېگەن ناخشىنى ئېيتىپ بېرەي.

ئەيسا :قانداق ناخشا ئۇ «قويۇم» دېگەن؟

داۋۇت : ھېلىقى خەلق ناخشىلىرىنىڭ ئېلىك بېشىدا چىقىدىغان ناخشىچۇ؟«قويۇم»!

ئەيسا : ھە،«قاپقارا قوي كۆزلۈكۈم » ئوخشىمامدۇ؟

داۋۇت :ھە شۇ!

ئەيسا :(زاڭلىق قىلىپ كۈلىدۇ) شۇ ناخشىدىن قويلا ئېسىڭدە قاپتۇ-دە،ساقام!

ئابدۇرېھىم : (ھۈرپىيىپ) ئاكامنى زاڭلىق قىلىۋاتامسەن؟ئاستا ئۇسسۇلۇڭنى ئوينىساڭ بولامىكى! ھېلى كۆرىمىز تېخى!(ئەيسانىڭ كەينىدىن بىراقلا ئۇچۇپ ئەسلىگە قايتىدۇ.)

ئەيسا : ئويناي،ئويناي،ئېيتامسەن داۋۇتكا ناخشاڭنى،ساڭىلا قاراپ قالدۇققۇ بىز!

(داۋۇت ناخشا ئېيتىدۇ،ئەيسا ئۇسسۇل ئوينايدۇ.)

داۋۇت: ياخشى ئوينىيالمىدىڭ! پاششاپ!

ئابدۇرېھىم : مەن تەييار ئاكا!(ئورنىدىن تۇرۇپ تەييارلىق ھەرىكەت ئىشلەيدۇ).

ئەيسا :(ئەيسا داۋۇتنىڭ يېنىغا يۈگۈرۈپ بارىدۇ) جېنىم ئاكا ،شۇندا ئوبدان ئوينىدىمغۇ؟ مىرشاپ دەپ باقسۇن،مىرشاپ بىر دەپ باقسۇن!

ئابدۇكېرىم : ئوبدان ئوينىدى داۋۇتكا.ياخشى ئوينىدىغۇ؟

داۋۇت :(داۋۇت شەرەت قىلىپ ئابدۇرېھىمنى باسىدۇ) بوپتۇ،مىرشاپ ئارىغا چۈشۈپ قالدى گۇناھىڭدىن ئۆتتۇق! بىراق،يەنە بىر نومۇر كۆرسىتىسەن!

ئەيسا : نېمىش قىلىمەن؟

داۋۇت: (سەل ئويلىنىپ) يۇمۇر سۆزلە!

ئەيسا : ماقۇل.(ئامالسىز ناھايىتى تېتىقسىز يۇمۇردىن ئىككىنى سۆزلەيدۇ)

http://ilkitap.blogbus.com

داۋۇت: يۇمۇرۇڭ پەقەت قىزىق ئەمەسكەن،پاشىشاپ!

ئەيسا : ئۇنداق قىلما داۋۇتكا،نېمە قىلساڭ ئۆزۈڭ قىل،بۇ قانغا تاشلاپ بەرمە!

ئۆلتۈرۈۋەتسەڭمۇ مەيلى!(ئابدۇرېھىم ئەيساغا ئېتىلدۇ،ئەيسا داۋۇتنىڭ قېشىغا بېرىۋالدۇ)

ئابدۇرېھىم : نەگە قاچىسەن؟(ئۇ ئەيساغا قوغلاپ يېتىشىۋېلىپ ئۇنىڭ ياقىسىدىن ئالدۇ.ئەيسا بىرلا داجىسا،ئابدۇرېھىم پۇلاڭلاپ قالدۇ.)

داۋۇت : بولدى،بولدى. ھە،ئۇنداق بولسا مانداق قىلايلى.بۇ مىرشاپ ئۇكامۇ خېلى ئوبدان ئولتۇرۇشۇپ بەردى.ئەمدى بىز گۈلچاينى ئۆتكۈزۈۋېتەيلى،ئاندىن ماڭ،قانداق؟

ئابدۇكېرىم ؛ مەيلى.

داۋۇت : (ئەيساغا) گۈل چاي ئۆتكۈزۈۋېلىشقا چەك تارتىمىز.چەككە ئىككىمىزنىڭ ئىسمىنى يېزىپ سالىمىز.ناۋادا چەك ساڭا چىقىپ قالسا كونا-يېڭى ھېسابنىڭ ھەممىسنى سەندىن ئۆزۈم ئالمەن.جازاغا تارتىلسەن،مەشرەپ قىپ بېرىسەن.(ئابدۇكېرىمگە)تەلەي قاپقىڭ قېنى؟

ئابدۇكېرىم: يوق.

داۋۇت : (ئابدۇكېرىمنىڭ بېشىنى كۆرستىپ) ئاۋۇ پارقىراۋاتقان شۇمۇيا؟سېنىڭ ئۇ قاپىغىڭنىڭغۇ تۆشكى كىچىك،بىرلا ئادەمنىڭ ئىسمى پاتىدۇ! ھە،قاپاق بولمىسا مەيلى.(ئەيساغا) ئەكەل قالپىقىڭنى،مۇشۇمۇ بولۇۋېرىدۇ. قاپاق-قالپاق،قالپاق-قاپاق!مەكە مىرشاپ،چەك يازىمىز. (ئەيساغا) سەن نېرى تۇر بولمىسا كۆرۈۋالىسەن!(ئەيسا نېرى كېتىدۇ،لېكىن بويۇنداپ قارايدۇ).

داۋۇت : (ئابدۇكېرىمنىڭ يانچۇقىدىن قەغەز-قەلەم ئېلىپ ، ھەر ئىككى چەككە «ئەيسا » دەپ يازىدۇ.)

ئابدۇكېرىم : ھەر ئىككىسىگە «ئەيسا » دەپ يازدىڭغۇ؟

داۋۇت : ئۇش! (چەكنى يېزىپ قالپاقا سالىدۇ) بولدى! مەكەل،مانا مىرشاپ گۇۋاھ! چەككە ئىككىمىزنىڭ ئىسمىنى يازدىم ،تارتە!(ئەيسا ئىككىلا چەككە ئۆز ئىسمى يېزىلغانلىقىنى پەملەپ بولىدۇ.شۇنداقتىمۇ چەكتىن بىرنى ئېلىپ يانغا كېلىپ ئاچىدۇ) ئاھا ! داۋۇت!(ئۇ چەكنى ئاغزىغا سېلىپلا يەۋېتىدۇ).ھەي چەك قېنى؟

ئەيسا : ساڭا چىقىپتىكەن ، خۇشاللىقىمدا يەۋەتتىم ئاكا،داۋۇت پالتا ئاكا!مەشرەپنىڭ تائامىنى يېگەندەك يەۋەتتىم!

داۋۇت : ئۇ چەك ساڭا چىققان،ئۇنىڭدا سېنىڭ ئىسمىڭ بارتى،چىدىماسلىق قىلدىڭ!

ئەيسا :ياق جېنىم ئاكا،ساڭا چىققان،يالغان بولسا قالپاقتىكى ئاۋۇ چەككە قاراپ باق،ئۇنىڭدا مېنىڭ ئىسمىم بار!(داۋۇت گەپ قىلالمايدۇ،مىرشاپقا قارايدۇ) گۈل چاينى مەن ئۆتكۈزىۋالامدىمەن؟

ئابدۇكېرىم: ئەمدى شۇنداق بولدى.

داۋۇت: بوپتۇ،ئەكەل گۈل چاينى !

ئابدۇكېرىم: قېنى ،گۈل چاي كەلتۈرۈلسۇن!(ئەيسا گۈلچاينى ئەكېلىدۇ).كېلەركى نۆۋەتلىك مەشرەپىمىزنى ئۆتكۈزۈش شەرىپىگە ئېرىشكەن شەخس بۈگۈنكى ئەيسا مەشرەپىمىزنىڭ يىگىت بېشى داۋۇت پالتا ئاكا! قېنى قىزغىن چاۋاك بىلەن تەبرىكلەيلى!

ئەيسا : (خۇشاللىقىدا گۈل چاينى شېئىر بىلەن ئۆتكۈزۈپ بېرىدۇ.)

ئابدۇكېرىم : قېنى قىزغىن ئالقىش سادالىرىمىز بىلەن،داۋۇت پالتا ئاكىنى سۆزگە تەكلىپ قىلايلى!

http://ilkitap.blogbus.com

داۋۇت : ھۆرمەتلىك مەشرەپ ئەھلى،مەن ھەممىڭلارنى كېلەر يىلى نورۇزدا ئۆتكۈزۈلىدىغان « داۋۇت مەشرىپىگە قەدەم تەشرىپ قىلىشقا تەكلىپ قىلىمەن!رەھمەت!(ئەيساغا قاراپ) لېكىن سەن ئەيسا بۇ قېتىمقى مەشرەپكە ياخشى تەييارلىق قىلماپسەن.مەشرىپىڭ قىزىمىدى.ھاراقنىڭ ھەممىنى ئۆزۈڭ ئىچىپ تۈگەتتىڭ! شۇڭا سىنى ئەمدى مۇشۇ مەشرەپ ئەھلىنىڭ ئالدىدا ئۆزۈم جازالايمەن! (داۋۇت قولنى كۆتىرىشىگىلا توك لاپپىدە ئۆچۈپ قالىدۇ)

ئابدۇكېرىم : ئۇھ!

داۋۇت : توكاڭنى ياندۇر ئەيسا!ھەي سىنىڭ ئۆيۈڭدە توكمۇ تۇرمامدۇ؟

ئەيسا :قوشنىلارنىڭ ئۆيىگە ئۇلاقلىقتى،ئۇلارنىڭ تۈگىسە ئۆچىدۇ شۇ!(چاڭ قىلغان تەستەك ئاۋازى ئاڭلىنىدۇ،)

ئابدۇكېرىم ؛ۋاي بۇ مەن ، مىرشاپ!

داۋۇت :قېنى سەن ھەي ئەيسا!؟

ئەيسا : مانا-مانا ئاكا مەن بار!(چاڭ قىلغان تەستەك ئاۋازى ئاڭلىنىدۇ)

ئابدۇرېھىم :ۋۇي ئاكا نىم بولدۇڭ،تاياق يېمىگەنسە؟!

داۋۇت : ھەي قېنى ماۋۇ ئەيسا نەگە قاچتى؟

ئەيسا : داۋۇتكا مەن بار،مانا-مانا ،ماۋۇ ئىشىك ئالدىدىكى چىراغ تۈۋىگە ماڭدىم ،شۇ يەرگە چىقايلى!(تاراق-تۇرۇق ئاۋازلار بېسىقىدۇ.كېيىنكى نومۇرنىڭ رىياسەتچىسى سەھنىگە چىقىدۇ.)

پۇلۇمنى بېرىۋەت

(شۇ نامىلىق ئېتوتىنىڭ سىنارىيسى)

ئاپتورى: ئابدۇرېھىم راخمان

رېژىسسور: جۆرئەت ئابدۇۋايىت

سەھنىدە رېژىسسورنىڭ يۆلەنگۈچ ئورۇندۇقى، بىر دانە تېلېۋىزور، سەھنىنىڭ ئوتتۇرىدا بىر يوغان سۇپا، گىلەم، بىر تال كىچىك جوزا، قەدىمىي سىياھ قۇتىسى ۋە بىر تال ياغاچ قەلەم.

روللاردا:

رېژىسسور – راھىلە ۋەلى ئاباكوف

ئا مۇئاۋىن رېژىسسور – ئەنۋەر ئابلىز

ب ئارتىس – ئابدۇرېھىم راخمان

سەھنىگە مۇئاۋىن رېژىسسور لىككاڭشىپ مېڭىپ چىقىپ توختايدۇ، كەينىدىن ئارتىس يەنى مۇئاۋىن رېژىسسورنىڭ دوستى مېڭىپ كېلىپ يېنىدا توختايدۇ. مۇئاۋىن رېژىسسور باشلىرىنى تولغاپ گاللىرىنى قىرىشقا باشلايدۇ. بۇنى كۆرگەن دوستى يۈگۈرۈپ چىقىپ مىنرال سۈيىدىن بىرنى كۆتۈرۈپ كىرىدۇ – دە، مۇئاۋىن رېژىسسورغا تەڭلەيدۇ.

مۇئاۋىن رېژىسسور كەمستىكەندەك قىلىقلارنى قىلىدۇ.

ب: ئاداش مانىڭغا قول قويۇۋەتسەڭ بوپتىكەن؟

ئا: ۋاي چىشىمغا تەگمەي تۇرە ۋاي .....

ب: يەنە بىر قېتىم دەيمەن مانىڭغا قول قويۇۋېتە دەۋاتىمەن

ئا: (بىر ئاز ئويلىنىپ تۇرۇپ كېتىپ، ئەتراپتىكى تاماشىبىنلارغا قارىۋېتىپ)

سەتلەشمىگىن – بىر مۈنچە ئادەم تۈرسا نىماندىلاق قىلىدىغانسەن،

ئەسسالامۇ – ئەلەيكۇم ھۆرمەتلىك مېھمانلار، نورۇز بايرىمىڭلارغا مۇبارەك بولسۇن!!!

بئادەم: (ئەتراپتىكى تاماشىبىنلارغا قارىۋېتىپ يەنە گېپىنى داۋاملاشتۇرىدۇ)

ئاداش، ئۇنداق قىلما، مانىڭغا قول قويىۋەت بولامدۇ؟

ئا: ۋاي- ۋۇي، ھىي، نىماندىلاق رودىپايدەك نىمسەن ھىي … .

ب: ھىي ئاداش، سەن مىنىڭ ئورنۇمدا بولغان بولساڭ سەنمۇ رودىپاي بوپ قالاتتىڭ ئادوش، مەن ساڭا 10000 كوي پۇلنى بەرگىلى قاچان ئويلاپ باقە؟! 1 ئاي بولدى، 1 ئاي، ھىي، بوپتۇ پۇلنىغۇ بەرمە بوپتۇ، ئەمدى ماۋۇ ھۆججەتنى تەييار يىزىپ ئەكلىپ ئىمزايىڭنى قويىۋەت دىسەمۇ ئۇنىمايسىنا، مەقسىدىڭ نىمە؟

ئا ئادەم: قارا ئاداش، مەن پۇلۇڭنى بەرمەيمەن دىمىدىم، چوقۇم بىرىمەن. ماۋۇ ھۆججەتتىڭگىمۇ قول قويمايمەن، دىمىدىم، چوقۇم قويىمەن. بۇگۈن قول قويسامۇ قويىمەن، قويمىسامۇ قويىمەن شۇنداققۇ؟ دىمەك: بۇ پۇلنى بەرسەمۇ بىرىمەن، بەرمىسەمۇ بىرىمەن شۇنداقمۇ؟ ts/j-moF!

ب ئادەم: قارا ئاداش، 10000 يۈەن پۇل دىگەن ئاز پۇلمۇ ئاداش، ئەلۋەتتە ئاز ئەمەس، دىمەك مەن بۇ پۇلنى چوقۇم بىرىمەن، سەن چوقۇم ئالىسەن، ئالماي قويمايسەن، دىمەك پۇل بولمىسا بىرەلمەيمەن، سەنمۇ ئالالمايسەن شۇنداقمۇ؟

ب ئادەم: ۋاي – ۋۇي، قۇمغۇ سەن ھۆي قۇم …. (چىك – چىك)

ئا ئادەم: ماڭا قارا، ئەمدى پۇلنىڭ گېپىگە كەلسەك قارا، دىمەك؛

ب ئادەم: توختا .. توختا … توختا … ھىي ئەتىگەن ياقى سەن پۇلنىڭ گېپىنى

قىلماي ئېغىلدىكى ئېشەكنىڭ گېپىنى قىلىۋاتقانمۇ ھېي؟

ئا ئادەم: توختا ... توختا ... .

ب ئادەم: توختىغىلى يېرىم كۈن بولدى، قىلە گېپىڭنى .....

ئا ئادەم: ماقۇل، ماقۇل، ماندىاق گەپ بۈگۈن مۇشۇ يەردە بىر فىلىم ئىشلىمەكچى ياق چىقماقچى. شۇڭا ئۇلار ماڭا بىر مۇنچە پۇل بەرمەكچى. مەن بۇ پۇلنى ئېلىپ نىمە ئىش قىلىمەن؟ سېنىڭ پۇلۇڭنى قايتۇرىمەن. نىمە دەپ قايتۇرىمەن؟

ب ئادەم: مەندىن ئالغاندىن قايتۇرىسەندە.

ب ئادەم: ھەببەللى، شۇڭا قايتۇرىمەن.

دېمەك ئاداش ھازىر سېنىڭ بۇ ئىشلىك مۇھىم ئەمەس، ئادەم تېپىش مۇھىم ئادەم... بۇ ئادەم تېپىلسا ماۋۇ مەيدان كۆرۈنىشنى چاقىقانىراق ئېلىۋەتسەك، ماۋۇ فىلىممۇ تېزراق تۈگىسە، مەنمۇ تېزراق پۇلنى ئېلىپ، ساڭا بېرىۋەتسەم دەيمەن ئاداش!

ئەگەردە ئادەم تاپالمىسام دېمەك بۇ كۆرۈنىشنى ئالالمايمەن، بۇ كۆرۈنۈشنى ئالالمىسام.........

ب ئادەم: پۇلنى ئالالمايسەن؟...........

ئا ئادەم: پۇلنى ئالالمىسام........

ب ئادەم: ماڭا بېرەلمەيسەن........

ئا ئادەم: ھەببەللى ....

ب ئادەم؛ قويە ..... لاتىغلاپ (ھېي سەن بۇنداق گەپتىن نەچچىنى دەپ بولدۇڭ؟ نەچچە كىنو ئىشلەپ بولدۇڭ؟ بېرەمەن دەپ قانچە قېتىم دەپ بولدۇڭ؟ مەن ساڭا دەپ قويااي، بۈگۈن مەن مۇشۇ يەردە تۇرۇپ سەن كىنونى ئىشلەپ بولساڭپۇلۇڭنى ئېلىپ ئاندىن كېتىمەن. مەن ساڭا دەپ قويااي.)

http://ilkitap.blogbus.com

(دەل شۇ چاغدا ئا ئادەمنى يانفونى سايرايدۇ)

ئا ئادەم: ۋەي... ۋەي... رېژىسسور ھە مەن مانا مانا ھازىرلا بارىمەن. مانا ـ مانا ....

(تېلېفوننى قويىدۇ) ئاداش مۇنداق قىلايلى، ھازىرنىڭ ئۆزىدە سەن ماڭا ماسلىشىپ بەرسەڭ بۇگۈنكى بۇ كۆرۈنۈشنى تۈگىتىۋېتەيلى، قانداق، ئاندىن مەن پۇلنى ئېلىپ پۇلۇڭنى بېرىۋېتەي. بىللە ئوينىشىپ بەرگىن ئاداش قانداق؟

ب ئادەم: ماڭ ـ ماڭ مەن رول ئويناپ باقمىسام يا، ئويناشنى بىلسەمۇ ئويناپ بەرمەيمەن.

ئا ئادەم: ئۇنداق بولسا مەن ھازىر بازارمۇ ـ بازار، كوچىمۇ ـ كوچا، مەھەللىمۇ ـ مەھەللە ئايلىنىپ ئادەم تېپىپ كەلمىسەم بولمايدۇ ئاداش بولمىسا پۇلۇڭنى قايتۇرالمايمەن قارا، ئۆتە ماياقىا ئادەم تاپاي.

ب ئادەم: سەن ئادەم تېپىپ بولغۇچە يۈرەمدىن كەينىڭدىن، ماڭە ۋاي....

ئا ئادەم: ئاداش ئوغۇل بالىمۇ؟

ب ئادەم: ھەئە ...

ئا ئادەم: ئۇنداق بولسا ئاداش مەن بىر تېپىشماق ئېيتاي، تاپالىساڭ بولدى ماۋۇ ھۆججەتكە قول قويۇپ بېرەي، ئەگەردە تاپالمىساڭ سەن ماڭا ماسلىشىپ ماۋۇ رولنى ئوينىشىپ بېرىسەن، تاللا ....

ب ئادەم: (بىر ئاز ئويلىنىپ تۇرۇپ كېتىپ) موللا تاپقاق بولمىسام مەن يا ياق .....

ئا ئادەم: ئاداش بولدى مېنى ئاۋارە قىلماي يولنى بوشات، ۋاقتىم ئاز قالدى. مەن دەرھال ئادەم تاپمىسام بولمايدۇ ... ئۆتە ماياقىا ....

ب ئادەم: دەيباقا ـ ھە بولدى دەيباقە .. ئاڭلاپ باقاي .

http://ilkitap.blogbus.com

ئا ئادەم: ھېساب ئەمسە ھە؟ پىلنى توڭلاتقۇغا سېلىش ئۈچۈن قانچە باسقۇچ كېتىدۇ؟ باشلاندى ....

(ب ئادەم سۇئالنى ئاڭلاپلا ھېسابلاشقا باشلايدۇ)

ب ئادەم: جاۋاپ؛ ھە! توختا ... ھىم... ماندا قچۇ، ئۆلتۈرۈپ، تېرىسىنى سويۇپ، پاچىلاپ، سېلىپ ... ھە توغرا 4 باسقۇچ كېتىدۇ.

ئا ئادەم: خاتا، 3 باسقۇچ، ئاچىسەن، تىقىسەن، ياپىسەن. سۇئال؛ زىراپىنى سېلىش ئۈچۈن قانچە باسقۇچ كېتىدۇ؟

ب ئادەم: (قاقاقلاپ كۈلۈپ كېتىدۇ) 3 باسقۇچ، ئاچىسەن، تىقىسەن، ياپىسەن.

ئا ئادەم: خاتا، 4 باسقۇچ، ئىشىكنى ئېچىپ، پىلنى ئېلىۋېتىپ، زىراپىنى تىقىپ، ياپىسەن، تامام.

(ب ئادەم گاڭگىراپ تۇرۇپلا قالىدۇ. رىژىسسور ياندىن چىقىدۇ)

رىژىسسور: ھە قانداق قىلدىڭىز؟ تاپتىڭىزمۇ؟ ئەتىگەندە ئەرتىس تېپىپ كېلەي دەپ چىقىپ كېتىپ كېلىشىڭىز ھازىر، بۇنداق قىلسىڭىز بۇ فىلىمنى قانداق ئىشلەپ بولغىلى بولىدۇ؟ مۇئاۋىن رىژىسسور ۋاقىت، ۋاقىت، ۋاقىت كۆز قارىشىڭىز بولۇشى كېرەك ....

ئا ئادەم: شۇنداق رىژىسسور، مەن ئەتىگەندە گۈرۈپپىدىن ئايرىلغان پېتى مەھەللىمۇ ـ مەھەللە ، تار كوچىمۇ ـ تار كوچا، پىرقىراپ يۈرۈپ پۈتۈم ئۈزۈلۈپ قالاي دىدى قاراڭ!

رىژىسسور: ھە بولدى، نەق گەپنى قىلىڭ !

ئا: رىژىسسور .... تاپتىم مانا بۇ مېنىڭ ئاغنەم ئىسرائىل نۇرغۇن فىلىملەردە رول ئوينىغان پىشقەدەم ئارتىس ئۇرامسىز، چاپامسىز جىملا تۇرىدىغان گۇي دە بۇ.

http://ilkitap.blogbus.com

رىژىسسور: ھە بوپتۇ، ماۋۇ مەيدان كۆرۈنۈشنىڭ ۋەقەلىگىدىن خەۋەر تاپتىڭمۇ؟

ئا: ھازىرلا، بىردەمدە چۈشەندۈرۈپ قويىمەن رىژىسسور.

رىژىسسور: تېزراق بولۇڭ مۇئاۋىن رىژىسسور ۋاقىت ۋاقىت ....

(مۇئاۋىن رىژىسسور ب ئادەمگە بىر تەرەپتىن ۋەقەلىكنى چۈشەندۈرگەچ يەنە بىر تەرەپتىن تەييارلانغان رولدىكى كىيىملەرنى كەيدۈرۈشكە باشلايدۇ)

ئا: ماۋۇ كىيىمنى كىيە ھە.. قار ئادىشىم بۇ مەيدان ۋەقەلىك مۇنداق: سەن مەندىن 10000 تەڭگە پۇل قەرز ئالغان لېكىن سەن تېخى قايتۇرمىغاچقا مەن سېنى چاقىرتىپ كېلىپ، پۇلنى سۈيلىمەكچى، لېكىن سەن پۇلنى بېرەلمىگەچكە، مەن سېنى ھۆججەتنى بىرنى يېزىپ بېرىشكە چاقىرتتىم، بىلدىڭمۇ؟

(بۇ گەپلەرنى قىلغان مۇئاۋىن رىژىسسور كىيىملىرىنى كىيىشكە باشلايدۇ)

سەن بىچارە بولۇپ تۇرۇپ كېتىسەن، ئەتتەك ھېجىيىپ دېگەندەك ۋەقەلىك ئاداش، بىر چاڭ چىقىرۋېتەيلى ئاداش قانداق؟

ب: توختا مەن ساڭا قەرز تېخى بىچارە تۇرۇپ كېتىمەن دەپ قوي...

ئا: ياق .. ياق.. ئاداش ماۋۇ فىلىمدىكى ۋەقەلىك مۇشۇنداق يېزىلغان ئاداش.

رىژىسسور: ھە بولدىمۇ؟ باشلامدۇق ، باشلىمامدۇق؟

ئا: ھە بولدى، بولدى، باشلايلى رىژىسسور... ئاداش ئۇنداق بولسا مەن سېنى چاقىرىمەن، شۇنىڭ بىلەن باشلاپ كېتىمىز جۇمۇ، داۋاي....

رىژىسسور: ئارتىس تەييار بولدى، ھەر قايدىسى تارماقلار دىققەت . 1 .. 2 ... 3 ... ok

ئا: توختاخۇن كىرگەي.....

(ب ئادەم ھېچنىمە ئاڭلىمىغاندەك جىملا تۇرىدۇ)

ئا: توختاخۇن كىرگەي....

(ب ئادەم ئا ئادەمگە بىر قارىۋېتىپ، يەنە ئالدى كەينىگە قارىۋېتىپ جىملا تۇرىدۇ)

رېژىسسسور: قانداق گەپ بوپكەتتى بۇ ھە؟!

سىزگە دەۋاتمەن نىمۇ، موگودەك تۇرىسىزغۇ، چاقىرغاندىن كېيىن، خوش بىگىم دەپ كىرىپ، تىزلىنىسىز، يالۋۇرىسىز. ئۇقتىڭىزمۇ؟ دېققەت، يەنە بىر قېتىم

ئا: ئاداش، ئەمدى بىلدىڭمۇ؟

ب: كىمۇ توختاخۇن دىگەن؟ (بىر ئاز خاپا بولغاندەك)

ئا: سەن كالۋا ... فىلمدىكى ئىسمىڭ... بولە چاقىقان..

رېژىسسور: 1.. 2 ... 3.. باشلاندى.

ئا: توختاخۇن كىرگەي.... .

ب: خوش بىگىم.

ئا: مەن سىلىگە بىرىپ تۇرغان 10000 تەڭگە يادىلىرىدىمىكىن؟

(نىمە قىلارىنى بىلەي قاراپ تۇرىدۇ، ئا ئادەم ھە دەپ ئىشارەت قىلىدۇ)

ب: ھە شۇنداق بىگىم، شۇنداق بىگىم...

ئا: ئۇنداقتا بۇ 10000 مىلك تەڭگىنى قا چان قايتۇرالىكىن؟

ب: (سەل تۇرۇپ كېتىپ) مازلاشمىغىنە، مازلاشمىغىنە، ھىي.. كىم ؟ كىمگە بىرىپ تۇردى؟ ئويلاپراق گەپقىلە؟

رېژىسسور: ھەي، ھەي.. سىنارىيەدە نەدە ئۇنداق گەپ بولىدۇ، سىنارىيەدە يېزىلغان گەپنى قىلمامسىز ھە!

ئا: ئاداش، باياتىن مەن ساڭا دەپ بەرگەن گەپلەرنى دە، ئارتۇق گەپلەرنى قىلما! ئۇقتۇڭمۇ؟

بولە، يەنە بىر...

رىژىسسور: يەنە بىر كېلەيلى! 1.. 2.. 3.. باشلاندى!

ئا: توختاخۇن كىرگەي!

ب: خوش بىگىم!

ئا: ئۆزلىرى مەندىن ئالغان ھېلىقى مەندىن ئالغان 10000 تەڭگە يادىلىرىدىمىكىن؟

ب: شۇنداق بىگىم، شۇنداق.

ئا: ئۇنداقتا 10000 تەڭگىنى قاچان قايتۇرىلىكىن؟ توختاخۇن؟

ب: كالا قويلارنى سېتىپ، پۇل كىرگەندە بېرەي دىگەن بىگىم!

ئا: (ئۇستەلگە قاتتىق بىرنى ئۇرىدۇ) ماڭا قايلىسىلا توختاخۇن ھازىر ئۇرۇق تۇغقانلارمۇ پۇل بەرسە ھۆججەت يېزىپ بېرىشىدۇ. مەن سىلى بىلەن ھېچ ئۇرۇغ – تۇققاندارچىلىق يوق تۇرۇپ 10000 تەڭگە بېرىپ ياردەم قىلدىم.ئەمدىلىكتەبۇنداق دېگەنلىرى نېمىسى ھە! ۋاقتىدا قايتىسالا ياخشى بۇلارمىكىن بولمىسا قازىخانىدا كۆرۈشۈپ قالمايلى يەنە ھە!

رىژىسسور: ھە ياخشى بۇلۇۋاتىدۇ ....داۋاملىق ....بۇلۇڭ !!!.....

ب : بىگىم .... ئۇنداق قىلمىسىلا ئۆتۈنۈپ قالاي ئۆيدە چوڭدىن –كىچىككىچە ھەممىسى ماڭغىلا قاراشلىق ئۆتۈنۈپ قالاي 10000 كويدىگەن ئاز پۇلمۇ ئاداش قايتۇرۇپ بەرسەڭ (دىگەن پېتى بېرىپ ئاغىنىسىنىڭ پۇتىغا ئىسلىپ .) مال ئىگىشىدىن ئوغرى كوچلۇك دىگەن مۇشۇدە –مانا ھە.....(دەپ بويپلام ھۆكرەپ يىغلاشقا باشلايدۇ........)..(ئا. ب. ئادەم بولسا ئادەمنى تېپپىشكە باشلايدۇ .بۇنى كۆرگەن رىژىسسور قاتتىق ھەيران قىلىپ .)

رىژىسسور: توختاپ تۇرىڭە ، سىز ھەقىقەتەن ياخشى ئويناۋاتسىز لېكىن ئۇ زامانلاردا ئاداش –پاداش دىگەن گەپلەر يوققۇ ئۇنى كىرگۈزۋالماڭ .لېكىن

سىزنىڭ بەگگە قەرىز بولغان بىئەپ بىچارە بۇلۇۋاتقان بۇ ھىسياتلىرىڭىز ئىنتايىن توغرا ياخشى چىقىۋاتىدۇ ھە ....ياخشى

ب: چىقىدۇ رىژىسسور.سىز مۇ مەندەك باشقىلارغا 10000كوينى بېرىپ ئالالماي بېقىڭە ،ئەلۋەتتە ياخشى چىقىدۇ ....(ھەممە نىمە چىقىدۇ)

رىژىسسور: بۇ نېمە دېگىنىڭىز ؟

(بۇ چاغدا ئا. ئادەم بىئەپ بۇلۇپ تۇرۇپ قالىدۇ .)

ب: قاراڭ مەن بۇنىڭغا 10000ملىك يوەن پۇل بېرىپ قۇيۇپ ھازىرغىچە ئالالماي يۈرۈيمەن .

(رىژىسسور بۇ گەپنى ئاڭلاپ ھەيران قالىدۇ .ۋە بىر نېمىلەرنى ئويلاپ تۇرۇپ كېتىپ قالدۇ . ئا. ئادەم ب.نى تارتىپ)

ئا: ماۋۇ قىلغىنىڭ قاملاشمىدى ....

ب: ھە .سېنىڭ بەرمىگىنىڭ بەك قاملاشتى ......

ئا: (ئا. ئادەم ئۇنى يانغا تارتىپ بىر نېمىلەرنى دىمەكچى بۇلدۇ .)ھېي .....

رىژىسسور: مۇئاۋىن رىژىسسور بۇ ياققا كېلىڭ .قاراڭ سىز ئۇچىڭىزدىكى

ئا: كيىمنى بۇ بالىغا بېرىپ .ئۇنىڭ كيىمنى سىز كيىڭ بۇلۇڭ ......

ئا: مەن ئاۋۇ كيىمنى ...بۇ قانداق بوپ كەتتى .

رىژىسسور: مېنىڭ دىگىنىم ھىساپمۇ ـسىزنىڭمۇ ؟بۇلۇڭ چاقان نۇر قالماي قىلىپ بۇگۈن بۇ كۆرۈنۈشنى ئالالماي قالساق ئىشىڭىز چاتاق بۇلۇڭ (رىژىسسور ئورنىغا بېرىپ ئولتۇرىدۇ .ئا ۋە ب. لاربولسا بىر ـبىرىگە ئا.كيىمنى سالغاچ ب.غا گەپ قىلدۇ .)

ئا: بۇگۈن ماۋۇ قىلغىنىڭنى ئۇنتۇپ قالما ھە ؟

ب: (نىمقىلارنى بىلمەي رىژىسسورغا قاراپ) رىژىسسور........(ئا. دەرھال ب.نىڭ

ئاغزىنى توسۇۋالدۇ ۋە ب.نىڭ كىيملىرىنى ئالدۇ .)

ئا: خەپ توخۇنىڭ پوقى ھىي ....(ب. ئا نىڭ ئەپتىنىڭ يامانىراق تۇرغانلىقىنى كۆرۈپ يەنە رىژىسسورغا قارايدۇ .)

ب: رىژىسسور-----(رىژىسسورنىڭ قارىشى بىلەن بىرگە ئا.دەرھال ب.غا دوپپىسنى كىيگۈزگەن بۇلۇۋالدۇ ئا. جىلى بۇلۇپ چىككىگە يىتىپدۇ)

رىژىسسور: موئاۋىن رىژىسسور بولدىمۇ .ھە سىز مۇ كىلىك ھازىر مۇنداق گەپ ئىككىگلار ئەمدى ئالمىشىپ ئويناپسىلەر مۇئاۋىن رىژىسسور سىز بۇنىڭدىن 10000تەڭگە ئالغان بۇلۇڭ ھە .ئەمدى سىز مۇئاۋىن رىژىسسورغا 10000 تەڭگە بىرىپ تۇرغان بۇلۇڭ .....

ب: بىرىپ تۇرغان ئەمەس ،بەرگەن راس .

رىژىسسور: ھە بولدى ،پەقەت رولىڭلارلام ئالماشتى باشقا ۋەقەلىك يەنە ئۆز پىتىم بۇلدۇ ،بىلدىڭلارمۇ ؟ (ئا-ب.لار بىشنى لىڭشىتىدۇ .) ھەر قايسى ئورۇنلار دىققەت ماۋۇ مەيدان كۆرۈنۈشنى ئەڭ ئاخرقى بىر قىتىم ئالىمز . 1 . 2 . 3. باشلاندى

ب: (ب. ئادەم بەگنىڭ رولىغا چىقىپ ئولتۇرۇپ ئا. قاراپ يۇقۇرى ئاۋازدا) توختاخۇن كىرگەي ...ھەي كىرگەي

ئا: (ئا. ناھايىتمۇ خاپاچىلىقتا) خوش بىگىم ....

ب: (ب. نىڭ خوشاللىقى ئىچ -ئىچىگە پاتماي قالدۇ.) قا..قا..قا.... ھىي سىنىڭ مۇيۇندا مۇكۇنىڭ بۇلىدىكەن ھە قەلەندە.......

رىژىسسور: (بوش ئاۋازدا گەپ قىستۇردۇ .) تىكىستىن چەكنەپ كەتمەڭ !

ب: (رىژىسسورغا قارىۋىتىپ) ھىي بىشىگنى كۆتىرە .ماڭقارا.ماڭقارا مەندىن ئالغان 10000(تىڭگلا) (كوي) (يۇقىرى ئاۋازدا) يادىلىرىدىمىكىن

http://ilkitap.blogbus.com

رىژىسسور: ئىنتايىن ياخشى ....جاۋاپ بىرىلك ؟....

ب: يادىلىرىدىمكىن ؟

ئا.بىچارىلەرچە جاۋاپ بىرىدۇ .) شۇنداق بىگىم ....

رىژىسسور: هە ياخشى ....

ب: خوش ،بۇ پۇلنى قاچان قايتۇرلىكىن ؟

ئا: كالا-قويلارنى سېتىپ پۇل قىلىپ .ئاندىن 4-ئايدا مائاش قوشامش .شۇنىڭ بىلەن بىراق بىرەي دېگەن بىگىم .

ب:سىنىڭ كالا-قويلىرىڭ بولسا مەندىن 10000(پۇل) قەرىز ئېلىپ ئولتۇرىدىغان نىمۇ مۇ سەن هە .سىنى ئۇرۇپمۇ دەردىم چىقمايدۇغۇ مىنىڭ ئۇرۇپ . ئۇرۇپ .ئازگەپقىل قەلەندەر .بۇگۈن بىر بولسا پۇلنى بەر ،بولمىسا ماۋۇ هۆججەتكە قول قوي بۇلە......

رىژىسسور: ياخشى ....يالغۇزلۇڭ ئەمدى .بۇلۇڭ ......

ئا؛ ئۇنداق قىلمىسلا بىگىم ئۇتۇنۇپ قالاي ...ماڭغا ئازىراق مۆهلەت بەرسىلە مەن چوقۇم بىر ئامال قىلىپ بىرىۋىتىمەن ئاخرقى قېتىم بىر پۇرسەت بىرىلك بىگىم

ب.: قاچان ؟

ئا: (يەنە جىم ئولتۇرۋالىدۇ)

ب: بۇياققا كەل دەرهال .هۆججەتكە قول قوي بولمايدىغان بولسا ....

رىژىسسور: بىرىلك هۆججەتكە قول قويۇڭ . (ئا. ئادەم بىردەم رىژىسسورغا بىردەم ب.غا قارايدۇ .) (رىژىسسور بىلەن ب ئادەم ئىككىسى توختىماي سۆيلەشكە باشلايدۇ .)

ب: مانا ئالە قەلەمنى ما يەرگە ياز .(دەپ قويىندىن ئەسلىدىكى هۆججەتنى

ئىلىپ قوْيۇپ .ئۇستەلدىكى ھۆججەتنى ئىلىۋېتىدۇ .ئا بولسا بۇنىڭغا دىققەت قىلماي رىژىسسورغا قاراپ تۇرىدۇ .

رىژىسسور: قول قوْيۇڭ تېز .....

ب: بۇلە ....(ئا . شۇنچىلىك تەسلىكتە ئامالسىز قول قويىدۇ.)

رىژىسسور: ھە ياخشى بولدى .

ب: قا قا قا ...(دەپ كۈلگەن پېتىم ئورنىدىن تۇرىدۇ .) چىم .ئەمدى بولدى .ئەمدى بولدى ....ئالەمە. ماتارىڭنى كىم كەيىسە كەيسۇن .(ئۇچىسىدىكى كىيىملەرنى سالىدۇ .) ئالە ماۋۇ دوپپاڭنى ئىشىم ئاخرى پۈتتى .خەير-خوش مۇئاۋىن رىژىسسور،

رىژىسسور: توختاڭ !!!

ئا: ئاداش توختا-توختا ،يەنە بىر كۆرۈنۈش بار تېخى تۈگىمىدى .

رىژىسسور: شۇنداق ھەي يىگىت

ب: ئاخىرى بار شۇنداقمۇ ؟خوش ئەمدى ئاداش مەن ساڭا بىر پۇرسەت بېرەي مەن بىر تېپىشماق ئېيتاي ئەگەردە تاپالساڭ فىلمىڭلارنىڭ ئاخىرىغا قاتنىشۋېتىمەن .ئەگەر تاپالمىساڭ ماۋۇ ھۆججەتنى كۆردىڭ ھە ؟ چىم ....

سۇئال :ھايۋاناتلار پادىشاھى شىر :تەنتەربىيە مۇسابىقىسى ئۆتكۈزمەكچى بولۇپ پۈتكۈل ھايۋانلارنى يىغىپتۇ لېكىن بىر ھايۋان كېلەلمىگەن قايىسى : (بۇ سۇئالنى ئاڭلاپ رىژىسسورمۇ تەمتىرەپ تەڭ كىرىشىدۇ .) (ئا. ئادەم بولسا جاۋاپنى ئويلاپ كىرىشىپ كەتكەن ئىدى .)

رىژىسسور: ھە تاپتىم ...جاۋاپ : بېلىق سۇدا بولغاچقا كېلەممىدى ؟

ب: خاتا.

ئا: جاۋاپ : (؟)

ب: خاتا :جاۋاپ :زىراپە . توڭلاتقۇدا بولغاچقا

كېلەلمدى .خەير-خوش .(ئىككسى ھەيران قىلىپ تۇرۇپ قالدۇ .)

رىژىسسور: ھەي ....؟

ئا: ھەي ....؟

http://ilkitap.blogbus.com

ئۈنداق قازانغا مۇنداق چۆمۈچ

ئىتوت

ئاپتورى: قاھار نىياز

قاتناشقۇچىلار: ساۋۇتجان، ھوشۇرخان، بازار باشقۇرۇش كادىرى، ناتونۇش مېھمان
ۋاقتى: كەچقۇرۇن.

سەھنىدە ساۋۇتجاننىڭ ئۆيى، ھوشۇرخان ساجى يېنىدىكى ئورۇندۇقتا ئولتۇرۇپ، مانتىغا قىيما قىلىۋاتقاندا، ئىرى ساۋۇتجان سومكا كۆتۈرگىنىچە كىرىپ كېلىدۇ. ئۇ مۇتەئەسسىپ، پىخسىق بىر ئادەم. ھوشۇرخان ئېرىنى كۆرۈپ سەل-پەل ئورنىدىن تۇرىدۇ.

ھوشۇرخان: كەللىما؟

ساۋۇتجان: (جاۋاپ بەرمەي) كۆپ - كۆندۈزدە چىراقنى يېقىپ قويۇپسەنغۇ؟ توك پۇلىنى قېينى ئاپام مەن تۆلەپ بېرەي دېگەنمىتىيا؟

ھوشۇرخان: سىرتتا ھاۋا بەك تۇتۇلۇپ كېتىپتۇ، ئۆيگە يورۇق چۈشمەي ئىچىم بەك سىقىلىپ كەتتى، شۇڭا....

ساۋۇتجان: ئەمدى مەن سېنىڭ ئىچىڭ سىقىلىپ كەتكەنلىكىمۇ پۇل تۆلەيمەنمۇ؟ بۇ گەپچە سەن ئەتە قويۇپ سىرتتا شامال چىقىپتىكەن، شۇڭا قورسىقىم ئاغرىۋاتىدۇ، دېسەڭ بولامدۇ؟ قانداق قاملاشمىغان گەپ بۇ؟

ھوشۇرخان: خاپا بولمىسىلا دادىسى، مەن ئۆچۈرۈۋېتەي.
ئۇ قوپۇپ چىراقنى ئۆچۈرۈۋېتىدۇ.

ساۋۇتجان: قانداق بىر كالۋا ئىجاد قىپتىكىن مۇشۇ توك چىراق دېگەن نەرسىنى.

كىچىك ۋاقتىمىزدا كونا پاختىدىن پىلىك ئىشىپ، كىرسىنگە چىلاپ قويساق بىر ئوبدان يورۇيتتى. بەش موچەنلىك كىرسىن بىر ئاي يېتەتتى. مانا ئەمدى ماۋۇ دەنشى، بىڭشاڭ دېگەن نېمىلىنىڭ ھەممىسى پۇل دەپلا ئاغزىنى ئېچىپ تۇرغان، ھەر ئايدا توك پۇلىغا 20ـ30 كوي تۆلەيدىغان گەپ. ھە، راست، كۆينەك دەپ غەلۋە قىلىۋاتاتتىڭ، ساڭا كۆينەكلىك ئېلىپ كەلدىم.

ھوشۇرخان: (خۇشال بولۇپ) ۋاي راستما؟ قېنى ئالسىلا كۆرۈپ باقاي!

ساۋۇتجان سومكىسىنى ئېچىپ، ئىچىدىن ئۇزۇن بىر قىزىل لوزۇنكىنى چىقىرىدۇ. ھوشۇرخان لوزۇنكىنى ئېلىپ ئاچىدۇ. لوزۇنكىغا "ۋەكىللەرنى قىزغىن قارشى ئالىمىز" دېگەن خەت يېزىلغان، ھوشۇرخان بۇنى كۆرۈپ لاسسىدە سولىشىدۇ، ۋە لوزۇنكىنى ساجىغا قويۇپ قويىدۇ.

ھوشۇرخان: كۆينەكلىك ئېلىپ بەرسىلە دېسەم مۇشۇنى ئەكەللىما؟ بۇ بىر لوزۇنكىكەنغۇ؟

ساۋۇتجان: ھىي، بۇنىڭدا ئىچ كۆينەكلىك تىكىپ كىيسەڭ تازا ئوبدان بولىدۇ. باياتىن دۇكاننى تاقاپ ماڭاي دەپ تۇرسام ياندىكى ئىدارىنىڭ دەرۋازىۋىنى بۇنى يىغىشتۇرىۋېتىپتىكەن، نېمە قىلىسىز دېسەم، تاشلىۋېتىمەن دەيدۇ. قارىسام بىر ئوبدان رەختىكەن. ماڭا بېرىڭلا دەپلا ئېپ كەلدىم.

ھوشۇرخان: (دومسىيىپ) بۇنىڭ ئۈستىدە خەت تۇرسا قانداق كۆينەك تىكىپ كىيگىلى بولىدۇ؟ بازاردىن چىرايلىقراق رەخت ئەكىلىپ بېرەمىكىن دېسەم...

ساۋۇتجان: ئىچ كۆينەك دېگەننى ئىچىگە كىيىدىغان تۇرساڭ، خەت بارمۇ يوقمۇ كىم كۆرىدۇ؟ بىر ئوبدان ئەكىلىپ بەرسەم كۇرۇلۇك توخۇدەك كوت ـ كوت ـ كوت كوتۇلدايدا ماۋۇ خوتۇن، ھە راست، ھەر ئېھتىمالغا قارشى كۆينەك تىككۈزگەندە ماۋۇ "قارشى ئالىمىز" دېگەن خەت ئالدىڭغا يا كەينىڭگە ئۆدۈل بولۇپ

قالمسۇن جۇمۇ، يان تەرىپىگە تۇغرىلاپ تىككۈز. خەق خاتا چۈشۈنۈپ قالمسۇن يەنە.

هوشۇرخان خاپا هالدا رەختنى يىغىشتۇرىدۇ.

ساۋۇتجان: هە نەق گەپكە كېلەيلى، قانداق مانتا ئېتىۋاتىسەن؟

هوشۇرخان: قانداق مانتا بولاتتى، يەيدىغان مانتا.

ساۋۇتجان: ماۋۇ يوغانباش خوتۇننى، پىتىر مانتىمۇ، بولدۇرغان مانتىمۇ دەپ سوراۋاتىمەن؟

هوشۇرخان: سىلى مېنى قاچان پىتىر مانتا ئەت دەپ باققان؟ بولدۇرغان مانتا.

ساۋۇتجان: هە بوپتۇ، پىتىر مانتىغا گۆش جىق كېتىدۇ، گۆشنى جىق يېسەڭ تېخىمۇ سەمرىپ كېتىسەن، هېي، ماۋۇ يەرگە بىر مۇنچە بەسەينىڭ قۇلاقلىرىنى تاشلىۋېتىپسەنغۇ؟

ئېگىشىپ،تېرىپ ئالىدۇ.

هوشۇرخان: سېسسىپ كەتكەنلىرىنى تاشلىۋەتتىم شۇ.

ساۋۇتجان ؛ مانا ماۋۇنىڭ يىگۈدەك يەرلىرى باركەنغۇ؟ ماڭە قايچىنى ئەچىق.

هوشۇرخان: نېمە قىللا؟

ساۋۇتجان: نېمە قىلاتتىم، سېسىغىنىنى كېسىۋېتىمەن.

هوشۇرخان قايچا ئېلىپ چىقىدۇ. هوشۇر بەسەينىڭ سېسىق يەرلىرىنى كېسىشكە باشلايدۇ.

ساۋۇتجان: مانا قارا، مانداق يەرلىرىنى كېسىۋەتسەك قالغىنىنى يىگىلى بولىدۇ ئەمەسمۇ؟ مۇشۇ قۇلاقلىرىدىن كەم دېگەندە ئىككى مانتا چىقىدۇ، خېمىرىڭنى ئەچىقە كۆرۈپ باقاي.

http://ilkitap.blogbus.com

خوتۇن داسنى كۆتۈرۈپ چىقىدۇ، ئەر خېمىرنى مالتىلايدۇ.

ساۋۇتجان: خېمىرىك قىيماڭدىن سەل جىقكەن، مۇشۇ پېتى مانتا تۈگسەڭ ئىككى موملىق خېمىر ئېشىپ قالغۇدەك، بەسەيدىن يەنە بىر قۇلاق توغرا، كەمىمۇ ئەمەس ئارتۇقمۇ ئەمەس دەل 21 تال مانتا چىقسۇن. بەشنى سەن يەيسەن، سەككىزنى مەن. ئون ئۈچ بولدىما؟ يەتتىنى مېھمان يەيدۇ، يىگىرمە. بىرىسى زاپاس قالىدۇ. تەساددىيپى مېھمان تويماي قالسا جالاپ بېرىمىز.

ھوشۇرخان: مېھمان يەيدۇ؟ ئۆيگە مېھمان كېلەمدا؟

ساۋۇتجان: ھەئە.

ھوشۇرخان: ۋۇي، بۈگۈن كۈن نەدىن چىقتى؟ سىلى ئەزەلدىن بۇ ئۆيگە مېھمان چقىرمايتتىلىغۇ؟

ساۋۇتجان: مېھماننى كۈتەلىسەڭ چاقىرامدۇ؟ سەن مېھمان كۈتۈشنى بىلمەيسەن، شۇڭا چاقىرمايمەن.

ھوشۇرخان: تولا تۆھمەت قىلمىسىلا ئادەمگە. قۇشناچىمىزنىڭ ئېشىنى ئوخشاتقان موللامنىڭ ئوت- يېشى دەپتىكەن، ماڭا پۇلنى جىق- جىق بەرسىلىۋاغۇ، قانداق مېھمانلىرى بولسا گۈلدەك كۈتۈۋېتىمەن.

ساۋۇتجان: تولا پو ئاتمىغىنا، مېھمان دېگەنئۇاغۇ نەچچە خىل تۈرگە بۆلۈنىدۇ، شۇنىڭغا قاراپ كۈتىدىغان نىمە، مەسىلەن، قارا ھە، ئەزىز مېھمان، ئادەتتىكى مېھمان، چاقىرغان مېھمان، ئۆزى كەلگەن مېمان، نېپىز مېھمان، قېلىن مېھمان، ئاچ مېھمان، توق مېمان... ساناپ كەلسەڭ جىق، سەن شۇلارنىڭ ئەمەل- دەرىجىسىگە، خۇي- پەيلىگە، مۇھىمى ساڭا ئېپ كېلىدىغان پايدا- زىيانىغا قاراپ كۈتىسەن. مانتا- پولو ئېتىدىغان مېھمان بار، سۇيقاش ئېتىدىغان مەمان بار، چاي بىلەن گەپكە زورلاپ يولغا سالىدىغان مېھمان بار، چىيىغا ناۋات

سالدىغان مېھمان بار، ناۋات سالمايدىغان مېھمان بار، تۇز يۇتكەپ كەتكۈزىۋېتىدىغان مېھمان بار...

ھوشۇرخان: بۇ نېمە دېگەنلىرى؟ كىم ئۇ؟

ساۋۇتجان: ئېزىز مېھمان، لېكىن ئامال يوق كۈتىدىغان مېھمان.

ساۋۇتجان: بازار باشقۇرۇشتىكى ئەخمەتجان. ئۇ دائىم دۇكىنىمىزغا كېلىپ ساختا مال باركەن دەپ چاتاق تېپىپ كېتىپ بارىدۇ.

نەچچە ۋاقىتتىن بىلمەيتىمەن، ئۇ ئالدىمىزدىكى بىنادا ئولتۇرىدىكەن ئەمەسمۇ. مېھمان قىلاي دېسەم ئۇنىمايدىغىنى ئېنىق. شۇنىڭ بىلەن بىر ھەپتىدىن بېرى سىزگە مەسلىھەت سالىدىغان مۇھىم ئىش بار ئىدى، ئۆيۈمگە بىر كىرىپ كەتسىڭىز ئۇكام دەپ كەينىگە كىرىۋالاۋالدىم. بۈگۈن ئاخىرى ئۆيگە كىرىشكە ئۇناتتىم.

ھوشۇرخان: دۇكانغا ساختا مال سالمىسلىغۇ مۇشۇنداق دەككە- دۈككىدە يۈرمەيتتىلە، مۇشۇنداق قىلىپمۇ بىر بىيىپ تىقلىپ كەتمىدۇق. بوپتۇ ئەمدى، لېكىن مېنىڭچە رېستۇراندىلا مېھمان قىلسىلا ئوبدان بولاتتى. ھازىر ھەممە ئادەم مۇشۇنداق قىلىدىغان بوپ كەتتى.

ساۋۇتجان: ماۋۇ گۆش باش خوتۇنىنىڭ گېپىنى، بايا مەن نېمە دەۋاتىمەن، ئۇ مېھمان قىلاي دېگەننى ئاڭلىسا ھېچ يەرگە بارمايدۇ. ئۇنىڭ ئۈستىگە رېستورانىنىڭ تاماقلىرى زەھەردىن قىممەت. ئۇ يەردە بىر قېتىم خەجلىگەن پۇلغا ھۆپپىدە بىر قوينىڭ گۆشى كېلىدۇ، شۇ گۆشنى ئۆيدە ئىككى ئاي يەيمىز، شۇڭا مەن ئاشۇ بوشاڭ، كوشاڭ دېگەن يەرگە ئەزەلدىن كىرمەيمەن.

ھوشۇرخان: توختاپ تۇرسىلا، مەن ماۋۇ مانتىلىنى ئەپچىقىۋېتىپ چىقاي، ھېلى مېھمان كەلسە ئالدىراپ قالىمەن.

هوشۇرخان داس، قاسقانلىرنى كۆتۈرۈپ كىرىپ كېتىپ، چىقىدۇ.

هوشۇرخان: مېهمان كەلسە ئوتنى ياقسامالا بىردەمدە پىشىدۇ.

ساۋۇتجان: ھە بوپتۇ، ماڭا قارا، ئەسكەرنى ئون يىل بېقىش بىر قېتىم جەڭگە سېلىش ئۈچۈن، سېنى مەن نەچچە ۋاقتتىن نېمىشقا بېقۋاتىمەن؟ مۇشۇنداق چاغدا خەقنىڭ ئالدىدا مېنىڭ يۈزۈمنى يورۇق قىلسۇن دەپ، ھېلىقى توغقانلار ئەكەلگەن قىزا باردۇ؟

هوشۇرخان: ئىككى ئاينىڭ ئالدىدىكى قېزىنى دەمىلا؟ يەپ ساپ مايلىرى قاپتىكەن، سەل نىخسىپ قالغاندەك تۇرىدۇ.

ساۋۇتجان: نىخسىپ قالسا تۇزغا تازا مىلەپ، ئۈستىگە پىياز توغراپ ئىلەشتۈرۈپ ئەپچىقسەن، چاتمايدۇ.

ئاۋۇ بىڭشاڭدىكى ئۆپكە ھېسىپچۇ؟

هوشۇرخان: ئۇنىڭغىمۇ بىر ھەپتە بوپ قالدى، ئەپچىقىپ تاشلىۋېتەي دېسەم يا ئۇنىمايلا.

ساۋۇتجان: مۇشۇنداق دېتى يوق خوتۇن ئەمەسمۇ سەن، مەن بۇنى شۇ مېهمان كېلىدۇ دەپ ساقلاۋاتقان نىمە. لازا ئاچچىقسۇنى تازا ئاچچىق تەڭشەپ، ئۆپكە ھېسىپنىڭ ئۈستىگە قويۇپلا ئەچىقسەن، ئەجەپ ئوخشاپتۇ دەپ يەۋېرىدۇ. قېنى بۈگۈن ھۈنىرىڭنى بىر كۆرەي.

هوشۇرخان: ھېچنىمە ئېيپ بەرمەي ھۈنىرىڭنى كۆرىمەن دەيدىكەنلا، بىرەر نەرسىنى بولسىمۇ بازاردىن يېڭىدىن ئەكىرسەك بولمامدۇ؟

دەل شۇ چاغدا ئىشىك چېكىلىدۇ. ئىشىك چەككىنى ئۆي ئىگىلىرى بىلەن ناتونۇش چاقىرىلمىغان مېهمان، لېكىن ھوشۇرخان بۇنى ھېلىقى ئەزىز مېهمان شۇ دەپ ئويلاپ قالىدۇ. ساۋۇتجان بېرىپ ئىشىكنى ئاچىدۇ. ئۆيگە بىر ئەر كىرىدۇ.

http://ilkitap.blogbus.com

ئەر: ئەسسالامۇ ئەلەيكۇم!

ساۋۇتجان: ۋائەلەيكۇم ئەسسالام.

هوشۇرخان: (ئىنتايىن قىزغىن) ۋاي كەلسىلە مېهمان، قېنى تۇقۇرى ئۆتسىلە.

مېهمان كىلىپ ساپادا ئولتۇرىدۇ ۋە دۇئاغا قول كۆتۈرىدۇ.

مېهمان؛ تىنچ ـ ئامان ئولتۇرۇشلا؟

ساۋۇتجان: خۇداغا شۈكرى، بۇ كىمدۇ، هچ تونۇيالمايمنا؟

هوشۇرخان: (چاي قۇيغاچ) ما ئادەم مېهمان كېلىدۇ دەپ بالدۇر دەپ قويماي، ئەدەمنى تەمترىتىپ، قېنى چاي ئالسىلا.

مېهمان؛ رەهمەت، 3ـ بىنا 4ـ قەۋەتتىكى ئۆي مۇشۇ شۇغۇـ هە؟

ساۋۇتجان: هەئە، مۇشۇ شۇ

مېهمان: خېلى كەڭتاشا ئۆيكەن، قۇرۇلمىسمۇ بولىدىكەن، نەچچە پىڭپاڭ؟

ساۋۇتجان: سەكسەن سەككىز.

مېهمان: بولىدىكەن، بولىدىكەن.

ئۇنىڭغىچە هوشۇرخان ئاشخانىغا كىرىپ كېتىپ، قىزا، ئۆپكە – هېسىپلارنى ئېلىپ چىقىدۇ. ساۋۇتجان بۇنى كۆرۈپ تىتىلداپ تۇرالماي قالىدۇ.

هوشۇر: (ئۆزىگە) ئەستا، نېمىش قىپ يۇرۇيدىغاندۇ ماۋۇ خوتۇن،

هوشۇرخان: قېنى ماۋۇ ئۆپكە ـ هېسىپتىن، قىزدىن تېتىپ باقسىلا، ۋۇي، چايلىرىغا ناۋات سالماپتىمەنغۇ، قېنى ئالسىلا.

مېهمان: ماقۇل رەهمەت، (قېزىنى پېيىشكە باشلايدۇ)

هوشۇرخان گەپ قىلغاچ مېهماننىڭ پىيالىسىگە يوغان بىر تال ناۋاتنى سىلىۋېتىدۇ. ساۋۇتجان بۇنى كۆرۈپ ئاغزىنى تۇتۇپ قالىدۇ ۋە خوتۇنىنى دىقمىرلاپ بىر چەتكە تارتىدۇ.

http://ilkitap.blogbus.com

ساۋۇتجان: بۇ ئەمەس.

ھوشۇرخان: نىمە ئەمەس؟ قىزا بىلەن ئۆپكە ـ ھېسىپ شۇ. تولا ماڭا ئىش ئۆگەتمىسىلە، مېھمان كۈتەلمەيسەن دەيدۇ تېخى، قانداق كۈتىدىكەنمەن بۇگۈن بىر كۆرۈپ باقسۇن. (مېھمانغا) ماۋۇ ئادەمنى بازاردىن بىر نەرسە ئېلىپ كېلەرمىكىن دېسەم قۇرۇقلا كەپتۇ. (ئېرىگە) بولمىسا ھازىر بولسىمۇ دىككىدە چىقىپ توخۇدىن بىرنى ئەكىرەمليا؟ گاڭ ـ گۇڭلا داپەنجى قىلاي.

ساۋۇتجان: ھە... بۇ... بۇ كەمگىچە توخۇلار قونداقتا چىقىپ ئۇخلاپ بولدىمىكىن خوتۇن، بولدى ئۇلارنى ئويغاتمايلى.ئۇنىڭ ئۇستىگە بۇ مېھماننىڭ چىرايىدىن توخۇ گۆشى بىلەن خۇشى يوقلۇقى بىلىنىپلا تۇرىدۇ، شۇنداققۇ مېھمان ـ ھە!؟

مېھمان: ھە... بۇ... ھە...ھە... شۇنداق...شۇنداق.

ھوشۇرخان: ئەمىسە ماۋۇ بار نەرسىلەردىن بولسىمۇئالسىلا، بولمىسا مەن تەخسىلىرىگە ئېلىپ قوياي.

مېھماننىڭ تەخسىسگە تاماق ئېلىپ قويىدۇ.

مېھمان: بولدى رەھمەت، ئۆزەم ئالاي.

مېھمان قىزا ئۆپكىلەرنى مالاچلىتىپ توختىماي يېيىشكە باشلايدۇ. ساۋۇتجان ئاچچىقىدا سارالىڭ بولاي دەپ قالىدۇ.

ھوشۇرخان: ھوشۇرقارى مانتا پىشىپ قالدى، قاسقاننى ئاچايمۇ؟

ساۋۇتجان: ئاغزىڭنى يۇم، بەدبەغ!

ئايال نېمە بولغاننى بىلمەي نېرى قاچىدۇ. ساۋۇتجان چىرايىغا مەجبۇرىي كۈلكە يۈگۈرتىپ، مېھماننىڭ ئالدىغا كېلىدۇ.

ساۋۇتجان: ھى... ھى... ئاستىراق يېسىلە، قىزا گاللىرىدا تۇرۇپ قالمىسۇن، سىلى... سىلى... مەن... مەن سىلنى تونۇيالمىدىمغۇ؟

http://ilkitap.blogbus.com

مېھمان: (نەرسە چاينىغاچ) سىلى مېنى تونۇمايلا، مەن مۇشۇ قورونىڭ ئالدىغا چاپلاپ قويغان 3- بىنانىڭ 4- قەۋەت 1- ئۆينى ساتىمىز دېگەن ئېلاننى كۆرۈپ، مۇشۇ ئۆينى ئالايمىكىن دەپ كېلىشىم،

ساۋۇتجان: ھە... مانداق ئىشمىتى، سىلى خاتا كىرىپ قاپلا، سېتىلىدىغان ئۆي بۇ ئەمەس، ماۋۇ ئۇدۇلىمىزدىكى ئۆي.

مېھمان: ۋۇي،ۋۇي شۇنداقمۇ؟ مەن تېخى مۇشۇ ئۆيمىكىن دەپتىمەن. ئەستا ئۇقۇشماسلىق بوپتۇ- دە! مەن چىقاي، ئامىن!

مېھمان ئورنىدىن تۇرىدۇ.

ساۋۇتجان: شۇنداق ئۇقۇشماسلىق بولدى، ناھايىتى چوڭ ئۇقۇشماسلىق چىقاملا؟ ماقۇل ئەمىسە يۈزنى قىلىن مېھمان...

مېھمان: نېمە دېدىلە؟

ساۋۇتجان: ياق،ياق ھېچنىمە دېمىدىم. ماقۇل خوش ئەمىسە.

ساۋۇتجان مېھماننى ئۇزۇتۇپ بولۇپ، كەينىگە تېزلىكتە ئۆرۈلۈپ بېرىپ، پىيالىدىكى ناۋاتنى سۈزۈۋالىدۇ. ناۋات ئېرىپ يېرىمى قالغان.

ساۋۇتجان: ئېست ناۋات، ئېست ناۋات، ئېرىپ يېرىمىڭ قاپتۇ ئەمەسمۇ. ھوشۇرخان!

ھوشۇرخان يۈگرەپ كېلىپ يەرگە قاراپ تۇرىدۇ.

ساۋۇتجان: ماۋۇ ئۇدۇل قوشنىڭ بىلەن نىمە مۇناسىۋىتىڭ بار؟

ھوشۇرخان: تووۋا خۇدايىم، ئۇ ئادەم بىلەن مېنىڭ نېمە مۇناسىۋىتىم بولماقچى.

ساۋۇتجان ؛ ئەمىسە نىمشقا ئۇنىڭ ئۆيىگە كەلگەن مېھمانغا شۇنچىۋالا قىلىپ كېتىسەن؟ تېخى لايىقلىرىدا بولمىسىمۇ ئالسىلا دەپ قىزا بىلەن ئۆپكە ھېسپىنى تەخسىگە ئېلىپ قويىۋاتىسىنا؟ مەن بولمىسام چايناپ ئاغزىغا سېلىپ

قويامتىك؟

هوشۇرخان: مەن تېخى سىلى چاقىرغان ھېلىقى مېھمان شۇمىكىن دەپتىمەن.

هوشۇر: ھېي، مېڭىسىنى قاغا چوقۇۋالغان ساراڭ! مەن ئەمەس دېدىمغۇ! مېنىڭ قاش ـ قاپىقىمغا قاراپ ئىش تۇتمامسەن!؟ نەدىكى ئاتام كۆرمىگەن ئادەمگە بار نەرسەڭنى يىگۈزۈپ بولدۇڭ، ئەمدى ئەخمەتجان كىرسە قانداق قىلىمىز؟ گەپ قىلە~!

ساۋۇتجان خوتۇنىنى تىللىغاچ باشلىرىغا، بۇرۇنلىرىغا نوقۇيدۇ، قۇلاقلىرىنى سوزىدۇ، هوشۇرخان مىشىلداپ يىغلاپ كېتىدۇ.

ساۋۇتجان: گەپ قىلمايسەنغۇ؟ توۋا قىلامسەن، خېتىڭنى ئالامسەم؟

هوشۇرخان: ئاغزىلىرىنى ئۆشۈتمىسىلە دادىسى، مېنىڭ ئاجراشقىم يوق، ھۆ... ھۆ...

ساۋۇتجان: خەپ، مۇشۇ قىلغانلىرىڭغا ئەتىلا خېتىڭنى بەرمىسەم.

شۇ چاغدا ئىشىك چېكىلىدۇ. ساۋۇتجان بېرىپ ئىشىكنى ئاچىدۇ. ئەخمەت كىرىپ كېلىدۇ، ساۋۇتجان جىددىيلىشىپ چىرايىغا كۈلكە يۈگۈرتىدۇ.

ئەخمەت: ئەسسالامۇ ئەلەيكۇم، ساۋۇتجانكا، تىنچ ـ ئامان تۇرلىمۇ؟

ساۋۇتجان: ۋائەلەيكۇم ئەسسالام، قېنى كەلسىلە، يۇقۇرى ئۆتسىلە، هوشۇرخان! مېھمان كەلدى، چاي قويۇڭلا!

ئەخمەت كېلىپ ساپاغا كېلىپ ئولتۇرىدۇ. هوشۇرخان كۆزىدىكى ياشنى سۈرتىدۇ، لېكىن سالام قىلماي، قاپىقىنمۇ ئاچماي، چاي قويۇپ ئەخمەتنىڭ ئالدىغا دوققىدە قويۇپ قويىدۇ. ساۋۇتجان ئەخمەتنى چايغا تەكلىپ قىلىپ قويۇپ، خوتۇنىغا پىچىرلايدۇ.

ساۋۇتجان: تېز بول، چايغا ناۋات سال.

http://ilkitap.blogbus.com

ھوشۇرخان: سالمايمەن تازا.

ساۋۇتجان: ئەمسە ناۋات نەدە؟ ئۆزەم سالاي. 1

ھوشۇرخان: تاڭ، نەدىكىن.

ئەخمەت بۇ گەپنى ئاڭلاپ قالدۇ.

ئەخمەت: بولدى ھېچقىسى يوق، مەن ناۋات يىمەيمەن.

ساۋۇتجان: ئەمسە چاي بولسۇ ئىچكەچ تۇرسىلا، ھى... ھى...

ئەخمەت چاي ئۇتلايدۇ، ساۋۇتجان خوتۇننى يەنە دىقمىرلايدۇ.

ساۋۇتجان: ئەمسە ئاۋۇ قىزا بىلەن ئۆپكە ـ ھېسىپنىڭ قاللىنى بولسىمۇ..

ھوشۇرخان: ئۇ نەرسىلەرنىڭ يىگۈدەك يېرىنى يەپ بوپتۇ، قالغىننى ئەخلەت ساندۇقىغا تاشلىۋەتتىم.

ساۋۇتجان: ئەمدى قانداق قىلىمىز؟

ھوشۇرخان: ئەتە خېتىمنى بېرىدىغان بوللىغۇ، قانداق قىلسىل مېنىڭ نىمە كارىم...

ساۋۇتجان: ئەستەغپۇرۇللا، نىمە دەيدىغاندۇ ماۋۇ خوتۇن... ھىي، مېنىڭ يۈزۈمنى تۆكەي دەمسەن؟! ئەخمەت: ساۋۇتجانكا، نىمە دېيىشىۋاتىسىلە؟ مايەگە كىلىپ ئولتۇرمامىلا؟

ساۋۇتجان مېھماننى ئىسگە ئىلىپ دەرھال يۈگرەپ كىلىدۇ.

ساۋۇتجان: ھى... ھى... ماۋۇ خوتۇن پاخلان گۆشى سالايمۇ ياكى داپەنجى قىلايمۇ دەپ كەچكىچە سوراۋېرىدۇ... مەن كەچ بولغاندىكىن مانتىلا ئەت شۇ ياخشى بولىدۇ دىدىم. ھى... ھى...

ئەخمەت: بولدى ئاۋارە بولمىسىلا، مېنىڭ قورسىقىم توق، كىرمەي دىسەم سىلى مۇھىم ئىش ئىدى دىدىلە، قولۇم ـ قوشنىكەنمىز، مىنى كۆزگە ئىلمىدى دەپ

http://ilkitap.blogbus.com

قالمىسۇن دەپلا كىرىشىم، قېنى دىسىلە، نېمە ئىشتى؟

ساۋۇتجان: كىرگەنلىرى بەلەن بوپتۇ، بولىسا راستىنلا ياماناپ قالاتتىم، ئاۋال تائام، ئاندىن كالام دەپتىكەن، ئاۋال بىر تاماق يەيلى، ئاندىن كېيىن دىيىشسەكمۇ ئۈلگۈرىمىز. ھوشۇرخان، تاماق پىشقان بولسا ئەپچىقىڭلا.

ئەخمەت: ۋۇي، ئىس پۇراۋاتىدۇ، بىرەر نەرسە كۆيىدىمۇ نېمە؟

ساۋۇتجان: (بۇرنىنى تارتىپ بېقىپ) ۋۇي، مانتا كۆيگەن ئوخشامامدۇ؟ ھوشۇرخان!

ھوشۇرخان: نېمە؟

ساۋۇتجان: ئىس پۇراپ كەتتى، قازاننىڭ سۈيى تۆگگەن ئوخشايدۇ، تېز قاسقاننى ئېچىڭلا!

ھوشۇرخان: ئاچمايمەن، ئۆزلىرى ئاچسىلا.

ساۋۇتجان: ئەستەغپۇرۇللا، ماۋۇ خوتۇننى، جېنىم خوتۇن، مېنىڭ يۈزۈمنى تۆكمەي تېز مانتىنى ئەپچىقىڭلا!

ھوشۇرخان: ئەپچىقمايمەن تازا، باپام ئەپ چىقاي دىسەم تىللاپ كەتتىلىغۇ، مېنى سىناپ باققىلى شۇنداق دەۋەتىدۇ ھەقاچان بۇ ئوغرى.

ساۋۇتجان: ۋاي ئۇنداق ئەمەس، راست دەۋاتىمەن، ئەستا...

ھوشۇرخان: قانداق قىلسىلا قىلسىلا، مېنىڭ كارىم يوق.

ھوشۇرخان ياتاق ئۆيگە كىرىپ كېتىدۇ.

ئەخمەت؛ قانداق خەق بۇ، نېمە ئىش قىلىپ يۈرۈيدۇ، ھاي ساۋۇتجانكا، مەن كىرىپ يەڭگمىزنىڭ ئاچچىقى كېلىپ قالدى بولغاي، مەن چىقاي.

ساۋۇتجان: (جىددىيلىشىپ) ۋاي ياق، ماڭا ئەكىلەۋاتىدۇ، بۇ خوتۇننىڭ مۇشۇنداق ئوماق قىلىقلىرى بار، ئولتۇرسىلا.

http://ilkitap.blogbus.com

ئەخمەت: بەك كۆيۈك پۇراپ كەتتى، ھېلى ماۋۇ ئۆيگە ئوت كەتمىسۇن جۇمۇسلا، ئۆھۆ... ئۆھۆ...

ساۋۇتجان: مەن ئاشخانىغا كىرىپ چىقاي، جىندەك ئولتۇرۇپ تۇرسىلا ھە!

ئۆھۆ... ئۆھۆ... (چىقىپ كېتىدۇ)

ئەخمەت: ئەسلىدە بۇ ئۆيگە كىرمىسەممۇ بوپتىكەن، قارىغاندا مۇھىم گېپى باردەكمۇ قىلمايدۇ، ئەڭ ياخشىسى ۋاقتىدا چىقاي.\

شۇ چاغدا ئاشخانا تەرەپتىن تاراڭ- تۇرۇڭ قىلغان ئاۋاز ئاڭلىنىدۇ، ئەسلىدە قازان قىزىپ يېرىلىپ كەتكەن، ئەخمەت چۆچۈپ ئورنىدىن تۇرىدۇ

ئەخمەت: ۋاي نىمىش بولدى؟

ساۋۇتجان: ھە شۇ ... مانتا پىشىپ يېرىلىپ كەتتى، چوڭ ئىش يوق.

ئەخمەت: بولدى خوش، مەن چىقاي.

ئەخمەت ماڭىدۇ، ساۋۇتجان ئاشخانىدىن يۈگرەپ چىقىدۇ، ئۇنىڭ يۈزىگە قارا- قۇرۇم سۇۋۇشىپ كەتكەن، قولىدا كۆيۈپ قاپقارا بولۇپ كەتكەن بىر تال مانتا.

ساۋۇتجان: ۋاي توختىسىلا، سىلىنى دەپ مانتا ئەتكەن، قازان قىزىپ يېرىلىپ كەتتى، لېكىن خاتىرجەم بولسىلا 21 تال مانتىنىڭ ھەممىسى ساق سالامەت.

ئەخمەت: نېمە دەيدىغاندۇ ماۋۇ ئادەم، بولدى رەھمەت خوش.);

ساۋۇتجان: ۋاي ماۋۇ خوشاڭدىن بىر تال يەپ كەتسىلە، ئۇستىنى پىچاق بىلەن قىرىۋەتسەملا بولاتتى...

ئەخمەت: بولدى، بولدى قىلسىلا، تازا ئوبدان مېھمان بولدۇم، كېيىن كۆرشەيلى خوش.

ئەخمەت ئۇنىڭ توسقىنىغا قارىماي چىقىپ كېتىدۇ. ساۋۇتجان بىردە ئىشىككە،

بىردە قولدىكى كۆيگەن مانتىغا قارىغىنىچە تۇرۇپ قالىدۇ، ئاندىن بىردىنلا خوتۇنى ئېسىگە كېلىپ توۋلايدۇ.
ساۋۇتجان: هوشۇرخان! هاي هوشۇرخان! ۋوي، ماۋۇ خوتۇن ئاپىسىنىڭگە ياماناپ كەتتىمۇ نېمە... هاي هوشۇرخان!
ئۇ توۋلىغىنىچە سەھنىدىن چىقىپ كېتىدۇ.
(تۈگىدى)

«پۇلۇمنى بېرىۋەت»
(شۇ ناملىق ئىتوتنىك سېنارىيىسى)
ئاپتورى: ئابدۇرېهىم راخمان
رېژىسسور: جۈرئەت ئابدۇۋايىت
سەھنىدە رېژىسسورنىڭ يۆلەنگۈچ ئورۇندۇقى، بىر دانە تېلېۋىزور، سەھنىنىڭ ئوتتۇرىدا بىر يوغان سۇپا، گىلەم، بىر تال كىچىك جوزا، قەدىمىي سىياھ قۇتىسى ۋە بىر تال ياغاچ قەلەم.
روللاردا:
رېژىسسور – راهىلە ۋەلى ئاباكوۋ

ئا مۇئاۋىن رېژىسسور – ئەنۋەر ئابلىز

ب ئارتىس – ئابدۇرېھىم راخمان

سەھنىگە مۇئاۋىن رېژىسسور لىككاڭشىپ مېڭىپ چىقىپ توختايدۇ، كەينىدىن ئارتىس يەنى مۇئاۋىن رېژىسسورنىڭ دوستى مېڭىپ كېلىپ يېنىدا توختايدۇ. مۇئاۋىن رېژىسسور باشلىرىنى تولغاپ گاللىرىنى قىرىشقا باشلايدۇ. بۇنى كۆرگەن دوستى يۈگۈرۈپ چىقىپ مىنېرال سۇيىدىن بىرنى كۆتۈرۈپ كىرىدۇ – دە، مۇئاۋىن رېژىسسورغا تەڭلەيدۇ.

مۇئاۋىن رېژىسسور كەمستكەندەك قىلىقلارنى قىلىدۇ.

ب: ئاداش مانىڭغا قول قويۇۋەتسەڭ بوپتىكەن؟

ئا: ۋاي چىشىمغا تەگمەي تۇرە ۋاي .....

ب: يەنە بىر قېتىم دەيمەن مانىڭغا قول قويۇۋېتە دەۋاتىمەن

ئا: (بىر ئاز ئويلىنىپ تۇرۇپ كېتىپ، ئەتراپتىكى تاماشىبىنلارغا قارىۋېتىپ) سەتلەشمىگىن – بىر مۇنچە ئادەم تۇرسا نىمانداق قىلىدىغانسەن، ئەسسالامۇئەلەيكۇم – ئەلەيكۇم ھۆرمەتلىك مېھمانلار، نورۇز بايرىمىڭلارغا مۇبارەك بولسۇن!!!

ب ئادەم: (ئەتراپتىكى تاماشىبىنلارغا قارىۋېتىپ يەنە گېپىنى داۋاملاشتۇرىدۇ) ئاداش، ئۇنداق قىلما، مانىڭغا قول قويۇۋەت بولامدۇ؟

ئا: ۋاي - ۋۇي، ھېي، نېمانداق رودۇپايدەك نېمسەن ھېي ... .

ب: ھېي ئاداش، سەن مېنىڭ ئورنۇمدا بولغان بولساڭ سەنمۇ رودۇپاي بوپ قالاتتىڭ ئاداش، مەن ساڭا 10000 كوي پۇلنى بەرگىلى قاچان ئويلاپ باقە؟! 1 ئاي بولدى، 1 ئاي، ھېي، بوپتۇ پۇلنىغۇ بەرمە بوپتۇ، ئەمدى ماۋۇ ھۆججەتنى تەييار يېزىپ ئەكېلىپ ئىمزايىڭنى قويۇۋەت دېسەممۇ ئۇنىمايسىنا، مەقستىڭ

نېمە؟

ئا ئادەم: قارا ئاداش، مەن پۇلۇڭنى بەرمەيمەن دېمىدىم، چوقۇم بېرىمەن. ماۋۇ ھۆججىتىڭگىمۇ قول قويمايمەن، دېمىدىم، چوقۇم قويىمەن. بۈگۈن قول قويسامۇ قويىمەن، قويمىسامۇ قويىمەن شۇنداققۇ؟ دېمەك: بۇ پۇلنى بەرسەممۇ بېرىمەن، بەرمىسەممۇ بېرىمەن شۇنداقمۇ؟ moF !ts/j

ب ئادەم: قارا ئاداش، 10000 يۈەن پۇل دېگەن ئاز پۇلمۇ ئاداش، ئەلۋەتتە ئاز ئەمەس، دېمەك مەن بۇ پۇلنى چوقۇم بېرىمەن، سەن چوقۇم ئالىسەن، ئالماي قويمايسەن، دېمەك پۇل بولمىسا بېرەلمەيمەن، سەنمۇ ئالالمايسەن شۇنداقمۇ؟

ب ئادەم: ۋاي – ۋۇي، قۇمغۇ سەن ھوي قۇم .... (چىك – چىك)

ئا ئادەم: ماڭا قارا، ئەمدى پۇلنىڭ گېپىگە كەلسەك قارا، دېمەك؛

ب ئادەم: توختا .. توختا ... توختا ... ھېي ئەتىگەن ياقى سەن پۇلنىڭ گېپىنى قىلماي ئېغىلدىكى ئېشەكنىڭ گېپىنى قىلىۋاتقانمۇ ھېي؟

ئا ئادەم: توختا ... توختا ... .

ب ئادەم: توختىغىلى يېرىم كۈن بولدى، قىلە گېپىڭنى .....

ئا ئادەم: ماقۇل، ماقۇل، ماندىاق گەپ بۈگۈن مۇشۇ يەردە بىر فىلىم ئىشلىمەكچى ياق چىقماقچى. شۇڭا ئۇلار ماڭا بىر مۇنچە پۇل بەرمەكچى. مەن بۇ پۇلنى ئېلىپ نېمە ئىش قىلىمەن؟ سېنىڭ پۇلۇڭنى قايتۇرىمەن. نېمە دەپ قايتۇرىمەن؟

ب ئادەم: مەندىن ئالغاندىن قايتۇرىسەندە.

ب ئادەم: ھەببەللى، شۇڭا قايتۇرىمەن.

دېمەك ئاداش ھازىر سېنىڭ بۇ ئىشىڭ مۇھىم ئەمەس، ئادەم تېپىش مۇھىم ئادەم... بۇ ئادەم تېپىلسا ماۋۇ مەيدان كۆرۈنۈشنى چاققانراق ئېلىۋەتسەك، ماۋۇ

http://ilkitap.blogbus.com

فىلىمۇ تېزرەك تۈگىسە، مەنمۇ تېزرەك پۇلنى ئېلىپ، ساقا بېرىۋەتسەم دەيمەن ئاداش!

ئەگەردە ئادەم تاپالمىسام دېمەك بۇ كۆرۈنۈشنى ئالالمايمەن، بۇ كۆرۈنۈشنى ئالالمىسام.........

ب ئادەم: پۇلنى ئالالمايسەن؟..........

ئا ئادەم: پۇلنى ئالالمىسام........

ب ئادەم: ماڭا بېرەلمەيسەن........

ئا ئادەم: ھەببەللى ....

ب ئادەم؛ قويە ..... لاتىغلاپ (ھېي سەن بۇنداق گەپتىن نەچچىنى دەپ بولدۇڭ؟ نەچچە كىنو ئىشلەپ بولدۇڭ؟ بېرىمەن دەپ قانچە قېتىم دەپ بولدۇڭ؟ مەن ساڭا دەپ قوياي، بۈگۈن مەن مۇشۇ يەردە تۇرۇپ سەن كىنونى ئىشلەپ بولساڭ پۇلنى ئېلىپ ئاندىن كېتىمەن. مەن ساڭا دەپ قوياي.)

(دەل شۇ چاغدا ئا ئادەمنى يانفونى سايرايدۇ)

ئا ئادەم: ۋەي... ۋەي... رېژىسسور ھە مەن مانا مانا ھازىرلا بارىمەن. مانا – مانا ....

(تېلېفوننى قويدۇ) ئاداش مۇنداق قىلايلى، ھازىرنىڭ ئۆزىدە سەن ماڭا ماسلىشىپ بەرسەڭ بۈگۈنكى بۇ كۆرۈنۈشنى تۈگىتىۋېتەيلى، قانداق، ئاندىن مەن پۇلنى ئېلىپ پۇلۇڭنى بېرىۋېتەي. بىللە ئوينىشىپ بەرگىن ئاداش قانداق؟

ب ئادەم: ماڭ – ماڭ مەن رول ئويناپ باقمىسام يا، ئويناشنى بىلسەممۇ ئويناپ بەرمەيمەن.

ئا ئادەم: ئۇنداق بولسا مەن ھازىر بازارمۇ – بازار، كوچىمۇ – كوچا، مەھەللىمۇ – مەھەللە ئايلىنىپ ئادەم تېپىپ كەلمىسەم بولمايدۇ ئاداش بولمىسا پۇلۇڭنى

http://ilkitap.blogbus.com

قايتۇرالمايمەن قارا، ئۆتە ماياققا ئادەم تاپاي.

ب ئادەم: سەن ئادەم تېپىپ بولغۇچە يۈرەمدىم كەينىڭدىن، ماڭە ۋاي....

ئا ئادەم: ئاداش ئوغۇل بالىمۇ؟

ب ئادەم: ھەئە ...

ئا ئادەم: ئۇنداق بولسا ئاداش مەن بىر تېپىشماق ئېيتاي، تاپالىساڭ بولدى ماۋۇ ھۆججەتكە قول قويۇپ بېرەي، ئەگەردە تاپالمىساڭ سەن ماڭا ماسلىشىپ ماۋۇ رولنى ئوينىشىپ بېرىسەن، تاللا ....

ب ئادەم: (بىر ئاز ئويلىنىپ تۇرۇپ كېتىپ) موللا تاپقاق بولمىسام مەن يا ياق ..... ¬

ئا ئادەم: ئاداش بولدى مېنى ئاۋارە قىلماي يولنى بوشات، ۋاقتىم ئاز قالدى. مەن دەرھال ئادەم تاپمىسام بولمايدۇ ... ئۆتە ماياققا ....

ب ئادەم: دەپباقە – ھە بولدى دەپباقە .. ئاڭلاپ باقاي .

ئا ئادەم: ھېساب ئەمسە ھە؟ پىلنى توڭلاتقۇغا سېلىش ئۈچۈن قانچە باسقۇچ كېتىدۇ؟ باشلاندى ....

(ب ئادەم سوئالنى ئاڭلاپلا ھېسابلاشقا باشلايدۇ)

ب ئادەم: جاۋاب؛ ھە! توختا ... ھىم... مانداقچۇ، ئۆلتۈرۈپ، تېرىسىنى سويۇپ، پارچىلاپ، سېلىپ ... ھە توغرا 4 باسقۇچ كېتىدۇ.

ئا ئادەم: خاتا، 3 باسقۇچ، ئاچىسەن، تىقىسەن، ياپىسەن. سوئال؛ زىراپىنى سېلىش ئۈچۈن قانچە باسقۇچ كېتىدۇ؟

ب ئادەم: (قاقاقلاپ كۈلۈپ كېتىدۇ) 3 باسقۇچ، ئاچىسەن، تىقىسەن، ياپىسەن.

ئا ئادەم: خاتا، 4 باسقۇچ، ئىشكنى ئېچىپ، پىلنى ئېلىۋېتىپ، زىراپىنى تىقىپ، ياپىسەن، تامام.

(ب ئادەم گاڭگىراپ تۇرۇپلا قالىدۇ. رېژىسسور ياندىن چىقىدۇ)

رېژىسسور: ھە قانداق قىلدىڭىز؟ تاپتىڭىزمۇ؟ ئەتىگەندە ئارتىس تېپىپ كېلەي دەپ چىقىپ كېتىپ كېلىشىڭىز ھازىر، بۇنداق قىلسىڭىز بۇ فىلىمنى قانداق ئىشلەپ بولغىلى بولىدۇ؟ مۇئاۋىن رېژىسسور ۋاقىت، ۋاقىت، ۋاقىت كۆز قارىشىڭىز بولۇشى كېرەك ....

ئا ئادەم: شۇنداق رېژىسسور، مەن ئەتىگەندە گۇرۇپپىدىن ئايرىلغان پېتى مەھەللىمۇ –مەھەللە ، تار كوچىمۇ – تار كوچا، پىرقىراپ يۈرۈپ پۇتۇم ئۈزۈلۈپ قالاي دېدى قاراڭ!

رېژىسسور: ھە بولدى، نەق گەپنى قىلىڭ !

ئا: رېژىسسور .... تاپتىم مانا بۇ مېنىڭ ئاغىنەم ئىسرائىل نۇرغۇن فىلىملەردە رول ئوينىغان پېشقەدەم ئارتىس ئۇرامىسىز، چاپامىسىز جىملا تۇرىدىغان گۇي دە بۇ.

رېژىسسور: ھە بوپتۇ، ماۋۇ مەيدان كۆرۈنۈشنىڭ ۋەقەلىكىدىن خەۋەر تاپتىڭمۇ؟

ئا: ھازىرلا، بىردەمدە چۈشەندۈرۈپ قويىمەن رېژىسسور.

رېژىسسور: تېزرەك بولۇڭ مۇئاۋىن رېژىسسور ۋاقىت ....

(مۇئاۋىن رېژىسسور ب ئادەمگە بىر تەرەپتىن ۋەقەلىكنى چۈشەندۈرگەچ يەنە بىر تەرەپتىن تەييارلانغان رولدىكى كىيىملەرنى كىيدۈرۈشكە باشلايدۇ)

ئا: ماۋۇ كىيىمنى كىيە ھە.. قار ئادىشىم بۇ مەيدان ۋەقەلىك مۇنداق: سەن مەندىن 10000 تەڭگە پۇل قەرز ئالغان لېكىن سەن تېخى قايتۇرمىغاچقا مەن سېنى چاقىرتىپ كېلىپ، پۇلنى سۈيلىمەكچى، لېكىن سەن پۇلنى بېرەلمىگەچكە، مەن سېنى ھۇججەتنى بىرنى يېزىپ بېرىشكە چاقىرتتىم، بىلدىڭمۇ؟

(بۇ گەپلەرنى قىلغان مۇئاۋىن رېژىسسور كىيىملىرىنى كىيىشكە باشلايدۇ)

http://ilkitap.blogbus.com

سەن بىچارە بولۇپ تۇرۇپ كېتىسەن، ئىتتەك ھىجىيىپ دېگەندەك ۋەقەلىك ئاداش، بىر چاڭ چىقىرىۋېتەيلى ئاداش قانداق؟

ب: توختا مەن ساڭا قەرز تېخى بىچارە تۇرۇپ كېتىمەن دەپ قوي...

ئا: ياق .. ياق.. ئاداش ماۋۇ فىلىمدىكى ۋەقەلىك مۇشۇنداق يېزىلغان ئاداش.

رېژىسسور: ھە بولدىمۇ؟ باشلامدۇق ، باشلىمامدۇق؟

ئا: ھە بولدى، بولدى، باشلايلى رېژىسسور... ئاداش ئۇنداق بولسا مەن سېنى چاقىرىمەن، شۇنىڭ بىلەن باشلاپ كېتىمىز جۇمۇ، داۋاي....

رېژىسسور: ئارتىس تەييار بولدى، ھەر قايسى تارماقلار دىققەت . 1 .. 2 ... 3 ... ok

ئا: توختاخۇن كىرگەي.....

(ب ئادەم ھېچنېمە ئاڭلىمىغاندەك جىملا تۇرىدۇ)

ئا: توختاخۇن كىرگەي....

(ب ئادەم ئا ئادەمگە بىر قارىۋېتىپ، يەنە ئالدى كەينىگە قارىۋېتىپ جىملا تۇرىدۇ)

رېژىسسور: قانداق گەپ بوپكەتتى بۇ ھە؟!

سىزگە دەۋاتىمەن نىمۇ، موگودەك تۇرىسىزغۇ، چاقىرغاندىن كېيىن، خوش بىگىم دەپ كىرىپ، تىزلىنىسىز، يالۋۇرىسىز. ئۇقتىڭىزمۇ؟ دىققەت، يەنە بىر قېتىم

ئا: ئاداش، ئەمدى بىلدىڭمۇ؟

ب: كىمۇ توختاخۇن دېگەن؟ (بىر ئاز خاپا بولغاندەك)

ئا: سەن كالۋا ... فىلىمدىكى ئىسمىڭ... بولە چاققان..

رېژىسسور: 1.. 2 ... 3.. باشلاندى.

ئا: توختاخۇن كىرگەي.....

http://ilkitap.blogbus.com

ب: خوش بېگىم.

ئا: مەن سىلىگە بىرنېپ تۇرغان 10000 تەڭگە يادىڭىزدىمىكىن؟

(نېمە قىلارنى بىلەي قاراپ تۇرىدۇ، ئا ئادەم ھە دەپ ئىشارەت قىلىدۇ)

ب: ھە شۇنداق بېگىم، شۇنداق بېگىم...

ئا: ئۇنداقتا بۇ 10000 مىڭ تەڭگىنى قاچان قايتۇرالىسىز؟

ب: (سەل تۇرۇپ كېتىپ) مازلاشمىغىنە، مازلاشمىغىنە، ھېي.. كىم ؟ كىمگە بىرنېپ تۇردى؟ ئويلاپراق گەپقىلە؟

رېژىسسور: ھەي، ھەي.. سىنارىيىدە نەدە ئۇنداق گەپ بولىدۇ، سىنارىيىدە يېزىلغان گەپنى قىلمامسىز ھە!

ئا: ئاداش، باياتىن مەن ساڭا دەپ بەرگەن گەپلەرنى دە، ئارتۇق گەپلەرنى قىلما! ئۇقتۇڭمۇ؟

بولە، يەنە بىر...

رېژىسسور: يەنە بىر كېلەيلى! 1.. 2.. 3.. باشلاندى!

ئا: توختاخۇن كىرگەي!

ب: خوش بېگىم!

ئا: ئۆزلىرى مەندىن ئالغان ھېلىقى مەندىن ئالغان 10000 تەڭگە يادىلىرىدىمىكىن؟

ب: شۇنداق بېگىم، شۇنداق.

ئا: ئۇنداقتا 10000 تەڭگىنى قاچان قايتۇرىلىكىن؟ توختاخۇن؟

ب: كالا قويلارنى سېتىپ، پۇل كىرگەندە بېرەي دېگەن بېگىم!

ئا: (ئۈستەلگە قاتتىق بىرنى ئۇرىدۇ) ماڭا قايلىسىلا توختاخۇن ھازىر ئۇرۇق تۇغقانلارمۇ پۇل بەرسە ھۆججەت يېزىپ بېرىشىدۇ. مەن سىلى بىلەن ھېچ ئۇرۇق

- تۆغقانداrچىلىق يوق تۆرۈپ 10000 تەڭگە بىرىپ ياردەم قىلدىم.ئەمدىلىكتە بۇنداق دىگەنلىرى نىمىسى ھە! ۋاقتىدا قايتۇرسىلا ياخشى بۇلارمىكىن بولمىسا قازىخانىدا كۆرۈشۈپ قالمايلى يەنە ھە!

رىژىسسور: ھە ياخشى بۇلاۋاتىدۇ ....داۋاملىق ....بۇلۇك !!!.....

ب : بىگىم .... ئۇنداق قىلمىسىلا ئۆتۈنۈپ قالاي ئۆيدە چوڭدىن -كىچىكىچە ھەممىسى ماڭغىلا قاراشلىق ئۆتۈنۈپ قالاي 10000 كوي دىگەن ئاز پۇلمۇ ئاداش قايتۇرۇپ بەرسەڭ (دىگەن پىتى بىرىپ ئاغىنىسىنىڭ پۇتىغا ئېسىلىپ .) مال ئىگىسىدىن ئوغرى كۆچلۈك دىگەن مۇشۇدە -مانا ھە.....(دەپ بولۇپلا ھۆكرەپ يىغلاشقا باشلايدۇ........)..(ئا. ئادەم بولسا ب. ئادەمنى تېپىشكە باشلايدۇ .بۇنى كۆرگەن رىژىسسور قاتتىق ھەيران قىلىپ .)

رىژىسسور: توختاپ تۇرۇڭە ، سىز ھەقىقەتەن ياخشى ئويناۋاتىسىز لىكىن ئۇ زامانلاردا ئاداش -پاداش دىگەن گەپلەر يوققۇ ئۇنى كىرگۈزۋۇاالماڭ .لىكىن سىزنىڭ بەككە قەرز بولغان بىئەپ بىچارە بولۇۋاتقان بۇ ھىسسىياتلىرىڭىز ئىنتايىن توغرا ياخشى چىقىۋاتىدۇ ھە ....ياخشى

ب: چىقىدۇ رىژىسسور.سىز مۇ مەندەك باشقىلارغا 10000كوينى بىرىپ ئالالماي بىقىڭە ،ئەلۋەتتە ياخشى چىقىدۇ ....(ھەممە نىمە چىقىدۇ)

رىژىسسور: بۇ نىمە دىگىنىڭىز ؟

(بۇ چاغدا ئا. ئادەم بىئەپ بولۇپ تۇرۇپ قالىدۇ .)

ب: قاراڭ مەن بۇنىڭغا 10000مىڭ يۈەن پۇل بىرىپ قۇيۇپ ھازىرغىچە ئالالماي يۈرىمەن .

(رىژىسسور بۇ گەپنى ئاڭلاپ ھەيران قالىدۇ .ۋە بىر نىمىلەرنى ئويلاپ تۇرۇپ

كىتىپ قالدۇ . ئا. ئادەم ب.نى تارتىپ)

ئا: ماۋۇ قىلغىنىڭ قاملاشمىدى ....

ب: ھە .سىنىڭ بەرمىگىنىڭ بەك قاملاشتى ......

ئا: (ئا. ئادەم ئۇنى يانغا تارتىپ بىر نېمىلەرنى دېمەكچى بولىدۇ .)ھىي ..... ¬

رېژىسسور: مۇئاۋىن رېژىسسور بۇ ياققا كېلىڭ .قاراڭ سىز ئۇچىڭىزدىكى

ئا: كىيىمنى بۇ بالىغا بېرىپ .ئۇنىڭ كىيىمنى سىز كىيىڭ بولۇڭ ......

ئا: مەن ئاۋۇ كىيىمنى ...بۇ قانداق بوپ كەتتى .

رېژىسسور: مېنىڭ دېگىنىم ھىساپمۇ –سىزنىڭمۇ ؟بولۇڭ چاققان نۇر قالماي قىلىپ بوگۈن بۇ كوررۇنۇشنى ئالالماي قالساق ئىشىڭىز چاتاق بولۇڭ (رېژىسسور ئورنىغا بېرىپ ئولتۇرىدۇ .ئا ۋە ب. لار بولسا بىر –بىرىگە ئا.كىيىمنى سالغاچ ب.غا گەپ قىلىدۇ .) ¬¬

ئا: بوگۈن ماۋۇ قىلغىنىڭنى ئۇنتۇپ قالما ھە ؟

ب: (نىم قىلارنى بىلمەي رېژىسسورغا قاراپ) رېژىسسور........(ئا. دەرھال ب.نىڭ ئاغزىنى توسۇۋالىدۇ ۋە ب.نىڭ كىيىملىرىنى ئالىدۇ .)

ئا: خەپ توخۇنىڭ پوقى ھىي ....(ب. ئا نىڭ ئەپتىنىڭ يامانراق تۇرغانلىقىنى كۆرۈپ يەنە رېژىسسورغا قارايدۇ .)

ب: رېژىسسور-----(رېژىسسورنىڭ قارىشى بىلەن بىرگە ئا.دەرھال ب.غا دوپپىسىنى كىيدۈرگەن بولۇۋالىدۇ ئا. جىلە بولۇپ چىكىگە يىتىدۇ)

رېژىسسور: مۇئاۋىن رېژىسسور بولدىمۇ .ھە سىز مۇ كېلىڭ ھازىر مۇنداق گەپ ئىككىڭلار ئەمدى ئالمىشىپ ئويناىسىلەر مۇئاۋىن رېژىسسور سىز بۇنىڭدىن 10000تەڭگە ئالغان بولۇڭ ھە .ئەمدى سىز مۇئاۋىن رېژىسسورغا 10000 تەڭگە بېرىپ تۇرغان بولۇڭ .....

ب: بېرىپ تۇرغان ئەمەس ،بەرگەن راست .

رېژىسسور: ھە بولدى ،پەقەت رولىڭلارلا ئالماشتى باشقا ۋەقەلىك يەنە ئۆز پېتىم بولدۇ ،بىلدىڭلارمۇ ؟ (ئا-ب.لار بېشىنى لىڭشىتىدۇ .) ھەر قايسى ئورۇنلار دىققەت ماۋۇ مەيدان كۆرۈنۈشنى ئەڭ ئاخىرقى بىر قېتىم ئالىمىز . 1 . 2 . 3. باشلاندى

ب: (ب. ئادەم بەگىنىك رولىغا چىقىپ ئولتۇرۇپ ئا. قاراپ يۇقىرى ئاۋازدا) توختاخۇن كىرگەي ...ھەي كىرگەي

ئا: (ئا. ناھايىتمۇ خاپىچىلىقتا) خوش بېگىم ....

ب: (ب. نىڭ خۇشاللىقى ئىچ –ئىچىگە پاتماي قالىدۇ.) قا..قا..قا.... ھېي سېنىڭ مۇيۇندا مۇكۇنىك بولىدىكەن ھە قەلەندەر.......

رېژىسسور: (بوش ئاۋازدا گەپ قىستۇرىدۇ .) تېكىستتىن چەتنەپ كەتمەڭ !

ب: (رېژىسسورغا قارىۋېتىپ) ھېي بېشىڭنى كۆتۈرە .ماڭقارا.ماڭقارا مەندىن ئالغان 10000(تەڭگە) (كوي) (يۇقىرى ئاۋازدا) يادىلىرىدىمىكىن

رېژىسسور: ئىنتايىن ياخشى ....جاۋاب بېرىڭ ؟....

ب: يادىلىرىدىمىكىن ؟

ئا.بىچارىلەرچە جاۋاب بېرىدۇ .) شۇنداق بېگىم ....

رېژىسسور: ھە ياخشى ....

ب: خوش ،بۇ پۇلنى قاچان قايتۇرىلىكىن ؟

ئا: كالا-قويلارنى سېتىپ پۇل قىلىپ .ئاندىن 4-ئايدا مائاش قوشارمىش .شۇنىڭ بىلەن بىراق بېرەي دېگەن بېگىم .

ب:سېنىڭ كالا-قويلىرىك بولسا مەندىن 10000(پۇل) قەرز ئېلىپ ئولتۇرىدىغان نىمۇ مۇ سەن ھە .سېنى ئۇرۇپمۇ دەردىم چىقمايدىغۇ مېنىڭ

ئۆرۈپ . ئۆرۈپ .ئاز گەپ قىل قەلەندەر .بۈگۈن بىر بولسا پۇلنى بەر ،بولمىسا ماۋۇ ھۆججەتكە قول قوي بولە......

رېژىسسور: ياخشى ....يالۋۇرۇك ئەمدى .بۇلۇك ......

ئا؛ ئۇنداق قىلمىسىلا بىگىم ئۆتۈنۈپ قالاي ...ماڭا ئازراق مۆھلەت بەرسىلە مەن چوقۇم بىر ئامال قىلىپ بېرىۋېتىمەن ئاخىرقى قېتىم بىر پۇرسەت بېرىك بىگىم

ب.: قاچان ؟

ئا: (يەنە جىم ئولتۇرۇۋالىدۇ)

ب: بۇياققا كەل دەرھال .ھۆججەتكە قول قوي بولمايدىغان بولسا ....

رېژىسسور: بېرىك ھۆججەتكە قول قويۇك . (ئا. ئادەم بىردەم رېژىسسورغا بىردەم ب.غا قارايدۇ .) (رېژىسسور بىلەن ب ئادەم ئىككىسى توختىماي سۆيلەشكە باشلايدۇ .)

ب: مانا ئالە قەلەمنى ما يەرگە ياز .(دەپ قويندىن ئەسلىدىكى ھۆججەتنى ئېلىپ قۇيۇپ .ئۇستەلدىكى ھۆججەتنى ئېلىۋېتىدۇ .ئا بولسا بۇنىڭغا دىققەت قىلماي رېژىسسورغا قاراپ تۇرىدۇ .

رېژىسسور: قول قۇيۇك تېز .....

ب: بولە ....(ئا . شۈنچىلىك تەسلىكتە ئامالسىز قول قويىدۇ.)

رېژىسسور: ھە ياخشى بولدى .

ب: قا قا قا ...(دەپ كۈلگەن پېتىم ئورنىدىن تۇرىدۇ .) چىم .ئەمدى بولدى .ئەمدى بولدى ....ئالەمە. ماتارىڭنى كىم كەيسە كىيسۇن .(ئۇچىسىدىكى كىيىملەرنى سالىدۇ .) ئالە ماۋۇ دوپپاڭنى ئىشىم ئاخىرى پۈتتى .خەير-خوش مۇئاۋىن رېژىسسور،

رېژىسسور: توختاك !!!

ئا: ئاداش توختا-توختا ،يەنە بىر كۆرۈنۈش بار تېخى تۈگىمىدى .

رېژىسسور: شۇنداق ھەي يىگىت

ب: ئاخىرى بار شۇنداقمۇ ؟خوش ئەمدى ئاداش مەن ساڭا بىر پۇرسەت بېرەي مەن بىر تېپىشماق ئېيتاي ئەگەردە تاپالىساڭ فىلىمىڭلارنىڭ ئاخىرىغا قاتنىشاي .ئەگەر تاپالمىساڭ ماۋۇ ھۆججەتنى كۆردۈڭ ھە ؟ چىم .... سوئال :ھايۋاناتلار پادىشاھى شىر :تەنتەربىيە مۇسابىقىسى ئۆتكۈزمەكچى بولۇپ پۈتكۈل ھايۋانلارنى يىغىپتۇ لېكىن بىر ھايۋان كېلەلمىگەن قايسى : (بۇ سوئالنى ئاڭلاپ رېژىسسورمۇ تەمتىرەپ تەڭ كىرىشىدۇ .) (ئا. ئادەم بولسا جاۋابنى ئويلاپ كىرىشىپ كەتكەن ئىدى .)

رېژىسسور: ھە تاپتىم ...جاۋاب : بېلىق سۇدا بولغاچقا كېلەلمىدى ؟

ب: خاتا.

ئا: جاۋاب : (؟)

ب: خاتا :جاۋاب :زىراپە . توڭلاتقۇدا بولغاچقا كېلەلمىدى .خەير-خوش .(ئىككىسى ھەيران قىلىپ تۇرۇپ قالىدۇ .)

رېژىسسور: ھەي ....؟

ئا: ھەي ....؟

«ئۇنداق قازانغا مۇنداق چۆمۈچ»(ئىتوت سېنارىيىسى)

ئىتوت:

http://ilkitap.blogbus.com

ئۆندىق قازانغا مۆندىق چۆمۈچ

ئاپتورى: قاھار نىياز

قاتناشقۇچىلار: ساۋۇتجان، ھوشۇرخان، بازار باشقۇرۇش كادىرى، ناتونۇش مېھمان

ۋاقتى: كەچقۇرۇن.

سەھنىدە ساۋۇتجاننىڭ ئۆيى، ھوشۇرخان ساجى يېنىدىكى ئورۇندۇقتا ئولتۇرۇپ، مانتىغا قىيما قىلىۋاتقاندا، ئېرى ساۋۇتجان سومكا كۆتۈرگىنىچە كىرىپ كېلىدۇ. ئۇ مۇتەئەسسىپ، پىخسىق بىر ئادەم. ھوشۇرخان ئېرىنى كۆرۈپ سەل-پەل ئورنىدىن تۇرىدۇ.

ھوشۇرخان: كەللىما؟

ساۋۇتجان: (جاۋاب بەرمەي) كۆپ-كۆندۈزدە چىراغنى يېقىپ قويۇپسەنغۇ؟ توك پۇلىنى قېيىنى ئاپام مەن تۆلەپ بېرەي دېگەنمىتىيا؟

ھوشۇرخان: سىرتتا ھاۋا بەك تۇتۇلۇپ كېتىپتۇ، ئۆيگە يورۇق چۈشمەي ئىچىم بەك سىقىلىپ كەتتى، شۇڭا....

ساۋۇتجان: ئەمدى مەن سېنىڭ ئىچىڭ سىقىلىپ كەتكەنلىكىمۇ پۇل تۆلەيمەنمۇ؟ بۇ گەپچە سەن ئەتە قوپۇپ سىرتتا شامال چىقىپتىكەن، شۇڭا قورسىقىم ئاغرىۋاتىدۇ، دېسەڭ بولامدۇ؟ قانداق قاملاشمىغان گەپ بۇ؟

ھوشۇرخان: خاپا بولمىسىلا دادىسى، مەن ئۆچۈرۈۋېتەي.

ئۇ قوپۇپ چىراغنى ئۆچۈرۈۋېتىدۇ.

ساۋۇتجان: قانداق بىر كالۋا ئىجاد قىپتىكەن مۇشۇ توك چىراغ دېگەن نەرسىنى. كىچىك ۋاقتىمىزدا كونا پاختىدىن پىلىك ئېشىپ، كىرسىنگە چىلاپ قويساق بىر ئوبدان يورۇيتتى. بەش موچەنلىك كىرسىن بىر ئاي يېتەتتى. مانا ئەمدى ماۋۇ تېلېۋىزور، توڭلاتقۇ دېگەن نېمىلەرنىڭ ھەممىسى پۇل دەپلا ئاغزىنى ئېچىپ

http://ilkitap.blogbus.com

تۇرغان، ھەر ئايدا توك پۇلىغا 20ـ30 كوي تۆلەيدىغان گەپ. ھە، راست، كۆينەك دەپ غەلىۋە قىلىۋاتاتتىڭ، ساڭا كۆينەكلىك ئېلىپ كەلدىم.

ھوشۇرخان: (خۇشال بولۇپ) ۋاي راستما؟ قېنى ئالسىلا كۆرۈپ باقاي!

ساۋۇتجان سومكىسىنى ئېچىپ، ئىچىدىن ئۇزۇن بىر قىزىل لوزۇنكىنى چىقىرىدۇ. ھوشۇرخان لوزۇنكىنى ئېلىپ ئاچىدۇ. لوزۇنكىغا "ۋەكىللەرنى قىزغىن قارشى ئالىمىز" دېگەن خەت يېزىلغان، ھوشۇرخان بۇنى كۆرۈپ لاسسىدە سولىشىدۇ، ۋە لوزۇنكىنى ساجىغا قويۇپ قويىدۇ.

ھوشۇرخان: كۆينەكلىك ئېلىپ بەرسىلە دېسەم مۇشۇنى ئەكەللىما؟ بۇ بىر لوزۇنكىكەنغۇ؟

ساۋۇتجان: ھىي، بۇنىڭدا ئىچ كۆينەكلىك تىكىپ كىيسەڭ تازا ئوبدان بولىدۇ. باياتىن دۇكاننى تاقاپ ماڭاي دەپ تۇرسام ياندىكى ئىدارىنىڭ دەرۋازىۋىنى بۇنى يىغىشتۇرىۋېتىپتىكەن، نېمە قىلىسىز دېسەم، تاشلىۋېتىمەن دەيدۇ. قارىسام بىر ئوبدان رەختىكەن. ماڭا بىرىڭلا دەپلا ئېپ كەلدىم.

ھوشۇرخان: (دومسىيىپ) بۇنىڭ ئۈستىدە خەت تۇرسا قانداق كۆينەك تىكىپ كىيگىلى بولىدۇ؟ بازاردىن چىرايلىقراق رەخت ئەكېلىپ بېرەرمىكىن دېسەم...

ساۋۇتجان: ئىچ كۆينەك دېگەننى ئىچىگە كىيىدىغان تۇرساڭ، خەت بارمۇ يوقمۇ كىم كۆرىدۇ؟ بىر ئوبدان ئەكېلىپ بەرسەم كۇرۇك توخۇدەك كوت ـ كوت ـ كوت كوتۇلدايدا ماۋۇ خوتۇن، ھە راست، ھەر ئېھتىمالغا قارشى كۆينەك تىكتۈرگەندە ماۋۇ "قارشى ئالىمىز" دېگەن خەت ئالدىڭغا يا كەينىڭگە ئۇدۇل بولۇپ قالمىسۇن جۇمۇ، يان تەرىپىڭگە توغرىلاپ تىككۈز. خەق خاتا چۈشىنىپ قالمىسۇن يەنە.

ھوشۇرخان خاپا ھالدا رەختنى يىغىشتۇرىدۇ.

ساۋۇتجان: ھە نەق گەپكە كېلەيلى، قانداق مانتا ئېتىۋاتىسەن؟

ھوشۇرخان: قانداق مانتا بولاتتى، يەيدىغان مانتا.

ساۋۇتجان: ماۋۇ يوغانباش خوتۇننى، پىتىر مانتىمۇ، بولدۇرغان مانتىمۇ دەپ سوراۋاتىمەن؟

ھوشۇرخان: سىلى مىنى قاچان پىتىر مانتا ئەت دەپ باققان؟

بولدۇرغان مانتا.

ساۋۇتجان: ھە بوپتۇ، پىتىر مانتىغا گۆش جىق كېتىدۇ، گۆشنى جىق يېسەڭ تېخىمۇ سەمرىپ كېتىسەن، ھىي، ماۋۇ يەرگە بىر مۇنچە بەسەينىڭ قۇلاقلىرىنى تاشلىۋېتىپسەنغۇ؟

ئېڭىشىپ،تېرىپ ئالىدۇ.

ھوشۇرخان: سېسىپ كەتكەنلىرىنى تاشلىۋەتتىم شۇ.

ساۋۇتجان ؛ مانا ماۋۇنىڭ يىگۈدەك يەرلىرى باركەنغۇ؟ ماڭە قايچىنى ئەچىق.

ھوشۇرخان: نىمە قىلىلا؟

ساۋۇتجان: نىمە قىلاتتىم، سېسىغىنىنى كېسىۋېتىمەن.

ھوشۇرخان قايچا ئېلىپ چىقىدۇ. ساۋۇتجان بەسەينىڭ سېسىق يەرلىرىنى كېسىشكە باشلايدۇ.

ساۋۇتجان: مانا قارا، ماندا ق يەرلىرىنى كېسىۋەتسەڭ قالغىنىنى يىگىلى بولىدۇ ئەمەسمۇ؟ مۇشۇ قۇلاقلىرىدىن كەم دىگەندە ئىككى مانتا چىقىدۇ، خېمىرىڭنى ئەچىقە كۆرۈپ باقاي.

خوتۇن داسنى كۆتۈرۈپ چىقىدۇ، ئەر خېمىرنى مالتىلايدۇ.

ساۋۇتجان: خېمىرىڭ قىيماقىدىن سەل جىقكەن، مۇشۇ پېتى مانتا تۈگسەڭ ئىككى موملىق خېمىر ئېشىپ قالغۇدەك، بەسەيدىن يەنە بىر قۇلاق توغرا، كەممۇ

http://ilkitap.blogbus.com

ئەمەس ئارتۇقمۇ ئەمەس دەل 21 تال مانتا چىقسۇن. بەشنى سەن يەيسەن، سەككىزنى مەن. ئون ئۈچ بولدىما؟ يەتتىنى مېھمان يەيدۇ، يىگىرمە. بىرسى زاپاس قالىدۇ. تاسادىپىي مېھمان تويماي قالسا جالاپ بېرىمىز.

ھوشۇرخان: مېھمان يەيدۇ؟ ئۆيگە مېھمان كېلەمدا؟

ساۋۇتجان: ھەئە.

ھوشۇرخان: ۋۇي، بۈگۈن كۈن نەدىن چىقتى؟ سىلى ئەزەلدىن بۇ ئۆيگە مېھمان چاقىرمايتتىلىغۇ؟

ساۋۇتجان: مېھماننى كۈتەلىسەڭ چاقىرىمامدۇ؟ سەن مېھمان كۈتۈشنى بىلمەيسەن، شۇڭا چاقىرمايمەن.

ھوشۇرخان: تولا تۆھمەت قىلمىسىلا ئادەمگە. قۇشناچىمىزنىڭ ئىشنى ئوخشاتقان موللامنىڭ ئوت ـ يىشى دەپتىكەن، ماڭا پۇلنى جىق ـ جىق بەرسىلىۋاغۇ، قانداق مېھمانلىرى بولسا گۈلدەك كۈتۈۋېتىمەن.

ساۋۇتجان: تولا پو ئاتمىغىنا، مېھمان دىگەننىۋاغۇ نەچچە خىل تۈرگە بۆلۈنىدۇ، شۇنىڭغا قاراپ كۈتىدىغان نىمە، مەسىلەن، قارا ھە، ئەزىز مېھمان، ئادەتتىكى مېھمان، چاقىرغان مېھمان، ئۆزى كەلگەن مېھمان، نىپىز مېھمان، قىلىن مېھمان، ئاچ مېھمان، توق مېھمان... ساناپ كەلسەڭ جىق، سەن شۇلارنىڭ ئەمەل ـ دەرىجىسىگە، خۇي ـ پەيلىگە، مۇھىمى ساڭا ئىپ كېلىدىغان پايدا ـ زىيانىغا قاراپ كۈتىسەن. مانتا ـ پولۇ ئىتىدىغان مېھمان بار، سۇيقاش ئىتىدىغان مېھمان بار، چاي بىلەن گەپكە زورلاپ يولغا سالىدىغان مېھمان بار، چىيىغا ناۋات سالىدىغان مېھمان بار، ناۋات سالمايدىغان مېھمان بار، تۇز يۆتكەپ كەتكۈزۈۋېتىدىغان مېھمان بار...

ھوشۇرخان: بۇ نىمە دىگەنلىرى؟ كىم ئۇ؟

http://ilkitap.blogbus.com

ساۋۇتجان: ئېزىز مېھمان، لېكىن ئامال يوق كۈتىدىغان مېھمان.

ساۋۇتجان: بازار باشقۇرۇشتىكى ئەخمەتجان. ئۇ دائىم دۇكىنىمىزغا كېلىپ ساختا مال باركەن دەپ چاتاق تېپىپ كېتىپ بارىدۇ.

نەچچە ۋاقتتىن بىلمەيتمەن، ئۇ ئالدىمىزدىكى بىنادا ئولتۇرىدىكەن ئەمەسمۇ. مېھمان قىلاي دېسەم ئۇنىمايدىغىنى ئېنىق. شۇنىڭ بىلەن بىر ھەپتىدىن بېرى سىزگە مەسلىھەت سالىدىغان مۇھىم ئىش بار ئىدى، ئۆيۈمگە بىر كىرىپ كەتسىڭىز ئۇكام دەپ كەينىگە كىرىپلاۋالدىم. بۈگۈن ئاخىرى ئۆيگە كىرىشكە ئۇناتتىم.

ھوشۇرخان: دۇكانغا ساختا مال سالمىسىلىغۇ مۇشۇنداق دەككە- دۈككىدە يۈرمەيتتىلە، مۇشۇنداق قىلىپمۇ بىر بىيىپ تىقىلىپ كەتمىدۇق. بوپتۇ ئەمدى، لېكىن مېنىڭچە رېستۇراندىلا مېھمان قىلسىلا ئوبدان بولاتتى. ھازىر ھەممە ئادەم مۇشۇنداق قىلىدىغان بوپ كەتتى.

ساۋۇتجان: ماۋۇ گۆش باش خوتۇنىنىڭ گېپىنى، بايا مەن نىمە دەۋاتىمەن، ئۇ مېھمان قىلاي دېگەننى ئاڭلىسا ھېچ يەرگە بارمايدۇ. ئۇنىڭ ئۈستىگە رېستوراننىڭ تاماقلىرى زەھەردىن قىممەت. ئۇ يەردە بىر قېتىم خەجلىگەن پۇلغا ھۇپپىدە بىر قوينىڭ گۆشى كېلىدۇ، شۇ گۆشنى ئۆيدە ئىككى ئاي يەيمىز، شۇڭا مەن ئاشۇ بوشاڭ، كوشاڭ دېگەن يەرگە ئەزەلدىن كىرمەيمەن.

ھوشۇرخان: توختاپ تۇرسىلا، مەن ماۋۇ مانتىلىنى ئاچقۇۋېتىپ چىقاي، ھېلى مېھمان كەلسە ئالدىراپ قالىمەن.

ھوشۇرخان داس، قاسقانلىرىنى كۆتۈرۈپ كىرىپ كېتىپ، چىقىدۇ.

ھوشۇرخان: مېھمان كەلسە ئوتنى ياقساملا بىردەمدە پىشىدۇ.

ساۋۇتجان: ھە بوپتۇ، ماڭا قارا، ئەسكەرنى ئون يىل بېقىش بىر قېتىم جەڭگە

سېلىش ئۈچۈن، سېنى مەن نەچچە ۋاقىتتىن نېمىشقا بېقىۋاتىمەن؟ مۇشۇنداق چاغدا خەقنىڭ ئالدىدا مېنىڭ يۈزۈمنى يورۇق قىلسۇن دەپ، ھېلىقى تۇغقانلار ئەكەلگەن قىزا باردۇ؟

ھوشۇرخان: ئىككى ئاينىڭ ئالدىدىكى قېزىنى دەمال؟ يەپ ساپ مايلىرى قاپتىكەن، سەل نىقىسپ قالغاندەك تۇرىدۇ.

ساۋۇتجان: نىقىسپ قالسا تۇزغا تازا مىلەپ، ئۈستىگە پىياز توغراپ ئىلەشتۈرۈپ ئاچىقسەن، چانمايدۇ.

ئاۋۇ بېغشاغدىكى ئۆپكە ھېسىپچۇ؟

ھوشۇرخان: ئۈنىڭغىمۇ بىر ھەپتە بوپ قالدى، ئەپچىقىپ تاشلىۋېتەي دېسەم يا ئۈنىمايلا.

ساۋۇتجان: مۇشۇنداق دېتى يوق خوتۇن ئەمەسمۇ سەن، مەن بۈنى شۇ مېھمان كېلىدۇ دەپ ساقلاۋاتقان نىمە. الزا ئاچچىقسۇنى تازا ئاچچىق تەگشەپ، ئۆپكە ھېسىپنىڭ ئۈستىگە قويۇپال ئەچىقسەن، ئەجەب ئوخشاپتۇ دەپ يەۋېرىدۇ. قېنى بۈگۈن ھۈنىرىڭنى بىر كۆرىمەنغۇ.

ھوشۇرخان: ھېچنېمە ئېپ بەرمەي ھۈنىرىڭنى كۆرىمەن دەيدىكەنال، بىرەر نەرسنى بولسىمۇ بازاردىن يېڭىدىن ئەكىرسەڭ بولمامدۇ؟

دەل شۇ چاغدا ئىشىك چېكىلىدۇ. ئىشىك چەككىنى ئۆي ئىگىلىرى بىلەن ناتونۇش چاقىرىلمىغان مېھمان، لېكىن ھوشۇرخان بۈنى ھېلىقى ئەزىز مېھمان شۇ دەپ ئويالپ قالىدۇ. ساۋۇتجان بېرىپ ئىشىكنى ئاچىدۇ. ئۆيگە بىر ئەر كىرىدۇ.

ئەر: ئەسساالمۇئەلەيكۇم ئەلەيكۇم!

ساۋۇتجان: ۋائەلەيكۇم ئەسساالم.

ھوشۇرخان: (ئىنتايىن قىزغىن) ۋاي كەلسىلە مېھمان، قېنى يۇقىرى ئۆتسىلە.

مېھمان كېلىپ ساپادا ئولتۇرىدۇ ۋە دۇئاغا قول كۆتۈرىدۇ.

مېھمان؛ تىنچ ـ ئامان ئولتۇرۇشلا؟

ساۋۇتجان: خۇداغا شۈكرى، بۇ كىمدۇر، ھېچ تونۇيالمايمنا؟

ھوشۇرخان: (چاي قۇيغاچ) ما ئادەم مېھمان كېلىدۇ دەپ بالدۇر دەپ قويماي، ئەدەمنى تەمترىتىپ، قېنى چاي ئالسىلا.

مېھمان؛ رەھمەت، 3ـ بىنا 4ـ قەۋەتتىكى ئۆي مۇشۇ شۇغۇـ ھە؟

ساۋۇتجان: ھەئە، مۇشۇ شۇ

مېھمان: خېلى كەڭتاشا ئۆيكەن، قۇرۇلمىسمۇ بولىدىكەن، نەچچە پىڭپاڭ؟

ساۋۇتجان: سەكسەن سەككىز.

مېھمان: بولىدىكەن، بولىدىكەن.

ئۇنىڭغىچە ھوشۇرخان ئاشخانىغا كىرىپ كېتىپ، قىزا، ئۆپكە ـ ھېسپلارنى ئېلىپ چىقىدۇ. ساۋۇتجان بۇنى كۆرۈپ تىتىلداپ تۇرالماي قالىدۇ.

ھوشۇر: (ئۆزىگە) ئەستا، نىمىش قىپ يۇرىدىغاندۇ ماۋۇ خوتۇن،

ھوشۇرخان: قېنى ماۋۇ ئۆپكە ـ ھېسپتىن، قىزىدىن تېتىپ باقسىلا، ۋۇي، چايلىرىغا ناۋات سالماپتىمەنغۇ، قېنى ئالسىلا.

مېھمان: ماقۇل رەھمەت، (قېزىنى يېيىشكە باشلايدۇ)

ھوشۇرخان گەپ قىلغاچ مېھماننىڭ پىيالىسىگە يوغان بىر تال ناۋاتنى سېلىۋېتىدۇ. ساۋۇتجان بۇنى كۆرۈپ ئاغزىنى تۇتۇپ قالىدۇ ۋە خوتۇننى دىقمىرلاپ بىر چەتكە تارتىدۇ.

ساۋۇتجان: بۇ ئەمەس.

ھوشۇرخان: نىمە ئەمەس؟ قىزا بىلەن ئۆپكە ـ ھېسىپ شۇ. تولا ماڭا ئىش ئۆگەتمىسلە، مېھمان كۆتەلمەيسەن دەيدۇ تېخى، قانداق كۆتىدىكەنمەن بۇگۈن

بىر كۆرۈپ باقسۇن. (مېھمانغا) ماۋۇ ئادەمنى بازاردىن بىر نەرسە ئېلىپ كېلەرمىكىن دېسەم قۇرۇقلا كەپتۇ. (ئېرىگە) بولمىسا ھازىر بولسىمۇ دىككىدە چىقىپ توخۇدىن بىرنى ئەكىرەملىيا؟ گاژ- گۇژلا داپەنجى قىلاي.

ساۋۇتجان: ھە... بۇ... بۇ كەمگىچە توخۇلار قونداقتا چىقىپ ئۇخلاپ بولدىمىكىن خوتۇن، بولدى ئۇلارنى ئويغاتمايلى.ئۇنىڭ ئۈستىگە بۇ مېھماننىڭ چىرايىدىن توخۇ گۆشى بىلەن خۇشى يوقلۇقى بىلىنىپلا تۇرىدۇ، شۇنداققۇ مېھمان- ھە!؟

مېھمان: ھە... بۇ... ھە...ھە... شۇنداق...شۇنداق.

ھوشۇرخان: ئەمىسە ماۋۇ بار نەرسىلەردىن بولسىمۇ ئالسىلا، بولمىسا مەن تەخسىلىرىگە ئېلىپ قوياي.

مېھماننىڭ تەخسىسگە تاماق ئېلىپ قويىدۇ.

مېھمان: بولدى رەھمەت، ئۆزۈم ئالاي.

مېھمان قىزا ئۆپكىلەرنى مالاچلىتىپ توختىماي يېيىشكە باشلايدۇ. ساۋۇتجان ئاچچىقىدا ساراڭ بولاي دەپ قالىدۇ.

ھوشۇرخان: ھوشۇرقارى مانتا پىشىپ قالدى، قاسقاننى ئاچايمۇ؟

ساۋۇتجان: ئاغزىڭنى يۇم، بەدبەخ!

ئايال نېمە بولغاننى بىلمەي نېرى قاچىدۇ. ساۋۇتجان چىرايىغا مەجبۇرىي كۈلكە يۈگۈرتۈپ، مېھماننىڭ ئالدىغا كېلىدۇ.

ساۋۇتجان: ھى... ھى... ئاستىراق يىسىلە، قىزا گاللىرىدا تۇرۇپ قالمىسۇن، سىلى... سىلى... مەن... مەن سىلىنى تونۇيالمىدىمىغۇ؟

مېھمان: (نەرسە چاينىغاچ) سىلى مېنى تونۇمايلا، مەن مۇشۇ قورۇنىڭ ئالدىغا چاپلاپ قويغان 3- بىنانىڭ 4- قەۋەت 1- ئۆينى ساتىمىز دېگەن ئېلاننى كۆرۈپ، مۇشۇ ئۆينى ئالايمىكىن دەپ كېلىشىم،

http://ilkitap.blogbus.com

ساۋۇتجان: ھە… مانداق ئىشمىدى، سلى خاتا كىرىپ قاپلا، سېتىلىدىغان ئۆي بۇ ئەمەس، ماۋۇ ئۇدۇلىمىزدىكى ئۆي.

مېھمان: ۋۇي،ۋۇي شۇنداقمۇ؟ مەن تېخى مۇشۇ ئۆيمىكىن دەپتىمەن. ئەستا ئۇقۇشماسلىق بوپتۇ- دە! مەن چىقاي، ئامىن!

مېھمان ئورنىدىن تۇرىدۇ.

ساۋۇتجان: شۇنداق ئۇقۇشماسلىق بولدى، ناھايىتى چوڭ ئۇقۇشماسلىق چىقاملا؟ ماقۇل ئەمىسە يۈزنى قىلىن مېھمان…

مېھمان: نېمە دىدىلە؟

ساۋۇتجان: ياق،ياق ھېچنېمە دېمىدىم. ماقۇل خوش ئەمىسە.

ساۋۇتجان مېھماننى ئۇزىتىپ بولۇپ، كەينىگە تېزلىكتە ئۆرۈلۈپ بېرىپ، پىيالىدىكى ناۋاتنى سۈزۈۋالىدۇ. ناۋات ئېرىپ يېرىمى قالغان.

ساۋۇتجان: ئىسىت ناۋات، ئىسىت ناۋات، ئېرىپ يېرىمىلا قاپتۇ ئەمەسمۇ. ھوشۇرخان!

ھوشۇرخان يۈگۈرۈپ كىلىپ يەرگە قاراپ تۇرىدۇ.

ساۋۇتجان: ماۋۇ ئۇدۇل قوشنائ بىلەن نېمە مۇناسىۋىتىڭ بار؟

ھوشۇرخان: تىۋۋا خۇدايىم، ئۇ ئادەم بىلەن مېنىڭ نېمە مۇناسىۋىتىم بولماقچى.

ساۋۇتجان : ئەمىسە نېمىشقا ئۇنىڭ ئۆيىگە كەلگەن مېھمانغا شۇنچىۋالا قىلىپ كېتىسەن؟ تېخى لايىقلىرىدا بولمىسىمۇ ئالسىلا دەپ قىزا بىلەن ئۆيكە ھېسپىنى تەخسىسگە ئېلىپ قويىۋاتىسنا؟ مەن بولمىسام چايناپ ئاغزىغا سېلىپ قويامتىڭ؟

ھوشۇرخان: مەن تېخى سلى چاقىرغان ھېلىقى مېھمان شۇمىكىن دەپتىمەن.

ھوشۇر: ھىي، مېڭىسىنى قاغا چوقۇۋالغان ساراڭ! مەن ئەمەس دېدىمغۇ! مېنىڭ

http://ilkitap.blogbus.com

قاش ـ قاپىقىمغا قاراپ ئىش تۇتمامسەن!؟ نەدىكى ئاتام كۆرمىگەن ئادەمگە بار نەرسەڭنى يىگۈزۈپ بولدۇڭ، ئەمدى ئەخمەتجان كىرسە قانداق قىلىمىز؟ گەپ قىلە~!

ساۋۇتجان خوتۇنىنى تىللىغاچ باشلىرىغا، بۇرۇنلىرىغا نوقۇيدۇ، قۇلاقلىرىنى سوزىدۇ، ھوشۇرخان مىشىلداپ يىغلاپ كېتىدۇ.

ساۋۇتجان: گەپ قىلمايسەنغۇ؟ توۋا قىلامسەن، خېتىڭنى ئالامسەن؟

ھوشۇرخان: ئاغزىلىرىنى ئۇششۇتمىسىلا دادىسى، مېنىڭ ئاجراشقۇم يوق، ھۇ... ھۇ...

ساۋۇتجان: خەپ، مۇشۇ قىلغانلىرىڭغا ئەتىلا خېتىڭنى بەرمىسەم.

شۇ چاغدا ئىشىك چېكىلىدۇ. ساۋۇتجان بېرىپ ئىشىكنى ئاچىدۇ. ئەخمەت كىرىپ كېلىدۇ، ساۋۇتجان جىددىيلىشىپ چىرايىغا كۈلكە يۈگۈرتىدۇ.

ئەخمەت: ئەسسالامۇئەلەيكۇم ئەلەيكۇم، ساۋۇتجانكا، تىنچ ـ ئامان تۇرۇلمۇ؟

ساۋۇتجان: ۋائەلەيكۇم ئەسسالام، قېنى كەلسىلە، يۇقىرى ئۆتسىلە، ھوشۇرخان! مېھمان كەلدى، چاي قويۇڭلا!

ئەخمەت كېلىپ ساپاغا كېلىپ ئولتۇرىدۇ. ھوشۇرخان كۆزىدىكى ياشنى سۈرتىدۇ، لېكىن سالام قىلماي، قاپىقىنمۇ ئاچماي، چاي قويۇپ ئەخمەتنىڭ ئالدىغا دوققىدە قويۇپ قويىدۇ. ساۋۇتجان ئەخمەتنى چايغا تەكلىپ قىلىپ قويۇپ، خوتۇنىغا پىچىرلايدۇ.

ساۋۇتجان: تېز بول، چايغا ناۋات سال.

ھوشۇرخان: سالمايمەن تازا.

ساۋۇتجان: ئەمىسە ناۋات نەدە؟ ئۆزۈم سالاي.

ھوشۇرخان: تاڭ، نەدىكىن.

ئەخمەت بۇ گەپنى ئاڭلاپ قالدۇ.

ئەخمەت: بولدى ھېچقىسى يوق، مەن ناۋات يېمەيمەن.

ساۋۇتجان: ئەمسە چاي بولسىمۇ ئىچكەچ تۇرسىلا، ھى... ھى...

ئەخمەت چاي ئوتلايدۇ، ساۋۇتجان خوتۇننى يەنە دىقمىرلايدۇ.

ساۋۇتجان: ئەمسە ئاۋۇ قىزا بىلەن ئۆپكە ـ ھېسپىنىك قالغىنىنى بولسىمۇ..

ھوشۇرخان: ئۇ نەرسىلەرنىك يىگۈدەك يېرىنى يەپ بوپتۇ، قالغىنىنى ئەخلەت ساندۇقىغا تاشلىۋەتتىم.

ساۋۇتجان: ئەمدى قانداق قىلىمىز؟

ھوشۇرخان: ئەتە خېتىمنى بېرىدىغان بوللىغۇ، قانداق قىلسىلا مېنىك نىمە كارىم...

ساۋۇتجان: ئەستاغپۇرۇللا، نىمە دەيدىغاندۇ ماۋۇ خوتۇن... ھىي، مېنىك يۈزۈمنى تۆكەي دەمسەن؟! ئەخمەت: ساۋۇتجانكا، نىمە دىيىشىۋاتىسىلە؟ مايەگە كىلىپ ئولتۇرمامىلا؟

ساۋۇتجان مېھماننى ئېسىگە ئېلىپ دەرھال يۈگۈرۈپ كېلىدۇ.

ساۋۇتجان: ھى... ھى... ماۋۇ خوتۇن پاقلان گۆشى سالايمۇ ياكى داپەنجى قىلايمۇ دەپ كەچكىچە سوراۋېرىدۇ... مەن كەچ بولغاندىكىن مانتىلا ئەت شۇ ياخشى بولىدۇ دىدىم. ھى... ھى...

ئەخمەت: بولدى ئاۋارە بولمىسىلا، مېنىك قورسىقىم توق، كىرمەي دىسەم سىلى مۇھىم ئىش ئىدى دىدىلە، قولۇم ـ قوشنىكەنمىز، مىنى كۆزگە ئىلمىدى دەپ قالمىسۇن دەپلا كىرىشىم، قېنى دىسىلە، نىمە ئىشتى؟

ساۋۇتجان: كىرگەنلىرى بەلەن بوپتۇ، بولمىسا راستىنلا يامانلاپ قالاتتىم، ئاۋۋال تائام، ئاندىن كالام دەپتىكەن، ئاۋۋال بىر تاماق يەيلى، ئاندىن كىيىن

دىيىشىسەكمۇ ئۆلگۈرىمىز. ھوشۇرخان، تاماق پىشقان بولسا ئەپچىقىڭلا.

ئەخمەت: ۋۇي، ئىس پۇراۋاتىدۇ، بىرەر نەرسە كۆيىدىمۇ نىمە؟

ساۋۇتجان: (بۇرنىنى تارتىپ بىقىپ) ۋۇي، مانتا كۆيگەن ئوخشىمامدۇ؟ ھوشۇرخان!

ھوشۇرخان: نىمە؟

ساۋۇتجان: ئىس پۇراپ كەتتى، قازاننىڭ سۈيى تۈگىگەن ئوخشايدۇ، تىز قاسقاننى ئىچىڭلا!

ھوشۇرخان: ئاچمايمەن، ئۆزلىرى ئاچسىلا.

ساۋۇتجان: ئەستاغپۇرۇللا، ماۋۇ خوتۇننى، جىنىم خوتۇن، مىنىڭ يۈزۈمنى تۆكمەي تىز مانتىنى ئەپچىقىڭلا!

ھوشۇرخان: ئەپچىقمايمەن تازا، بايام ئەپ چىقاي دىسەم تىللاپ كەتتىلىغۇ، مىنى سىناپ باققىلى شۇنداق دەۋاتىدۇ ھەرقاچان بۇ ئوغرى.

ساۋۇتجان: ۋاي ئۇنداق ئەمەس، راست دەۋاتىمەن، ئەستا...

ھوشۇرخان: قانداق قىلسىلا قىلسىلا، مىنىڭ كارىم يوق.

ھوشۇرخان ياتاق ئۆيگە كىرىپ كىتىدۇ.

ئەخمەت؛ قانداق خەق بۇ، نىمە ئىش قىلىپ يۈرىدۇ، ھاي ساۋۇتجانكا، مەن كىرىپ يەڭگىمىزنىڭ ئاچچىقى كىلىپ قالدى بولغاي، مەن چىقاي.

ساۋۇتجان: (جىددىيلىشىپ) ۋاي ياق، ماڭا ئەكىلەۋاتىدۇ، بۇ خوتۇننىڭ مۇشۇنداق ئوماق قىلىقلىرى بار، ئولتۇرسىلا.

ئەخمەت: بەك كۆيۈك پۇراپ كەتتى، ھىلى ماۋۇ ئۆيگە ئوت كەتمىسۇن جۇمۇسلا، ئۆھۆ... ئۆھۆ...

ساۋۇتجان: مەن ئاشخانىغا كىرىپ چىقاي، جىندەك ئولتۇرۇپ تۇرسىلا ھە!

http://ilkitap.blogbus.com

ئۆھۆ... ئۆھۆ... (چىقىپ كېتىدۇ)

ئەخمەت: ئەسلىدە بۇ ئۆيگە كىرمىسەممۇ بوپتىكەن، قارىغاندا مۇھىم گېپى باردەكمۇ قىلمايدۇ، ئەڭ ياخشىسى ۋاقتىدا چىقاي.

شۇ چاغدا ئاشخانا تەرەپتىن تاراڭ- تۇرۇڭ قىلغان ئاۋاز ئاڭلىنىدۇ، ئەسلىدە قازان قىزىپ يېرىلىپ كەتكەن، ئەخمەت چۆچۈپ ئورنىدىن تۇرىدۇ

ئەخمەت: ۋاي نىمىش بولدى؟

ساۋۇتجان: ھە شۇ ... مانتا پىشىپ يېرىلىپ كەتتى، چوڭ ئىش يوق.

ئەخمەت: بولدى خوش، مەن چىقاي.

ئەخمەت ماڭىدۇ، ساۋۇتجان ئاشخانىدىن يۈگۈرۈپ چىقىدۇ، ئۇنىڭ يۈزىگە قارا- قۇرۇم سۈۋىشىپ كەتكەن، قولىدا كۆيۈپ قاپقارا بولۇپ كەتكەن بىر تال مانتا.

ساۋۇتجان: ۋاي توختىسىلا، سىلنى دەپ مانتا ئەتكەن، قازان قىزىپ يېرىلىپ كەتتى، لېكىن خاتىرجەم بولسىلا 21 تال مانتىنىڭ ھەممىسى ساق سالامەت.

ئەخمەت: نېمە دەيدىغاندۇ ماۋۇ ئادەم، بولدى رەھمەت خوش.

ساۋۇتجان: ۋاي ماۋۇ خوشاڭدىن بىر تال يەپ كەتسىلە، ئۈستىنى پىچاق بىلەن قىرىۋەتسەملا بولاتتى...

ئەخمەت: بولدى، بولدى قىلسىلا، تازا ئوبدان مېھمان بولدۇم، كېيىن كۆرۈشەيلى خوش.

ئەخمەت ئۇنىڭ توسقىنىغا قارىماي چىقىپ كېتىدۇ. ساۋۇتجان بىردە ئىشىككە، بىردە قولىدىكى كۆيگەن مانتىغا قارىغىنىچە تۇرۇپ قالىدۇ، ئاندىن بىردىنلا خوتۇنى ئېسىگە كېلىپ توۋلايدۇ.

ساۋۇتجان: ھوشۇرخان! ھاي ھوشۇرخان! ۋوي، ماۋۇ ماۋۇ خوتۇن ئاپىسىنىڭكىگە

http://ilkitap.blogbus.com

ياماللاپ كەتتىمۇ نېمە... ھاي ھوشۇرخان!

ئۇ تووۇلغىنىچە سەھنىدىن چىقىپ كېتىدۇ.

(تۈگىدى)

http://ilkitap.blogbus.com